

Kaava 0249 Nummellan eteläosien osayleiskaava

Kaavaehdotuksen selostus

Kh 14.2.2011
Ympä 2.2.2011
Ympä 18.1.2011

Kaavan laatijat:

Suvi Lehtoranta, kaavoitusarkkitehti MA
S-posti suvi.lehtoranta@vihti.fi
Puh (09) 4258 3139

sekä 28.2.2010 saakka
Suvi Siivola, kaavasuunnittelija FM

Kaavaprosessi ja käsittelyvaiheet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	Ympä 1.4.2008 Ympä 20.5.2008	27 § 49 §	Ympä liite 9 Ympä liite 3
↓			
Perusselvitykset	Ympä 29.8.2006 Ympä 23.10.2007	80 § 111 §	Ympä liite 2 Ympä liite 3
↓			
Kaavaluonnos	Ympä 22.10.2009	96 §	Ympä liite 2
↓			
Palauteraportti	Ympä 8.6.2010 Ympä 2.2.2011	70 § 19 §	Ympä liite 1
↓			
Kaavaehdotus	Ympä 2.2..2011 Kh 14.2.2011	20 §	Ympä liite 2
↓			
Vastineet			
↓			
Kaavan hyväksyminen			
↓			
Toteutusohjelma			

Tässä kaavaselostuksessa on kerrottu kaavaluonnoksen laatimisen taustoista, tavoitteista, kaavaprosessista sekä kaavaratkaisusta, sen perusteluista ja vaikutuksista.

Kaavaehdotus selostus julkaistaan kunnan internet-kotisivuilla: <http://www.vihti.fi/palvelut/kaavoitus/yleiskaavoitus>.

Kaavaehdotus selostusta voi myös tilata Vihdin kunnan kaavoituksesta.

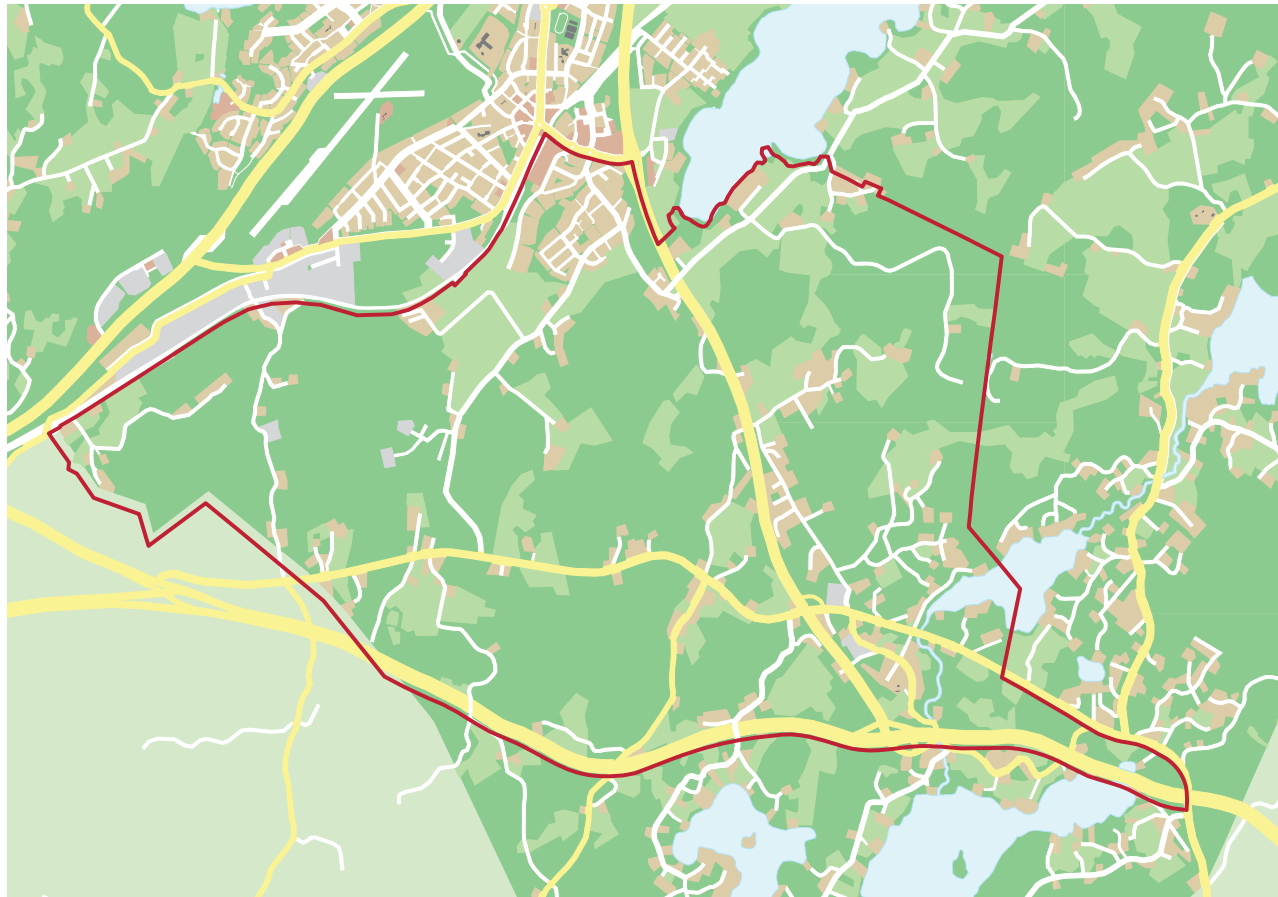
Selostuksen on laatinut Suvi Lehtoranta
Työhön ovat osallistuneet:

Suvi Siivola
Salla-Mari Rintala
Matti Hult
Tiina Hartman
Petra Pelkonen
Eila Siikanen
Eila Oulujärvi
Anne Riikonen
Miiä Perätalo
Timo Hovi
Tarja Johansson
Mari Pihlaja-Kuhna
Tapio Lankinen
Hannu Luoto

Kaavaluonnosselostuksen valokuvat ja teemakartat
© Vihdin kunnan kaavoitus

Pohjakartat ja ilmakuvat
© Maanmittauslaitos
© Genimap Oy
© Vihdin kunnan mittausstoimi

Esipuhe

Vihdin kunnanvaltuusto hyväksyi vuonna 2004 maankäytön tulevia linjauksia viitoittavan Vihdin kunnan kehityskuvan 2025. Strategiseksi tavoitteeksi otettiin rakentamisen painopisteen pitäminen taajamissa, erityisesti Nummelassa. Kehityskuvan pohjalta laadittiin Nummelan eteläosien rakennemalli, jonka valtuusto hyväksyi 2005. Rakennemalli toi ensimmäistä kertaa konkreettisesti kartalle kehityskuvatyon linjaukset. Tämä osayleiskaavaehdotus on tehty rakennemallin pohjalta, laajaan selvitys- ja vuorovaikutustyöhön perustuen. Osayleiskaavan jälkeen työ jatkuu asemakaavoilla sekä tie- ja katusuunnitelmilla.

Vihdin kunta on tehnyt Espoon kaupungin ja Kirkkonummen kunnan kanssa yhteistyösopimuksen, joka koskee mm. maankäyttöä, kaavoitusta ja liikennettä. Sopimuksen mukaan kunnat suunnittelevat raja-alueiden maankäyttöä yhteistyössä. Kesäkuussa 2009 valmistui kuntien yhteistyössä tekemä Länsiradan maankäytön kehityskuva. Kehityskuvan tavoitteena on lisätä asuin- ja työpaikkarakentamisen määrää niin, että uuteen junarataan perustuvan joukkoliikenteen järjestäminen on mahdollista ja taloudellisesti kannattavaa. Nummelan eteläosien osayleiskaava on Vihdin tärkein kaavahanke tämän tavoitteen toteuttamiseksi. Maankäytön kehittämisen lähtökohtana on nykyisen yhdyskuntarakenteen täydentäminen siten, että Nummelan eteläpuolelle syntyy toimiva asemayhdyskunta, jossa on riittävä määrä asukkaita ja työpaikkoja monipuolisen palvelutarjonnan ja joukkoliikenteen edellytysten turvaamiseksi.

Kehityskuvan mukaiseen raideliikenteeseen perustuva yhdyskuntarakenne on ekologisesti ja pitkällä tähtäimellä myös taloudellisesti tehokkain tapa kehittää maankäyttöä. Radan toteuttaminen vaatii tuekseen tehokasta maankäyttöä ja suuria asukasmääriä. Nummelan kasvua ei kuitenkaan voi pysäyttää ratayhteyden toteutumista odottamaan, joten yhdyskuntarakennetta kasvatetaan alkuvaiheessa päätieverkon linja-autoliikenteeseen tukeutuen.

Nummelan eteläosien osayleiskaavan luonnosvaiheeseen kuului kaupan suurhanke Ideapark. Hankkeen ympäriltä virisi valtakunnan laajuinen keskustelu, jonka seurauksena maankäyttö- ja rakennuslain vähittäiskauppaa koskeviin säännöksiin tullaan tekemään muutos vuoden 2011 kuluessa. Vaikka erikoiskaupan suuryksikköä ei päästyäkään Vihdissä toteuttamaan, on se jo tuonut Nummelan pääkaupunkiseudun kartalle. Koskaan aikaisemmin ei ole vihtiläinen kaavahanke saanut liikkeelle niin suurta määrää kunnan ulkopuolisia lausunnon antajia. Kaavoittajana toivon, että Nummelan eteläosien osayleiskaava jaksaa kiinnostaa osallisia myös nyt kun vähittäiskaupan suuryksiköstä on luovuttu.

Kaavoittamalla suunnitellaan tulevaisuutta. Yleiskaavan tehtävä on hallita suuria kokonaisuuksia ja ohjata yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Yleiskaavan ohjausvaikutus ulottuu vuosikymmeniksi eteenpäin. Koska yhteiskunta, lainsäädäntö, tekniikka sekä ihmisten toiveet ja tavoitteet ovat luultavasti hyvin erilaisia vuonna 2030 kuin mitä ne ovat nyt, yleiskaavan on oltava riittävän yleispiirteinen voidakseen taipua muuttuvien tilanteiden mukaan, menettämättä silti ennustettavuuttaan. Yritysten, asukkaiden ja Vihdin kunnan tulee pystyä tekemään pitkän aikavälin päätöksiä luottaen siihen, että nyt tehtävä osayleiskaava on käyttökelpoinen myös 30 vuoden kuluttua.

Vihdissä tammikuussa 2011

Suvi Lehtoranta
Kaavoitusarkkitehti, Maisema-arkkitehti

Sisällysluettelo

Johdanto	6
Osayleiskaavan tarkoitus, sisältö ja oikeusvaikutukset	6
Suunnittelun vaiheet	7
Päätökset ja työvaiheet	7
Kaavatyön eri vaiheissa laaditut raportit ja julkaisut	9
Osallistuminen	10
Viranomaisyhteistyö	10
Kaavan tavoitteet	11
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)	11
Maakuntakaavan tavoitteet	14
Vihdin kunnan tavoitteet	15
Alueen oloista ja ominaisuuksista johdetut tavoitteet	16
Proessin aikana syntyneet tavoitteet	17
Viranomaisneuvotteluissa esille nousset tavoitteet	17
Osallisten tavoitteet	18

Vinkkejä lukijalle:

Kaavaselostus on jaettu kolmeen osaan: nykytilanteen kuvaus, kaavaehdotuksen kuvaus ja kaavan arviointi. Sivut, joilla alipalkki on vihreä ja osa tekstistäkin vihreää, kertovat kaavaehdotuksen sisällöstä. Muut selostuksen osiot ovat sinisiä.

Mikäli olet kiinnostunut jostakin tietystä aiheesta, esimerkiksi liikenne, tietoa löytyy kaikista kolmesta osasta. Kannattaa ensin lukea nykytilanne, sitten kaavaehdotuksen sisältö, ja lopuksi tarkistaa mitä vaikutusten arvioinnissa asiasta todetaan.

Mikäli luet tätä raporttia sähköisenä, osa viittauksista toimii linkkinä verkkosivuille tai tämän raportin eri otsikkoon.

Vihdin kunnan verkkosivuilta löytyy kaavasanasto osoitteesta: http://www.vihti.fi/palvelut/kaavoitus/kaavoitusprosessi_ja_kaavasanasto

Lähtökohdat	19
Suunnittelualue	19
Suunnitelmat ja päätökset	19
Maakuntakaava	19
Länsiradan maankäytön kehityskuva	22
ESA-radan alustava yleissuunnittelu ja YVA	23
Vihdin kunnan kehityskuva 2025	24
Nummelan kehityskuva ja eteläosien rakennemalli	24
Asemakaavat	26
Rakennuskiellot ja toimenpiderajoitus	26
Suojelupäätökset	27
Vihdin ilmastostrategia	27
Maanomistus	27
Luonnonympäristö ja maisema	28
Maastorakenne	28
Maisemarakenne	29
Vesisuhteet	30
Lajisto	32
Rakennettu ympäristö	34
Maankäytön historiaa	34
Kulttuurihistorialliset arvot	35
Nykyinen maankäyttö ja rakennuskanta	36
Väestö ja työpaikat	36
Palvelut	37
Virkistys	37
Liikenneverkko	38
Ympäristöhäiriöt	39
Yhdyskuntatekninen huolto	41

Osayleiskaavaehdotus	42
Kokonaisrakenne	42
Keskusta-alueet	45
Väestö ja asuminen	46
Palvelut	56
Julkiset palvelut	56
Kaupalliset palvelut	57
Toimitilat, työpaikat, tuotanto	58
Verisuon maankaatopaikka	64
Maa- ja metsätalous	65
Liikenne	66
Liikennetiet	67
Uudet tai muuttuvat tieyhteydet	68
Joukkoliikenne	70
Länsirata	71
Kevytliikenne	72
Liikenneturvallisuus	73
Yhdyskuntatekninen huolto	74
Vesi- ja jätehuolto	74
Sähköjakelu	76
Viheralueet ja virkistys	78
Ulkoilureitit	84
Siirtolapuutarha-alue	85
Luonto ja Ympäristö	86
Arkeologiset intressialueet	86
Rakennusperintökohteet	87
Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet	90
Vesistönsuojelu	100
Suojaviheralue	102
Terveyshaitan poistamistarve	103
Osayleiskaavan toteutuminen	104

Tavoitteiden ja palautteen huomioon ottaminen	106
Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottaminen	106
Maakuntakaavan huomioon ottaminen	109
Kunnan omien tavoitteiden huomioon ottaminen	110
Asukaspalautteen huomioon ottaminen	110
Suurimmat muutokset kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen välillä	111
Kaavan vaikutusten arviointi	112
Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen	112
Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	113
Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön	115
Vaikutukset luontoon	115
Vaikutukset maa- ja kallioperään	116
Vaikutukset pintavesiin	116
Vaikutukset pohjaveteen	116
Vaikutukset ilmastoon	118
Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin	119
Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen	119
Vaikutukset Siuntionjoen Natura 2000 -alueeseen	120
Taloudelliset vaikutukset	120
Yhdyskuntatalous	120
Ratavaraus	121
Länsirata ja seudulliset tiet	121
Maanhankinta	121
Elinkeinoelämä	121
Kauppa	122
Vertailuvaihtoehto	122
Vaikutusten epävarmuustekijät	123
Oikeusvaikutukset	124
Lähdeluettelo	125

Johdanto

Osayleiskaavan tarkoitus, sisältö ja oikeusvaikutukset

Yleiskaavoitus on osa maankäyttö- ja rakennuslais- sa säädettyä alueiden käytön ja rakentamisen suunnittelujärjestelmää. Yleiskaavoituksen päämääränä on kunnan tai sen osa-alueen (osayleiskaava) yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen ja toimintojen yhteensovittaminen. Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskoh- taisen kaavoituksen, muun suunnittelun, maankäy- tön sekä rakentamisen perustaksi. Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Nummelan eteläosien osayleiskaavan tarkoituk- sena on määrittellä Nummelan kehittyminen ja laajentuminen vuoteen 2030 saakka sekä osoittaa rakentamisalueet asemakaavoituksen pohjaksi. Osayleiskaavassa määritellään alueen tieverkko, palvelurakenne sekä työpaikka- ja asuinrakentami- sen yleispiirteinen mitoitus ja sijoittaminen. Lisäksi osayleiskaavatyöllä varaudutaan Espoo – Vihti – Lohja -rautatien (Länsirata) linjaukseen Vihdin kunnan alueella tulevan maankäytön edellyttämällä tavalla.

Nummelan eteläosien osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Sen tärkeimpänä oikeusvaikutuksena on ohjata asemakaavojen laatimista ja muuttamista. Oikeusvaikutteisuudesta seuraa myös, että viranomaisten on suunnitel- lessaan alueen käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta osayleiskaavan toteutumista.

Oikeusvaikutteisen osayleiskaavan alueella ei saa myöskään myöntää lupaa esimerkiksi rakennuksen rakentamiseen, jos se vaikeuttaa yleiskaavan to- teuttamista. Epäämisestä ei saa kuitenkaan aiheu- tua hakijalle huomattavaa haittaa (43 §).

Ympäristöministeriö voi yleisen tarpeen vaatiessa myöntää kunnalle luvan lunastaa alueen, joka tar- vitaan yhdyskuntarakentamiseen ja siihen liittyviin järjestelyihin tai muutoin kunnan suunnitelmallista kehittämistä varten (MRL 99 §). Osayleiskaavassa voidaan näiden yleisten oikeusvaikutusten lisäksi antaa erikseen määräyksiä rakentamisen rajoit- tamisesta, rakennusten purkamisesta, suojelusta, toimenpiteistä, suunnittelutarpeesta ja kehittämis- alueesta (MRL 16, 41, 43, 111, 127 §).

Suunnittelun vaiheet

Päätökset ja työvaiheet

Vihdin kunta laaditti Nummelan eteläosien osayleiskaavatyön pohjaksi suunnittelukonsultit Sito Oy:llä ja Arkkitehtitoimisto A-konsultit Oy:llä alueen maankäytön rakennetta hahmottelevan Nummelan kehityskuvan ja Etelä-Nummelan ra- kennemallin, joka hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 14.3.2005.

Kunnanvaltuusto päätti kaavoitusohjelmaa vuo- sille 2004-2008 käsittelevässä kokouksessaan 26.1.2004 osayleiskaavan laatimisesta Nummelan eteläosiin.

Nummelan eteläosien osayleiskaavan laati- minen käynnistettiin 17.5.2005 ympäristölau- takunnan käsiteltävä kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

6.6.2005 Vihdin kunnanvaltuusto päätti jatkaa pääosan suunnittelualueesta kattavaa rakennus- kieltoa ja toimenpiderajoitusta 1.1.2010 saakka.

Kaavatyön vireilletulosta kuulutettiin 12.9.2005 kunnan ilmoitustaululla, Luoteis-Uusimaassa, Vihdin Uutisissa sekä kunnan internet-sivuilla. Vireilletulosta ilmoitettiin kaava-alueen ulkopaik- kakuntalaisille maanomistajille kirjeitse 7.9.2005.

14.6.2005 ympäristölautakunta merkitsi tiedoksi kaavan perusselvitykset -raportin.

Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä Vihdin kunnanvirastossa 19.9.2005 alkaen.

22.9.2005 pidettiin kaavatyön lähtökohtia ja tavoitteita käsittelevä yleisötilaisuus Vihdin kunnanvirastolla.

14.2.2005 valmistui Nummelan eteläosien osayleis- kaavatyön pohjaksi teetetty luontoselvitys.

Vuonna 2006 Nummelan eteläosien osayleiskaava päätettiin jakaa aikataulullisista syistä kahteen osaan, Turunteiden välisen alueen käsittävään osaan 1A sekä Nummelan nykyisen taajaman ja Vanhan Turuntien välisen alueen käsittävään osaan 1B. Näistä laajoja työpaikka-alueita käsittävä osayleiskaava-alue 1A päätettiin valmistella ensiksi valtuustokäsittelyyn kunnan suuren elinkeinotont- titarpeen vuoksi.

Nummelan eteläosien osayleiskaava-alueita 1A kos- keva aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 10.8.2006.

Osayleiskaava-alueelle 1A laadittua kaavan valmis- teluaineistoa (sis. päivitetty osallistumis- ja arvi- ointisuunnitelma, perusselvitykset -raportti sekä kolme maankäyttövaihtoehtoa) käsiteltiin ympäris- tölautakunnan kokouksessa 29.8.2006.

6.9.2006 kuulutus Nummelan eteläosien osayleis- kaavatyön jatkamisesta kahtena erillisenä kaava- hankkeena sekä Nummelan eteläosien osayleis- kaava-alueen 1A valmisteluaineiston nähtävillä asettamisesta sekä valmisteluaineistoa käsitteleväs- tä tiedotustilaisuudesta.

Kaava-alueen 1A valmisteluaineistoa esiteltiin kun- nan eri toimialojen edustajille 20.9.2006 ja kaikille osallisille avoimessa tilaisuudessa 28.9.2006.

Kaavan 1A valmisteluaineisto oli nähtävillä kun- nanvirastossa 29.9.-27.10.2006 välisenä aikana.

31.10.2006 valmistui koko Nummelan eteläosien osayleiskaava-alueita koskeva liito-oravaselvitys sekä linnustoseelvitys Vanhan Turuntien (mt 110) eteläpuolelle.

Vihdin kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 13.11.2006 laajentaa rakennuskielto- ja toimenpi- derajoitusalueen käsittämään myös osayleiskaava- alueen 1A läntisen osan.

12.12.2006 ympäristölautakunta merkitsi tiedoksi Nummelan eteläosien osayleiskaavan 1A valmis- teluaineistoa koskevasta palautteesta kootun palau- teraportin ja antoi kaavatyön jatkoa varten joukon suunnittelukehoituksia.

30.6.2007 valmistui Nummelan eteläosien osayleiskaavatyön 1A ympäristövaikutusselvitys.

Nummelan eteläosien osayleiskaavatyö 1B käynnis- tettiin ympäristölautakunnan hyväksyttävä kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman kokoukses- saan 21.8.2007.

8.10.2007 kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan laajentaa rakennuskielto- ja toimenpiderajoitus- aluetta koskemaan koko osayleiskaava-alueita 1B lukuun ottamatta asemakaavoitettuja alueita.

23.10.2007 ympäristölautakunta merkitsi tiedoksi osayleiskaavatyön 1B lähtökohtina toimivat päivite- tyt perusselvitykset.

Nummelan eteläosien osayleiskaavatyötä 1B koske- va aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 11.12.2007.

Kunnanhallitus päätti 7.1.2008 asettaa osayleiskaava-alueen 1A koskevan kaavaehdotuksen julkisesti nähtäville ja pyytää lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

15.2.2008 valmistui koko Nummelan eteläosien osayleiskaava-alueen käsittävä arkeologinen selvitys.

11.3.2008 Vihdin kunta ja Masku Kiinteistöt Oy allekirjoittivat valtateiden 1 ja 2 sekä maantien 110 välistä aluetta koskevan kehittämissopimuksen, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi 17.3.2008. Sopimuksella kunta sitoutui kehittämään ko. aluetta Ideapark-konseptin mukaiseksi kaupallisen hankkeen sijoituspaikaksi.

1.4.2008 ympäristölautakunta päätti Nummelan eteläosien osayleiskaava-alueiden 1A ja 1B yhdistämisestä jälleen yhdeksi kaava-alueeksi ja alueen käsittelemisestä yhtenä kaavakokonaisuutena. Samassa kokouksessa merkittiin tiedoksi Nummelan eteläosien osayleiskaava-alueen päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Nummelan eteläosien osayleiskaava-alueen koskeva aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 23.4.2008.

20.5.2008 ympäristölautakunta merkitsi tiedoksi aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun pohjalta päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

5.9.2008 valmistui Nummelan eteläosien osayleiskaava-alueen koskeva täydentävä luontoselvitys. Selvityksessä kartoitettiin osayleiskaava-alueen kasvillisuus ja linnusto.

8.10.2008 valmistui kaavatyön pohjaksi laadittu Etelä-Nummelan alueen vesihuollon runkoverkoston mitoitus- ja tarkastelu.

13.10.2008 valmistui Huhmarin työpaikka-alueen koskeva asemakaavatasoinen liito-oravaselvitys.

Nummelan eteläosien osayleiskaavatyön pohjaksi teetetty Vihdin kaupan palveluverkkoselvitys valmistui 8.12.2008.

Nummelan eteläosien liikenneverkon rakennetta ja mitoitusta tarkasteleva Etelä-Nummelan liikenneselvitys valmistui maaliskuussa 2009.

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 2.3.2009 Nummelan eteläosien osayleiskaavaehdotuksesta 1A tehtyihin muistutuksiin ja lausuntoihin annetut vastineet. Samalla kunnanhallitus päätti osayleiskaavatyön 1A lopettamisesta siten, että osallisilta 1A:n kaavaprosessissa saatu palaute huomioidaan koko Nummelan eteläosat käsittävän osayleiskaavatyön laadinnassa.

5.8.2009 valmistui Mäyräoanlaakson Rajakallion luontoselvitys, jossa arvioitiin Höytiönnummen luontoselvityksessä esitetyn maakunnallisesti arvokkaan kohteen n:o 7 luontoarvot uudelleen alueella suoritettuna avohakkuun takia.

4.9.2009 valmistui Verisuon läjitysalueen luontoselvitys. Selvityksessä tutkittiin alueen soveltuvuutta puhtaisten maamassojen läjitysalueeksi luontoarvojen osalta.

22.10.2009 ympäristölautakunta päätti asettaa valmistelumateriaalin julkisesti nähtäville.

9.11. - 15.12.2009 osayleiskaavaluonnos ja -selostus olivat nähtävillä vuorovaikutusvaiheen kuulemistavarten.

21.12.2009 valmistui Etelä-Nummelan pintavesiselvitys. Työssä on selvitetty osayleiskaavaluonnoksen pohjalta riskialueet, joille saattaa aiheutua merkittäviä vaikutuksia hulevesien määrän tai laadun muuttuessa.

21.9.2010 valmistui Lusilan luontoselvitys, joka kattaa kaavan koillisen laajennusalueen.

30.12.2010 valmistui kaavaluonnoksen muokatusta versiosta vaikutusselvitys.

2.2.2011 ympäristölautakunta merkitsi tiedoksi kaavaluonnoksen palauteraportin.

Kaavatyön eri vaiheissa laaditut raportit ja julkaisut

- Nummelan eteläosien osayleiskaava – Perusselvitykset. Ympa 14.6.2005
- Luontoselvitys 2005. Luontotieto Keiron Oy, 14.12.2005
- Nummelan eteläosien osayleiskaava 1A – Perusselvitykset. Ympa 29.8.2006
- Nummelan eteläosien osayleiskaavan 1A – maankäyttövaihtoehdot VE 8-10. Ympa 29.8.2006
- Liito-oravaselvitys 2006. Luontotieto Keiron Oy, 31.10.2006
- Linnustoselvitys 2006. Luontotieto Keiron Oy, 31.10.2006
- Nummelan eteläosien osayleiskaava 1A – maankäyttövaihtoehtojen 8-10 palauteraportti. Ympa 12.12.2006
- Nummelan eteläosien osayleiskaava 1A – ympäristövaikutusselvitys. WSP Finland Oy, 30.6.2007
- Täydentävät kasvillisuus selvitykset 2007 - Rytömäki, Syrjämäki, Alhonpää ja Järvenpäänmäki. Faunatica Oy, 2007
- Vihdin eteläosan osayleiskaava-alueiden arkeologinen inventointi. Esa Hertell, Museovirasto, 2007
- Nummelan eteläosien osayleiskaava 1B – Perusselvitykset. Ympa 23.10.2007
- Luontoselvitys 2007 – Höytiönnummen osa-alue. Luontotieto Keiron Oy, 19.12.2007
- Huhmarin alueen pohjavesiseuranta, FCG Oy 27.8.2008
- Etelä-Nummelan alueen vesihuollon runkoverkoston mitoitus- ja tarkastelu. AIRIX Ympäristö Oy, 8.10.2008
- Huhmarin liito-oravaselvitys, Luontotieto Keiron Oy, 13.10.2008
- Täydentävä luontoselvitys: Kasvillisuus ja linnusto 2008. Luontotieto Keiron Oy, 10.11.2008
- Nummelan eteläosien osayleiskaava 1A – osayleiskaavaehdotus: kartta ja selostus. Kh 7.1.2008
- Vihdin kaupan palveluverkkoselvitys. Entrecon, 8.12.2008
- Etelä-Nummelan liikenneselvitys. Strafica Oy ja Sito Oy, 2008
- Nummelan eteläosien osayleiskaava 1A – vastineet kaavaehdotuksesta tehtyihin muistutuksiin. Kh 2.3.2009
- Mäyräoanlaakson Rajakallion luontoselvitys. Luontotieto Keiron Oy, 5.8.2009
- Verisuon läjitysalueen luontoselvitys. Luontotieto Keiron Oy, 4.9.2009
- Etelä-Nummelan pintavesiselvitys, Pöyry Oy, 21.12.2009
- Nummelan eteläosien osayleiskaavaluonnoksen palauteraportti 8.6.2010, Ympa 2.2.2011
- Lusilan laajennusalueen luontoselvitys, Luontotieto Keiron Oy, 21.9.2010
- Nummelan eteläosien osayleiskaavaluonnoksen vaikutusselvitys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 30.12.2010

Osallistuminen

Osallisilla on ollut koko kaavaprosessin ajan mahdollisuus antaa kaavatyöhön liittyvää palautetta kunnan verkkosivuilla sekä suoraan kaavan laatijoille sähköpostitse, puhelimitse tai henkilökohtaisen tapaamisen yhteydessä.

Kunnanhallitus hyväksyy kaavaehdotuksen asetettavaksi julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi (MRL 65 § ja MRA 19 §). Nähtävillölkäoal- kana kaavaehdotuksesta voi jättää kirjallisen muistutuksen. Tarvittavilta viranomaistahoilta ja yhteisöiltä pyydetään kaavaehdotuksesta lausunnot (MRA 20 §). Muistutuksiin ja lausuntoihin annetaan kunnan perusteltu vastine. Kaavaehdotusta tullaan esittelemään kaikille avoimessa yleisötilaisuudessa ja siitä järjestetään tarvittaessa neuvotteluja. Kaavaehdotuksen oltua nähtävillä siitä järjestetään viranomaisneuvottelu.

Nummelan eteläosien osayleiskaavatyötä on tehty tiiviissä yhteistyössä kunnan asemakaavoittajien sekä kunnallistekniikan, ympäristövalvonnan, rakennusvalvonnan ja vesi- huollon edustajien kanssa. Kunnan kuljetusasiatuntija on osallistunut kaavatyön pohjaksi laadittavien liikenneselvitysten ohjaustyöhön.

Myös kunnan ulkopuolisiin viranomaistahoihin, kuten Uudenmaan ELY-keskukseen ja Uudenmaan liiton edustajiin ollaan oltu kaavatyön aikana tarpeen mukaan yhteydessä.

Nummelan eteläosien osayleiskaavatyön osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä syys-lokakuussa 2005 ja sitä on päivitetty neljä kertaa, viimeksi toukokuussa 2008.

Kaavatyön lähtökohtia ja tavoitteita käsittelevä keskustelutilaisuus pidettiin syyskuussa 2005. Syyskuussa 2006 esiteltiin osayleiskaava-alueelle 1A laadittuja maankäyttövaihtoehtoja ja muuta kaavan valmisteluaineistoa. Valmisteluaineisto oli mielipiteiden esittämistä varten julkisesti nähtävillä 29.9.-27.10.2006.

Nummelan eteläosien osayleiskaavaehdotus 1A oli nähtävillä 28.1. - 29.2.2008 välisenä aikana muistutusten esittämistä varten. Lausunnot pyydettiin keskeisiltä viranomais- ja toimijatahoilta sekä päätöksentekooelimityiltä. Kaavaehdotusta esiteltiin yleisötilaisuuksissa 14.2.2008 ja 26.2.2008.

Nummelan eteläosien osayleiskaavaluonnos oli nähtävillä 9.11. - 15.12.2009 välisenä aikana mielipiteiden esittämistä varten. Kaavaluonnosta esiteltiin kaikille avoimessa yleisötilaisuudessa kunnanvirastolla 11.11.2009. Tämän lisäksi järjestettiin osallisille ylimääräinen infotilaisuus Huhmarnummen koululla 2.12.2009 sekä esittely lausunnon antajille 3.12.2009 kunnanvirastolla.

Kaava-aineistojen nähtävillä oloista ja järjestetyistä yleisötilaisuuksista on tiedotettu osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti kunnan ilmoituslehdissä (Luoteis-Uusimaa ja Viuhdin Uutiset), ilmoitustaululla, internet-kotisivuilla sekä kirjeitse kunnan tiedossa oleville ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille ja alueella toimiville seuroille ja yhdistyksille. Näiden lisäksi on ollut käytössä epävirallinen sähköpostituslista, johon aktiiviset osalliset ovat voineet jättää yhteystietonsa ja saada sitä kautta tietoa kaavan etenemisestä.

Osayleiskaavatyön rinnalla on edennyt Liikenneviraston ESA-radan alustava yleissuunnittelu ja ympäristövaikutusten arviointi omine asukastilaisuuksineen 17.9.2009 ja 10.3.2010.

Viranomaisyhteistyö

Nummelan eteläosien osayleiskaavatyön pohjana toimivaa Nummelan eteläosien kehityskuvaa ja eteläosien rakennesuunnitelmaa koskeva viranomaisneuvottelu pidettiin 17.12.2003.

Nummelan eteläosien osayleiskaavatyötä 1A koskeva maankäyttö- ja rakennuslain mukainen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 10.8.2006.

Nummelan eteläosien osayleiskaava-alueelle 1A laadittuja maankäyttövaihtoehtoja ja muuta kaavan valmisteluaineistoa esiteltiin kunnan viranomaistahoille tiedotus- ja keskustelutilaisuudessa 20.9.2006.

Nummelan eteläosien osayleiskaavatyötä 1B koskeva aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 11.12.2007.

Nummelan eteläosien osayleiskaavatyötä koskeva aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 23.4.2008. Osayleiskaavatyötä koskien järjestettiin lisäksi 26.3.2009 epävirallinen viranomaisneuvottelu, jossa esiteltiin alustavaa kaavaluonnosta.

Kaavan tavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Valtioneuvoston hyväksymät tarkistettut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.3.2009.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Maankäyttö- ja rakennuslain 24 §:n mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoituksena on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien asioiden huomioon ottaminen kuntien kaavoituksessa. Ne täsmentävät ja konkretisoivat maankäyttö- ja rakennuslain yleisiä tavoitteita ja niistä johdettuja kaavojen sisältövaatimuksia valtakunnallisesta näkökulmasta.

Kunnissa yleiskaava on keskeisin väline valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteuttamisen edistämiseksi: yleiskaavassa valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet konkretisoidaan osaksi kunnan tavoiteltua kehitystä ja alueidenkäytön pääpiirteitä.

Nummelan eteläosien osayleiskaavatyötä ohjaavat erityisesti seuraavat valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa mainitut yleis- ja erityistavoitteet:

Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu

Olemassa olevia yhdyskuntarakenteita hyödynnetään sekä eheytetään kaupunkiseutuja ja taajamia.

Yhdyskuntarakennetta kehitetään siten, että palvelut ja työpaikat ovat hyvin eri väestöryhmien saavutettavissa ja mahdollisuuksien mukaan asuinalueiden läheisyydessä siten, että henkilöautoliikenteen tarve on mahdollisimman vähäinen. Liikenneturvallisuutta sekä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parannetaan.

Alueidenkäytöllä edistetään elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä osoittamalla elinkeinotoiminnalle riittävästi sijoittumismahdollisuuksia olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta hyödyntäen. Runsaasti henkilöliikennettä aiheuttavat elinkeinoelämän toiminnot suunnataan olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisään tai muutoin hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle.

Kaupunkiseutujen työssäkäyntialueilla varmistetaan alueidenkäyttölliset edellytykset asuntorakentamiselle ja sen tarkoituksenmukaiselle sijoittumiselle sekä hyvälle elinympäristölle.

Alueidenkäytössä kiinnitetään erityistä huomiota ihmisten terveydelle aiheutuvien haittojen ja riskien ennalta ehkäisemiseen ja olemassa olevien haittojen poistamiseen.

Yleiskaavoituksessa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja esittää eheyttämiseen tarvittavat toimenpiteet. Erityisesti kaupunkiseuduilla on varmistettava henkilöautoliikenteen tarvetta vähentävä sekä joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä edistävä liikennejärjestelmä. Kaupunkiseuduilla on myös varmistettava palvelujen saatavuutta edistävä keskusjärjestelmä ja palveluverkko sekä selvítettävä vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittuminen.

Alueidenkäytön suunnittelulla on huolehdittava, että asunto- ja työpaikkarakentamiseen on tarjolla riittävästi tonttimaata.

Alueidenkäytön suunnittelussa uusia huomattavia asuin-, työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei tule sijoittaa irralleen olemassa olevasta yhdyskuntarakenteesta. Vähittäiskaupan suuryksiköt sijoitetaan tukemaan yhdyskuntarakennetta. Näistä tavoitteista voidaan poiketa, jos tarve- ja vaikutusselvityksiin perustuen pystytään osoittamaan, että alueen käyttöönotto on kestävä kehityksen mukaista.

Alueidenkäytössä on varattava riittävät alueet jalankulun ja pyöräilyn verkostojen varten sekä edistettävä verkostojen jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua.

Yleis- ja asemakaavoituksessa on varauduttava lisääntyviin myrskyyhin, rankkasateisiin ja taajamatulviin.

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen maa- ja kallioperän soveltuvuus suunniteltuun käyttöön. Pilaantuneen maa-alueen puhdistustarve on selvítettävä ennen ryhtymistä kaavan toteuttamistoimiin.

Alueidenkäytössä on ehkäistävä melusta, tärinästä ja ilman epäpuhtauksista aiheutuvaa haittaa ja pyrittävä vähentämään jo olemassa olevia haittoja. Uusia asuinalueita tai muita melulle herkkiä toimintoja ei tule sijoittaa melualueille varmistamatta riittävä meluntorjuntaa.

Alueidenkäytössä tulee edistää energian säästämistä sekä uusiutuvien energialähteiden ja kaukolämmön käyttöedellytyksiä.

Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava terveellisen ja hyvälaatuisen veden riittävä saanti ja se, että taajamien alueelliset vesihuoltoratkaisut voidaan toteuttaa. Lisäksi alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon jätevesihaittojen ehkäisy.

Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto

Liikennejärjestelmiä suunnitellaan ja kehitetään kokonaisuuksina, jotka käsittävät eri liikennemuodot ja palvelevat sekä asutusta että elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Liikennejärjestelmä ja alueidenkäyttö sovitetaan yhteen siten, että vähennetään henkilöautoliikenteen tarvetta ja parannetaan ympäristöä vähän kuormittavien liikennemuotojen käyttöedellytyksiä. Erityistä huomiota kiinnitetään lisäksi liikenneturvallisuuden parantamiseen.

Alueidenkäytön suunnittelussa on säilytettävä mahdollisuudet toteuttaa moottoriväylä välillä Helsinki – Vaalimaa, uudet rautatieyhteydet Helsingistä Turun ja Pietarin suuntiin sekä muita valtakunnallisesti merkittäviä väyliä.

Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat

Alueidenkäytöllä edistetään elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä. Ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden sekä tarpeen mukaan niiden ja muiden arvokkaiden luonnonalueiden välillä edistetään.

Alueidenkäytössä edistetään vesien hyvän tilan saavuttamista ja ylläpitämistä.

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet. Alueidenkäyttöä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tarpeettomasti pirstota.

Alueidenkäytössä on otettava huomioon pohja- ja pintavesien suojelutarve ja käyttötarpeet. Pohjavesien pilaantumis- ja muuttamisriskiä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle niistä pohjavesialueista, jotka ovat vedenhankinnan kannalta tärkeitä ja soveltuvat vedenhankintaan.

Ilman erityisiä perusteita ei hyviä ja yhtenäisiä peltoalueita tule ottaa taajamatoimintojen käyttöön eikä hyviä ja laajoja metsätalousalueita pirstoa muulla maankäytöllä.

Helsingin seudun erityiskysymykset

Helsingin seutua kehitetään kansainvälisesti kilpailukykyisenä valtakunnallisena pääkeskuksena luomalla edellytykset riittävä ja monipuoliselle asunto- ja työpaikkarakentamiselle, toimivalle liikennejärjestelmälle sekä hyvälle elinympäristölle.

Helsingin seudulla edistetään joukkoliikenteeseen, erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta. Seudun keskuksia vahvistetaan asunto-, työpaikka- ja palvelukeskuksina.

Riittävän asuntotuotannon turvaamiseksi on alueidenkäytössä varmistettava tonttimaan riittävyys.

Alueidenkäytön suunnittelussa merkittävä rakentaminen tulee sijoittaa joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen palvelualueelle. Alueidenkäytön mitoituksella tulee parantaa joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä ja hyödyntämismahdollisuuksia. Alueidenkäytössä tulee ehkäistä olemassa olevasta yhdyskuntarakenteesta irrallista hajarakentamista. Alueidenkäytön suunnittelulla tuetaan olemassa olevaa kyläverkostoa ohjaamalla rakentamista kylien yhteyteen.

Uusien asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueiden käyttöönotto ja jo olevien alueiden huomattava täydennysrakentaminen tulee ajoittaa siten, että mahdollisuudet joukkoliikenteen hyödyntämiseen varmistetaan.

Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava väestön tarpeiden edellyttämät ylikunnalliseen virkistyskäyttöön soveltuvat, riittävän laajat ja vetovoimaiset alueet sekä niitä yhdistävän viheralueverkoston jatkuvuus.

Maakuntakaavan tavoitteet

Ympäristöministeriön 8.11.2006 vahvistama Uudenmaan maakuntakaava sekä 22.6.2010 vahvistettu Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaava ovat olleet ohjeena tätä osayleiskaavaa laadittaessa. Maakuntakaavassa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen yleisperiaatteet. Se välittää myös valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kuntakaavoitukseen ja sovittaa ne yhteen maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa.

Uudenmaan maakuntakaavassa ja maakuntasuunnitelmassa on linjattu maakunnan alueen kehittämistavoitteiksi muun muassa yhdyskuntarakenteen eheyttäminen joukkoliikenteeseen tukeutuen sekä kulttuuriympäristön arvoja ja luonnon asettamia reunaehtoja kunnioittaen. Uudenmaan kehittämisen lähtökohtana on monikeskuksinen aluerakenne, jossa kullekin alueelle ja vyöhykkeelle ominaisia kehittämismahdollisuuksia tuetaan maankäytön keinoin sekä edistämällä kasvun edellytyksiä. Toimivaa, turvallista ja viihtyisää aluerakennetta tuetaan ohjaamalla kasvu olemassa oleviin taajamiin ja kyläkeskuksiin siten, että alueen asumisviihtyisyys ja riittävät virkistysalueet säilytetään. Liikennesuunnittelu ja maankäytön suunnittelu sovitetaan yhteen, ja kasvusuunnat valitaan hyödyntämällä joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen sekä ympäröivän taajamaverkon mahdollisuuksia. Uudet liikenneväylät pyritään sijoittamaan nykyisten väylien yhteyteen. Vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittamisella tuetaan yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Edelleen maakuntakaavassa on asetettu Uudenmaan suunnittelun tavoitteeksi teollisuuden, kaupan ja muun yritystoiminnan toimintaedellytysten tukeminen riittävien aluevarauksin ja tarkoituksenmukaisin liikenteen ja teknisen huollon järjestelyin. Myös

ylikunnallisten vesi- ja jätehuollon yleissuunnitelmien toteuttamiselle tulee luoda mahdollisuudet. Maakunnan kehittämisen tavoitteena on lisäksi vähentää vesistökuormitusta maankäyttöratkaisuilla, turvata kattava virkistysalueiden ja viherkäytävien verkosto sekä välttää yhtenäisten pelto- ja metsäalueiden pirstomista osoittamalla näille alueille muuta maankäyttöä ilman erityisiä perusteita.

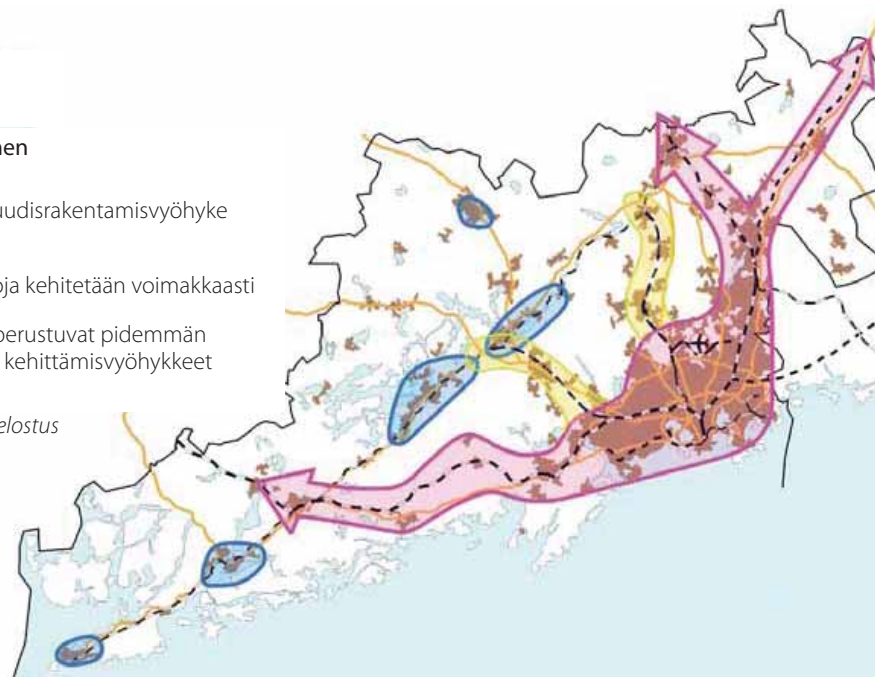
Suunnittelualue on osa maakuntakaavan mukaista E 18 -liikennekäytävän varrelle muodostuvaa seudullista taajamakettua. Osayleiskaava-alue sijaitsee pääosaltaan kahden kansallisen ja maakunnallisen kehittämissuunnitelman (E18-kehittämissuunnitelma ja Hanko-Lohja-Hyvinkää-vyöhyke) risteämiskohdassa. Uudenmaan maakuntasuunnitelman ja maakuntakaavan rakenteellisen ratkaisun mukaisesti suunnittelualue on osaltaan uusiin raideliikennetyhteyksiin perustuvaa pidemmän aikavälin yhdyskuntarakenteen kehittämissuunnitelmaa, jossa elinkeinoja kehitetään voimakkaasti.

Maakuntakaavassa suunnittelualue on osoitettu suurelta osin taajamatoimintojen alueeksi ja taajamarakenteen laajenemissuunnaksi Huhmarin ja Veikkolan suunta. Huhmarin alue valtateiden 1 ja 2 sekä maantien 110 risteyksessä on osoitettu maankäytön kehittämisen kohdealueeksi liikenteellisessä solmukohdassa. Alueen suunnittelussa tulee huomioida myös maakuntakaavassa osoitetut virkistystarpeet, kuten suunnittelualueen poikki kulkeva etelä-pohjoissuuntainen ulkoilureitti sekä Nummelanharjulta Nuuksioon johtava viheryhteystarve. Tarkemmin maakuntakaavan ohjausvaikutuksista on kerrottu kaavan lähtökohtia käsittelevässä kohdassa, sivulta 20 alkaen.

Rakentamisen pääasiallinen sijoittuminen

- Raideliikenteeseen tukeutuva uudisrakentamisvyöhyke vuoteen 2025 mennessä
- Rakentamisalue, jossa elinkeinoja kehitetään voimakkaasti
- Uusiin raideliikennetyhteyksiin perustuvat pidemmän aikavälin yhdyskuntarakenteen kehittämissuunnitelmat

Lähde: Uudenmaan maakuntakaavan selostus

Vihdin kunnan tavoitteet

Nummelan eteläosien osayleiskaavatyön tavoitteena on määritellä Nummelan kehittyminen ja laajentuminen vuoteen 2030 saakka sekä Nummelan eteläosien maankäytön rakenne asemakaavatyön pohjaksi. Tavoitteena on luoda edellytykset liikenteellisesti ja sijainnillisesti keskeisen alueen hyödyntämiseksi asuin-, työpaikka- ja liikerakentamisen tarpeisiin. Osayleiskaavatyöllä varaudutaan Espoo – Vihti – Lohja -rautatieinjaukseen ja tämän edellyttämään maankäyttöön, kuten kahden uuden juna-aseman ja näiden ympärille muodostettavien tiiviiden työpaikka- ja asuinalueiden muodostamiseen. Huhmariin, valtateiden 1 ja 2 sekä maantie 110 risteysalueelle on tavoitteena sijoittaa maakunnallisesti merkittävä tilaa vievän kaupan keskittymä.

Nummelan eteläosien kehittämisen päätavoitteet on määritelty kunnanvaltuuston 14.3.2005 hyväksymässä Nummelan kehityskuvassa ja eteläosien rakennemallissa. Kehityskuvatyön yhteydessä Nummelan eteläosien kehittämisen tavoitteeksi asetettiin muun muassa varautuminen alueen asukasmäärän kasvattamiseen noin 15 000 asukkaalla, uuden junaradan rakentamiseen ja aseman ympäristöjen maankäytön tehostamiseen. Uusien asuinalueiden toteuttamisen tavoitteeksi asetettiin ihmisläheinen mittakaava ja riittävien lähialueiden järjestäminen niille. Maantien 110, valtatie 1 sekä Nummelan eteläisen sisääntulotien vaikutusalueita päätettiin kehittää elinkeinoelämän kehityskäytävänä. Erityisesti Huhmariin asetettiin tavoitteeksi sijoittaa työpaikkoja niin paljon kuin ympäristöseikat ja asuminen antavat myöten.

Osayleiskaavatyötä ohjaavat osaltaan myös kunnan kehittämisen ja yleiskaavatyön pohjana toimivan Vihdin kunnan kehityskuvan 2025 (kv 15.11.2004) ohella erinäiset kunnan strategiat, ohjelmat ja tavoitteet. Vihdin kunnan kehityskuvassa Nummelan eteläosien alue on taajaman ja yritystoiminnan aluetta, ja näiden toimintojen kasvusuunnaksi on osoitettu Huhmari.

Vihdin kunnanvaltuusto päätti 14.11.2005 taloussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä Vihdin kunnan keskeisistä tavoitteista. Yleistavoitteiksi linjattiin kunnan väestömäärän vuosittainen kasvu 2-2,5 %:lla vuoteen 2030 asti sekä työpaikkaomavaraisuuden nostaminen nykyisestä noin 60 prosentista 75 prosenttiin. Näitä kasvulukuja perustelee vuonna 2006 tehty tutkimus *Vihdin kunnan väestökehityksen vaihtoehdot ja niiden vaikutukset kunnallistalouteen* (Kaupunkitutkimus TA Oy), jossa voimakas kasvu nähtiin keinona vastata väestön huoltosuhteen epäedulliseen kehitykseen. Pääosa tästä kasvusta on tarkoitus mahdollistaa Nummelan eteläosien kehittämisellä.

Kunnanvaltuuston päätös sisälsi yksityiskohtaisemmin seuraavia tätäkin kaavatyötä ohjaavia tavoitteita:

- Vihdin kunta reagoi Uudenmaan kunnista nopeimmin sijaintipaikkaa hakevien yritysten kyseisiin ja kykenee tarjoamaan yritysten tarpeisiin soveltuvia kaavoitettuja tontteja.
- Vihdin kunnasta muodostetaan alueen kaupallinen keskus, joka pystyy houkuttelemaan ostovoi-
maa myös lähikunnista. Vähittäiskaupan ja palveluiden kasvulle luodaan edellytykset kaavoittamalla tontteja parhaille liikepaikoille.
- Vihdin kunta kaavoittaa tontteja elinkeinoelämän tarpeisiin soveltuvia alueita riippumatta maanomistusolosuhteista.
- Tarvittavat maa-alueet ostetaan kunnalle, lunastetaan mikäli välttämätöntä tai tehdään maankäyttöä koskevia sopimuksia maanomistajan kanssa. Kaavoituksessa pyritään suuriin kokonaisuuksiin, joissa toimivat yritykset saisivat liiketaloudellista hyötyä läheisestä sijoittumisestaan.
- Verotulopohjaa parannetaan sisäisesti elinkeinopolitiikan keinoin tarjoamalla matalamman ansiotulon omaaville kuntalaisille työpaikkoja kunnan alueella sekä ulkoisesti kaavoittamalla houkuttelevia asuma-alueita.
- Kunnan kaavoituksen ja rakentamisen painopiste on kunnan päätaajamissa ja liikenteellisesti vetovoimaisissa paikoissa, kuten valtateiden risteysalueilla. Kunta täydentää olevaa yhdyskuntarakennetta ja hyödyntää jo rakennetut tekniset verkostot.
- Asuntorakentamista varten pidetään jatkuvasti riittävä kunnan kasvutavoitteita tukeva tonttitarjonta erilaisia asumisvaihtoehtoja varten.
- Työpaikkarakentamista varten turvataan kysyntää vastaava tonttitarjonta liikenteellisesti ja asiakasvirtojen kannalta hyviltä paikoilta.

Alueen oloista ja ominaisuuksista johdetut tavoitteet

Nummelan taajama sijaitsee E 18 -liikennekäytävän varrella muodostuneen seudullisen taajamaketjun ja Salpausselälle muodostuneen nauhamaisen taajamarakenteen risteämiskohdassa, jossa maankäyttöpotentiaali on merkittävä. Suunnittelualue onkin liikenteellisesti ja yhdyskuntarakenteellisesti keskeisen sijaintinsa vuoksi Vihdin kunnan pääasiallista kasvu- ja kehittämisaluetta. Nummelan eteläosien maankäytön kehittämispaineita on lisännyt viime vuosina entisestään Vihdin kunnan suuntautuminen Lohjan sijaan pääkaupunkiseudun suuntaan. Tätä suuntausta ovat tukeneet mm. E 18 -liikennekäytävän seudulliset maankäytön ja liikenteen kehittämishankkeet sekä Nummelan eteläosien asema osana Espoosta Lohjalle ja edelleen Saloon ja Turkuun kaavailtua Länsiratalinjausta.

Alueen liikenteellinen sijainti kolmen valtatie muodostamassa kolmiossa sekä Nummelan nykyisen taajaman eteläpuolella luominomaiset edellytykset kehittää aluetta niin asumisen kuin elinkeinoelämän tarpeisiin.

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n mukaan rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Osayleiskaavatyön pohjaksi on tehty niin rakennettua kuin luonnon ympäristöä koskevia inventointeja, joissa esiin nousseet arvot huomioidaan osayleiskaavan laadinnassa. Arvokkaiden kohteiden ja alueiden säilyttämistavoitteiden ohella kaavatyössä kiinnitetään huomiota ympäristöhäiriöiden, kuten meluhaittojen poistamiseen.

Alueen nykytilanne asettaa omat lähtökohdansa suunnittelutyölle ja määrittää näin osaltaan suunnittelutyön tavoitteita. Muun muassa alueen sijainti yhdyskuntarakenteessa vaikuttaa siihen, minkälaisia käyttö- ja kehittämispaineita alueelle kohdistuu.

Ympäristön ominaisuudet, kuten maaston rakennettavuus ja elollisen luonnon muutoksenkestävyys taas rajoittavat ja ohjaavat sitä, mihin ympäristöä muokkaavia toimintoja voidaan ja kannattaa sijoittaa. Parhaiten rakentamiseen soveltuvien alueiden pienialaisuuden ja hajanaisuuden vuoksi joudutaan toimivan yhdyskuntarakenteen saavuttamiseksi usein kuitenkin ottamaan käyttöön myös heikommin rakentamiseen soveltuvia alueita.

Prosessin aikana syntyneet tavoitteet

Viranomaisneuvotteluissa esille nousset tavoitteet

Nummelan eteläosien osayleiskaavatyötä koskeva maankäyttö- ja rakennuslain mukainen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 23.4.2008 Uudenmaan ympäristökeskuksessa. Osayleiskaavatyötä koskien järjestettiin lisäksi 26.3.2009 epävirallinen viranomaisneuvottelu, jossa esiteltiin alustavaa kaavaluonnosta. Viranomaisneuvottelussa esitettiin seuraavat tavoitteet suunnittelutyölle:

- Kaavatyössä on huomioitava kaavan suhde maakuntakaavaan ja kuntarakenteeseen sekä linjattava kasvutavoitteet (väkiluku ja työpaikat).
- Kaavassa osoitettavien työpaikka-alueiden, erityisesti Huhmarin työpaikka-alueen toteuttamisen vaikutuksia on tarkasteltava mm. kulkumuotojakauden, ilmastovaikutuksien, asiakasmäärien ja liikennevirtojen näkökulmasta.
- Huhmarin alueen maankäyttöä tulisi tarkastella vaihtoehtoisesti myös ilman vähittäiskaupan suurksikön sijoittamista alueelle.
- Valtateille 1 ja 2 ei tule osoittaa uusia liittymiä ja maantien 110 toiminnallisuus on säilytettävä. Uuden maankäytön tulee tukeutua riittävän katuverkon varaan. Kaavatyössä on huomioitava kevyenliikenteen kulku ja meluhaittojen vähentäminen.
- Kaavaan tulee sisältyä liikenneselvitys, jossa on tarkasteltava, miten liikenne alueella jakaantuu.
- Kaavatyössä on kiinnitettävä huomiota asemaseutujen liityntäpysäköintiin ja sen mitoitukseen.
- Kaavatyön yhteydessä on tutkittava kaavaratkaisun seudulliset vaikutukset liikenne- ja palveluverkkoihin sekä Espoo – Lohja -radan toteutettavuuteen.
- Kaava-alueelta tulee selvittää liito-oravien ohella muutkin EU:n direktiivilajit, kuten viitasammakot ja lepakot.
- Suunnittelutyössä on taattava ekologisten yhteyksien ja virkistysalueiden jatkuvuus. Viheryhteyksien on oltava myös tarpeeksi leveitä, etenkin pohjois-eteläsuuntainen viheryhteys on tärkeä. Eläinten, kuten liito-oravien ja hirvieläinten kulureitit on huomioitava, eikä yhtenäisiä metsäalueita tule pirstoa tarpeettomasti.

- Maakuntakaavan taajama-alueille voidaan osoittaa paikallista, ei seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa.
- Osayleiskaavassa on esitettävä mitoitus ja toteutuksen ajoitus sekä tuotava esiin rakentamisen vaiheistaminen ja toteutusjärjestys. Ajoitus on kytkettävä siihen tekijään, joka mahdollistaa alueen toteuttamisen.
- Kaavassa on varattava riittävät tilat suunnitteilla olevalle radalle ja ratalinjaus merkittävä karttaan. Kaavatyössä on tuotava esille, mitä Vihdille tarkoittaa Espoo-Lohja-Salo -ratahanke sekä, missä mitoitusvaiheessa ratayhteys tarpeellinen alueella.
- Alueella sijaitsevat muinaisjäänökset on merkittävä kaavakarttaan. Keskiaikaiset kylätontit on osoitettava kaavakartassa rajauksina ja tuotava kaavamääräyksissä ilmi alueiden arkeologiset intressit. Jos ko. alueilla rakentaminen konkretisoituu, alueilla on tehtävä tarkemmat arkeologiset tutkimukset.
- Alarinteille tulisi jättää väljyyttä hulevesien paikallista käsittelyä varten, eikä niille tulisi näin ollen osoittaa tiivistä rakentamista.
- Kaavatyössä huomioitava valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, kuten kaavan mitoituksen ajoituksen esittäminen sekä henkilöautoliikenteen vähentämistarve.
- Kaavassa esitetty yhdyskuntarakenteen on perusteltava kaavaselostuksessa.
- Maisematyöluvat tarpeen M-alueilla, jotka osa ekologisia käytäviä.
- Siirtoviemäriveraus on merkittävä kaavaan.
- Suunnittelussa on huomioitava ilmastomuutokseen liittyvät tekijät, ja tulevan maankäytön on tukeuduttava rataan.
- Kaavatyön yhteydessä on arvioitava kaavan vaikutukset Siuntionjoen Natura-alueeseen.

Osallisten tavoitteet

Osayleiskaavatyön aikana on alueen maanomistajilta, asukkailta sekä alueella toimivilta yrityksiltä ja yhdistyksiltä saatu runsaasti mielipiteitä alueen kehittämistä. Mielipiteissä on korostettu erityisesti tavoitetta huomioida suunnittelutyössä alueen luontoarvot, ihmisläheinen rakentamisen mittakaava sekä toimivat liikenneyhteydet.

Huhmarin alueella on noussut suurimmaksi puheenaiheeksi kaavatyön aikana Ideapark. Alueen asukkaat ovat toivoneet paikan säilyttämistä maa- ja metsätalousalueena, muuttamista suoja-heralueeksi, suojelualueeksi, virkistysalueeksi tai asuntoalueeksi.

Lehtimäki-Kiilamäki alueella ovat asukkaat aktiivisia Honkasaloon suunnitteilla olevan kalliolouhinnan tiimoilta. Kyseessä ei ole kaavaratkaisu, vaan yksityisen maanomistajan hanke alueensa hyödyntämiseksi. Kalliolouhinta ja siihen liittyvä tie ratkaistaan erityislakien perusteella, ei maankäyttö- ja rakennuslain perusteella (kaavoittamalla). Kaavaratkaisun tulee kuitenkin reagoida alueelle erityislain turvin tehtäviin ympäristömuutoksiin, joten mahdollinen louhintahanke on huomioitu myös kaavatyössä.

Ympäristöhaitoista melu on ylivoimaisesti suurin häiritsijä. Autoliikenne itsessään aiheuttaa vaaratilanteita mm. Vanhalla Turuntiellä, mistä puuttuu kevyenliikenteen tiet (kuten suurimmalla osalla Vihdin teistä). Peurat ja hirvet aiheuttavat vaaratilanteita autoliikenteelle, koska niiltäkin puuttuu turvalliset kulkureitit. Silti autoliikenteestä tuleva melu on selvästi suurin ongelma, koska siitä kärsitään melualueella jatkuvasti, päivästä toiseen. Asukkaat toivovat kaavalla saatavan ratkaisuja meluongelmiin.

Rakentamisen määrästä on eniten ristiriitaisia toiveita. Jotkut maanomistajat haluaisivat runsaasti rakentamista maille, toiset eivät haluaisi mitään, ei edes naapurin maille. Maanomistuksen laajuudella ei ole mitään yhteyttä suuntaan tai toiseen. Vaikka luonnonläheisyys on yleensä kaikkia yhdistävä tekijä, asia jota useimmat osalliset kannattavat, myös sille löytyy vastustajansa. Erityisen negatiivisesti suhtaudutaan kaikki suojelumääräyksiin.

Vihdissä asuu jo nyt paljon ihmisiä, joille taajaman palvelut ovat tärkeitä ja heitä muuttaa tulevaisuudessa Vihtiin lisää. Palveluiden laatuun ovat aktiivisimmin ottaneet kantaa nuoret osalliset.

Osallisten tavoitteita on huomioitu kaavaratkaisuissa ja pyritty saamaan aikaan monipuolista ympäristöä, joka tarjoaa vaihtoehdon jokaiselle ympäristön laadun suhteen. Ympäristöhaittojen vähentämiseen ja arkielämän toimivuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota.

Osallisten tavoitteita kaavatyölle on kerätty kaavatyön pohjaksi tehdystä Nummelan kehityskuvasta ja eteläosien rakennemalli -työstä lähtien.

Osallisten kaavatyötä koskevista kannanotoista on koottu osayleiskaavaprosessin aikana kaksi raporttia: Nummelan eteläosien osayleiskaava 1A:n maankäyttö- ja vaihtoehtojen 8-10 palauteraportti (ympä 12.12.2006) sekä Nummelan eteläosien osayleiskaava 1A – vastineet kaavaehdotuksesta tehtyihin muistutuksiin (kh 2.3.2009).

Nummelan eteläosien osayleiskaavatyön 1A aikana esitetyt mielipiteet ja kannanotot on huomioitu myös tässä koko Nummelan eteläosia koskevassa osayleiskaavatyössä.

Lähtökohdat

Suunnittelualue

Osayleiskaava-alue sijaitsee Vihdin kunnan eteläosassa, käsittäen kunnan asukasluvultaan suurimman taajaman Nummelan eteläiset taajamanosat sekä taajaman eteläpuoliset alueet.

Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa Hanko-Hyvinkää -rautatiehen, Meritiehen sekä Nummelan ja Tervalammen väliseen metsäalueeseen. Idässä kaava-alueen raja kulkee em. metsäalueen ja Huhmarjärven kautta. Etelässä suunnittelualue rajautuu Turun moottoritiehen (vt 1) sekä Vihdin kunnan ja Lohjan kaupungin väliseen rajaan. Kaava-alue halkoo Porintie (vt 2). Suunnittelualue sivuaa Enäjärven rantaa Ridalinlahdessa ja sisältää Huhmarjärven läntisen osan.

Noin 20 km² laajuiselta suunnittelualueelta on matkaa Nummelan keskukseen enimmillään noin 5 km, Helsinkiin noin 40 km, Lohjalle noin 18 km ja Espoon keskukseen noin 25 km. Osayleiskaava-alueeseen sisältyy osia Härköilän, Torholan, Ritalan, Nummenkylän ja Palajärven maarekisterikylistä.

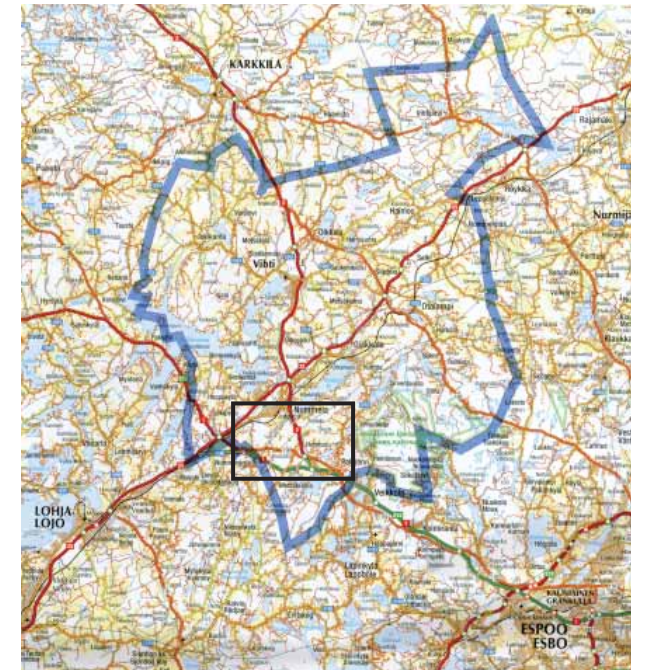
Suunnitelmat ja päätökset

Maakuntakaava

Ympäristöministeriö vahvisti Uudenmaan maakuntakaavan 8.11.2006. Maakuntakaavassa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen yleisperiaatteet. Maakuntakaava jättää paikalliset alueiden käyttöä koskevat kysymykset ratkaistavaksi kuntakaavoituksessa. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa tätä osayleiskaavaa.

Maakuntakaavan taajamatoimintojen alue kattaa kaava-alueen länsiosat ulottuen tältä osin Vanhan Turuntien eteläpuolelle. Itäosassa taajamatoimintojen alue rajautuu valtatiehen 2. Merkinnällä osoitetaan yksityiskohtaista suunnittelua edellyttävät asumiseen, palvelu- ja työpaikka- sekä muihin taajamatoimintoihin varattavat rakentamisalueet. Merkintä ei estä maa- ja metsätalouskäytössä olevien alueiden säilyttämistä tarvittaessa nykyisessä käytössään.

Huhmarin koulun ympärillä on kylämerkintä. Maakuntakaavassa kylien suunnittelutavoitteena on haja-asutusluonteisen lisärakentamisen ohjaaminen kyläalueille, edellytysten luominen palveluiden säilymiselle ja yhteisen vesihuollon järjestämiselle sekä omaehtoisen kehittämistoiminnan tukeminen.

Suunnittelualue sijaitsee Vihdin kunnan eteläosassa, E 18 -moottoriväylän varrella. Kartta © Genimap Oy.

Valtateiden 1 ja 2 sekä maantien 110 risteysalueiden ympärillä on maankäytön kehittämisen kohdealue liikenteellisessä solmukohdassa. Kyseisellä merkinnällä osoitetaan liikenneväylien risteyskohtiin sijoitettavat alueet, joille kohdistuu maankäyttöpaineita sekä tarvetta liikennettä ja kuljetuksia palvelevien toimintojen kehittämiseksi varsinaisen taaja-asutuksen ulkopuolella.

Nummelan taajama-alueen reunasta kaakkoon Kirkkonummelle päin on osoitettu taajamarakenteen laajenemissuunta. Kirkkonummen puolella on vastaava kasvusuuntaa osoittava nuoli Nummelan suuntaan.

Suunnittelualueen poikki kulkee etelä-pohjoissuuntaisesti maakuntakaavan ulkoilureitti. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ulkoilureitit. Merkintä on ohjeellinen ja linjaus osoittaa ensisijaisesti yhteystarpeen. Linjaus kulkee Siuntiosta Enäjärvelle.

Suunnittelualueen itäreunassa, Kirkkonummen rajan tuntumassa sekä alueen pohjoisreunassa Nummelanharjulta Tervalammen ja Nuuksion suuntaan on viheryhteystarve merkintä. Merkinnällä osoitetaan virkistysalueverkostoon ja ekologiseen verkostoon kuuluvat viheryhteydet ja -alueet.

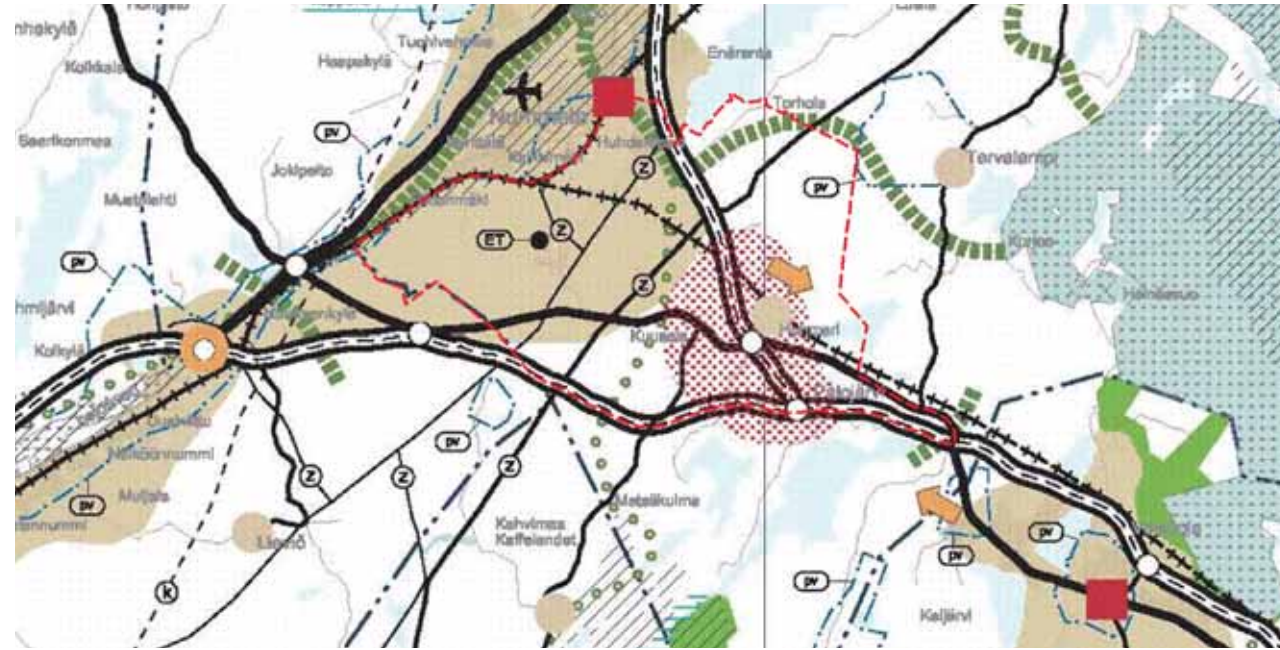
Moottoriväylä-merkinnällä on osoitettu moottori- ja moottoriliikennetiet sekä moottorikadut. Valtatiet 1 ja 2 ovat maakuntakaavassa moottoriväyliä. Vanha Turuntie (mt 110) on kantatie ja Yöviläntie seututie. Espoo-Vihti-Lohja -yhdystrata on osoitettu ohjeellisena liikenneväylänä, sillä väylän tarkka sijainti on yhä ratkaisematta.

Voimalinjoista on esitetty nykyiset 400 kV ja 110 kV linjat. Höytiönnummella sijaitseva jäteveden puhdistamo on osoitettu kaavassa yhdyskuntateknisen huollon alueeksi. Maakaasun runkoputken ohjeellinen linjaus kulkee kaava-alueen länsipuolelta.

Nummelanharju on merkitty maakuntakaavassa pohjavesialueeksi, ja harju liepeineen on osoitettu arvokkaaksi harjualueeksi.

Taajamarakenteen laajenemissuunta, viheryhteystarve, liikenne- ja yhdyskuntateknisen verkon ohjeelliset linjaukset sekä maankäytön kehittämisen kohdealue liikenteellisessä solmukohdassa ovat kehittämisseriaatemerkinä. Kehittämisseriaatemerkinä osoitettuihin alueidenkäytöksyymiin liittyvät yksityiskohtaisemmat aluevaraukset ja muut alueiden käyttöön liittyvät järjestelyt tutkitaan ja ratkaistaan kuntakaavoituksessa.

Taajamarakenteen laajenemisen suunnittelussa on otettava huomioon yhdyskuntarakenteelliset ja liikenteelliset edellytykset uusien rakentamisalueiden toteuttamiselle, viher- ja virkistysyhteyksien jatkuvuus sekä alueen luonnon ja maiseman ominaispiirteet.

Ote Uudenmaan maakuntakaavasta 2006. Osayleiskaava-alueen raja on esitetty kuvassa punaisella katkoviivalla.

	Taajamatoimintojen alue		Liikenneväylän katkoviivamerkinä osoittaa vaihtoehdoisen ratkaisun tai ohjeellisen linjauksen
	Taajamarakenteen laajenemissuunta		Yhdyskuntateknisen huollon alue
	Kylä		Ulkoilureitti
	Keskustatoimintojen alue		400 kV voimalinja
	Viheryhteystarve		110 kV voimalinja
	Lentoasema tai lentokenttä		Maakaasun runkoputken ohjeellinen linjaus
	Moottoriväylä		Pohjavesialue
	Valtatie / Kantatie		Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma
	Seututie		Maankäytön kehittämisen kohdealue liikenteellisessä solmukohdassa
	Eritasoliittymä		Kunnan raja
	Yhdysrata		

Maakuntakaavassa valkoiseksi osoitetuille alueille ei kohdistu valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä. Valkoisille alueille voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa kunnan tarpeiden mukaan merkitykseltään paikallisena kaikkia maankäyttömuotoja.

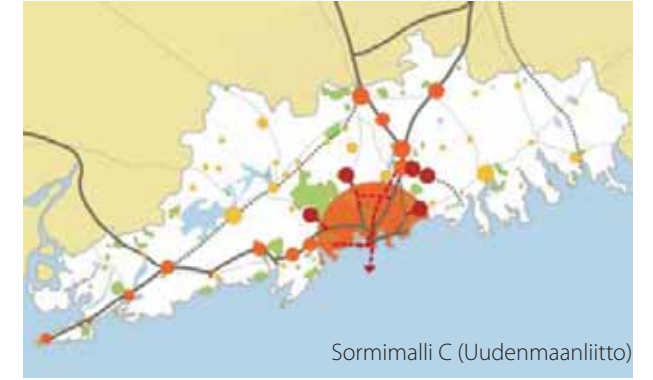
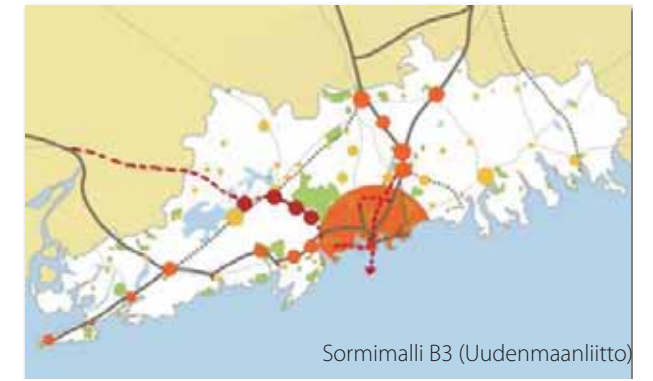
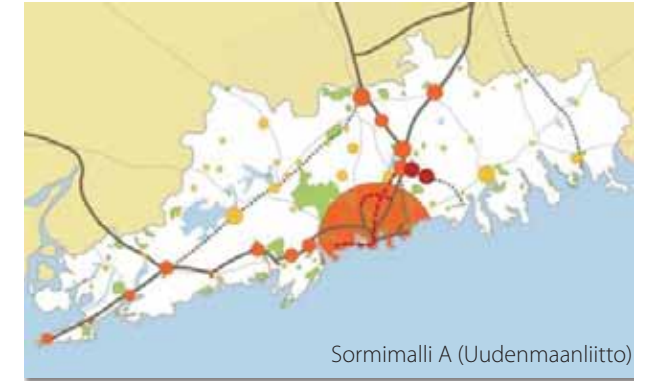
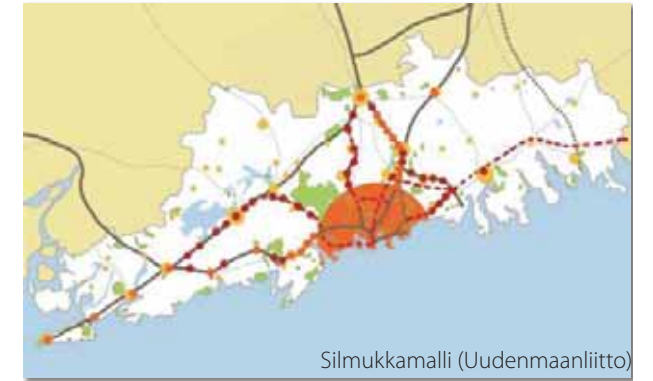
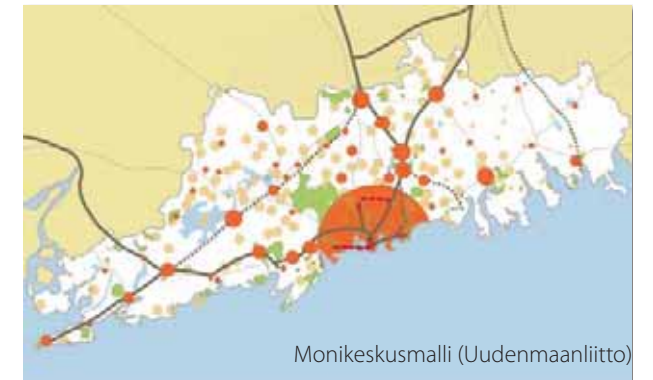
Uudenmaan maakuntakaavaa täydentämään on laadittu Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaava, jonka ympäristöministeriö vahvisti 22.6.2010. Vaihemaakuntakaavassa tarkastellaan toimintoja, joilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia ja jotka edellyttävät keskinäistä yhteensovittamista. Käsiteltäviä aiheita ovat jätehuollon pitkän aikavälin aluetarpeet, kiviaineshuolto, moottoriurheilu- ja ampumarata-alueet, liikenteen varikot ja terminaalit sekä laajat yhtenäiset metsätalousalueet. Myös hiljaisia alueita on tarkasteltu.

1. vaihemaakuntakaavassa on osoitettu Turunväylän pohjoispuolelle 110 kV:n voimalinjan yhteystarve. Kaava-alueelle ei ole osoitettu muita vaihemaakuntakaavassa esitettyjä maankäyttömuotoja. Kaava-alueen länsipuolelle, Lohjan Nummenkylään on osoitettu liikennealueiden ja keskustatoimintojen alueiden ulkopuolinen joukkoliikenteen terminaali.

Uudenmaan maakuntakaavan uudistamistyö on käynnissä (2. vaihemaakuntakaava). Maakuntakaavan uudistamisessa on kyse vahvistettujen Uudenmaan maakuntakaavan ja 1. vaihemaakuntakaavan sekä Itä-Uudenmaan kokonaisuusmaakuntakaavan uudelleen tarkastelusta. Maakuntahallitus hyväksyi osallistumis- ja arviointisuunnitelman toukokuussa 2009. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma uusitaan ja asetetaan uudelleen nähtäville Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan liittojen yhdistyessä vuoden 2011 alussa.

Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan liitot ovat yhdessä tutkineet erilaisten maankäyttö- ja raideliikeneratkaisujen vaikutuksia yhdyskuntarakentamiseen, liikenneverkkoon ja liikkumismuotoihin, ilmastoon, talouteen sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin.

Koko Uudenmaan aluerakenteen tarkastelu on tehty laatimalla vaihtoehdoisia rakennemalleja. Kolmen päävaihtoehdon alavaihtoehdoja tehtiin yhteensä kahdeksan. Rakennemallit ja niiden vaikutusten arviointi olivat kuntien ja muiden uusmaalaisten toimijoiden arvioitavana lausuntokierroksella elokuun loppuun 2010 saakka. Kaavatyö on tarkoitus saada maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi vuoden 2012 loppuun mennessä.

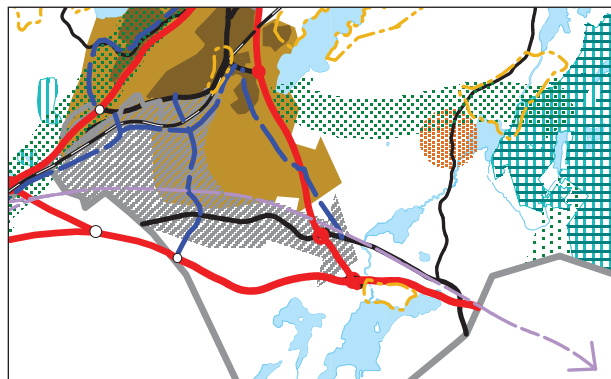
Vihdin kunnan kehityskuva 2025

Kunnanvaltuusto hyväksyi 15.11.2004 Vihdin maankäytön tulevia linjoja viitoittavan Vihdin kunnan kehityskuvan 2025. Kehityskuva toimii kunnan kehittämisen ja osayleiskaavatyön pohjana.

Vihdin kehityskuvan laadinnan yhteydessä tehtiin kolme erilaista väestökasvuarviota (hidas, trendi ja nopea kasvukehitys) vuoteen 2025 ja tarkasteltiin näiden vaatimia aluetarpeita. Hitaan kehityksen mallissa kunnan väkiluvun oletetaan kasvavan noin prosentilla vuosittain siten, että kunnan väkiluku olisi vuonna 2025 noin 30 000 asukasta. Trendikehityksen mukaan kunnan väkiluku kasvaisi vuosittain noin 1,5 prosentilla, ja siten kunnassa olisi noin 35 600 asukasta vuonna 2025. Nopean kehityksen mallissa on varauduttu keskimäärin 2,5 prosentin vuosittaiseen väestönkasvuun niin, että väkiluku olisi vuonna 2025 noin 40 500 asukasta. Nopean kehityksen mukainen väestönkasvu pohjautuu Espoo – Nummela ratayhteyden toteutumiseen. Nummelan alueen väestön on arvioitu kasvavan vuodesta 2003 vuoteen 2025 hitaassa kehityksessä noin 3 200 asukkaalla, trendikehityksessä noin 6 900 asukkaalla ja nopeassa kehityksessä noin 8 000 asukkaalla.

Kehityskuvassa on varauduttu kaikkien edellä mainittujen väestökehitysarvioiden toteutumiseen. Strategiseksi tavoitteeksi otettiin kuitenkin rakentamisen painopisteen pitäminen taajamissa ja mahdollisen Espoo – Nummela – Lohja raide-liikenneyhteyden tuomien kasvunäkymien huomiointi Nummelan kehittämisessä. Näiden ohella kehityskuvassa linjattiin kunnan kehittämisen tavoitteiksi muun muassa väljän, laadukkaan ja monimuotoisen asumisen tuottaminen; Nummelan, Huhmarin ja Myllylammen muodostaman kolmion hyödyntäminen; monipuolisen elinkeinotoiminnan edellytysten luominen sekä palveluiden mitoittaminen tarvetta vastaavaksi.

Kehityskuvassa on Nummelan eteläosat osoitettu taajaman ja yritystoiminnan alueeksi ja näiden toimintojen kasvusuunnaksi Huhmarin seutu. Lisäksi kehityskuvassa on osoitettu rautatieyhteystarve Nummelan eteläosien kautta Lohjan suuntaan.

Ote Vihdin kunnan kehityskuvakartasta.

Nummelan kehityskuva ja eteläosien rakennemalli

Osayleiskaavatyön pohjaksi on laadittu alueen maankäyttöä hahmottelava Etelä-Nummelan rakennemalli, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi 14.3.2005. Osana työtä laadittiin koko Nummelaa koskeva kehityskuva, jossa määriteltiin alueen maankäytön rakenne ja kehittämistavoitteet.

Nummelan kehityskuvassa on varauduttu siihen, että Nummelan väkiluku voi kasvaa vuoden 2003 noin 12 600 asukkaasta vuoteen 2030 mennessä noin 15 000 asukkaalla. Olenaisena tekijänä tämän suuruiselle kasvulle on katsottu Nummelan ja Espoon välisen uuden ratayhteyden toteutuminen. Nummelan pääkasvusuunnaksi linjattiin kehityskuvatyössä etelä.

Nummelan kehityskuvassa linjattuja tavoitteita konkretisoitiin Etelä-Nummelan rakennemallissa. Rakennemallissa rata- ja asemavaraus on osoitettu reservialueena selvästi Nummelan nykyisen keskustan eteläpuolelle, jossa on varauduttu uuden aseman ohella sen ympärille muodostettavaan tiiviiseen asuin- ja työpaikka-alueeseen. Vanha Turuntie (mt 110) on esitetty rakennemallissa työpaikka- ja palvelurakentamisen tärkeänä kehityskäytävänä. Valtateiden 1 ja 2 liittymän seutu on katsottu erityisen kiinnostavaksi hyvää logistista sijaintia kaipaavien yritysten sijaintipaikkana.

Rakennemallissa on Nummelan keskustaan johdettavien teiden varsille osoitettu ns. tiivistä-matalaa rakentamista ja kauemmaksi keskustasta perinteisempää omakotiasutusta. Poikkeuksena tähän on Ridalinmetsään kuitenkin ehdotettu rakennettavan hieman korkeampia pistetaloja korostamaan Enäjärvenlaakson metsäisen eteläreunan silhuettia. Huhmarin asutusta on rakennemallissa ajateltu laajennettavan puutarhakaupunkimaisesti. Pihitisillantien varrelle on esitetty tiivistä-matalaa ja toimintoiltaan sekoittunutta rakentamista.

Rakennemallin palvelutarvemitoituksessa ajatuksena on ollut, että alueen eteläosan palvelut olisivat kokonaisuutta täydentäviä, ns. päivittäisiä peruspalveluita, ja erikoistuneemmat palvelut sekä pääosa kaupallisista palveluista haetaan Nummelan keskustasta tai muista seudun keskuksista. Alueen asukasmäärän kasvun on arvioitu mahdollistavan lähipalveluiden toteuttamisen Nummelan keskustan ohella kahteen alakeskukseen, Huhmariin ja uuden aseman seudulle.

Toimistotyyppisen työpaikkarakentamisen on ajateltu rakennemallissa ohjautuvan pääosin keskustatoimintojen korttelialueille ja taajamamaisille asuntojen ja työpaikkojen seka-alueille. Tuotanto- ja varastotyyppisiä työpaikkoja on sijoitettu rakennemallissa Huhmariin sekä moottoritien ja Vanhan

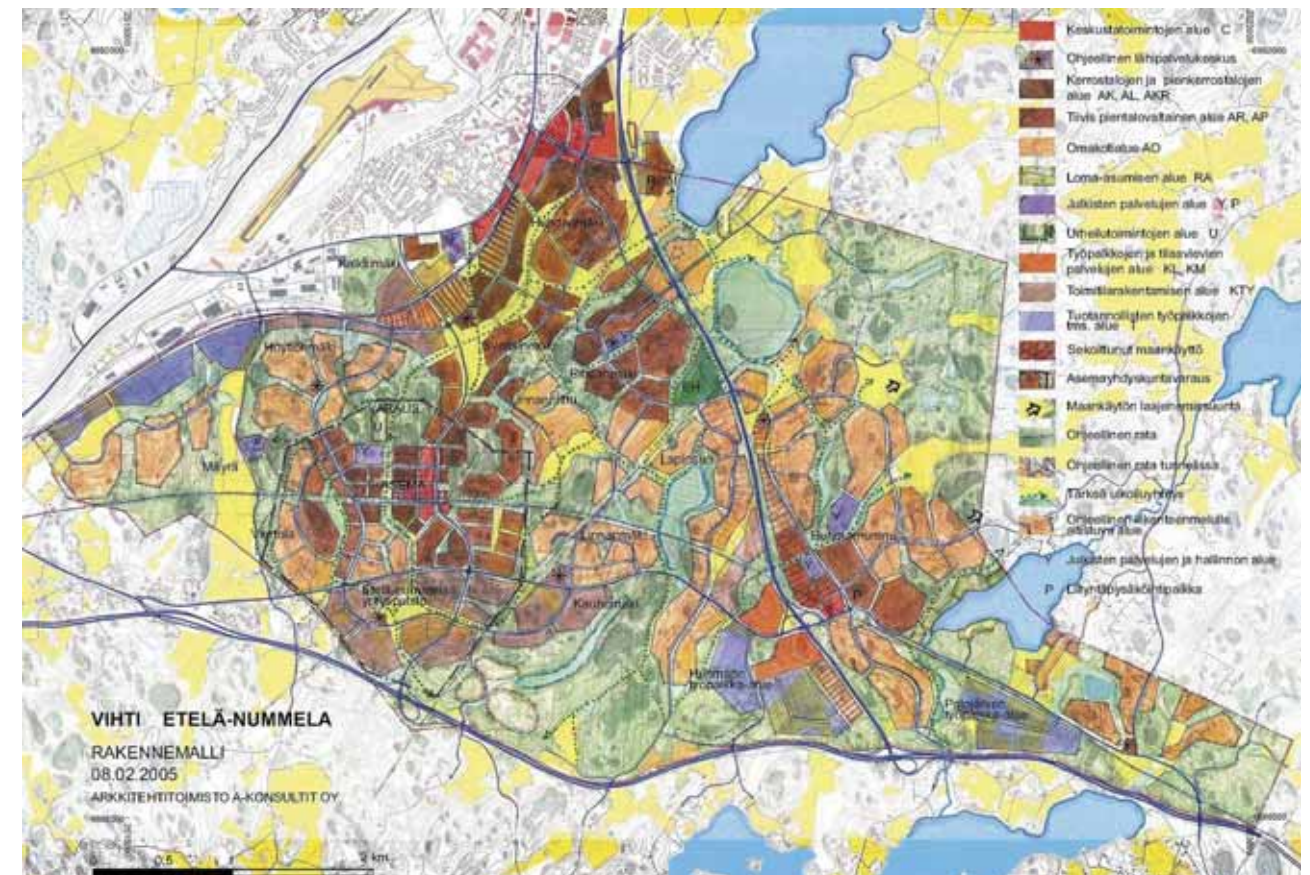

Nummelan kehityskuva ja eteläosien rakennemalli, suunnittelualue ja tutkitut ratalinjaukset.

Turuntien väliselle alueelle sekä Hanko-Hyvinkää -radan varrelle suunnittelualueen länsipäähän. Tilaa vievien palveluiden alueita on sijoitettu valtateiden 2 ja Vanhan Turuntien liittymän tuntumaan.

Viheralueet muodostavat rakennemallissa verkoston, joka mahdollistaa kattavat virkistysyhteydet. Asuinkortteleista on pyritty varaamaan välitön pääsy puisto- ja luontoalueille. Väljimmät viherkäytävät toimivat samalla ekokäytävänä, joiden tulisi jatkua myös pääväylien ja ratojen poikki eri tasoissa. Tärkeiksi puisto- ja viheraluekokonaisuuksiksi on mainittu mm. Enäjärvenlaaksossa sijaitseva

”Keskuspuisto”, joka kokoaa keskustan eteläosat kokonaisuudeksi ja samalla yhdistää pääkeskustan suunniteltuun asemaseutuun sekä ns. Etelä-Nummelan mäkijono (Höytiönmäki, Linnanmäki, Ridalinmäki jne.), joka toimii tärkeänä lähivirkistysalueena läheisille asuntoalueille.

Asemakaavat

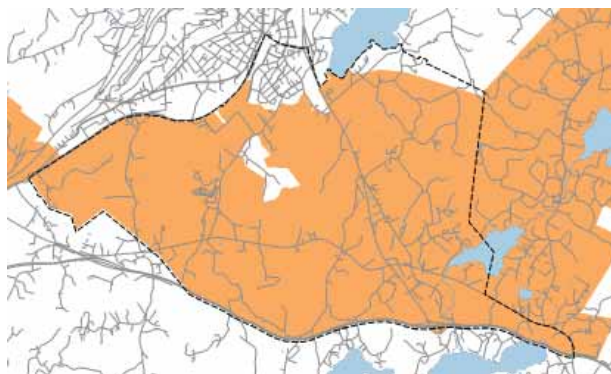
Osayleiskaava-alue on pääosin asemakaavoittamaton. Suunnittelualueella on voimassa asemakaavat n:o 13 (18.4.1975), 20 (3.6.1977), 61, (26.4.1989), 62 (13.3.1992), 67B (30.1.2006), 73 (3.4.1996), 76 (8.2.1995), 82 (4.6.2007), 83 (12.6.2000), 84A (9.12.1999), 84B (9.6.2003), 104 (25.3.2002), 112 (30.8.2004), 116 (9.6.2003), 124 (26.9.2006), 127C (28.2.2006), 132 (3.5.2010), 135 (14.12.2010) ja 141 (21.9.2010) sekä Pohjantalon rantakaava 3, kaava n:o 0838 (28.1.1998).

Osayleiskaava-alueella on vireillä kaksi Nummelan taajamaa tiivistävää asemakaavamuutosta, kaavat N 140 ja N 151 (ei merkitty teemakarttaan) sekä taajama-asutusta laajentava kaava N 106 ja kaksi uutta työpaikkarakentamista mahdollistavaa asemakaavaa, kaavat n:o N 134 ja N 142.

Kaavoitusohjelma 2011 sisältää kaksi käynnistettävää asemakaavatyötä osayleiskaava-alueelle: Nummenkylän asemakaava N 154 ja Ridalinmetsän asemakaava N 148.

Rakennuskiellot ja toimenpiderajoitus

Pääosassa suunnittelualueella on Uudenmaan ympäristökeskuksen (nyk. ELY-keskus) päätöksen 26.11.2009 jatkamana voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 38 §:n mukainen rakennuskielto ja 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus 1.1.2015 saakka. Rakennuskielto ei koske olemassa olevaan asuinrakennukseen liittyvän talousrakennuksen ja maatalousrakennuksen rakentamista eikä enintään kaksi asuntoa käsittävän asuinrakennuksen korjaamista tai sen vähäistä lisärakentamista.

Alue, jolla voimassa rakennuskielto ja toimenpiderajoitus.

Toimenpiderajoituksesta johtuu, että silloin kun suoritetaan maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä, tarvitaan maisematyölupa. Lupaa ei tarvita vaikutuksiltaan vähäisiin toimenpiteisiin eikä yleensä silloin jos toimenpide on hyväksytty jollakin muulla luvalla (rak.lupa, maa-ainesten ottolupa) tai suunnitelmalla (yleisen tien suunnitelma, kunnallistekniset suunnitelmat asemakaavan toteuttamiseksi). On kuitenkin syytä varmistaa toimenpiteen vähäisyys maisematyölupien valmistelijalta, sillä joskus yhdenkin puun kaataminen esim. asemakaava-alueella saattaa olla luvanvarainen toimenpide ja toisaalta kymmenienkin puiden kaataminen metsäalueella, jolla on toimenpiderajoitus voi olla vähäinen toimenpide.

Maisematyöluvista löytyy lisää tietoa Vihdin kunnan verkkosivuilta osoitteessa: http://www.vihti.fi/palvelut/ymparistoasiat/puiden_kaataminen

Suojelupäätökset

Linnanniitun asemakaava-alueen itäpuolella sijaitsevat luonnonsuojelulain mukaiset pähkinäpensaslehdot on suojeltu Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksellä (LUO 986 ja LUO 987, 26.11.2007).

Vihdin ilmastostrategia 2010 - 2020

Ilmastostrategia on kunnavaltuuston 14.6.2010 hyväksymä pitkäjänteinen suunnitelma, joka ohjaa kunnan hallintokuntien ja niiden eri tulosalueiden määrätietoista toimintaa ilmastonmuutoksen hidastamiseksi ja siihen sopeutumiseksi.

Vihdin suurimmat CO₂-päästölähteet muodostuvat liikenteestä (39 %), sähkönkulutuksesta (28 %) ja lämmityksestä (13 %). Loput 20 % jakautuu jätehuollon, maatalouden ja teollisuuden päästöjen kesken. Autoliikenteen aiheuttama suuri päästöosuus johtuu kuntaa halkovista kolmesta valtatiestä (E 18, vt 2 ja 25), kunnan läpi kulkevasta suuresta, ei-vihtiläisestä autovirrasta ja rahtiliikenteestä sekä päivittäiseen työmatkaliikenteeseen soveltuvan joukkoliikenteen kehittymättömydestä ja matkustajaraideliikenteen puuttumisesta. Sen vuoksi liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteet ovat erityisen haasteellisia ja riippuvat mm. joukkoliikenteen kehittymisestä, auton käyttövoiman kehityksestä ja valtiovallan päätöksistä raideliikenteen toteutumisesta.

Vihdin kunnan alueen kasvihuonekaasupäästöt ovat 8,5 - 9,4 tn CO₂-ekv*/asukas ja ovat samansuuruisia kuin esimerkiksi naapurikunnista Nurmijärven, mutta suuremmat kuin pääradan raideliikenteen varrella olevien kuntien ja pienemmät kuin energiaintensiivisten teollisuuspaikkakuntien päästöt. (*tonnia hiilidioksidiekvivalenttia)

Ilmastostrategian tavoite 2010 – 2020: Kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään ainakin 20 % vuoden 1990 tasosta (212000 tn CO₂-ekv) vuoteen 2020 mennessä. Tämän saavuttamiseksi Vihti asettaa mm. seuraavat toiminnalliset tavoitteet:

- Liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään edistämällä joukkoliikennettä, pyöräilyä ja jalankulkua sekä tehostamalla kunnan henkilö- ja tavarakuljetusten logistiikkaa ja kiirehtimällä länsiratahankkeen pikaista toteuttamista

- Yhdyskuntarakennetta eheytetään täydentämällä taajamarakennetta ja hyödyntämällä olemassa olevia yhdyskunnan rakenneverkostoja (infrastruktuuria) kuten katuverkostoja, vesi- ja viemärijohtoja

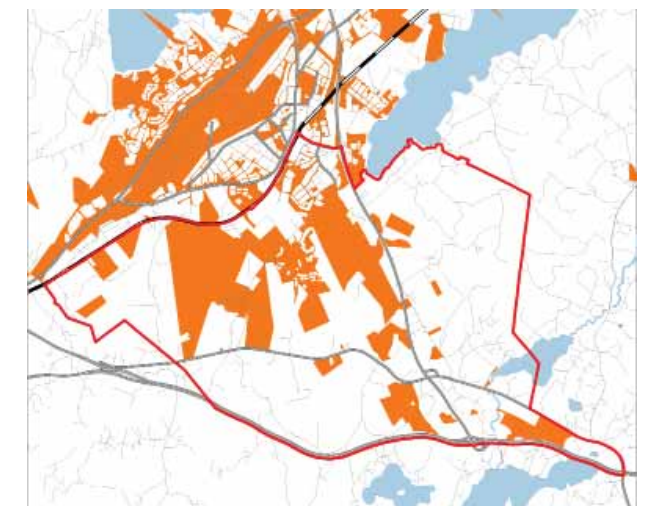
- Sähkö- ja lämmitysenergian kulutuksen aiheuttamia kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään parantamalla energiatehokkuutta ja siirtymällä uusiutuvaan ja vähän kasvihuonekaasupäästöjä aiheuttavaan lämmitysenergian tuotantoon

- Kunnan ilmastostrategia jalkautetaan kunnan päättäjille, työntekijöille, kuntalaisille, yrityksille ja vapaa-ajan asukkaille informoimalla, kannustamalla ja sitouttamalla asianosaisia ilmastostrategian tavoitteiden toteuttamiseen ja ryhtymällä vaadittaviin toimenpiteisiin

- Varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin huomioimalla sään ääri-ilmiöiden riskit suunnitelmissa ja varautumalla niiden aiheuttamiin häiriötekijöihin

Maanomistus

Suunnittelualue on pääosin yksityisessä omistuksessa. Kunta omistaa 510 hehtaaria suunnittelualueen maa-alasta. Pääosan kunnan omistamista maista sijaitsee Höytiönnummen ympäristössä sekä valtatie 2 varrella.

Kunnan omistamat maat

Luonnonympäristö ja maisema

Maastorakenne

Maastorakenne kuvastaa maa- ja kallioperän rakennetta: kallioperä ja sen korkeussuhteet ovat vaikuttaneet maaperän maalajien ja pinnanmuotojen syntyyn. Maastorakenteen merkitys ekologisena tekijänä on suuri, sillä se vaikuttaa mm. maisemarakenteeseen, tuuli-, lämpö-, valo- ja vesisuhteisiin sekä näiden välityksellä kasvillisuuteen. Maisema saa myös tilallisen perusrakenteensa ja mittakaavansa maankamaran muotojen mukaan.

Topografia

Alueen topografia on vaihtelevaa ja paikalliset (relatiiviset) korkeuserot ovat paikoitellen lähes 50 metriä. Tarkastelualueen alavinta seutua ovat Risubackaojan ja Huhmarjoen laaksot, kaava-alueen pohjoisosaan sijoittuva ns. Etelä-Nummolan ta-sankoalue sekä metsäisten kalliobelänteiden väliin jäävät murroslaaksojen peltoalueet, korkeustason ollen näillä alueilla 50-60 mpy. Pelto- ja suoalueita rajaavat kalliobelänteet kohoavat alueella monelta osin yli 80 metriin merenpinnasta, korkeimpien belänteiden kohotessa yli 100 metrin korkeudelle merenpinnasta (mm. Kauhumiäki 117,1 mpy, Lemmoonkallio 110 mpy, Linnanmäki 103,3 mpy, Höytiönnummi 108,3 mpy, Mäyränkallio 100,3 mpy).

Rinteiden jyrkkyys on paikoitellen yli 20 prosenttia, mutta pääosin alueen kaltevuustaso on 5 ja 20 prosentin välillä. Kaava-alueen pohjoisosan tasankoalueella ja kalliobelänteiden murroslaaksoissa kaltevuus on alle 5 prosenttia. Maiseman perustason muodostavat Enäjärvi (49,4 mpy) ja Huhmarjärvi (47,1 mpy).

Kallioperä

Suunnittelualueen kallioperä on itäosaltaan graniittia ja länsiosaltaan pääosin kiillegneissii. Aivan kaava-alueen pohjoisosa on kallioperältään kvartsi- tai granodioriittia. Rakennusgeologisilta ominaisuuksiltaan nämä kivilajit eivät paljon poikke toisistaan. Kallioperä soveltuu yleisesti ottaen hyvin rakentamiseen ja louhimiseen. Kalliorakentamista saattaa kuitenkin haitata kaava-alueen poikki kulkevat siirros- ja ruhjelinjat. Ruhjelinjojen kohdalla kallio ei ole tasalaatuista, joten esim. maanalaisten tilojen sijoittaminen ei ole ruhjevyyhykkeelle soveliasta. Suunnittelualueen poikki kulkee myös kaakkoi-luoteissuuntainen diabaasijuoni, ja alueen kallioperässä ilmenee liuskeisuutta. Liuskeisuus saattaa vaikuttaa kallioleikkauksien toteuttamiseen, mutta sillä ei ole maankäytön kannalta merkitystä.

Maaperä

Kaava-alueen maaperää luonnehtivat pääosin kalliobelänteet sekä näiden väliin jäävät saviset ja hiesuiset murroslaaksot. Paikoin kalliobelänteiden väliin jäävät murroslaaksot ovat soistuneet ja niiden maaperä on sara- ja rahkaturvetta. Kalliobelänteenalueita reunustavat pääosin moreenimaat, mutta paikoin myös hietamaat. Huhmarissa ja Höytiönnummella on laajemmat delta-alueet, joiden maaperä on hiekkaa ja karkeaa hietää.

Maaperä on alueella paksuimmillaan peltoalueilla, joilla savikerrostumat voivat olla jopa kymmenien metrien paksuisia. Ohuinta maaperä on kalliobelänteillä, jossa peittävä maaperä puuttuu paikoin kokonaan (vrt. avokalliot).

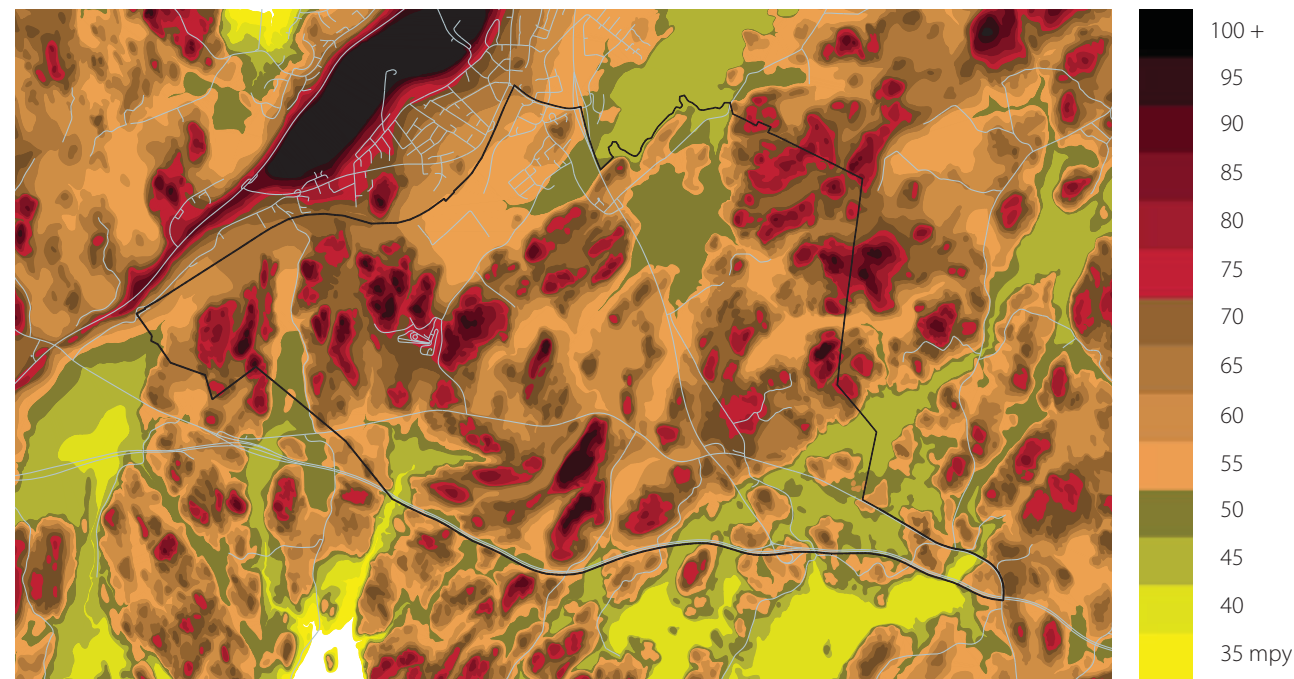
Rakentamisen kannalta edullisimpia ovat ns. karkearakenteiset maalajit (sora, hiekka, karkea hietä). Sora on rakennuspohjana erinomaista kantavuutensa, routimattomuutensa ja helpon työstettävyytensä takia. Samoista syistä myös hiekkamaat ovat rakennuspohjina melko hyviä. Sora- ja hiekkamailla myös lämpösuhteet ja pienilmasto ovat yleensä suotuisat. Soramailla voimakkaat maaston muodot (rinteet, tasanteet jne.) ovat leimaa antavia ja niiden tulisi olla myös lähtökohtana rakentamiselle. Hieno hiekka ja karkea hietä ovat routimiselle alttiita. Varhaisin asutus on yleensä sijoittunut hietavyöhykkeelle niiden edullisten ilmasto-, vesi- ja kasvillisuusolojen vuoksi.

Moreenimaat ovat yleensä hyvin kantavia rakennuspohjia, joissa kivisyys kuitenkin haittaa rakennettavuutta. Hienojakoisia aineksia sisältävä moreeni routii, muuten moreenit ovat yleensä routimattomia. Jos hienoa ainesta sisältävän moreenin vesipitoisuus on suuri, se muuttuu helposti kaivuun yhteydessä vaikeasti käsiteltäväksi massaksi.

Hienorakeiset maalajit (hieno hietä, hiesu, savi) ovat rakennuspohjana epäedullisia heikon kantavuutensa, märkyytensä ja routivuutensa vuoksi.

Eloperäisten maalajien (lieju, rahka- ja saraturve) alueita ei suositella rakentamiseen huonon kantavuuden, roudan jne. vuoksi. Mitä paksumpi turvekerros on, sen vaikeampaa ja kalliimpaa perustaminen on. Myös pienilmasto on usein näillä alueilla epäedullinen.

Kallioalueilla rakennuksien ja rakenteiden perustaminen on helppoa. Rakentamisen maastoon soveltaminen on kuitenkin usein vaikeaa ja johtaa kallion leikkaamiseen sekä voimakkaisiin paikallisiin korkeuseroihin. Tämä voi aiheuttaa ongelmia talvikunnossapidolle ja vaikeuttaa liikuntarajoitteisten arkea.

Suunnittelualueen korkokuva

Maisemarakenne

Suunnittelualueen maisemassa on nähtävissä alueen kallioperästä ja sen liuskeisuudesta johtuva maiseman koillis-lounaissuuntautuneisuus. Kaava-alue koostuu pääpiirteissään kahdesta maisema-alueesta: alueen pohjoisosa kuuluu Enäjärven länsirannan vanhan kulttuurimaiseman jatkeena olevaan Etelä-Nummolan tasankovyöhykkeeseen ja alueen eteläosa kuuluu tämän tasankoalueen eteläpuolella sijaitsevaan ns. Etelä-Nummolan kalliobelänteenalueeseen.

Etelä-Nummolan tasankoa rajoittaa koillisessa Huhdanmäen vanha asutusmäki. Viime vuosina taajama-asutus on levinnyt laajemminkin Nummolan eteläisille peltotasangoille kuroen avointa peltomaisemaa umpeen. Kaakossa ja lounaassa tasankoaukea rajoittuu selkeästi korkeisiin metsäisiin kalliomäkiin. Nämä reunavyöhykkeet ovat topografialtaan jyrkkäpiirteisiä ja avautuvat epäedulliseen ilmansuuntaan. Laajan avoimen maiseman reunavyöhykkeessä monilla kalliomäillä on maisemallista merkitystä, metsäisten kalliobelänteiden muodostaessa kaukomaisemassa tärkeitä taustametsiä.

Nummolan eteläosan laajalla metsäisellä kalliobelänteenalueella kalliobelänteet kohoavat toistuvasti yli 80 metrin korkeudelle merenpinnasta, jolloin ne muodostavat maisemassa selkeästi hahmottuvan yhtenäisen ylänköalueen. Kalliobelänteen murrosvyöhykkeisiin on jääkauden sulamisvaiheessa kasautunut hienojakoisia maalajeja ja nämä alueet on raivattu monelta osin pelloiksi.

Peltojen ohella suunnittelualueen metsäiselle yleisilmeelle antavat vastapainoa aluetta rajaavat ja halkovat valtatie, Huhdanmäen ja Huhmarin alueiden asutuskeskittymät sekä metsä- ja peltoalueita pirstovat paikallistiet, joiden varsille omakotivaltainen asutus on keskittynyt. Keskellä kalliobelänteenalueella sijaitsee myös Höytiönnummen laakea soramuodostuma, jossa toimii mm. ajoharjoittelurata. Kaava-alueen länsiosaan työntyy etelästä, Siuntion puolelta, pitkä murroslaakson päätte, Mäyränojan laakso, jota reunustavat komeat kalliobelänteet. Länsi- ja pohjoisosistaan kaava-alue rajautuu I Salpausselän reunamuodostumaan kuuluvaan Nummolanharjuun.

Alueen hienoimpia maisemakohteita ovat Kauhunmäen ja Kauhussuon muodostama kokonaisuus, Mäyränojan laakso sitä reunustavine kalliobelänteineen sekä Lemmoonkallio ja peltolaakso.

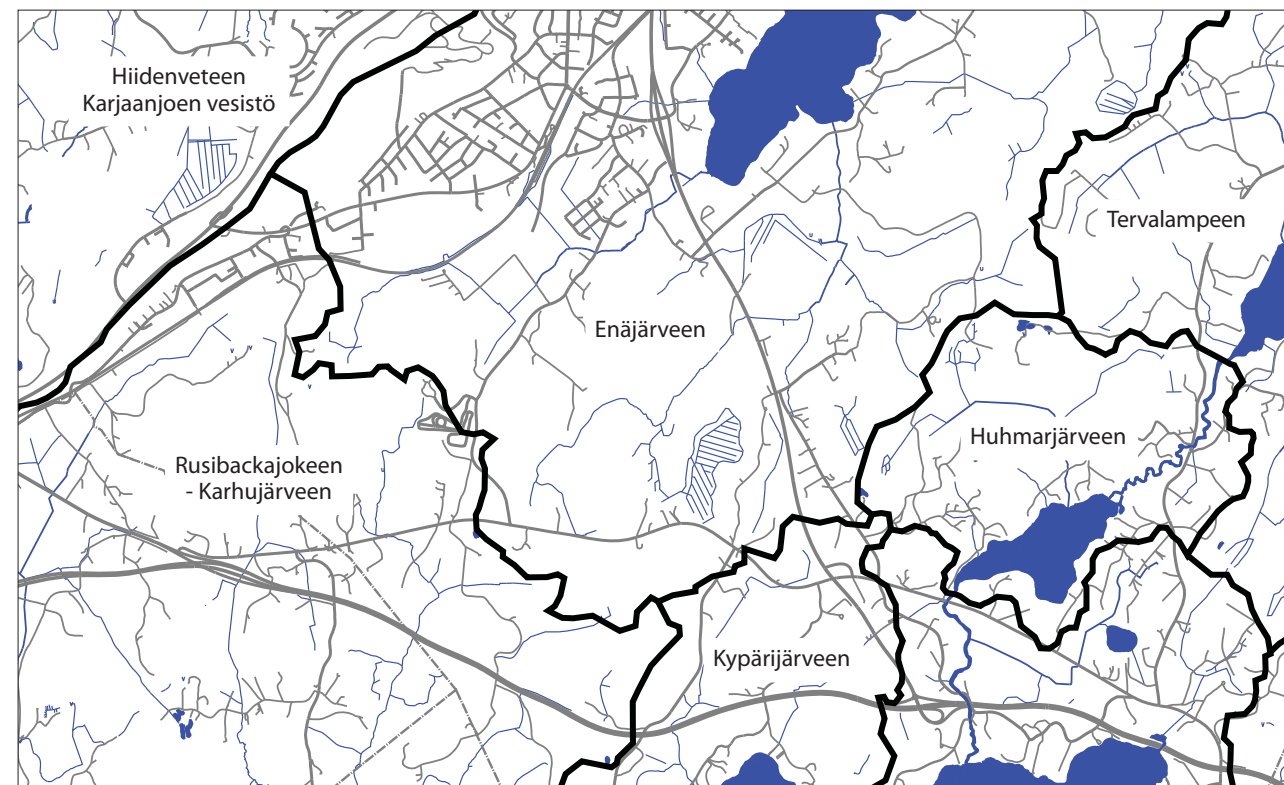
Vesisuhteet

Kaava-alue kuuluu Siuntionjoen vesistöön, sijaiten vesistön latvaosassa. Siuntionjoki on luonnontilaisimpina säilyneitä jokivesistöjä Uudellamaalla. Se on ainoa ympäristöministeriön asettaman Vesistöjen erityissuojelutyöryhmän ehdottama erityis-suojeltava jokivesistö Uudellamaalla. Osa Siuntionjoen alajuoksun vesialueista kuuluu Natura 2000 -alueeseen (FI0100085). Suojelun perusteena on mm. vesistössä esiintyvä erittäin uhanalainen, luontaisesti lisääntyvä meritaimenkanta sekä vesistössä esiintyvä uhanalainen saukko.

Suunnittelualan vedet valuvat Siuntionjokeen Enäjärven (+ 49,4 mpy), Risubackaojan, Huhmarjärven (+ 47,1 mpy), Kypärijärven (+ 44,7 mpy) ja/tai Palojärven (+ 43,5 mpy) kautta.

Enäjärvi (514 ha) on matala (keskisyvyys vain 3,22 m), luontaisesti savisamea ja herkästi rehevöityvä latvavesistö, johon ei laske kuin pienempiä oja ja puroja. Järvellä on rantaviivaa 16,4 km ja sen valuma-alue on suuruudeltaan 33,5 km². Vuoteen 1976 jatkunut jätevesikuormitus ja yhä edelleen jatkuva maatalouden ja haja-asutuksen aiheuttama hajakuormitus ovat rehevöittäneet Enäjärveä voimakkaasti. Järven veden laatu on kuitenkin viime vuosina parantunut välttävältä tasolta tyydyttäväksi erilaisten kunnostustoimenpiteiden ansiosta.

Myös melko sameavetisen ja runsasravinteisen Huhmarjärven (38,2 ha) veden laatu on paranemaan päin vesien kunnostustoimenpiteiden myötä. Huhmarjärven valuma-alue on pinta-alaltaan 84,4 ha ja sen rantaviiva on 3,8 km pitkä.

Suunnittelualan vedenjakajat, valuma-alueet ja vesisuhteet.

Palojärven (168 ha) keskisyvyys on 4,3 m ja selkääalue on melko syvää vettä, syvin alue aina 10 m. Järvellä on 103 ha:n laajuinen valuma-alue ja 12,6 km rantaviivaa. Järven ravinnepitoisuus on suhteellisen korkea ja hajakuormitus suuruudeltaan kohtalaita. Vedenlaatu on yleisluokituksestaan tyydyttävän ja välttävän rajalla.

Huhmarjärvestä Palojärven virtaava Siuntionjoen jokiosuus, Huhmarjoki on 4-7 metriä leveä ja noin metrin syvyinen. Huhmarjoen varsi on pitkälle umpeenkasvanut ja ruovittunut.

Höytiönnummelta etelään virtaava Risubackaoja on Siuntionjoen vesistöalueen voimakkaimmin kuormitettu osa-alue. Joen suurin pistekuormittaja on joen latvalla sijaitseva Nummellan jätevedenpuhdistamo. Pistekuormituksen ohella jokeen kohdistuu voimakasta mm. maataloudesta ja haja-asutuksen viemäröinnistä peräisin olevaa hajakuormitusta. Risubackaojan vesi on voimakkaasti humuspitoista, hapanta ja ruskeaa, vedenlaadun ollen tyydyttävä. Osa Risubackaojaa on myös suunnittelualan länsiosassa virtaava, peltorantainen Mäyräoja. Mäyräojan uoma on leveydeltään noin 0,5 metriä ja syvyydeltään alle 20 senttiä.

Suunnittelualueella virtaa lisäksi useita muita pienempiä puroja ja oja. Yksi näistä on Höytiönmäen ja Sveitsinmäen kautta Ridalinlahteen virtaava ns. Ridalinpuro, jonka valuma-alueita koskien on tehty hulevesien hallintasuunnitelma (Salminen ja Rapola, 2007). Suunnittelualan kallio-moreeniselännealueella sijaitsee lisäksi moreenialueille tyypillisiä pieniä lampareita, jotka saattavat välillä kuivua pohjaveden korkeuden vaihdeltaessa. Kaava-alueella on myös muutamia ihmisten tekemiä turpeen- ja mudanottolampia tai virkistyslammikoiksi padottuja lampia.

Suunnittelualan suoalasta pääosa on ojitettu maa- ja metsätalouden tarpeisiin. Etenkin kaava-alueen keskiosassa sijaitseva Lapinsuo on tiheästi ojitettu. Ojitus lisää alueen pintavesien poisvaluntaa ja kasvillisuuden muuntumista. Soiden merkitys on yleensä vesitaloutta tasapainottava. Alueen laajimmat suot ovat Lapinsuon ohella, valtatie 2 varrella sijaitseva kohosuo, jossa sijaitsee täytemaa-alue, pohjoisosiltaan luonnontilaisena säilynyt Kauhussuo, alueen koillisosassa sijaitseva Verisuo sekä Huhmarnummella sijaitseva Katajasuo. Lisäksi kalliimoreeniselänneiden väliset laaksopainanteet ovat monin paikoin soistuneet.

Kaava-alue rajautuu lännessä Nummellanharjun I-luokan pohjavesialueeseen (vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue). Kaava-alueilla sijaitsevat myös Höytiönnummen, Huhmarnummen ja osittain myös Lemmoon pohjavesialueet. Nämä, aiemmin luokkaan III (muut pohjavesialueet) kuuluneet pohjavesialueet poistettiin kuitenkin kunnan pohjavesialuekartasta Vihdin pohjavesialueiden päivityksen yhteydessä (UYK, 9.8.2005). Poistamisen syynä oli Höytiönnummen kohdalla riskikohteiden (pieneläinhautausmaa ja ajoharjoittelurata) sijaitseminen alueella, Huhmarnummen kohdalla pieni antoisuus ja Lemmoon pohjavesialueen kohdalla alueen pieni koko. Aivan kaava-alueen itäpuolella sijaitsee myös Tervalammen vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue.

Maankäytön ratkaisujen tulee olla pohjavesialueilla pohjaveden suojelun huomioon ottavaa: alueelle ei tule sijoittaa vettä likavia toimintoja ja alueen läheisyyteen on jätettävä riittävän laajat rakentamattomat alueet veden imeytystä varten.

Lajisto

Kasvillisuus

Alueen kasvillisuutta on kartoitettu vuosina 2005-2009 tehtyjen luontoinventointien yhteydessä. Selvityksissä on keskitytty ns. arvokohteiden paikallistamiseen ja näiden lajiston kartoittamiseen. Lajiryhmistä havainnointiin erityisesti putkilokasveja, kääpiä ja sammalia.

Kaava-alue sijaitsee hemiboreaalisien tammivyöhykkeen ja eteläboreaalisien vuokkovyöhykkeen rajalla. Suureksi osaksi luonto on varsin karua, mutta muutamien paikoin luonnossa näkyy myös häivähdyksiä tammivyöhykkeen rehevyydestä. Alueen muutoin kovin tavanomaiseen metsälajistoon tuo monipuolisuutta siellä täällä esiintyvät lehdot. Lehdot eivät ole alueella yleisiä, koska suurin osa niistä on aikojen saatossa raivattu pelloiksi. Pähkinäpensasta esiintyy paikoitellen, samoin jalopuista metsälehmusta ja vaahteraa.

Suunnittelualueen kosteikko- ja suolajisto on vielä kohtalaisen moni-ilmeistä, vaikka monet suot onkin ojitettu ja ne ovat muuttuneet turvekankaiksi. Harvinaista lounaista neivaimarretyypin tervaleppäluhtaa tyypillisine lajeineen esiintyy Siuntionjoen varrella. Alueen ainoat säilyneet lähdekorvet ja lähteiköt ovat myös lajistoltaan runsaita ja lajien joukossa on useita harvinaisia lajeja. Sammallaajiston kannalta arvokkaimmat kohteet ovat lähteet ja rehevät suot sekä valtatie 2 itäpuolella sijaitsevan kohosuo- rimpialueet. Kauhumaen jyrkänteen sammalisto on erityisen runsaslajinen edustaen lounaisen, merellisen ilmaston lajistoa.

Suunnittelualueella on tehty monin paikoin hakkuita, jotka ovat heikentäneet alueen luontoarvoja.

Liito-oravat

Liito-orava (*Pteromys volans*) on uhanalainen, luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu laji. Merkittävin syy liito-oravan uhanalaisuuteen on metsätalous. Laji kärsii kolopuiden, erityisesti vanhojen haapojen vähenemisestä.

EU:n luontodirektiivin mukaan liito-orava on yhteisön tärkeänä pitämä eläinlaji. Euroopan unionin alueella liito-orava esiintyy Suomen lisäksi vain Virossa. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain (49 §) nojalla kielletty.

Metsäkeskuksen on ilmoitettava metsänomistajalle ja alueelliselle ympäristökeskukselle, jos metsäkeskukseen saapuu liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaan kohdistuva metsänkäyttöilmoitus. Alueellinen ympäristökeskus määrittää liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan tarkan sijainnin ja alueella sallitun metsänkäyttelyn. Lisätietoja: www.ymparisto.fi

Osayleiskaava-alueella on tehty erilaisella tarkkuudella liito-oravaselvityksiä vuosina 2005-2009. Kaava-alueen runsain liito-oravakeskittymä on ollut lännessä, mutta sen kohtaloksi koitui (luvaton) metsänhakkuu. Yksittäisiä liito-oravaesiintymiä on yhä runsaasti, mutta ei enää suurta yhtenäistä orava- aluetta. Siksi liito-oravalle sopivien metsäyhteyksien säilyminen alueella toiselle on tärkeää.

Vuosina 2005-2010 tehtyjen luontoinventointien perusteella kaava-alueelta on nostettu esiin 42 erityisen tärkeää luontokohdetta. Alueista on tarkempi kuvaus kaavaselostuksen kohdassa "Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet" sivulla 90.

Linnusto

Kaava-alueen linnustoa on selvitetty erilaisilla rajauksilla vuosina 2006-2009. Selvitysten perusteella on löydetty pari petolinnun reviiiriä (eivät julkisia) ja useita maakunnallisesti merkittäviä metsälinnustokohteita. Nummelan eteläosissa asuu myös sellaisia lintuja, jotka eivät tule viihtymään tiivistyvässä ympäristössä ja jotka hyvin todennäköisesti eivät enää esiinny kaava-alueella vuoden 2030 jälkeen. Tällaisia lajeja ovat mm. metso ja teeri. Osa linnustosta on sidoksissa vanhaan maanviljelysmaisemaan ja niiden vähentyminen on tapahtunut jo maatalouden muutosten myötä. Tällaisia lajeja ovat mm. ruisrääkkä ja pikkulepinkäinen.

Muu eläimistö

Nummelan eteläosissa liikkuu paljon metsäeläimiä. Luontoselvitysten yhteydessä on havaittu mm. hirviä, valkohäntäkauriita, metsäkauriita, supikoiria, kettuja, jäniksiä, rusakoita ja oravia. Paikallisen metsäystyksen mukaan Nummelan lähistöllä liikkuu myös ilves ja mäyrä. Huhmarjärven ja Palojärven rannoilta on tavattu saukkoja. Huhmarjoen ympäristössä asustaa viitasammakkoita. Ilves, saukko ja viitasammakko ovat samalla tavalla luonnonsuojelulain suojelemissa eläimiä kuin liito-oravakin.

Eläinten kulku- ja leviämisreitit

Suunnittelualueen ympärillä olevat vesistöt ja maakunnallisesti merkittävät metsäalueet velvoittavat huolehtimaan eläinten kulku- ja leviämisreittien ylläpitämisestä taajamarakentamisen leviämisestä huolimatta. Huomionarvoisia lajeja ovat liito-orava ja saukko.

Suuria metsäalueita ovat Meikon - Lapträskin alue Siuntion ja Kirkkonummen rajoilla, Nuuksion kansallispuisto koillisessa ja Lohjan järvialue Lohjanharjun länsipuolella. Suunnittelualueen kautta kulkevat yhteydet mm. Nuuksion alueelta länteen valtatie 1 eteläpuolitse Lohjan - Sammatin järviylängölle. Tärkein metsälajien kulkuyhteys on ehkä kuitenkin pohjoisesta Enäjärven itäpuolitse tuleva reitti, joka alueen keskiosien läpi kuljettuaan jatkuu etelään Siuntion - Lohjan laajoille metsä-alueille. Nuuksiosta Meikon - Lapträskin suuntaan kulkeva reitti ylittää Turunväylän heti suunnittelualueen itäpuolelta.

Alueen virtavesistöistä Huhmarjärvestä Palojärveen laskeva Huhmarjoki on tärkein eläinten kannalta. Huhmarjoki rantavyöhykkeineen muodostaa tärkeän etelä-pohjoissuuntaisen leviämisreitit sekä maaeläimille että kaloille. Toivosen (2005) mukaan kalat pääsevät uimaan jokea pitkin Palojärvestä Huhmarjärveen ja joki saattaa soveltaa mm. taimenen eri ikävaiheiden elinalueeksi. Huhmarjoen merkitystä lisäävät sen rantoja noudattelevat kosteikot. Saukko liikkuu Huhmarjoella.

Turunväylän alitse on lisäksi useita tunneleita ja rumpuputkia. Näiden merkitys eläinten leviämiseen korostuu mikäli moottoritien varteen toteutetaan riista-aidat. Porintien leventäminen ja rakennetut melusteet ovat muuttaneet eläinten kulkureittejä itä-länsisuunnassa ja soveliaita alituksia on vähän.

Rakennettu ympäristö

Maankäytön historiaa

Kaava-alueen halki, Huhdanmäentien, Pihtisillantien ja Palajärventien linjauksia mukaillen kulkevan vanhan Meritien historia ulottuu aina 1500-luvulle saakka, tien ollen yksi eteläisen Suomen vanhimmista tielinjoista. Tie johti Hämeenlinnasta Vihtiin ja täältä edelleen Kirkkonummen kautta Luomaan, jossa se yhtyi rantatiehen. Vaikka itse tie on useimmissa kohdin nykyisin uudenaikainen valtavyöly, tarjoaa se silti monipuoliset näymät seudun keskiaikaisten kylien maisemaan. Vihdissä vanhaan Meritiehen viittaavat monet alueen paikannimet, kuten Meritienpelto ja Meritienahde.

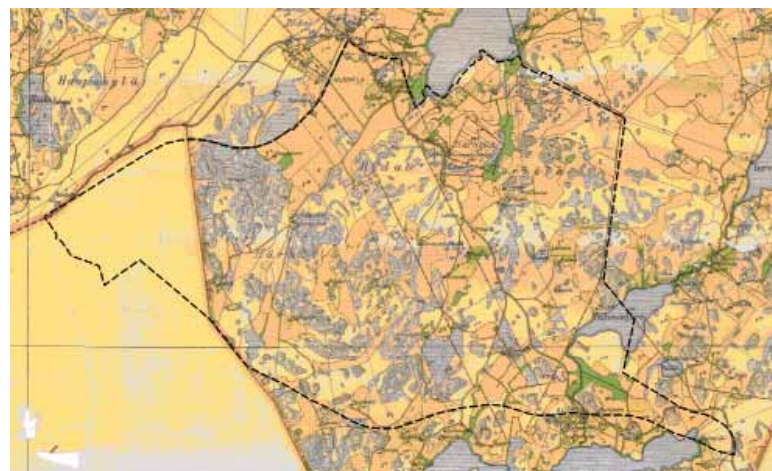
Myös alueen varhaisin pysyvä asutus on peräisin 1500-luvun lopulta, sijoittuen juuri Meritien varteen sekä sen läheisyydessä sijaitseville moreeniselänteille, korkeustasolle 55-60 mpy. Aina 1700-luvun loppuun osayleiskaava-alue oli kuitenkin pääosaltaan asumatonta metsä- ja laidunmaata ja alueella sijaitsi vain muutama asumus. 1800-luvun lopulla alueella sijaitsi jo toistakymmentä asumusta, asutuksen keskittyessä pitkälti Huhmarin ja Huhdanmäen seudulle. Pääosaltaan alue oli kuitenkin vielä tällöinkin asumatonta kylien taka- ja laidunmaata sekä metsää. Varsinaisen syyksien Nummelan taajaman kasvulle antoi Hanko-Hyvinkää rautatien valmistuminen 1873.

Radan valmistuttua muodostui Nummelan taajamasta uusi liikenteellinen solmukohta. 1920-luvulle tultaessa oli Huhdanmäen eteläpuolinen alue otettu kokonaan viljelykseen ja sen eteläreunaan oli syntynyt kolme asumusta. Myös Torholan Solbackassa sijaitsi 1920-luvulla neljä taloa. Kallioselännealueen viljaviin laaksopainanteisiin oli raivattu peltoja ja alueelle oli tehty tiestöä. Ali-Rostin tilan kohdalla sijaitsi Frigård-niminen tila. 1920-luvun alussa perustettiin valtatie 2 länsipuolella sijaitsevan nykyisen Lapinsuon reunalle Hakalan turvepehkuhoidon, jonka kuljetuksia varten rakennettiin alueelle jopa oma rilliraideverkostonsa. Tehdas lopetti toimintansa toisen maailmansodan jälkeen 1940-luvulla. 1920-luvulla perustettiin myös Palajärven koulupiiri ja rakennettiin Palajärven koulu.

Alueen vanhimmat kulttuuriympäristöt sijoittuvat vanhan Meritien varteen, Huhdanmäkeen ja Torholaan sekä nykyisen Palajärventien ympäristöön. Muualle osayleiskaava-alueelle peltojen raivaus ja asutus levisi pääosin vasta 1900-luvun puolella.

Suuret liikennehankkeet, kuten Hanko-Hyvinkää -rautatie, Vanha Turuntie, Porintie ja Turun moottoritie ovat vauhdittaneet alueen kasvua.

Suunnittelualue vuonna 1924.

Nummelan eteläosien kulttuurihistorialliset kohteet koostuvat keskiaikaisen Meritien ohella vanhoista kylän paikoista sekä säilyneistä historiallisesti ja/tai rakennustaiteellisesti edustavista rakennuksista. Useilla näistä ns. arvoraakennuksista on myös maisemallista arvoa. Kohteista lisää lisää sivuilla 88-89.

Vanhan Turuntien valmistuminen 1930-luvulla vilkastutti rakennustoimintaa ja asutuksen lisääntymistä tien varsilla. Tien rakentaminen vaati soraa, ja Huhmarinnummelle ja Tuusankorpeen perustettiin tuolloin kaksi pienehköä hiekkakuoppaa. 1940-50-luvuilla Nummelan taajama kasvoi edelleen etenkin Huhdanmäen ja Huhmarin alueilla, mutta tieverkko pysyi entisellään. Alueen viljelykset saavuttivat 50-luvulla suurimman laajuutensa; jokseenkin kaikki viljelykseen soveltuvat maa-alat oli otettu käyttöön. Torholan kylän alueella nykyisen Porintien ja Pihtisillantien risteyksessä aloitti vuonna 1954 toimintansa tiilitehdas. Tehtaan ympärille muodostui pieni yhdyskunta puutarhatontteineen. Tehdas toimi vain vajaan vuosikymmenen ja sen rakennukset purettiin 50-luvun lopussa. Jäljelle jääneen savimontun ranta-alueet myytiin kesäasuntotonteiksi.

1950-luvun jälkeen suunnittelualueen asutus on tiivistynyt edelleen ja alueella on toteutettu merkittäviä rakennushankkeita. 1960-luvun lopulla valmistui Torholan kylään Huhmarinnummelle elementtitehdas. Toiminta tehtaalla päättyi 1970-luvulla, mutta tehtaan merkit ovat yhä näkyvissä Huhmarinnummen metsässä. Osayleiskaava-alueella etelästä rajaava Turun moottoritie (vt 1) valmistui vuonna 1971, ja kaava-alueella halkova Porintie (vt 2) vuonna 1976. Viime vuosikymmeninä taajama-asutus on alueella laajentunut Huhdanmäen sekä Linnanniitun alueilla. Myös haja-asutusalueelle on rakennettu runsaasti lisää omakotitaloja.

Kulttuurihistorialliset arvot

Kaava-alueella koskien on tehty rakennusinventoinnit vuosina 1998, 2003 ja 2005, joissa inventoitiin kaikki alueella sijaitsevat 1950-luvulla tai sitä ennen rakennetut rakennukset. Kaava-alueella on 16 rakennusinventointien mukaista ns. arvokohdetta, joilla on rakennushistoriallisia, historiallisia ja/tai maisemallisia arvoja.

Kaava-alueen vanhimpia asuinpaikkoja ovat Enäjärven eteläpuolella sijaitseva historiallinen Torholan kylätontti ja sen läheisyydessä sijaitsevat 1600-luvulla asuttu Hurrin tila ja 1700-luvulla asuttu Kuikun tila sekä Vanhan Turuntien varressa sijaitseva Rostin kantatalosta 1800-luvun lopulla muodostettu Ali-Rosti.

Kaava-alueen poikki kulkeva keskiaikainen Meritie on arvoitettu kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi tieksi Uudenmaan liiton inventoinnissa.

Vuonna 2007 suoritettiin alueella arkeologinen inventointi Museoviraston toimesta. Inventoinnissa tarkastettiin yleisöilmoitusten osoittamat mahdolliset muinaisjäännös- ja irtolöytökohteet sekä etsittiin uusia muinaisjäännöksiä maisemallisesti otollisilta alueilta. Inventoinnissa suunnittelualueelta paikannettiin yksi kiinteä muinaisjäännös, Höytiönnummen kivi-röykkiö, joka on osoitettu myös Uudenmaan maakuntakaavan liitekartta-aineistossa.

Nykyinen maankäyttö ja rakennuskanta

Osayleiskaava-alueen asutus on keskittynyt asemakaavoitetulle Huhdanmäen alueelle sekä Huhmarin alueelle paikallisteiden varteen, pääosin 60 metrin korkeuskäyrän tuntumaan. Muilta osin alue on harvaan asuttua, lähinnä laajojen metsäisten moreeni- ja kalliioselänteiden sekä peltoaukeiden ja suoalueiden luonnehtimaa aluetta.

Huhdanmäen alueen rakennuskanta on sekä ajallisesti että rakennustyyppiltään hyvin kerrostunutta. Historiallisen asutusmäen alueella on vielä jäljellä muutamia 1800-1900-lukujen vaihteessa ja 1900-luvun alkuvuosikymmeninä rakennettuja omakotitaloja pääosin 1970-80-luvuilla rakennettujen rivitalojen lomassa. Tätä vanhaa asutusmärkeä rajaavat 1980-luvulta alkaen peltoaukealle rakentuneet kerrostalo-, pienkerrostalo-, rivitalo- ja omakotitalokorttelit. Myös Huhmarin seudulla rakennuskanta on ajallisesti kerrostunutta. Alueella on sekä vanhaa 1900-luvun alusta peräisin olevaa kyläasutusta että uudempaa 1950-2000-luvuilla rakennettua omakotiasutusta. Omakotiasutuksen ohella alueella on joitakin vapaa-ajan asuntoja sekä pienteollisuusrakennuksia. Pääosa alueen rakennuskannasta on 1950-60-luvuilta sekä 1980-90-luvuilta.

Näiden asutuskeskittymien ohella kaava-alueella on muutamia pientaloryhmiä lähinnä Vanhan Turuntien varrella ja maatilojen talouskeskusten läheisyydessä. Vanhan Turuntien varren omakotiasutus on rakennettu pääosin 1950-luvun jälkeen. Alueella sijaitsee myös muutama 1900-luvun alussa rakennettu vapaa-ajan asunto. Tiiviimpää loma-asutusta kaava-alueelta löytyy vain Huhmarjärven rannoilta.

Teollisuus- tai toimistokäytössä olevaa rakennuskantaa osayleiskaava-alueella on lähinnä Huhmarin seudulla, Porintien ja Vanhan Turuntien liittymän läheisyydessä sekä alueen länsiosassa rautatien ja Mäyräntien varressa. Kaava-alueen pohjoisosassa, Huhdanmäen taajamanosan luoteisosassa sijaitsee kaupallisten palveluiden keskittymä. Kaava-alueen keskiosassa, Höytiönnummen alueella, toimii kunnan jäteveden puhdistamo sekä ajoharjoittelurata ja eläinten hautausmaa. Ajoharjoitteluradan kupeessa sijaitsee suhteellisen iso hiekkakuoppa.

Väestö ja työpaikat

Syyskuussa 2010 suunnittelualueella asui noin 2 800 asukasta, mikä kattaa noin kymmenksen koko kunnan väestöstä. Pääosa suunnittelualueen nykyisistä asukkaista asuu Huhdanmäen ja Huhmarin alueilla.

Noin 10 prosenttia alueen asukkaista oli laskenta-ajankohtana 6-vuotiaita tai alle, peruskouluikäisiä (7-15-vuotiaat) asukkaista oli noin 13 prosenttia, työikäisiä (20-64-vuotiaat) noin 62 prosenttia ja eläkeikäisiä (yli 65-vuotiaat) noin 11 prosenttia. Verrattuna koko Vihdin kunnan asukkaiden ikäjakaumaan, osayleiskaava-alueella asuu hieman keskimääräistä enemmän työikäisiä, mutta hieman keskimääräistä vähemmän peruskouluikäisiä ja eläkeläisiä.

Pääosa suunnittelualueen työpaikoista sijaitsee alueen pohjoisosassa Huhdanmäen asemakaava-alueella, jossa toimii päivittäistavarakauppa Prisman lisäksi useita erikoistavaramyymälöitä. Prisman ohella alueen suurimpiin työllistäjiin kuuluu kaava-alueen kaakkoisosassa Vanhan Turuntien ja Porintien risteyksessä sijaitseva Karprintin kustannus- ja painotalo. Lisäksi kaava-alueella toimii muutamia henkilöitä työllistäviä pienteollisuusyrityksiä mm. Palajärventien, Mäyräntien, Vanhan Turuntien ja Yöviläntien varressa. Myös kaava-alueen keskiosassa Höytiönnummella toimivat jäteveden puhdistamo ja ajoharjoittelurata työllistävät muutamia ihmisiä. Näiden ohella suunnittelualueella sijaitsee puolisenkymmentä maanviljelystä harjoittavaa maatilaa.

Palvelut

Kaava-alue tukeutuu Nummelan keskustassa sijaitseviin julkisiin, hallinnollisiin ja vapaa-ajan palveluihin, kaava-alueen pohjoisosan kuulussa toimintoiltaan Nummelan keskusta-alueeseen.

Kaava-alueella toimii kolme kunnallista päiväkotia, kaksi Huhdanmäessä ja yksi Huhmarissa. Huhdanmäen ns. perhekeskuksen yhteydessä toimii myös neuvola, ja Huhmarin päiväkodin kanssa samassa rakennuksessa peruskoulun alakoulu.

Pääosa kaava-alueesta kuuluu peruskoulun 1-6-luokkien osalta Huhmarnummen koulun oppilaaksiottoalueeseen. Peruskoulun 7-9-luokkien osalta kaava-alue kuuluu valtaosaltaan Nummelanharjun oppilaaksiottoalueeseen.

Kaava-alueen pohjoisosassa Huhdanmäen alueella sijaitsee suuri päivittäistavarakaupan yksikkö, jonka yhteydessä toimii mm. hampurilaisravintola, kahvila, kampaamo-parturi ja silmälasiliike. Tämän kaupan suuryksikön vieressä sijaitsee rautakauppa sekä useista erikoistaveraliikkeistä koostuva liikekeskus, jossa toimii myös mm. apteekki ja vaatekauppa. Höytiönnummella toimii kunnan ylläpitämä eläinhautausmaa sekä Uudenmaan Ajoharjoittelurata Oy:n ylläpitämä, koko läntistä Uttamaata palveleva ajoharjoittelurata. Huhmarnummen koululla ja Pajuniityn Tinurintiellä pysähtyy kirjastoauto kahden viikon välein.

Virkistys

Huhdanmäen taajamanosassa sijaitsee muutamia korttelipuistoja sekä nk. Pajuniityn taajamanosapuisto, jota on tarkoitus kehittää tulevaisuudessa keskuspuistoidealla. Puistossa on asfaltoitu kevyen liikenteen reitistö, joka sopii myös rullaluisteluun sekä mm. frisbeegolfrata.

Huhmarissa on nykyisen koulurakennuksen yhteydessä monipuolinen urheilupuisto, joka sisältää mm. urheilu- ja tenniskentät sekä jääkiekko-/salibandykaukalon. Huhmarin koulurakennus toimii lisäksi iltaisin alueen harrastus- ja kokoon-tumistilana. Huhmarin alueen toinen urheilukenttä sijaitsee Palajärventien varressa, entisen Palajärven koulun vieressä.

Kaava-alueeseen rajautuvat Enäjärvi ja Huhmarjärvi tarjoavat lähialueen asukkaille veneily-, kalastus- ja uintimahdollisuuksia. Veneily järvillä onkin vilkasta ja niiden kalasaaliit ovat olleet vesipinta-alaa kohden koko Siuntion vesistöalueen suurimpia. Huhmarjärven länsiranta on osoitettu ranta-asemakaavassa virkistysalueeksi. Varsinaista yleistä uimarantaa tai venevalkamaa Huhmarjärvellä ei kuitenkaan ole. Myös Huhmarjärvellä Palajärven laskevalla Huhmarjoella on virkistyskäyttöä, lähinnä veneilyn, kalastuksen ja melonnan merkeissä.

Suunnittelualueen laajoja metsäalueita käytetään ulkoilun ja retkeilyn ohella marjastus- ja sienestysalueina. Osasta kaava-alueen metsäalueista on laadittu suunnistuskarttoja, mutta kunnan ylläpitämiä hiihto- tai ulkoilureittejä alueella ei ole. Lähimmät kunnan ylläpitämät hiihto- ja ulkoilureitit sijaitsevat kaava-alueen luoteispuolella Nummelanharjulla.

Kaava-alueen itäpuolella sijaitsee Nnuksion kansallispuisto. Kaava-alueelta ei ole tällä hetkellä ulkoilureittiyhteyksiä kansallispuistoon.

Liikenneverkko

Suunnittelualueen tieverkon rungon muodostavat valtatie 1 (Turunväylä), valtatie 2 (Porintie) ja maantie 110 (Vanha Turuntie). Valtatie 1 on osa E 18 -tietä sekä eurooppalaista TEN-liikenneverkkoa. Se kuuluu myös Suomen ehdotettuun runkotieverkkoon, jolle on asetettu muuta tieverkkoa suuremmat laatutasotavoitteet. Turunväylä on nelikaistainen moottoritie, jolla on kaava-alueen kohdalla nopeusrajoitukset 100-120 km/h.

Palojärven eritasoliittymä yhdistää Porintien (vt 2) Turunväylään (vt 1). Valtatie 2 toimii pääyhteytenä pääkaupunkiseudulta Satakuntaan sekä osiin Hämettä, Pirkanmaata ja Pohjanmaata. Porintie on Turunväylän ja Vanhan Turuntien välisellä osuudella nelikaistainen moottoriliikennetie, ja Meritien liittymään asti nelikaistainen valtatie. Tien nopeusrajoitus on kaava-alueella 80-100 km/h.

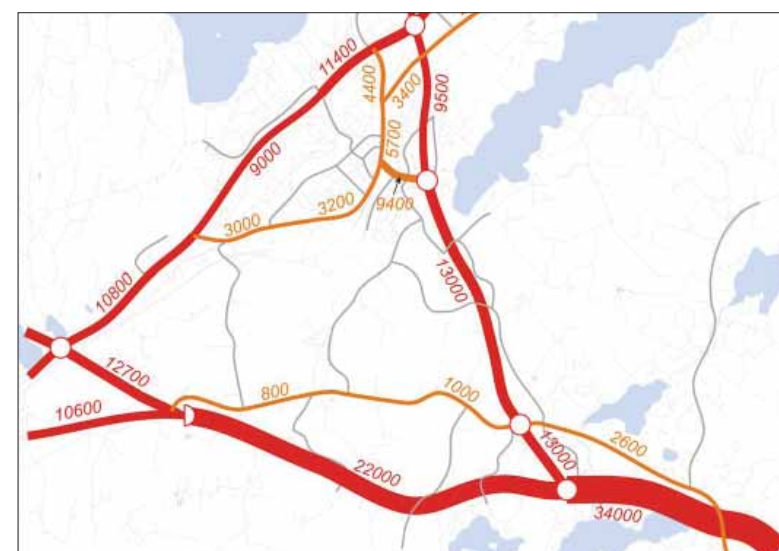
Vanha Turuntie (mt 110) on Turunväylän rinnakkaistie. Se on kaksikaistainen ja risteykset ovat tasoliittymiä. Tien nopeusrajoitukset ovat kaava-alueella 60-80 km/h. Tie on valaistu, mutta nykyisellään siitä puuttuu kevyen liikenteen kaista.

Kaava-alueen sisäinen tiestö muodostuu pääosin sorapäälysteisistä yksityis- ja tilusteistä lukuun ottamatta Huhdanmäen alueen katuja ja muutamia yhdysteitä. Pillistöntie ja Pihtisillantie ovat suunnittelualueen merkittävimmät sisäiset tieyhteydet. Pohjoisessa kaava-alue kytkeytyy Nummelan taajaman keskeisiin yhdysteihin Meritiehen, Asematiehen ja Hiidenmäentiehen.

Suunnittelualueen pääväylien keskimääräiset arkivuorokausiliikennemäärät (ajoneuvoa/vrk) vuonna 2008 (Lähde: Etelä-Nummelan liikenneselvitys).

Valtatien 1 suunnittelualueella sivuavalla osuudella on raskaan liikenteen osuus liikenteestä keskimäärin 9-10 prosenttia ja valtatiellä 2 noin 6 prosenttia.

Kaava-alueen rajaa pohjoisessa nykyään vain tavaraliikenteen käyttämä Hanko-Hyvinkää -rautatie. Vuonna 2007 keskimääräinen junaliikenne raideyhteydellä oli 15 junaa vuorokaudessa. Rata on Etelä-Suomen ainoa tavaraliikenteen kannalta merkittävä sähköistämätön rata, jonka liikenne on alueen elinkeinotoiminnan ja Hangon sataman kasvavan liikenteen takia voimakkaassa kasvussa.

Joukkoliikenteen laatuikäytävät ovat korkeatasoisia joukkoliikennedyhteisyyksiä, jotka palvelevat aluerakenteen pääsuuntia. Laatuikäytävälle on ominaista runsas vuorotarjonta, korkeatasoinen matkustusympäristö ja sujuvat ajoreitit. Laatuikäytävällä joukkoliikenteen palvelutason tulisi siis olla selvästi korkeampi kuin alueen muilla yhteysväleillä. Palvelutason kuuluvat mm. pysäkkikatokset, matkustajainformaatio, liityntäpysäköinti ja kevyen liikenteen yhteydet pysäkeille.

Kevytliikenne

Alueella ei ole tällä hetkellä kevyen liikenteen väyliä muualla kuin Huhdanmäen ja Linnanniitun asemakaava-alueilla sekä Vanhalla Turuntielle Porintien liittymän läheisyydessä, josta on kevyen liikenteen yhteydet myös Porintiellä sijaitseville linja-autopysäkeille.

Joukkoliikenne

Suunnittelualueella ei ole sisäisiä linja-autoreittejä. Alueen joukkoliikennepalveluita voidaan kuitenkin pitää hyvänä, sillä alueen linjatiheys on Vihdin alueen korkein. Valtatie 1 ja 2 kuuluvat pikavuoroliikenteen laatuikäytäviin, ja valtatie 2 ja seututie 110 ovat vakiovuoroliikenteen laatuikäytäviä.

Aivan suunnittelualueen pohjoispuolella sijaitsee Nummelan linja-autoasema, josta linja-autot kulkevat Vihdin muihin taajamiin sekä muun muassa Helsinkiin, Helsinki-Vantaa lentokentälle, Lohjalle, Hämeenlinnaan, Tampereelle, Lahteen, Karkkilaan, Forssaan, Nummi-Pusulaan ja Raumalle. Porintiellä (vt 2) ja Vanhalla Turuntielle (mt 110) on linja-autopysäkkejä, joissa pysähtyy mm. Helsinki-Pori sekä Helsinki-Turku väliä liikennöivät linja-autot.

Linja-autojen vakiovuoroyhteyksiä on Nummelan linja-autoasemalta Helsinkiin ruuhka-aikoina säännöllisin 15 minuutin välein. Päivittäin vakiovuoroja kulkee noin 40 lähtöä suuntaansa. Lohjan, Nummelan ja Vihdin kirkonkylän/Karkkilan välillä kulkevia, alueen poikittaisia yhteyksiä palvelevia vuoroja kulkee päivittäin noin kuusi lähtöä suuntaansa.

Pikavuoroliikenteen pysäkki on valtatie 2 varressa Nummelan eritasoliittymässä, mistä on yhteys päivittäin 5-6 pikavuorolla Helsingin ja Porin suuntiin. Toinen lähialueen pikavuoropysäkki on maantiellä 110 Lohjanharjulla, jonka kautta kulkee osa Turun suunnan pikavuroista.

Ympäristöhäiriöt

Melu ja värinä

Tie- ja raideliikenteen aiheuttama melu ja värinä ovat osayleiskaava-alueen merkittävimmät ympäristöhäiriöt. Kaava-alueen melu- ja värinähäiriöitä on selvitetty vuonna 2005 valtatie 2 parantamissuunnittelun yhteydessä, vuonna 2007 ELVI-työn yhteydessä sekä vuonna 2008 Nummelan ja Ojakkalan taajamien melu- ja värinäselvityksen yhteydessä.

Melulle kaava-alueella altistuu eniten valtateiden 1 ja 2 sekä maantien 110 risteysalue. Myös valtateiden 1 ja 2 varsilla ylittyy valtioneuvoston asettamat melun ohjearvot varsin leveällä vyöhykkeellä. Hanko - Hyvinkää -rautatie aiheuttaa melu ja värinähaittoja kaava-alueen länsi- ja luoteisosassa.

Valtioneuvoston vuonna 1992 asettamien melutason ohjearvojen mukaan melutaso ei saisi ylittää päivällä 55 dB asunto-, hoito- ja oppilaitosalueilla eikä taajamien virkistysalueilla.

Melu on keskeisimpiä elinympäristön laatua heikentäviä tekijöitä. Melusta aiheutuvien haittojen ehkäiseminen ja vähentäminen onkin keskeisellä sijalla alueidenkäytön suunnittelussa. Uusia asuinalueita tai muita melulle herkkiä toimintoja ei tule sijoittaa melualueille varmistamatta riittävää meluntorjuntaa.

Ilmanlaatu

Osayleiskaava-alueen ilman laatuun vaikuttavat lähinnä liikenteen päästöt, sillä päästöjä aiheuttavaa teollisuutta ei alueella eikä sen lähistöllä ole. Eniten terveyshaittoja aiheuttaa typpioksididi lisäksi hengityselinoireita. EU on asettanut typpioksidipitoisuuden vuosikeskiarvon raja-arvoksi 40 µg/m³. Tämän arvon ylittyminen tulee estää.

Vihdissä sijaitsee kolme YTV:n ylläpitämää typpioksidipitoisuuksien mittauspistettä. Mittauspisteistä kaksi sijaitsee kaava-alueella tai aivan sen läheisyydessä: toinen Nummelan Pistein läheisyydessä, osayleiskaava-alueen pohjoiskulmassa ja toinen osayleiskaava-alueen kaakkoisosassa, Turunväylän (vt 1) läheisyydessä Palojärvellä. Vuoden 2007 mittauksien perusteella korkeimmat typpioksidipitoisuusarvot mitattiin Turunväylän läheisestä mittauspisteestä, mutta kaikissa mittauspisteissä typpioksidipitoisuuksille asetettu vuosiraja-arvo 40 µg/m³ alittui selvästi. Turunväylän mittauspisteessä typpioksidipitoisuuksien vuosikeskiarvo ko. vuonna 24 µg/m³, ja Nummelan mittauspisteessä 19 µg/m³. Vihdissä ilmanlaatu onkin keskimäärin melko hyvä. Korkeimmillaan pitoisuudet ovat vilkasliikenteisten teiden, Turunväylän (vt 1), Porintien (vt 2) ja Kehätien (vt 25) varsilla.

Saastuneet maat

Osayleiskaava-alueella on seitsemän kohdetta, joilla on todettu tai voidaan epäillä olevan maaperän puhdistamistarvetta. Kohdet on esitetty alla olevassa kuvassa.

Radon

Säteilyturvakeskuksen raportin 17.11.1995 perusteella Nummelan eteläosat eivät ole radonherkällä alueella. Riskikohteita alueella ovat kuitenkin Lohjanharjun ja Huhmarnummen moreenimuodostumat. Lohjanharjulla on löydetty yli 200 Bq/m³ radonpitoisuuksia yli 10 %:ssa tutkituista kohteista, Huhmarnummella alle 10 %:ssa tutkituista kohteista. Tästä syystä radon tulee ottaa huomioon etenkin näiden alueiden rakennussuunnittelussa.

Maa-ainesten otto

Kaava-alueella sijaitsee muutamia soranottoalueita Höytiönnummen, Huhmarnummen ja Lemmoon pohjavesialueilla, joiden kunnostustarve vaihtelee kohtalaisesta vähäiseen.

Keskimääräinen radonpitoisuus suomalaisissa asunnoissa on noin 120 becquereliä kuutiometrissä. Huoneilman radonpitoisuus ei saisi ylittää arvoa 400 becquereliä kuutiometrissä (Bq/m³). Säteilyturvakeskuksen syyskuussa 2009 antaman uuden suosituksen mukaan asunnot tulee suunnitella ja rakentaa siten, että radonpitoisuus ei ylittäisi 100-200 Bq/m³. Pyrkimyksenä tulisi olla saada radonpitoisuuden keskiarvo alle 50 Bq/m³.

Osayleiskaava-alueen saastuneet maat:

1. Ajoharjoittelurata
2. Entinen betonipaalutehdas
3. Öljyvahinko
4. Entinen lasikuituvenehalli
5. Nummelan jäteveden puhdistamo
6. Entinen väritehdas
7. Entinen kasvihuone

Yhdyskuntatekninen huolto

Vesi

Vihdin kunnallinen vesi- ja viemäriverkosto kattaa alueen pohjoisosan asemakaavoitetut alueet. Lisäksi Huhmarnummen koululle on vedetty vesi- ja viemäriinjais valtatie 2 vierustaa pitkin. Kaava-alueen keskiosassa sijaitsee Höytiönnummen jätevedenpuhdistamo, jonne on johdettu paineviemärit idästä Vanhan-Sepän tieltä Pajuniityn peltoalueen läpi Haapaniementielle ja siitä puhdistamolle sekä pohjoisesta radan alitse Haapaniemen pientaloalueen länsipuolelta puhdistamolle.

Höytiönnummen jätevedenpuhdistamo palvelee Nummelan, Ojakkalan ja Otalammen taajamia. Puhdistetut jätevedet johdetaan puhdistamolta Risubackajoen välityksellä Karhujärveen, josta on yhteys Siuntionjokea myöten Suomenlahteen. Talousvesi johdetaan alueelle pääosin Nummelan Luontolan vedenottamolta.

Kunnallisen vesihuoltoverkoston ulkopuolisilla haja-asutusalueilla vesihuolto on hoidettu paikallisesti: käyttövesi saadaan kuilu- ja porakaivoista, WC-jätevedet kerätään pääsääntöisesti umpikaivoon ja talousjätevedet ohjataan saostuskaivon kautta imeytyskenttään.

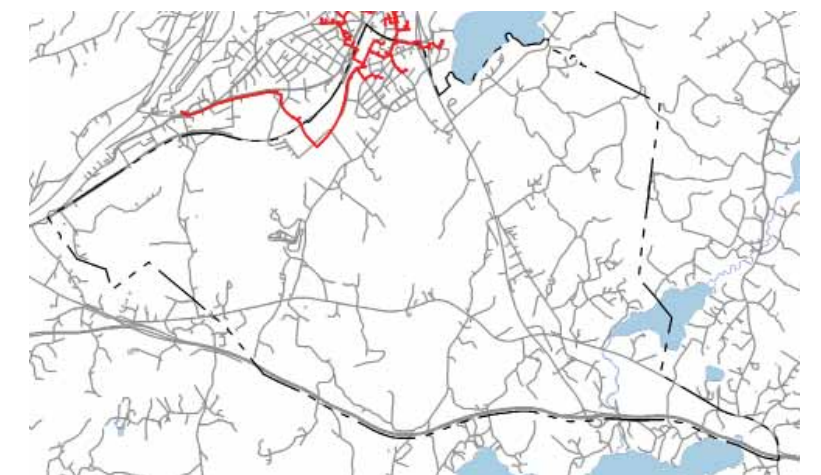
Sähkö

Kaava-alueen kautta on johdettu 110 kV ja 400 kV voimansiirtolinjat. Johtoalueille on lunastettu käyttöoikeuden supistus, joka ulottuu 110 kV:n johdolla 26 metrin ja 400 kV:n johdolla 33 metrin levyiselle alueelle. Metsäalueilla on em. johtoaueiden molemmin puolin lisäksi 10 metriä leveä reunavyöhyke, joita käyttöoikeuden supistus myös koskee. Lisäksi suunnittelualueella kulkee useita 20 kV:n ilmajohtoja, jotka vaativat 10 metriä leveän johtokadun, jolla rakentamista on rajoitettu.

Nummelan sähköntoimitus hoidetaan tällä hetkellä Lankilassa sijaitsevalta sähköasemalta. Sen kapasiteetti ei tule riittämään eteläisen alueen kasvavaan tehotarpeeseen.

Lämmitys

Nummelan Aluelämpö Oy:n kaukolämpöverkko kattaa nykyisellään osan Huhdanmäen taajamanosasta (kartalla punaisella).

Kaukolämpöverkko vuoden 2010 lopulla

Asemakaavoitettavaksi tarkoitetut alueet on osayleiskaavaehdotuksessa jaettu toteutuksen osalta kolmeen eri ryhmään. Toteutusjärjestyksestä on vinjettikuva kaavakartan yhteydessä. Ensisijaisesti asemakaavoitettavat ja toteutettavat alueet sijaitsevat pääasiassa nykyisen Nummelan keskustan yhteydessä. Ensisijaisesti toteutettavia ovat myös keskeiset työpaikka-alueet olemassa olevan tieverkon varrella. Toissijaisesti ja myöhemmin asemakaavoitettavien alueiden suunnittelu ja rakentaminen tulee ajankohtaiseksi myöhemmin, yhdyskuntarakenteen niin edellyttäessä.

Osayleiskaavaehdotuksen ensisijainen rakentaminen tukeutuu pitkälti olemassa olevaan tie- ja kunnallistekniikan verkkoon. Uusista yhdyskuntateknisistä hankkeista ensimmäisten joukossa on sähkölinja Siuntioista Vanhalle Turuntielle. Uusista tiehankkeista kiireellisimmät ovat kevyen liikenteen teiden rakentaminen Vanhan Turuntien varteen sekä Pillistöntien junaradan alitus Asemantielle. Muutoin uusien teiden rakentaminen on sidoksissa rakentamisalueiden toteutumiseen.

Ensimmäisen vaiheen rakentaminen sisältää alueita asumiseen 199 hehtaaria ja työpaikoille 155 hehtaaria. Lähes 100 hehtaaria on jo toteutunut, mm. Huhdanmäki ja suurin osa Linnanniittua.

Laajat työpaikkarakentamiseen tarkoitetut alueet on sijoitettu etupainotteisesti ensimmäisenä toteuttavien joukkoon tai myöhemmin toteutettaviin, mikäli ne ovat yhdyskuntarakenteesta syrjässä.

Toisessa vaiheessa kasvu jatkuu Porintien suuntaisesti yhdistäen Huhmarin Nummelan taajamarakenteeseen. Asemakaavoitettavaksi tulee useita ennestään asuttuja pientaloalueita sekä Pillistöntien ja Huhmarinnummentien varrelta lähimpänä linja-autoreittiä olevat alueet. Viimeistään tässä vaiheessa pitäisi asukaspohjan ja työpaikka-alueiden ylläpitää taloudellisesti kannattavaa sisäistä linja-autolenkkiä.

Toisen vaiheen rakentaminen sisältää alueita asumiseen 237 ha ja työpaikoille 57 ha. Toisen vaiheen työpaikka-alueet ovat lähellä asutusta, pienimittakaavaista ja asuntorakenteeseen sekoittunutta toimintaa.

Myöhemmin toteutettavien alueiden ryhmässä on Länsiradan pysäkkien ympäristöt sekä asuntoalueet länsi- ja itäreunoilla ja työpaikka-alueet eteläreunalla. Asumiseen on osoitettu 334 ha ja työpaikoille 75 ha.

1. vaihe

2. vaihe

3. vaihe

C-K

Keskustatoimintojen alue

Alueelle saa sijoittaa keskustaan soveltuvaa asumista, palvelu- ja hallintorakentamista sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työpaikkatoimintoja. Alueelle voidaan sijoittaa korkeintaan 5000 k-m² vähittäiskaupan suuryksikkö. Alueen kerrosalasta vähintään 1/3 tulee osoittaa asumiseen. Alueen suunnittelun tulee tukeutua joukkoliikenteeseen.

C

Keskustatoimintojen ja lähipalvelujen alue

Alueelle saa sijoittaa keskustaan soveltuvaa asumista, palvelu- ja hallintorakentamista sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työpaikkatoimintoja. Keskusta-aluekokonaisuudelle voidaan sijoittaa korkeintaan 2000 k-m² päivittäistavarakaupan myymälätiloja. Alueen kerrosalasta vähintään 1/3 tulee osoittaa asumiseen. Alueen suunnittelun tulee tukeutua joukkoliikenteeseen.

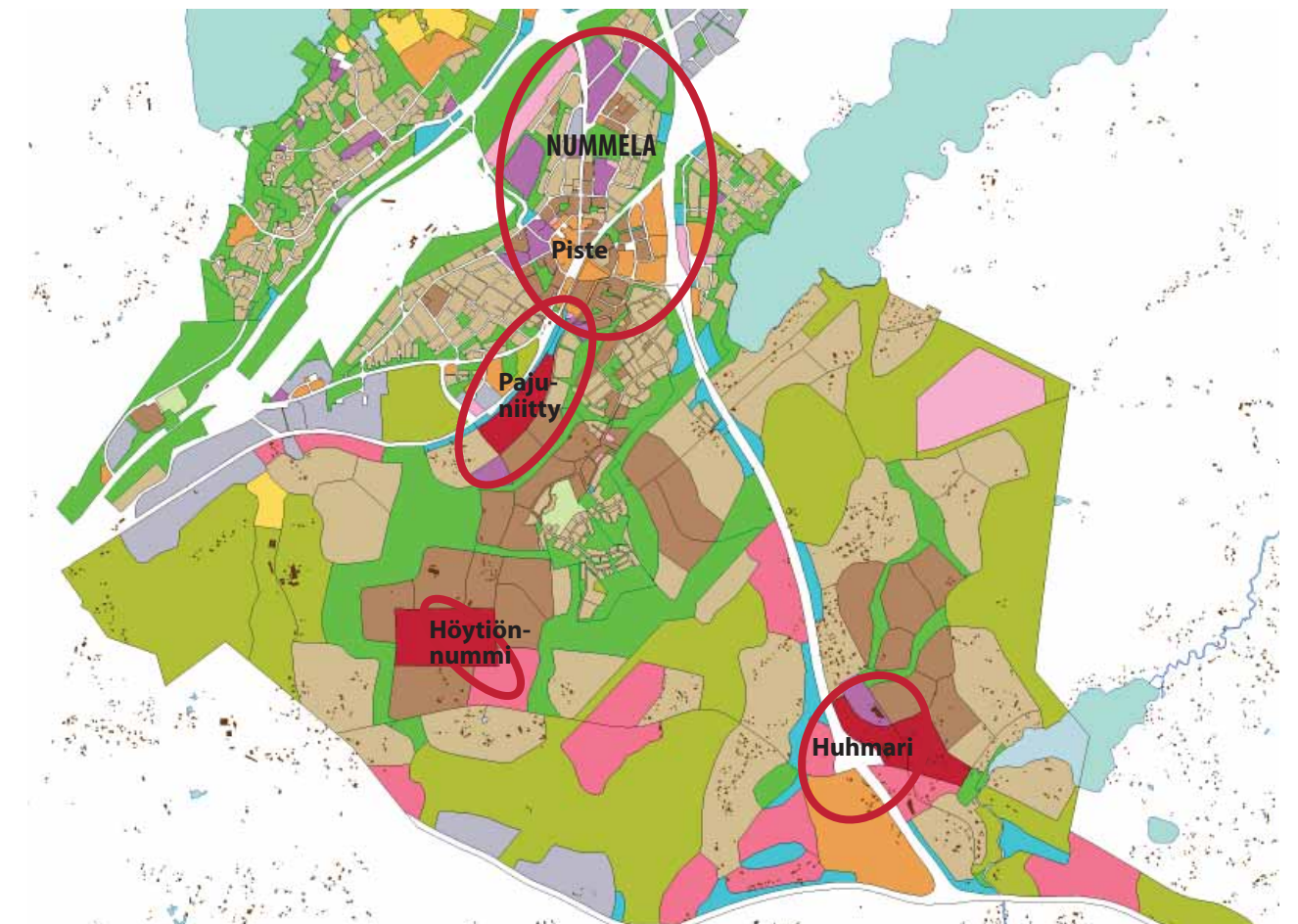
Keskusta-alueet

Nummelan nykyinen keskusta sisältää monipuolisesti julkisia ja kaupallisia palveluita sekä asumista. Suurimmat kaupallisten palveluiden keskittymät ovat Vihdintien, Meritien ja Porintien varrella. Kaupallisten palveluiden ympärillä on mm. linja-autosema, kirjasto, lukio, uimahalli, terveyskeskus ja ammattikoulu.

Osayleiskaavaehdotuksessa on varauduttu Nummelan keskustan kasvamiseen. Virastokeskuksen vastapäätä on sijoitettu 13 hehtaarin suuruinen keskustatoimintojen ja lähipalveluiden alue sekä noin neljän ha suuruinen kouluvaraus. Lisäksi kaupallisten palvelujen aluetta on laajennettu radan vartta etelään. Tarkoitus on kehittää Nummelan keskustan palveluita, jotta alueesta tulisi houkutteleva myös kerrostalorakentamiselle ja autottomalle asumiselle. Nummelan eteläinen laajentumisalue tulee sisältämään myös ulkoiluun liittyviä virkistyspalveluita.

Höytiönnummella ja Huhmarissa on kokonaan uudet keskustatoimintojen alueet. Molemmat ovat Nummelan alakeskuksia, joiden päivittäistavarakaupan on tarkoitus palvella lähialueen asukkaita. Höytiönnummi voi profiloitua juna-aseman varassa toimivaksi työpaikka-alueeksi. Huhmariin keskitetään tilaa vaativaa kauppaa ja liikennehakuista työpaikkatoimintaa. Huhmarista on tarkoitus kehittää myös merkittävä liityntäliikenteen keskus jo linja-autoliikenteen toimiessa pääasiallisena joukkoliikenteen kulkumuotona. Lisäksi Huhmarilla on merkittävä rooli urheiluun ja ulkoiluun liittyvien palveluiden keskittymänä, josta on tulevaisuudessa hyvät yhteydet mm. Nuuksiin ja Palojärvelle.

Keskusta-alueista lisää kohdassa "Palvelut" sivulla 56.

Väestö ja asuminen

Vihdin kunnan väkiluku on kasvanut 2000-luvulla keskimäärin 1,8 prosentin vuosivauhtia. Aivan viime vuosina kasvu on ollut yli kahden prosentin luokkaa. Valtaosa väestönkasvusta on positiivisesta nettomuutosta johtuvaa, ja suuri osa tästä kasvusta on suuntautunut Nummelan taajaman kasvualueille.

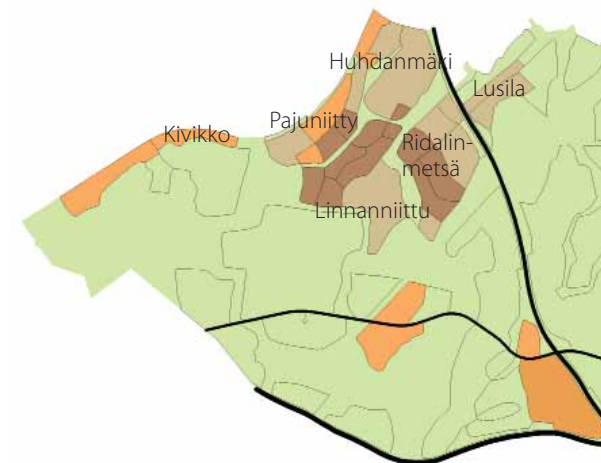
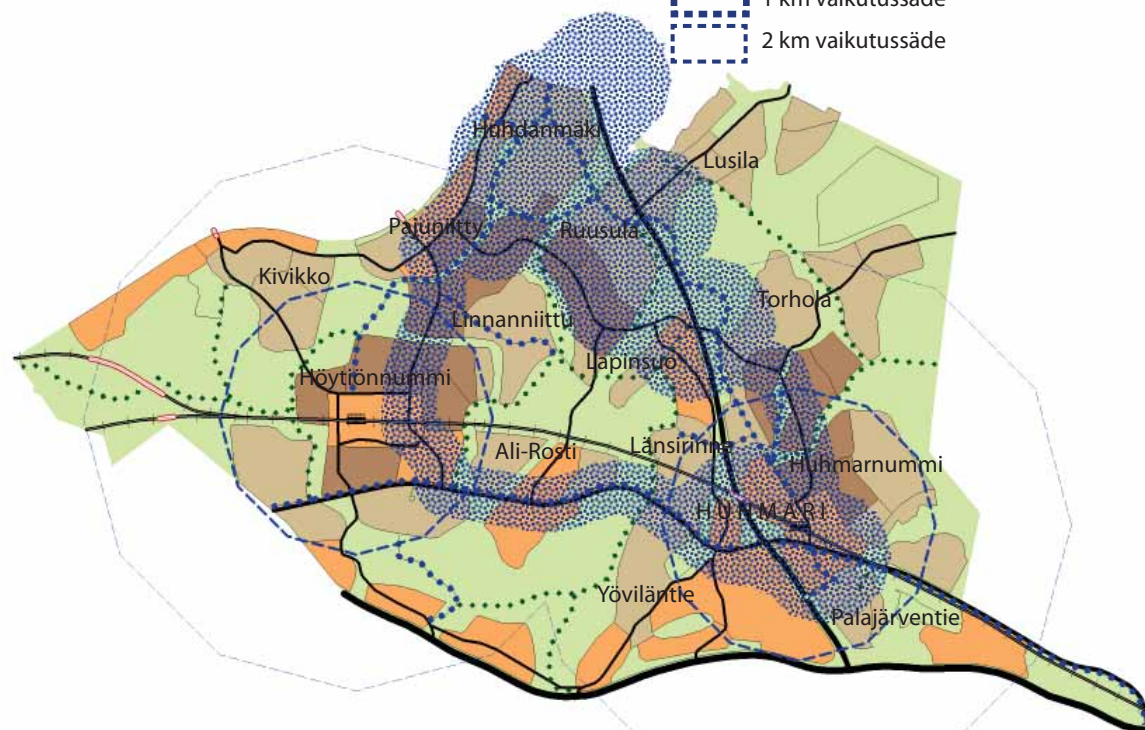
Nummelan eteläosien osayleiskaavatyössä on varauduttu alueen väestömäärän kasvuun noin 24 000 asukkaalla. Alueen väestökehitysarvio pohjautuu kunnan viime vuosien väestön kasvulukuihin sekä oletukseen, että Länsirata toteutetaan alueelle, mikä lisää alueen vetovoimaisuutta entisestään.

Osayleiskaavaehdotuksessa on pyritty varaamaan asuntorakentamiseen siihen parhaiten soveltuvat alueet. Suurin osa asuntorakentamisesta on sijoitettu julkisen liikenteen ja sitä kautta hyvien palveluiden yhteyteen. Tämän lisäksi on haluttu tarjota mahdollisuuksia henkilökohtaisille valinnoille ja vaihtoehtoja erilaisiin elämäntilanteisiin mahdollistamalla myös laajat pientaloalueet tiiviimmän asutuksen reunamilla.

Osayleiskaavaehdotuksessa on erilaisia asumiseen tarkoitettuja aluevarauksia yhteensä 862 hehtaaria. Tästä pinta-alasta noin 80 hehtaaria on jo asemakaavoitettu. Pääasiassa pientalorakentamiseen on varattu noin 500 hehtaaria ja tiiviimpään rakentamiseen 230 hehtaaria. Näiden lisäksi on asuntorakentamisen mahdollistavia keskusta-alueita noin 60 hehtaaria, josta osa toteutuu asuntorakentamisena.

Kaikesta asuntorakentamiseen varatusta pinta-alasta jopa 280 hehtaaria sijoittuu 200 metrin säteelle suunnitellusta linja-autoliikenteen käytävästä. Asemakaavoituksesta ja asumisväljyydestä riippuen se tarkoittaa sitä, että 9 000-11 000 asukasta tulee asumaan 200 metrin säteellä linja-autoreitistä. Höytiönnummen juna-aseman ympärillä olisi kilometrin säteellä 7 000-9 000 asukasta ja kahden kilometrin säteellä 13 200-16 200 asukasta. Mikäli Huhmariinkin tulee juna-asema, kahden kilometrin säteellä juna-asemasta asuisi 20 700-25 300 asukasta.

Asuntoaluevarauksiin on laskettu mukaan kaikki puistot, tiet, päiväkodit ja muut paikalliset palvelut. Koska nykyiset asukkaat ja suuri osa tulevistakin asukkaista arvostaa luonnonläheisyyttä osana asuinympäristöään, tulisi kaavaratkaisut toteuttaa siten, että mahdollisimman monella asunnolla on oma piha ja kerrostaloalueella on lyhyt kävelyetäisyys laajemmalle virkistysalueelle.

Ensisijaisesti toteutettavat asuntoalueet

Huhdanmäki (A)

Huhdanmäki on vanha asuinalue, jonka kehittäminen tapahtuu täydentämällä olemassa olevaa rakentamista. Alueella on kerrostaloja, rivitaloja ja omakotitaloja. Rakennusperintökohteet on jo huomioitu asemakaavoituksessa. Suurin osa Huhdanmäkeä kuuluu toteutettavaan linja-autoliikenteen käytävään, matkaa Nummelan linja-autoasemalle on alle kilometri. Huhdanmäen nykyinen aluetehokkuus on 0,1-0,3 ja sen oletetaan jatkossa tiivistyvän välille 0,15-0,3.

Pajuniitty (AK, AP)

Pajuniitty on pääosin tiivis ns. Etelä-Nummelan tasankovyöhykkeelle muodostuva asuinrakentamisalue. Haapaniemien varrella on laajempi pientaloalue olemassa olevan omakotitaloasutuksen ympärillä. Lähes koko alue kuuluu tulevaan joukkoliikennekäytävään. Höytiönnummen juna-asemalle on matkaa 1-2 km, samoin Nummelan Pisteelle. Pajuniityn yhdistää Huhdanmäkeen laaja virkistysalue. Pajuniityssä on myös uusi kouluvaraus. Aluetehokkuuden oletetaan olevan välillä 0,1-0,2; tavoitteena olisi päästä mahdollisimman lähelle aluetehokkuutta 0,2.

Pajuniityn asemakaavoitus on jo alkanut ja luonnosvaiheessa on tarkasteltavana radan varteen kolme erilaista kortteliratkaisua: kerrostaloasutusta, työpaikkarakentamista tai urheilupalveluiden alue. Osayleiskaavaehdotuksessa tämä alue on osoitettu keskustatoimintojen ja lähipalveluiden alueena (C), joka mahdollistaa niin asumis-, työpaikka- kuin urheilupalveluidenkin toteuttamisen.

Pajuniityn alueella tulee asemakaavoituksessa huomioida junamelun lisäksi junaradasta aiheutuva tärinä.

A Asuntoalue

Nykyisellään säilyvä asuntoalue, jolla ei ole tarvetta merkittäviin muutoksiin. Alueen asemakaavava muutettaessa turvataan kulttuurihistoriallisesti merkittävän rakennuskannan säilyminen.

AK Asuinkeuhkalojen alue

Alueelle sijoitetaan ensisijaisesti kerrostalorakentamista. Alueelle saa asemakaavalla sijoittaa uutta pientalorakentamista, jos tonttitehokkuus on vähintään $e=0,4$.

AP Pientalovaltainen asuntoalue

Asuinkeuhkaloista pääosan tulee sijoittua pientaloihin. Alueelle voidaan sijoittaa asuntorakentamisen lisäksi työ- ja liiketiloja ja maatilojen rakennuksia, jotka eivät aiheuta ympäristöön häiriötä.

Linnanniittu (AP)

Linnanniitun asemakaavoitus on jo valmis ja se on lähinnä omakotirakentamiseen keskittynyt alue omassa kauniissa laaksossaan. Alueen poikki ei kulje kokoojakatuja tai linja-autoreittejä. Kevyen liikenteen yhteyksillä ja ulkoilureiteillä alue on yhdistettävissä Höytiönnummen juna-asemalle, jonne on matkaa vain 1 km tai Huhmariin, jonne on reilu 2 kilometrin matka. Linnanniittu on esimerkki alueesta, jossa luontokohteet ovat osa asuinalueita. Linnanniittuun sijoittuu myös ekokylähanke. Alue on jo pitkälti toteutunut.

Ridalinmetsä (AK, AP)

Ridalinmetsä on laaja uusi asuinalue, joka tukeutuu Nummelan nykyisiin palveluihin. Noin puolet alueesta kuuluu joukkoliikennekäytävään (tiiviimät alueet). Höytiönnummen juna-asemalle on matkaa 1,5-2,5 km, samoin Huhmarin juna-asemalle. Pientaloalueen itäreunassa tulee kiinnittää huomiota melusuojaukseen. Ridalinmetsässä on myös kolme arvokasta luontokohdetta, jotka tulee huomioida asemakaavoituksessa.

Ridalinmetsän asemakaavoittaminen alkaa pohjoisesta, jossa kunta omistaa maata. Aluetehokkuuden oletetaan olevan välillä 0,1-0,2 joskin maastomuotojen haasteellisuuden takia on vaikea päästä lähelle aluetehokkuutta 0,2.

Kivikko (TP/A)

Kivikon alue on suoraan Kalkkimäen teollisuusalueen eteläpuolella. Ensimmäisenä toteuttava alue on kapea kaistale Hanko-Hyvinkää junaradan suuntaisesti. Kapea kaistale radan vartta on niin radan melualueutta kuin Nummelanharjun pohjavesialuetta. Alueen länsipäähän on jo muodostunut omakotiasutusta. Mäyräntieltä on ennen ollut

ajoyhteys junaradan ylitse teollisuusalueelle, mutta tasoristeys on sittemmin jätetty pois käytöstä. Tätä noin 10 ha suuruista kaistaleta on tarkoitus kehittää työpaikka- ja asuinalueena. Riippuu maanomistajista ja sinne hakeutuvista yrittäjistä miten asuminen ja työpaikkarakentaminen yhdistetään asemakaavoituksessa. Radanvarteen tulee rakentaa tarvittavat melu- ja kulkuesteet. Kohteesta myös ”Kivikon työpaikka- ja asuinalue TP/A 10 ha” sivulla 61.

Lusila (AP)

Lusilantien varteen on osoitettu runsaasti pientalorakentamista. Ensivaiheessa on tarkoitus rakentaa tiehen ja olemassa olevaan kunnallistekniikkaan tukeutuen ja vasta myöhemmin levittää rakentamista laajemmalle. Alue on vanhaa kulttuuriympäristöä, mikä asettaa rajoituksia alueen toteuttamiselle. Vanha Lusilantien linjaus on kulkenut Kuikon tilakeskuksen ja rannan välistä jatkaen Hynnämäen ja Hurrintien kautta Hurrinpolulle ja vasta sieltä nykyiselle Lusilantien linjaukselle. Hynnämäen historiallinen kylämäki on aluetta, jossa on oltava yhteydessä Museovirastoon ennen maansiirtotöitä. Alueen suunnittelussa ja rakennustapaohjeissa tulisi huomioida historiallisesti arvokkaat rakennukset. Kuikon rakennusperintökohteilla on myös maisemallista arvoa.

TP/A

Työpaikka- ja asuinalue

Alue on tarkoitettu ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomille työpaikkatoiminnoille ja pientalorakentamiseen. Työpaikkarakentamisen mittakaavaan tulee sopia pientaloalueelle.

Toissijaisesti toteutettavat asuinalueet

Länsirinne (AP)

Länsirinne on Porintien länsipuolinen pientaloalue. Nykyinen asutus on harvaa omakotirakentamista, joka on muodostunut alueelle jo 30-luvulla. Aluetta tullaan kehittämään pientaloalueena, kunhan rata-suunnitelma valmistuu ja alueen melusuojaustarve ja radan vaatimat reuna-alueet ovat selvillä. Asutus tulee suojata myös Porintien (vt 2) liikennemelulta. Alueen eteläosassa tulee varautua Turun maantien (mt 110) laajennukseen sekä kevyen liikenteen tien ja siirtoviemäriputken rakentamiseen.

Radan halkaistessa alueen kahtia sen pohjoinen osa tullaan yhdistämään Vanhaan Turuntiehen työpaikka-alueen kautta kulkevalla kokoojakadulla, joka korvaa nykyisen Kuralantien läpikulkutienä. Eteläisempi osa kuuluu joukkoliikennekäytävään ja koko alueelta on matkaa alle 1 km Huhmarin juna-asemalle. Alueen pohjoisosasta on jo nyt alikulkutunneli Porintien alitse, joka tulee olemaan merkittävä osa kevytliikenteen reitistöä. Alikulku on toistaiseksi yksityisessä käytössä.

Huhmarnummen AP

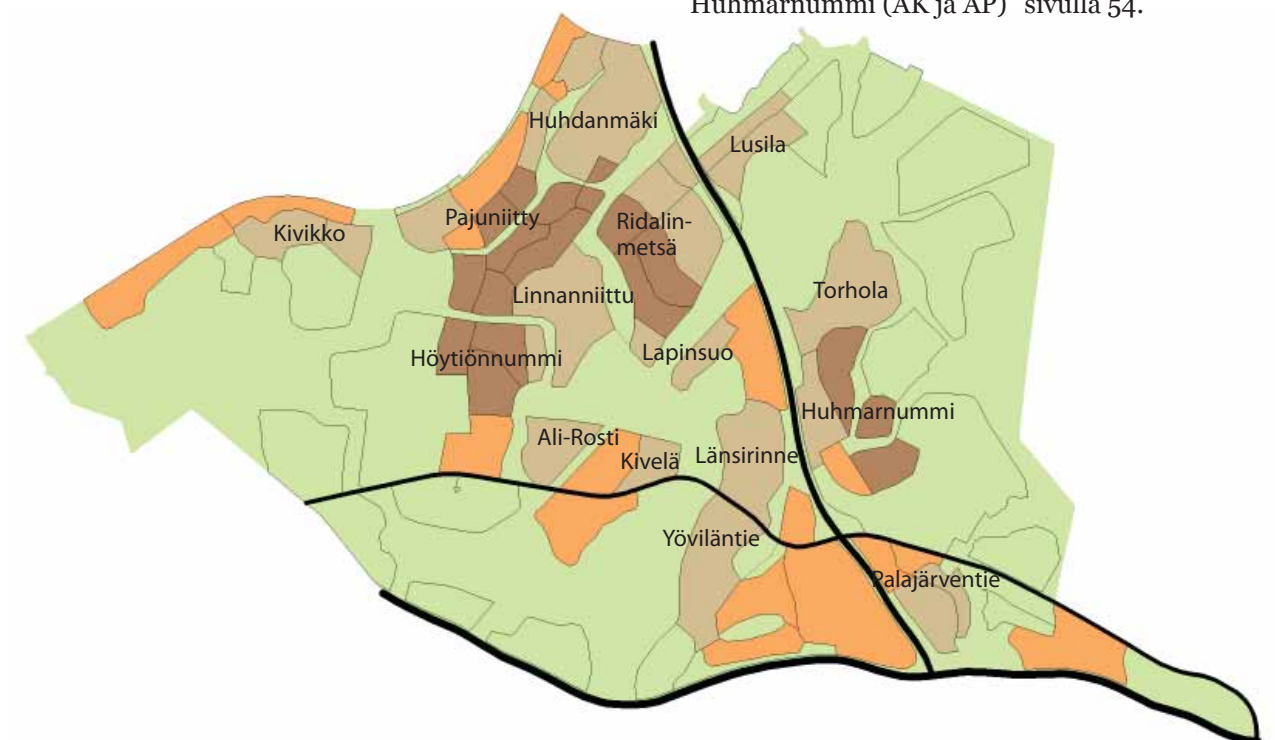
Huhmarnummen pientaloalue sijaitsee Pihtisilantien molemmin puolin ja on jo melko pitkälle rakennettu ilman asemakaavaa. Alue on rakennettu pääosin jo 50-luvulla, mutta rakennuskantaa on uudistettu voimakkaasti. Alueen poikki kulkee jo vesihuoltolinja (koululle) ja se kuuluu keskeisiltä osin Vihdin kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelmassa uuteen toiminta-alueeseen.

Alueen täydennysrakentaminen edellyttää asemakaavoittamista. Asemakaavassa on huomioitava Porintien liikennemelu. Porintien alitse kulkeva yksityinen tunneli tulee ottaa osaksi kevyen liikenteen reitistöä, jotta Porintien länsipuoli saadaan yhdistettyä Huhmarnummen koulukeskittymään.

Huhmarnummen AK

Huhmarnummen asuinrakentamisen varaus tukeutuu uuteen yhdytiehen. Asuntorakentaminen sijaitsee hyvin joukkoliikennekäytävän vaikutuspiirissä, aivan seudullisen liityntäpysäkin tuntumassa ja hyvien koulupalveluiden vieressä, parin sadan metrin päässä suunnitellulta Huhmarin juna-asemalta. Maapohjan rakennettavuus on hyvä eikä alueella ole liikennemelua. Kohteella on terveyshaitan poistamistarvemerkinä entisen betonitehtaan paikalla, eli siellä maaperä on tutkittava ennen rakentamista saasteiden varalta. Kohteen tavoitteellinen aluetehokkuus on 0,4. Katso myös Huhmarnummen myöhemmin toteutettavat asuinalueet ”Huhmarnummi (AK ja AP)” sivulla 54.

Torhola (AP)

Torhola on vanha asuntoalue Porintien itäpuolella. Useat tilat ovat taustaltaan Hurrin tilasta lohkotuja torppia 20-luvulta. Tavoitteellinen aluete-hokkuus on 0,1. Alue kestäisi tehokkaammankin rakentamisen, mutta arviossa on otettu huomioon olemassa oleva rakennuskanta ja reuna-alueiden pitkä etäisyys julkisiin palveluihin. Torholassa on nykyisin upeita puutarhoja suurilla pihoiden ja alue voisi helposti profiloitua puutarhaharrastajien alueeksi.

Alueen länsiosaa kuuluu joukkoliikenteen laatuikä-tävään ja samalla Porintien liikennemelualueeseen. Melusuojaukseen tulee kiinnittää huomiota asema-kaavoituksessa. Melusuojausta (ja pintavesien kä-sittelyä) varten on Porintien ja asuntoalueen välissä laaja suojaviheralue. Huhmarin juna-asemalle on matkaa alle kaksi kilometriä.

Yöviläntie (AP)

Yöviläntien pohjoispäähän on muodostunut tiivistä asutusta ilman asemakaavaa jo 50-luvulla. Vanhimmat rakennukset ovat 20-luvulta. Yöviläntie on tärkeä läpikulkuyhteys Vanhalta Turuntieltä Siuntioon. Tiellä on jo nykyisellään runsaasti läpikul-kuliikennettä ja sen ennustetaan tulevaisuudessa kasvavan.

Jotta Yöviläntien nykyistä asuinalueita voitaisiin kehittää tiiviimmäksi pientaloalueeksi, Yöviläntie on tarkoitus linjata kulkemaan Tuusankorven länsirinteelle työpaikka-alueen viereen. Nykyinen Yöviläntien linjaus jäisi pohjoispäästään pelkästään asukkaiden käyttöön. Yöviläntiellä rakentaminen sijoittuu hyvin lähelle tietä muodostaen oman-laisensa katukuvan. Kun läpiajoliikenne saadaan alueelta pois, tätä raittimaista rakennustapaa soisi jatkettavan alueen kehittämisessä.

Yöviläntien asuntoalueen pohjois- ja eteläpäässä on melusuojaustarvetta. Yöviläntien asunto-alue on noin kilometrin etäisyydellä Huhmarin asemapaikasta.

Yöviläntie

Torhola

Palajärventie (AP)

Palajärventie on osa historiallista Meritietä ja sen varrella on ollut asutusta jo 1500-luvulla. Kohteella on kolme kulttuurihistoriallisesti merkittävää rakennusta, joista Palajärven vanhalla koululla ja Toimelalla on myös maisemallista merkitystä. Alue on kilometrin sisällä Huhmarin asemapaikasta ja asuntoalueen pohjoispuolella on Vanhalla Turuntielä seutuliikenteen vaihtopysäkki. Alueelta on matkaa Huhmarin koululle ja päiväkotiin keskimäärin kilometri.

Alueen asuntorakentamista rajoittaa kahden moottoritien liikennemelu, joka ulottuu lähes koko alueelle. Tämän vuoksi asuntoalueen ja moottoritien väliin on osayleiskaavaehdotuksessa esitetty suojavihervyöhyke, jolle pyritään saamaan tarvittava melusuojaus. Aluetta tulee kehittää hienovaraisesti olevaa rakennetta täydentäen ja kulttuurihistorialliset arvot huomioiden.

Ali-Rosti (AP)

Ali-Rostin pientaloalue sijaitsee Vanhan Turuntien pohjoispuolella, 400 kV sähkölinjan länsipuolella. Alue on Ali-Rostin tilakeskuksen ympärillä ja ylittää pohjoisessa ratavaraukseen saakka. Ali-Rosti sijaitsee joukkoliikennekäytävän varrella ja alle kilometrin päässä Höytiönnummen juna-asemalta. Alue on tilakeskusta lukuunottamatta rakentamatonta maa- ja metsätalousaluetta. Tilakeskus rakennuksineen dominoi maisemaa ja sen maisemallinen asema tulisi säilyttää. Alueella tulee asemakaavoituksessa huomioida myös melusuojaus maantielle ja radalle päin sekä Linnamäen eteläinen rinne arvokkaana luontokohteena. Alueen rajausta tarkentuu vasta ratasuunnittelun myötä.

Ali-Rosti

Palajärventie

Lapinsuo (AP)

Lapinsuon asuntoalue sijaitsee Lapinsuon länsipuolella, suon ja 400 kV sähkölinjan välissä. Alue on nykyisellään maa- ja metsätalousaluetta. Lapinsuolta on 1,5 km Huhmarin juna-asemalle tai 1,5-2,0 km Höytiönnummen juna-asemalle. Alue on hieman syrjässä, mutta rauhallinen ja liikennemelulta turvassa. Lapinsuon asuntoalueen rakentaminen tulee ajankohtaiseksi vasta kun Länsirinteen uusi ohitustie on rakenteilla ja Pihtisillantien jatkeella on kevytliikenteen tieyhteys.

Kivikko (pohjoinen) (AP)

Kivikon pientaloalueet tukeutuvat pääasiassa kokonaan uuteen tieverkostoon. Niiden toteutuminen on riippuvainen ympäröivän alueen rakentumisesta. Alueet voivat lähteä toteutumaan Pajuniityn suunnasta tai pohjoisesta, riippuen siitä kumpi alue on ensin valmis ja kuinka tieyhteydet saadaan toteutettua. Kivikko ei kuulu joukkoliikennekäytävään, mutta sieltä on matkaa Höytiönnummen asemalle vain 0,8-1,5 kilometriä. Kivikon ympärillä on laaja rakentamaton virkistysalue tai maa- ja metsätalousvyöhyke kolmella sivulla, mikä eriyttää sen muusta rakenteesta, mutta vastaavasti tarjoaa erinomaiset virkistytymismahdollisuudet. Lisäksi kohteelta on lyhyt matka Nummelanharjun ulkoilualueelle.

Kivikon poikki on linjattu siirtoviemärilinja ja se voi toteutua aikaisemmin kuin muu rakentaminen. Tällöin linjaus tulisi suunnitella yhdessä liikennesuunnittelijan kanssa, jotta putki saadaan samaan maastokäytävään tulevan uuden yhdystien kanssa. Kivikossa on liito-oravalle soveltuvaa metsää, joka täytyy huomioida asemakaavasunnittelussa.

Kivikko

Pajuniitty

Kivelä (AP)

Kivelä on vanha torppalaistaustainen asuntoalue Vanhan Turuntien pohjoispuolella. Vieressä on laaja Ali-Rostin työpaikka-alue. Kivelän toteuttaminen tiiviinä pientaloalueena edellyttää onnistunutta melusuojausta niin Vanhalle Turuntielle kuin tulevalle ratalinjaukselle. Alue on joukkoliikennekäytävän varrella, Huhmarin ja Höytiönnummen puolivälissä.

Höytiönnummen asuntoalueet AK ja AP

Höytiönnummen asuntoalueet alkavat rakentua nykyisen Pillistöntien varteen. Pillistöntielle on tarkoitus saada kulkemaan toimiva joukkoliikenne linja-autoilla jo ennen aseman rakentamista. Alueen rakentaminen alkaa vasta kun Pajuniitty on jo toteutuksessa ja Pillistöntie on yhdistetty pohjoisessa Asemantien junaradan alittavalla tunnelilla. Koska Höytiönnummi tulee joskus olemaan juna-aseman lähivyöhykettä, aluetehokkuudeksi on arvioitu 0,2 -0,25, vaikka maasto on paikoin haasteellista ja 110 kV sähkölinja sekä ratalinja vaaroalueineen rajoittavat rakentamista. Pillistöntien länsipuolella on rakennushistoriallisesti merkittävä pihapiiri (Jerelä), jossa on useita suojelun arvoisia rakennuksia.

Lapinsuo

Myöhemmin toteutettavat asuntoalueet

Viimeisessä vaiheessa toteutettaviin asuntoalueisiin kuuluu lähinnä Höytiönnummen ja Huhmarin palveluihin tukeutuvia reuna-alueita. Paikallisia palveluita ei enää haeta Nummelan keskustasta. Kohteista vain Lusilan asuntoalueet kuuluvat suoraan Nummelan keskustan vaikutuspiiriin. Viimeistään tässä vaiheessa toteutuvat myös Nummelan länsipuoliset laajennukset Hiidenrannassa (eivät kuulu tähän osayleiskaava-alueeseen).

Kivikko eteläinen (AP)

Kivikon pientaloalue kasvaa etelään Höytiönnummen asemaseutua kohden. Kivikon ja Höytiönnummen väliin tulee jäädä leveä, metsäinen virkistysalue, mutta muuten Kivikko tulee tukeutumaan pitkälti Höytiönnummen palveluihin, jonne on matkaa noin kilometri.

Myös eteläisessä osassa Kivikkoa löytyy liito-oravia, joiden elinalueet tulee selvittää ennen asemakaavoitusta ja huomioida liittämällä ne osaksi virkistysalueverkostoa.

Mäkelä (AP)

Mäkelään on sisällytetty asuntoalueet molemmin puolin Vanhaa Turuntietä, Lohjan kaupungin rajalla. Alueilla on yhteys Vanhan Turuntien seutuliikenteeseen ja Höytiönnummen juna-asemalle on matkaa alle kilometri. Eteläisemmällä Lehtolan alueella on melusuojaustarvetta maantielle päin ja pohjoisemmalla alueella todennäköisesti myös junaradan melusuojaustarvetta. Alueella on jo jonkun verran omakotiasutusta ja alueen suunnittelussa on tehtävä yhteistyötä Lohjan kaupungin kanssa. Pohjoisemmalla puoliskolla asustaa myös liito-oravia, jotka on otettava huomioon asemakaavasunnittelussa.

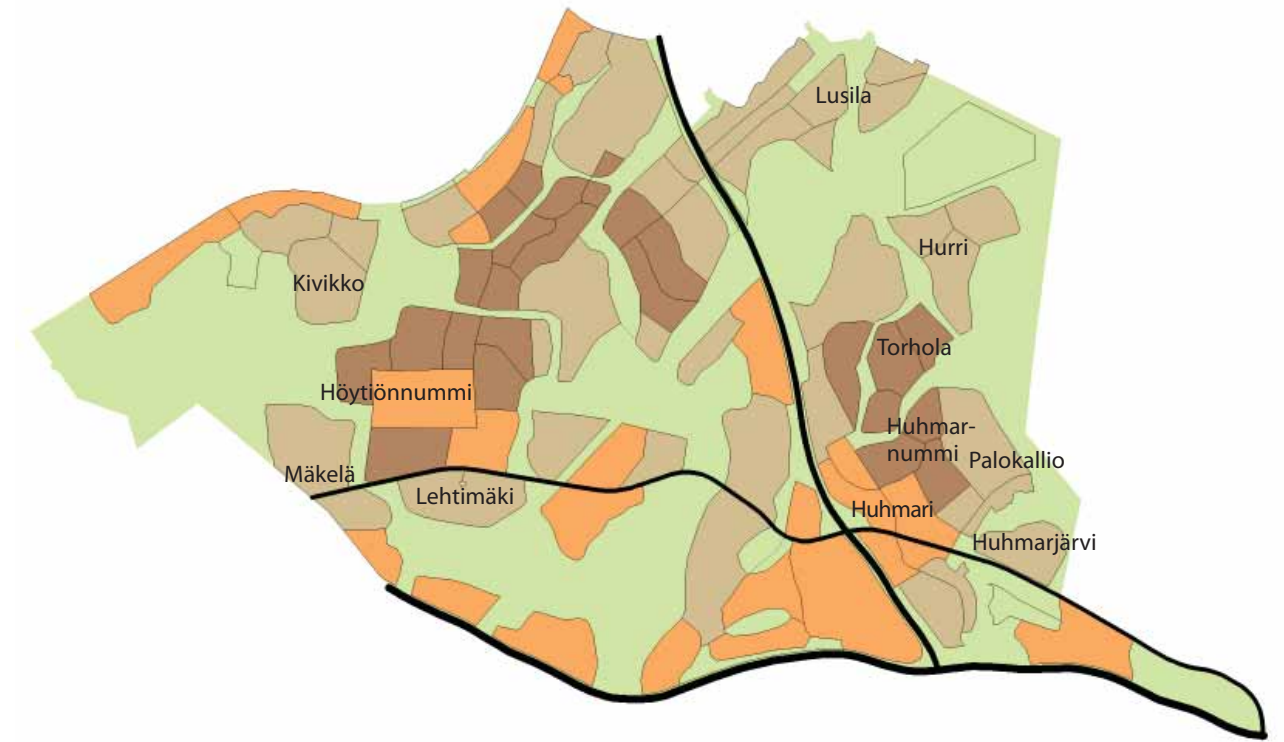
Lohjan taajamaosayleiskaavaluonnoksessa 12.4.2010 Mäkelän länsipuoliset alueet on merkitty erillispientalojen asuntoalueiksi. Lohjan puolelle on tulossa myös uusi moottoritien alittava tielinjaus, jonka kautta on mahdollista toteuttaa linja-autoliikenteen yhteys Höytiönnummen asemalle.

Höytiönnummen asuntoalueet AK ja C-K

Höytiönnummen keskustatoimintojen alueesta (C-K) noin puolet on tarkoitettu toteutettavaksi tiiviinä asuntorakentamisena. Tämän lisäksi Höytiönnummella on laajat asuinkerrostaloalueet. Höytiönnummen keskipisteenä tulee olemaan Länsiradan juna-asema. Rataa odotellessa joukkoliikenne hoidetaan linja-autoilla Pillistöntietä pitkin. Noin puolet Höytiönnummen rakentamisalueista kuuluu tähän joukkoliikennekäytävään. Alueen sisäisen liikenteen hoitamiseksi tarvitaan uusia tieyhteyksiä. Höytiönnummen tavoitteellinen aluetehokkuus on 0,2-0,4.

Höytiönnummen pohjoisosassa on nykyinen jätevesien puhdistamo. Se on tarkoitus siirtää pohjoisemmaksi kallion sisään tai muuttaa pumppaamoksi mikäli siirtoviemäriputki Espooseen valmistuu. Alueella toimii nykyisin myös ajoharjoittelurata. Molemmilla kohteilla on terveyshaitan poistamistarvemerkinä, eli maaperä on tutkittava saasteiden varalta ennen asemakaavoittamista. Alueen länsireunalla on liito-oravia, joiden elinalueet tulee selvittää ennen asemakaavoitusta ja huomioida liittämällä ne osaksi virkistysalueverkostoa. Alueella on melusuojaustarvetta niin maantieltä kuin junaradaltakin. Radan lähiympäristössä myös tärinä voi rajoittaa rakentamista. 110 kV sähköjohto varoalueineen tulee huomioida asemakaavoituksessa.

Asemaympäristön asemakaavoittaminen edellyttää tarkempia ratasuunnitelmia. Radan suunnittelualueelle saa rakentaa vain sellaisia väliaikaisia rakennelmia, jotka eivät vaikeuta ratasuunnittelua. Tätä aluetta voi käyttää mm. linja-autoliikenteen liityntäpysäköintiä varten rataa odotellessa.

Lehtimäki (AP)

Lehtimäen asuinalue sijaitsee alle kilometrin päässä Höytiönnummen juna-asemalta. Alue tukeutuu osittain myös Vanhan Turuntien joukkoliikennekäytävään. Lehtimäellä on jo runsaasti omakotiasutusta ja maasto on osin jyrkkää, joten alueen tiivistäminen tulee olemaan haasteellista. Etelässä alue rajautuu kauniiseen viljelylaaksoon, jonka reuna-alueesta on mahdollista kehittää yksi Nummelan kauneimmista etelään avautuvista rinnekohteista.

Vaikka Lehtimäki tukeutuu Vanhaan Turuntiehen, alueen sisäinen liikenne tulisi koota parin liittymän varrelle. Lehtimäen kautta kulkee nykyisin tieyhteys Kattilamäentietä pitkin Siuntion puolelle. Mikäli läntinen tieyhteys ei toteudu, Lehtimäen suunnittelussa täytyy varautua ylläpitämään Kattilamäentie läpiajotienä etelään. Osayleiskaavaehdotuksessa se on muutettu kevytliikenteen yhteydeksi.

Lehtimäellä on terveyshaitan poistamistarvemerkinä kasvihuoneiden kohdalla, eli siellä täytyy maaperän saastuneisuus tutkia ennen rakentamista. Asemakaavoituksessa tulee lisäksi huolehtia melusuojauksesta maantielle päin sekä löytää toimiva kevytliikenteen yhteys alueen eteläreunasta Pillistöntien alkuun. Tästä yhteydestä ei saa tulla autoilijoiden oikotie.

Lusila (AP)

Lusilassa sijaitsee toinen kaava-alueen historiallisista kylämäistä ja viisi suojeltavaksi esitettyä rakennuskohdetta. Lusila on vanhaa kulttuuriympäristöä järven rannalla ja siksi se on merkitty kokonaisuudessaan pientaloalueeksi, vaikka sieltä on vain 1,5-2,5 kilometrin matka Nummelan Pisteelle. Laskennallisena aluetehokkuutena on käytetty ranta-alueella 0.06 ja suon pohjoispuolella 0.08.

Lusilantien varsi on esitetty ensisijaisesti toteutettavaksi, ranta ja reuna-alueet kuuluvat tähän myöhemmin toteutettavaan alueeseen. Tavoitteena on toteuttaa alue pienipiirteisesti ja hienovaraisesti pitkän ajanjakson kuluessa, jotta kulttuuriympäristö tulee varmasti huomioitua ja asukkaat itse ehtivät tottua maisemassa tapahtuviin muutoksiin.

Lusilassa on melunsuojaustarvetta Porintielle päin. Lusilan rakentamisesta lisää ”Lusila (AP)” sivulla 48.

Torhola (AK)

Torholan asuinkerrostaloalue sijaitsee nykyisen Torholan pientaloalueen kaakkoispuolella. Ensimmäisenä tulee suunniteltavaksi ja toteutettavaksi uuden yhdyntien (linja-autoreitin) varrella olevat alueet. Torholan asuntoalueet tukeutuvat Huhmarin palveluihin ja ne sijaitsevat 0,5-1,5 km etäisyydellä Huhmarin asemasta. Aluetehokkuuden tulisi olla vähintään 0,2. Alueella sijaitsee nykyisellään vain muutama rakennus eikä sieltä ole löytynyt arvokkaita luontokohteita. Maisemaltaan tämä on yksi parhaita tiiviin rakentamisen kohteita koko kaava-alueella: vaihtelevaa kalliomoreenimaastoa, jota ympäröi pohjoisessa ja idässä upeat viljelylaaksot. Lähellä ovat myös Lemmoon ja Torholan kalliometsät sekä tietenkin Nuuskio. Katso myös ”Torhola (AP)” sivulla 50.

Hurri (AP)

Hurrin pientalovaltainen asuntoalue sijaitsee Torholan itäpuolella, 1,5-2,2 km päässä Huhmarin asemasta. Näitä asuntoalueita aletaan toteuttaa vasta kun Torhola on jo rakentumassa. Hurrin alueen läpi on linjattu uusi Nummelasta Tervalammelle johtava yhdystie osittain vanhalle tielinjaukselle. Hurrin ja Torholan välissä on laaja virkistysalue nykyisessä viljelylaaksossa. Hurrin pohjoispuolella on varaus maakaatopaikalle (E). Maakaatopaikan liikenne kulkee maa- ja metsätalousalueella Torholan pohjoispuolella.

Hurrin pientaloalue on taajamarakenteen reunalla rajoittuen Nummelan ja Tervalammen väliseen metsäiseen vyöhykkeeseen. Kohde on maisemaltaan kaunista ympäristöä, vaikka sieltä ei olekaan löytynyt suojelun arvoisia luontokohteita. Hurri on kaavaehdotuksessa se osa-alue, jolla on tarkoitus toteuttaa suuria omakotitaloja isoilla tonteilla. Tavoitteellisena aluetehokkuutena on vain 0,06-0,1.

Huhmarnummi (AK ja AP)

Huhmarnummen asuntoalueesta vain läntisin osa on merkitty toissijaisesti toteutettavaksi (ks. sivu 49), itäiset asuntoalueet on tarkoitus toteuttaa myöhemmin. Koko Huhmarnummen alue on rakennettavuudeltaan ja sijainniltaan erinomaista. Alueella ei ole liikennemelua eikä suojeltavia luontokohteita. Huhmarin junapysäkki, seudullinen linja-auto-reitti ja palvelut ovat alle kilometrin päässä.

Alue tukeutuu myös liikenteellisesti Huhmariin, eikä itäisten alueiden halki ole tarkoitus osoittaa läpiajoliikennettä. Metsässä on jonkun verran olemassa olevaa omakotiasutusta ja Huhmarjärven rannalla kesäasutusta. Tavoitteelliseksi aluetehokkuudeksi on arvioitu 0,2 niin kerros- kuin pientaloalueella. Korttelikohtaisesti tehokkuus voi vaihdella enemmänkin. Aivan alueen länsireunassa on Lepolan rakennusperintökohde, jolla on myös maisemallista merkitystä, mikä tulee huomioida asemakaavoituksessa.

Huhmarnummen viimeinen rakentamisvaihe on tarkoitus toteuttaa aseman lähellä tiiviinä kerrostaloalueena rakentamisen muuttuen rivitalorakentamisen kautta omakotialueeksi kauempana asemasta.

Huhmarin C

Keskustatoimintojen ja lähipalveluiden alueesta (C) tulee kaavamääräyksen mukaan toteuttaa vähintään 1/3 asuntorakentamisena. Huhmarissa asuntorakentaminen tulisi keskittää Huhmarnummen puoleiselle lohkolle pois melualueelta. Myös ratatärinä tulee huomioida. Muutoin Huhmarin keskustaa kehitetään voimakkaasti työpaikkoja ja palveluita tuottavaksi. Katso ”Palvelut” sivulla 56.

Huhmarjärvi (AP)

Huhmarjärven eteläpuolella on muutama kesä-asunto ja omakotitalo. Kohde on alle 1,5 km päässä Huhmarin juna-asemasta ja Vanhan Turuntien kautta seutuliikenteen saavutettavissa jo nyt. Aluetta on tarkoitus täydentää varovaisesti ja kehittää siitä väljä luksuskohde. Ennen kohteen suunnittelua täytyy ratalinjauksen tarkka sijainti olla tiedossa mahdollisten melualueiden selvittämiseksi. Näillä näkymin rata kulkee Huhmarjärven eteläpuolitse syvässä leikkauksessa, mutta melua voi silti levitä mm. Huhmarjoen kohdalta.

Huhmarjärven rannalla kulkee saukko ja alueen itäpuolitse on liito-oravan kulkuyhteys Tervalammelle. Alueella kasvaa luontaisesti metsälehmuksia ja pähkinäpensasta, mutta ei niin paljoa, että niistä muodostuisi luonnonsuojelulain tarkoittama suojelukohde. Ympäristöarvot ja rantavyöhyke tulee kumminkin huomioida asemakaavoituksessa.

Palokallio (AP)

Palokallion asuntoalueeseen kuuluu laaja pientaloalue Palokallion ja Lemmoonkallion länsipuolella sekä kapea rantakaistale Huhmarjärven rannalla. Alueella on jo jonkin verran omakotiasutusta sekä rannalla kesäasutusta. Rannassa Huhmarjärventien varrella on ranta-asemakaava. Tarkoitus olisi muuttaa kesäasuminen pysyväksi asutukseksi ja liittää kaikki kiinteistöt kunnallistekniikkaan. Rannan aluetehokkuudeksi on arvioitu 0,04, mikä käytännössä tarkoittaa sitä, että alueelle ei tule juurikaan uusia rakennuspaikkoja.

Kauempana rannasta olevalle metsäiselle alueelle on tarkoitus toteuttaa väljää omakotiasutusta aluetehokkuudella 0,1. Parhaita kortteleita voidaan toteuttaa tehokkaamminkin, varsinkin jos Huhmarnummen ja Torholan asuinkerrostaloalueilla ei ole päästy juna-aseman edellyttämiin asukasmääriin.

Alueella ei ole liikennemelua eikä muitakaan ympäristöhäiriöitä. Sen sijaan ympärillä on hienoja kalliometsiä ja järvi. Rantaan laskee pieni vesilain mukainen noro, jonka varrella on pähkinäpensalehtoa. Uudenmaan ELY-keskus ei ole vielä kaavaa laadittaessa tehnyt alueesta suojelupäätöstä. Kohdeesta lisää ”S 39, Mökkipuron pähkinäpensaslehto 2,4 ha” sivulla 98. Huhmarjärventien varrella on rakennusperintökohde Päivärinne, jolla on myös maisemallista merkitystä.

Palvelut

Julkiset palvelut

Julkiset ja hallinnolliset palvelut toimivat hajautettuna kunnan eri taajamiin. Vihdissä oli lukuvuonna 2008 - 2009 11 suomenkielistä ja yksi ruotsinkielinen 1-6 luokkien koulu, kaksi 7-9 luokkien koulua, kaksi 1-9 luokkien yhtenäiskoulua sekä Vihdin lukio. Lukion ohella toisen asteen opetuksesta huolehtii Länsi-Uudenmaan ammattikoulutus kuntayhtymä Luksia. Muuta opetusta tarjoavat musiikkiopisto, kuvataidekoulu sekä Hiidenopisto. Vihdissä yli 60 % lapsista on päivähoitopalveluiden piirissä. Loput 0-6 -vuotiaista hoidetaan kotona. Perusterveydenhuollon palvelut tuotetaan kahdessa palvelupisteessä, Nummelan ja kirkonkylän terveysasemilla. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen nykyisen kapasiteetin muodostavat pääkirjasto, kirkonkylän kirjasto, Galleria Pictor, uimahalli, noin 70 liikuntapaikkaa, museon tilat sekä nuorisopalvelujen käyttämät tilat.

Nummelassa on palvelujen suurin keskittymä, mm. kunnanvirasto, lukio, pääkirjasto, terveyskeskus ja uimahalli. Osayleiskaavaehdotuksessa on kolme julkisten palveluiden aluevarausta, joista Pajuniityn perhekeskus on jo toteutettu. Vuosina 2014-2025 Nummelassa tarvitaan yksi vuosiluokkien 1-6 koulu lisää sekä Huhmarnummen koulun laajennus kaksisarjaiseksi. Pajuniityn eteläpähän on varattu noin 4 hehtaarin suuruinen uusi koulun paikka laajan ulkoilumetsän viereen. Samalle varaukselle mahtuu myös päiväkotia. Huhmarnummen olemassa olevan koulun ympärille on varattu noin 6 hehtaarin suuruinen laajennusalue.

Koulujen tarvitsemat varaukset ovat ainoita julkisia palveluita, joille on osayleiskaavaehdotuksessa varattu omat alueet. Kouluilla on laajat aluetarpeet urheilukenttineen. Uudet kouluvaraukset on sijoitettu keskeisesti tiiviin asutuksen tuntumaan mutta silti siten, että niiltä on hyvät virkistysyhteydet. Erityistä huomiota on kiinnitetty koulujen asemaan kevytliikenteen verkostossa.

Päiväkodit, palvelutalot yms. pienemmät yksiköt sisältyvät asuntoalueiden mitoittamiseen. Näin on pyritty siihen, että lähipalvelut löytyisivät mahdollisimman läheltä asuinalueita. Keskusta-alueilla noin puolet pinta-alasta tai kerrosalasta on laskettu kuuluvaksi palvelu- ja työpaikkarakentamiseen.

Nummelanharjulla on laaja ulkoilupalveluiden keskittymä. Nummelan pohjoispuolella on myös laskettelukeskus. Nummelasta itään on Nuuksion laaja kansallispuisto ja siihen liittyvät retkeilymahdollisuudet. Ulkoilu- ja virkistyspalveluista lisää kohdassa ”Viheralueet ja virkistys” sivulla 78.

Yksityinen Kultasepän päiväkotia Huhdanmäen asuinalueella

PY **Julkisten palvelujen ja hallinnon alue**

Alue varataan julkisluonteisten palveluiden rakentamiseen. Asemakaavoituksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota kevyt-, huolto-, ja julkisen liikenteen toimivuuteen.

Osayleiskaava-alue kattaa vain eteläisen osan Nummelan taajamasta. Palveluverkon tarpeita on arvioitu kaava-alueella laajemmin. Julkiset palvelut on arvioitu tulevan väestökehityksen pohjalta. Kaupallisten palveluiden tarve on arvioitu Vihdin kaupan palveluverkkoselvityksessä (Entrecon Oy, 8.12.2008).

KM **Kaupallisten palvelujen alue**

Alueelle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön sekä päätoimintaa tukevia toimintoja. Asemakaavoituksessa tulee huomioida julkisen- ja kevytliikenteen yhteydet.

P **Palvelujen alue**

Alue on varattu ensisijaisesti tilaa vaativan kaupan tarpeisiin. Alueelle saa sijoittaa myös ympäristöhaittoja aiheuttamattomia työpaikka-toimintoja. Asemakaavassa ei tule sallia elintarvikkeiden myyntiä.

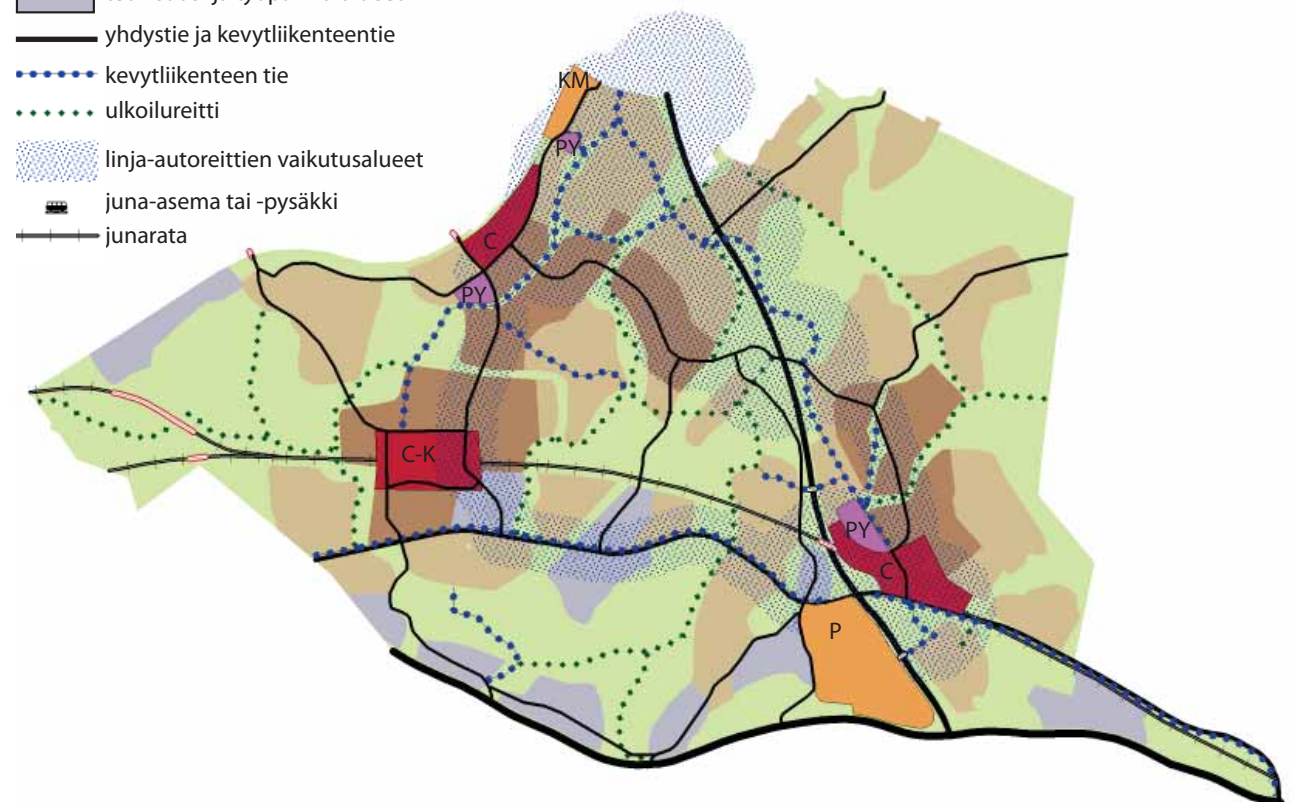
Kaupalliset palvelut

Vihdissä kaupalliset palvelut ovat keskittyneet Nummelaan, joskin myös Kirkonkylällä on hyvä päivittäistavarakaupan tarjonta ja erikoiskauppoja. Nummelassa asioidaan jo nyt Vihdin rajojen ulkopuolelta. Päivittäistavarakaupan myynti on Vihdissä suurempi kuin vihtiläisten ostovoima. Erikoistavarakaupassa ostovirtaus on Vihdistä pois päin, sillä erikoiskauppojen ja tilaa vievän kaupan tarjonta on ollut toistaiseksi vähäistä ostovoimaan nähden.

Osayleiskaavaehdotukseen on varattu noin 7 hehtaarin suuruinen kaupallisten palvelujen alue (KM) nykyisen Prisman yhteyteen. Kaavaehdotus mahdollistaa Prisman laajentumisen yli 10 000 kerrosneliömetrillä.

Keskusta-aluemerkinnät (C ja C-K) mahdollistavat päivittäistavarakaupan sijoittamisen. C-alueet ovat lähipalveluita varten ja niille saa sijoittaa korkeintaan 2000 k-m² päivittäistavarakaupan myymälätiloja. Tulevan juna-aseman ympärille Höytiönnummeen voi sijoittua korkeintaan 5000 k-m² päivittäistavarakaupan myymälätilaa. Keskusta-aluemerkinnät mahdollistavat sijoitettavaksi myös muita julkisia ja yksityisiä palveluita, mm. jalkapallohalleja, toimistoja tms.

Osayleiskaavaehdotukseen on varattu 45 hehtaarin suuruinen tilaa vaativan kaupan alue Huhmariin. Toteutuessaan näin suuri tilaa vievän kaupan keskittymä loisi vetovoimaisen kokonaisuuden, joka vahvistaisi Vihdin asemaa seudullisena tilaa vaativan kaupan keskuksena.

Toimitilat, työpaikat, tuotanto

Vuonna 2008 noin 13 700 vihtiläistä kävi töissä. Heistä vain 5 500 löysi sopivan työpaikan Vihdistä. Loput 8 200 kävi töissä muualla, pääasiassa Espoossa, Helsingissä ja Vantaalla. Työmatkaliikennettä oli runsaasti myös Lohjalle, Karkkilaan, Kirkkonummelle ja Nurmijärvelle.

Vuonna 2008 Vihdissä oli vajaa 8 300 työpaikkaa (Espoo 119 000, Vantaa 105 000, Lohja 15 000, Kirkkonummi 11 000, Helsinki 388 000). Vihtiläisten lisäksi Vihdissä käy töissä eniten lohjalaisia. Vihtiin tullaan runsaasti myös Karkkilasta, Espoosta ja Helsingistä.

Vihdissä merkittävimpiä elinkeinoja ovat julkishallinto, kauppa sekä teollisuus ja rakennustoiminta 81 % osuudella työpaikoista. Teollisuuden osuus on pienentynyt vuodesta 2000 lähtien, mutta on yhä lähes 18 % kaikista työpaikoista. Rahoitus-, vakuutus- ja kiinteistöala on tippunut kokonaan neljän suuren joukosta. Rakennustoiminta ja kauppa ovat nostaneet osuukseen tasaisesti. Maa- ja metsätalouden osuus on enää noin 3 %.

Elinkeinotonttien varanto ja tarve

Kunnan elinkeinotonttivaranto oli vuoden 2008 alussa noin 20 hehtaaria eli 70 000 k-m². Kunnan tavoitellessa 75 % työpaikkaomavaraisuutta tarvitaan väestöennusteiden mukaisesti vuoteen 2025 mennessä uusia työpaikkatontteja varten raakamaata noin 160 hehtaaria (50 k-m²/tp, e=0,3) ja vuoteen 2030 mennessä raakamaata 207 hehtaaria.

Osayleiskaavaehdotuksessa on työpaikkatoiminnoille varattu yhteensä 287 hehtaaria. Tästä vain noin 200 hehtaaria on tarkoitettu yhtenäiseen työpaikkarakentamiseen, muut alueet sisältävät asuntorakentamista tms. toimintaa rajoittavia tekijöitä. Yrityksillä on hyvin erilaisia tarpeita sijoittumiselleen, mutta yksi asia on kaikille yhteinen: kulkuyhteyksien täytyy olla toimivat ja sijainnin muutenkin hyvä.

Kaavaehdotukseen on merkitty erilaisia työpaikkakeskittymiä eri tarkoituksiin. Työpaikka-alueiden suurin keskittymä on Huhmarissa moottoritien, maantien ja tulevan junaradan varrella. Vihdin kehityskuvatyön mukaisesti suurin osa työpaikka-alueista tukeutuu Vanhaan Turuntiehen, maakuntakaavaan merkityn taajama-alueen reunavyöhykkeelle. Turun moottoritien varrella on sijoitettu työpaikka-alueiden nauha, joka sekin tukeutuu liikenteellisesti Vanhaan Turuntiehen, sillä suoraan moottoritiele ei ole mahdollista saada uusia liittymiä.

Vihtiläisiin työpaikkoihin on löytynyt hyvin tekijöitä Vihdistä, vain noin 30 % Vihdin työvoimasta tulee ulkoa päin.

TP Työpaikka-alue

Alue on tarkoitettu liikennehakuisille työpaikkatoiminnoille, ei kuitenkaan MRL 114 §:ssä tarkoitetuille vähittäiskaupan suuryksiköille. Alueelle voi sijoittua teollisuutta ja varastointia, mikäli toiminta on ympäristövaikutuksiltaan verrattavissa liike- ja toimistotiloihin.

T Teollisuusalue

Alueelle sijoitetaan ensisijaisesti teollisuutta ja varastointia. Alueen tarkemmassa suunnittelussa on otettava huomioon toiminnan aiheuttaman liikenteen järjestäminen siten, ettei läheisten asuinalueiden liikenneturvallisuus vaarannu.

TP/A Työpaikka- ja asuntoalue

Alue on tarkoitettu ympäristöhäiriötä aiheuttamattomille työpaikkatoiminnoille ja pientalorakentamiseen. Työpaikkarakentamisen mittakaavan tulee sopia pientaloalueelle.

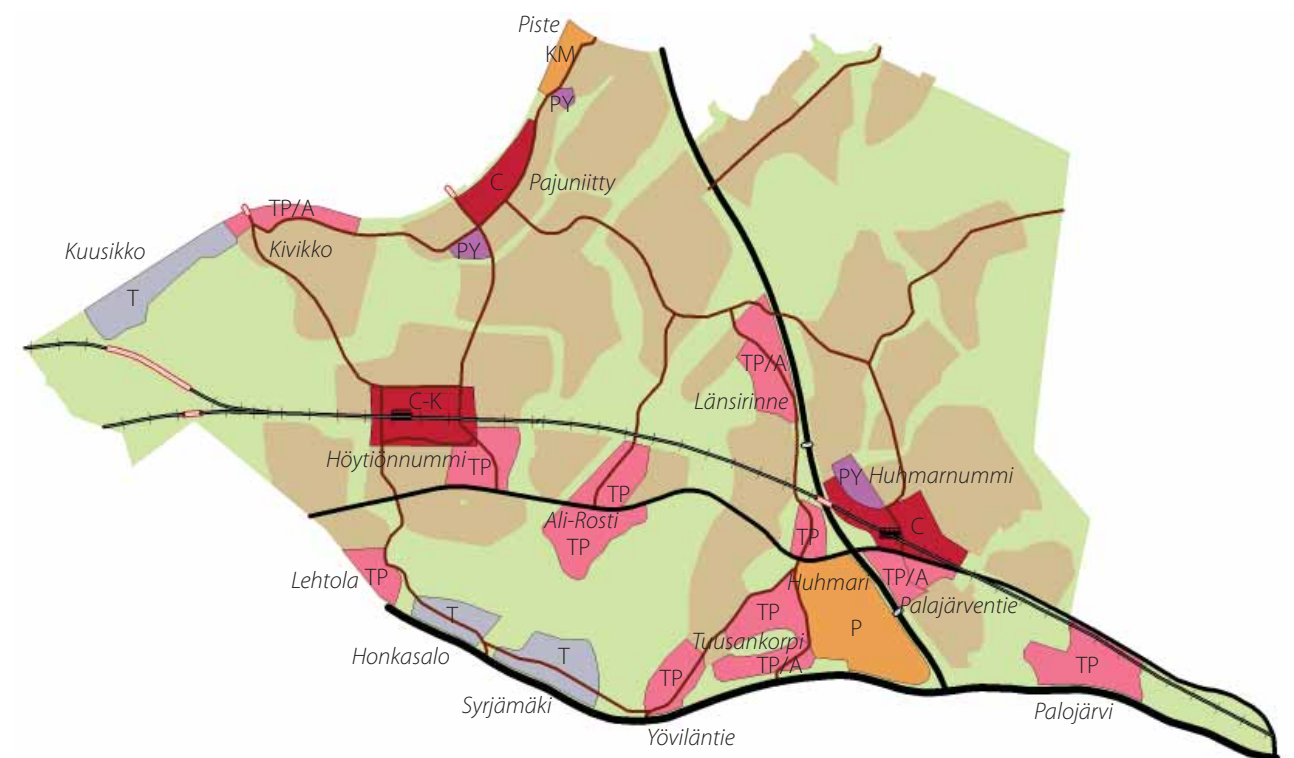
Palveluyrityksille ja kaupan tarpeisiin on varattu alueita keskusta-alueilta asukastihentyminen läheltä sekä liikenteellisesti parhailta paikoilta. Tuotannollisille yrityksille on varattu alueita Turun maantien tai Hanko-Hyvinkää radan varrelta siten, että raskas liikenne ei joudu kulkemaan asuntoalueiden läpi. Asutusta häiritseville, melua tai pölyä aiheuttaville yrityksille on varattu alueita moottoritien varrelta.

Työpaikka-alueiden mittakaavasta saa jonkinlaisen käsityksen, kun vertaa niitä lähes toteutuneisiin Veikkoinkorven ja Kalkkimäen teollisuusalueisiin. Veikkoinkorpi on kokonaisuutena reilu 50 hehtaarin suuruinen, Kalkkimäki 40 ha. Huhmarissa on tilaa vievän kaupan tarpeisiin varattu 45 ha ja erillisiä työpaikka-alueita 8+14 hehtaaria, Palojärvellä 23 ha, Ali-Rosti 13+19 ha, Kuusikko 22 ha, moottoritien varrella 7, 10, 12 ja 19 ha. Vain Huhmariin on mahdollista kehittyä Veikkoinkorven kokoinen laaja yhtenäinen työpaikkakeskittymä, muut alueet ovat pienempiä.

Osayleiskaavaehdotuksessa on pääkäyttötarkoituksen mukaan useita erilaisia työpaikka-alueita: Keskustatoimintojen ja kaupan alueet (C, C-K, KM, P), työpaikka- ja teollisuusalueet (TP, T), sekoittuneen asutuksen ja yrittämisen alueet (TP/A) sekä julkisten palvelujen alueet (PY).

Koska työpaikkarakentamiselle pohjavesialueen ulkopuolella on paljon kysyntää, uusia työpaikka-alueita on merkitty ensimmäisenä asemakaavoitettavien alueiden joukkoon.

Myöhemmin toteutettavaksi on merkitty asemansetujen vaikutuspiirissä olevat työpaikka-alueet sekä Honkasalon työpaikka-alueet.

Ensisijaisesti toteuttavat työpaikka-alueet

Huhmari, tilaa vaativan kaupan keskittymä P 45,5 ha

Vihdin kaupan palveluverkkoselvityksessä (8.12.2008) tutkittiin kolmea erilaista vaihtoehtoa kaupallisten palveluiden toteuttamiseksi Huhmariin: kaupan suuryksikkö, tilaa vievän kaupan keskittymä tai ei kaupallista keskittymää ollenkaan. Osayleiskaavaehdotuksessa Huhmariin on merkitty yhtenäinen tilaa vievän kaupan varaus. Tavoitteena on kehittää alueesta vetovoimainen kokonaisuus niin toiminnallisesti kuin liikenteellisesti.

Huhmari soveltuu hyvin tilaa vievän kaupan tarpeisiin. Seudun ostovoima valuu nykyisin pääkaupunkiseudulle ja Huhmari sijaitsee suurimpien pääkaupunkiseudulle kulkevien liikennevirtojen risteyksessä. Alueen ohitse kulkee jo nykyisellään yli 36 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Tavoitteena on pysäyttää merkittävä osa tästä liikenteestä Huhmariin asioimaan. Pelkästään Vihdistä siirtyy vuodessa tilaa vaativan kaupan euroja noin 8 miljoonaa, josta suurin osa pääkaupunkiseudulle.

Huhmari kuuluu jo nykyään linja-autoliikenteen laatukäytävään. Kevytiliikenteen väylät kattavat nykyisin vain Porintien risteysalueen. Kohteen rakentuminen edellyttää liikennejärjestelyjen parantamista Vanhalla Turuntielle ja Kivistöntielle.

Vaikka alue ei ole otollista liito-oravan elinympäristöä, löytyi sieltä vuonna 2008 tehdyn selvityksen mukaan liito-orava, joten osayleiskaavaehdotukseen on merkitty P-aluevarauksen päälle kohderajaus liito-oravan suojelua varten. Asemakaavasuunnittelun yhteydessä kohteen liito-oravatilanne tulee päivittää. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen on kielletty luonnonsuojelulailla.

Nykyinen vesi- ja viemäriverkkokapasiteetti riittää Huhmarin alueen toteuttamiseen. Huhmarin kautta kulkee alustava siirtoviemäriputkilinjaus Karkkilasta Espooseen. Aivan alueen eteläreunassa on varaus 110 kV sähkölinjalle. Sähkölinjasuunnittelua tekee Fortum Sähkönsiirto Oy.

Huhmari, Vanhan Turuntien pohjoispuolinen TP 7,5 ha

Tämän työpaikka-alueen sijainti on hyvä, mutta koko liian pieni toimiakseen itsenäisenä. Sitä tullaan kehittämään osana Huhmarin työpaikkakeskittymää. Kohteen pohjoispuolella on 100 metriä leveä Länsiradan suunnitteluvaraus. Tätä vyöhykettä voi hyödyntää väliaikaiseen toimintaan osana työpaikka-aluetta kunnes radan rakentaminen alkaa.

Kohteen suunnittelussa tulee varautua uuden yhdystien rakentamiseen Vanhalla Turuntieltä Pihtisillantien jatkeelle.

Palojärven työpaikka-alue TP 23 ha

Kohteen asemakaavoitus on laitettu vireille 2008 ja vuotta myöhemmin kunta osti alueen. Palojärvi on pääkaupunkiseudulta tultaessa ensimmäinen avoin näkymä Vihtiin, joten rakentamisen laadulla on suuri merkitys Vihdin imagolle. Palojärven työpaikka-alueelle tutkitaan uutta työpaikkakonseptia osana Kaupunki-innovaatiot -hanketta. Se on Helsingin metropolialueen yhteinen ohjelma laaja-alaisten kaupunki-innovaatioiden toimintamallin kehittämiseksi ja toteuttamiseksi.

Palojärven liikenne tukeutuu Vanhaan Turuntiehen (mt 110). Vanhaa Turuntietä itään on hyvä yhteys Veikkolaan, lännessä on Porintie (vt 2) alle kahden kilometrin päässä. Raidevaraus aiheuttaa rajoituksia Vanhan Turuntien puoleisille rakentamisalueille, eikä pysyviä rakennelmia voi rakentaa kaavaehdotuksessa katkoviivalla osoitetulle alueelle ennen ratasuunnitelman valmistumista. Alueelle on suunniteltava mielekästä väliaikaista käyttöä osana muuta työpaikka-aluetta.

Turunväylän varrelle on osoitettu tilavaraus kolmansien kaistojen rakentamiselle ja lisäksi tiealueen viereen tulee uusi 110 kV sähkölinja varoalueineen.

Kuusikon työpaikka-alue T 21,5 ha

Hanko-Hyvinkää junaradan varrella on uusi nauhamainen teollisuusrakentamisen vyöhyke, joka peilaa radan toisella puolella olevaa Kalkkimäen teollisuusaluetta. Kuusikon liikenne tukeutuu alkuvaiheessa tasoristeyksen kautta Hanko-Hyvinkää-tiehen (vt 25). Radanylitys tasoristeyksessä on vaarallinen ja se tulisi muuttaa eritasoristeykseksi.

Teollisuusalueen pohjoisin reuna kuuluu vielä Nummelanharjun pohjavesialueeseen, mikä rajoittaa alueelle sijoittuvaa yritystoimintaa. Kuusikon eteläpuolella on Peräkylän omakotiasutusta, joten toiminta ei saa aiheuttaa asutusta haittaavaa melua tai pölyä.

Kivikon työpaikka- ja asuntoalue TP/A 10 ha

Aluetta on tarkoitus kehittää työpaikka- ja asuntoalueena. Riippuu maanomistajista ja sinne hakeutuvista yrittäjistä miten asuminen ja työpaikkarakentaminen yhdistetään asemakaavoituksessa. Nummelanharjun pohjavesialue ylittää yhtä pitkälle etelään kuin radan melualuekin, mikä ohjaa yritystoiminnan sisältöä sekä asuntorakentamisen sijoittelua. Kohteesta lisää "Kivikko (TP/A)" sivulla 48.

Meritien kaupallisten palvelujen alue KM 7 ha

Aivan kaava-alueen pohjoisreunaan sijoittuu osa Meritien varrella olevasta päivittäistavarakaupan keskittymästä, noin 7 hehtaaria. Kohteella sijaitsee nykyisin Prisma ja S-rautakauppa. Rautakauppa-toiminta siirtyy Porintien risteysalueelle ja Prisma laajenee yli 10 000 k-m². Asemakaavamuutoksen valmistelumateriaali oli nähtävillä syksyllä 2008. Asemakaavassa tutkitaan myös uusia liikennejärjestelyjä, mm. kevytiliikenteelle uusi silta junaradan ylitse.

Ali-Rostin työpaikka-alueet TP 14+19 ha

Nämä kaksi suurta työpaikka-aluetta tukeutuvat Vanhaan Turuntiehen ja rajoittuvat lännessä 400 kV sähkölinja-alueeseen. Alueilta on matkaa 1-2 km Höytiönnummen suunnitellulle juna-asemalle tai vaihtoehtoisesti 2 km Huhmariin suunnitellulle juna-asemalle. Vanhaa Turuntietä pitkin kulkee joukkoliikenteen laatukäytävä, joten alueet ovat joka tapauksessa hyvin julkisten kulkuyhteyksien tavoitettavissa. Kohteen länsipuolelle on suunnitteilla sähköasema (kohdemerkintä ET3, lisää kohdassa "Sähkönjakelu" sivulla 76). Pohjoisemman alueen suunnittelussa tulee varautua uuteen yhdystiehen, joka yhdistäisi Vanhan Turuntien Ridalinmetsän asuntoalueeseen. Vanhan Turuntien pohjoispuolella on ohjeellinen siirtoviemäriputken linjaus sekä kevyen liikenteen tie.

Toissijaisesti toteuttavat työpaikka-alueet

Tuusankorven työpaikka-alueet TP **14 ha +TP/A 10 ha**

Huhmarin kaupallisten palvelujen alue vetää toteutuessaan runsaasti yrityksiä lähialueelle. Tuusankorven työpaikka-alueilla varaudutaan tähän kysyntään. Tuusankorvessa maastonmuodot rajoittavat alueelle sijoittuvaa toimintaa pienimuotoisemmaksi. Asemakaavoituksen yhteydessä tulee suunnitella myös Yöviläntien oikaisu Kivistöntien liittymään, mikäli sitä ei ole jo tehty Yöviläntien asuntoalueen suunnittelun yhteydessä.

Tuusankorventien omakotitaloalue moottoritien vieressä tulee kehittymään perheyrittäjäalueena TP/A. Alueelle on tarkoitus saada lisää rakennus-oikeutta, mutta sen jakaantuminen asumiseen tai työpaikkatoimintaan riippuu saatavasta melusuo-
jauksesta. Kohde on lähes joka puolelta suojaviher-
alueiden ympäröimä. Idässä ja lännessä on päärooli hulevesien käsittelyllä, etelässä melusuo-
jauksella. Suojaviheralue Tuusankorven laella on tarkoitettu säilyttämään selänteen kallioidin luonnontilaisena melusuojana Yöviläntien suuntaan.

Palajärventien työpaikka-alue TP/A **7+4 ha**

Palajärventie on osa historiallista Meritietä. Pala-
järventien varrelle on pitkään sijoittunut yritystoimintaa. Suutarin verstaas on vaihtunut maalitehtaan kautta monipuoliseksi pienyritysten ryppääksi. Risteysaluetta on tarkoitus kehittää työpaikka-
alueena, joka mahdollistaa myös asumisen nykyisissä asuintaloissa. Työpaikkarakentamisella tulisi mahdollisuuksien mukaan suojata Palajärventien asutusta liikennemelulta. Alueella on maaperän saastumisesta johtuva terveyshaitan poistamistarven maaliitehtaan paikalla.

Tuusankorpi

Länsirinne

Länsirinteen työpaikka- ja asuntoalue TP/A **19,5 ha**

Länsirinteen työpaikka-alue on Porintien suuntainen varaus, joka tukeutuu liikenteellisesti Vanhaan Turuntiehen ja Pihtisillantien jatkeeseen. Alueelta ei ole suoraa liittymää Porintielle. Kohteella on muutama omakotitalo, mutta liikennemelu rajoittaa uusien asuntojen rakentamista. Alueelle tutkitaan erilaisia asumisen ja työpaikkarakentamisen yhdistäviä vaihtoehtoja. Tarkoitus on myös parantaa Torholan alueen työpaikkatarjontaa. Kohteen poikki on linjattu uusi yhdystie, joka tuo alueelle läpiajoliikennettä. Länsirinteen asuntoalueesta lisää "Länsirinne (AP)" sivulla 49.

Höytiönnummen työpaikka-alue TP **15,5 ha**

Höytiönnummen työpaikka-alue sijoittuu Vanhan Turuntien ja Pillistöntien risteysalueelle. Kohteen saavutettavuus joukkoliikenteellä tulee olemaan erinomainen. Kalliomaaston rinneyrkkyys on erittäin haastavaa.

Pillistöntien varren työpaikka-alueella sijaitsee hiidenkirnu ja muinaismuistolain suojelema kivi-
röykkiö. Nämä kohteet tulee huomioida asemakaavoituksessa siten, että niiden luonnonhistorialliset ja historialliset arvot säilyvät myös maisemassa.

Palajärventie

Myöhemmin toteutettavat asuntoalueet

Huhmari, keskustatoimintojen ja lähipalvelujen alue C **10+13 ha**

Siinä missä Höytiönnummen keskustatoimintojen alueelle odotetaan muodostuvan runsaasti myös asuntorakentamista, Huhmarin keskusta-alue tulisi todennäköisesti toteutumaan palvelu- ja työpaikkapainotteisempana. Suurin merkitys on sillä saadaanko Huhmariin oma juna-asema vai ei. Mikäli juna ei pysähdy Huhmarissa, alueen joukkoliikenne on linja-autoliikenteen varassa, mikä siirtää rakentamisen painopistettä Vanhan Turuntien ja Pihtisillantien suuntaan. Joka tapauksessa Huhmarissa tulee varautua myös merkittävään liityntäpysäköintirakentamiseen.

Alueella sijaitsee jo nyt yksi Nummelan suurimmista työnantajista, Karprintin kustannus- ja painotalo. Radan alustavan yleissuunnitelman mukaan Karprintin kiinteistö olisi jäämässä radan alle. Siksi Huhmarin keskusta-alueelta tulee tehdä ensisijaisesti varaus Karprintin uusille toimitiloille.

Huhmarin keskusta-alueella ei kuitenkaan päästä asemakaavoittamaan ennen kuin Länsiradan rata-
suunnittelu on edennyt pidemmälle. Siihen saakka alueella on tarpeen 100 metriä leveä radan suunnitteluvyöhyke, jolle ei saa sijoittaa (uutta) pysyvää rakentamista, mikä voisi haitata ratasuunnittelua. Radan suunnittelu ja rakentaminen voi pahimmillaan kestää vuosikymmeniä, mikä tarkoittaa rakentamisrajoitetta melkein 9 hehtaarille Huhmarin keskusta-alueesta. Osana Kaupunki-innovaatiot-hanketta on tarkoitus kehittää alueelle sopivaa väliaikaista käyttöä, kunnes tarkka ratalinjaus on tiedossa. Yksi vaihtoehto on kehittää Huhmarin rakennuskieltoaluetta liityntäpysäköintipaikaksi, joka tarjoaa autoiluun ja pöyräilyyn liittyviä palveluita. Esim. auto voidaan huollattaa sillä aikaa kun omistaja käy linja-autolla töissä.

Honkasalonmäki

Höytiönnummen keskustatoimintojen alue C-K **27 ha**

Tulevan juna-aseman ympärillä on yli 30 hehtaarin suuruisia keskusta- ja työpaikka-aluevarauksia. Keskustatoimintojen alueesta noin puolet on arvioitu toteutuvan tiiviinä asuntorakentamisena. Juna-aseman ympärillä asuminen, palvelut ja työpaikat sekoittuvat luontevasti. Aseman seudun suunnittelua ei voi aloittaa ennen kuin ratalinjaus on tiedossa. Siihen saakka alueella on 100 metriä leveä rakennuskieltoalue radan suunnittelua varten.

Osayleiskaavaehdotuksessa Höytiönnummen työpaikka-alueiden poikki kulkee siirtoviemärilinjavarauksena. Sen myötä nykyinen vedenpuhdistamo muuttuisi pumppuasemaksi.

Honkasalon työpaikka-alueet TP ja T **7,5+11 ha**

Honkasalon työpaikka-alueet sijaitsevat Turun moottoritien varrella, mutta niiden liikenneyhteys on Vanhalla Turuntieltä. Alueiden ajoitus on pitkälti riippuvainen uudesta yksityistiehankeesta, joka toteutuu yksityistienä vain mikäli maanomistaja saa ympäristöluvan kalliolouhintaa varten. Lupa on ollut vireillä useita vuosia ja sen käsittely odottaa (kaavaselostusta laadittaessa) Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa.

Osayleiskaavaehdotukseen merkitty T-alue olisi murskauskohteen jälkikäyttötarkoitus. Mikäli kalliomurskaus ei saa ympäristölupaa, alue jää pitkäksi aikaa maa- ja metsätalousalueeksi. Lupahakemuksen mukainen louhinta-alue on suurempi kuin yleiskaavaehdotukseen merkitty teollisuusalue, mitä voi pitää kaavoittajan kannanottona hankkeen laajuudelle.

Lohjan kaupungin rajaan rajoittuva työpaikka-alue TP on mahdollista toteuttaa ennen teollisuusaluetta. Työpaikka-alueen rakenteiden tulisi toimia moottoritien melua rajoittavasti. Alueen suunnittelussa on oltava yhteydessä Lohjan kaupungin kanssa. Työpaikka-alueen reunassa on kookkaita haapoja ja vaikka alueelta ei löytynytkään vuoden 2006 inventoinnissa liito-oravia, kohde tulee tarkistaa uudelleen ennen asemakaavoittamista.

Syrjämäen teollisuusalue T 19 ha

Syrjämäen teollisuusalue sijaitsee moottoritien ja kalliioselänteiden välisessä laaksossa, irrallaan muusta taajamarakenteesta. Myös tällaisille syrjäisemmille paikoille on tarvetta silloin kun yrityksen toiminta aiheuttaa ympäristöönsä melua tai pölyä. Honkasalon, Yöviläntien ja Syrjämäen teollisuus- ja työpaikka-alueet muodostavat yhdessä merkittävän työssäkäyntialueen moottoritien ja taajaman väliin.

Syrjämäen toteuttaminen pääsee alulle vasta kun sinne on saatavilla uusi tieyhteys. Liikennettä ei saa ohjata Yöviläntien tai Lehtimäen asuntoalueiden kautta. Kohde voi liittyä Yöviläntien sitten kun tielle on tehty oikaisu asuntoalueen vierestä. Jatkossa Syrjämäki on tarkoitus yhdistää myös Honkasalontiehen.

Lähes koko Syrjämäen alueen pintavedet laskevat Kypärijärveen. Hulevesien käsittely on suunniteltava ja toteutettava siten, että hulevedet tulevat käsitellyiksi jo teollisuusalueen rakentumisvaiheessa.

Yöviläntien työpaikka-alue TP 12 ha

Yöviläntien työpaikka-alue on Huhmarin työpaikkavyöhykkeen reunalla, osa moottoritien varren työpaikkanauhaa. Kohteen toteuttaminen edellyttää Yöviläntien oikaisua asuntoalueen itäpuolitse. Rakentamisessa on mahdollisuuksien mukaan parannettava Yöviläntien melusuojausta moottoriteliikenteen melulta.

Julkisten palvelujen ja hallinnon alueet PY yht. 11 ha

Suurimmat päivähoidon ja koulun keskittymät on merkitty osayleiskaavaehdotukseen omilla aluevarauksillaan. Ne ovat merkittäviä työpaikka-alueita itsessään ja työmatkaliikenteen lisäksi ne aiheuttavat runsaasti saattoliikennettä aamu- ja iltapäiväruuhkien aikaan. Kaikki PY-varaukset on sijoitettu joukkoliikenteen laatuikäntävän varrelle. Julkisten palvelujen varauksista lisää kohdassa ”Palvelut” sivulla 56.

Syrjämäki

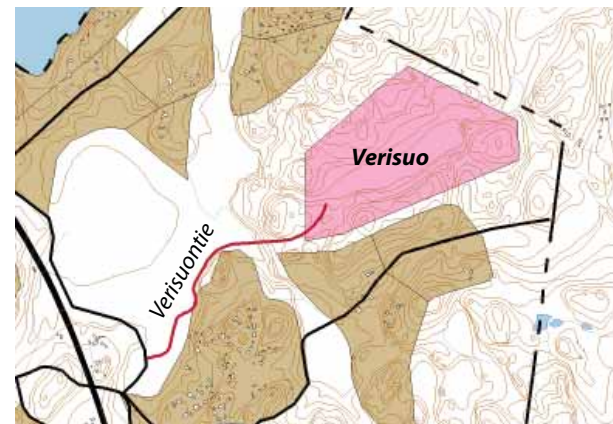
Verisuon maankaatopaikka

Kaava-alueen koillisnurkkaan on varattu 38 hehtaarin suuruinen alue maankaatopaikan sijoittamiseksi. Nykyinen maankaatopaikka Höytiönnummella on täytetty kapasiteettinsa rajoille ja se kunnostetaan virkistyskäyttöön. Nummelassa tarvitaan korvaava alue käyttöön nopeasti. Vanhasa yleiskaavassa vuodelta 1986 se on merkitty Kauhussuolle, mutta sittemmin muuttunut ympäristölainsäädäntö edellyttää Kauhussuon suojelemista maantäyttötoimenpiteiltä, ja siksi se on merkitty tässä kaavassa maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on suojeltavia ympäristöarvoja.

Verisuon soveltuvuutta maankaatopaikaksi on tutkittu tekemällä alueelta tarkka ympäristöselvitys (Keiron Oy 2009), jonka perusteella alueella ei ole luontoarvoihin liittyviä esteitä maankaatopaikan perustamiseksi. Alueelle on tehty myös pohjatutkimuksia ja löydetty sopiva tieyhteyden paikka. Koska suon pintavedet valuvat Enäjärveen, maankaatopaikan pintavesien käsittely on ollut alusta asti mukana niin selvityksissä kuin suunnitelmissa.

Aluevaraus kattaa maankaatopaikkatoiminnan lisäksi tarpeelliset suoja-alueet. Ennen maankaatotoiminnan aloittamista kohteella tehdään mittavaa kiviainesten ottoa ja maaston muokkausta. Kohde sijaitsee laaksossa, joten melu-, pöly- ja maisemahaitat jäävät paikallisiksi. Verisuolle vastaanotetaan vain puhtaita ylijäämämaita. Maa-aineksia pyritään hyödyntämään mahdollisimman monipuolisesti. Myös energiapuuaineksen käsittely, kuivatus ja murskaus kuuluvat toimintaan.

Maankaatopaikka toteutuu erillisen hankesuunnitelman ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämän ympäristöluvan perusteella. Kohteelle ei tarvitse tehdä asemakaavaa. Toteutuessaan Verisuon maankaatopaikka on niin suuri, että sen pitäisi kyetä vastaanottamaan koko Nummelan rakentamisesta syntyvät ylijäämämaat.

E Erityisalue

Alueelle voi sijoittaa yhdyskuntarakentamisesta ylijääviä maamassoja ja -rakenteita sekä näiden kierrätystoimintaa. Toiminnan laajuus ja laatu määritellään ympäristönsuojelun mukaisessa ympäristöluvassa. Alueelle ei saa sijoittaa yhdyskuntajätteen kaatopaikkaa tai jätteen polttolaitosta.

M Maa- ja metsätalousvaltainen alue

Alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen sekä muuhun vastaavaan elinkeinotoimintaan liittyvä rakentaminen sekä haja-asutusluonteinen rakentaminen Vihdin kunnan rakennusjärjestyksen mukaisesti. Huomatava uudisrakentaminen edellyttää kaavallista tarkastelua.

Maa- ja metsätalous

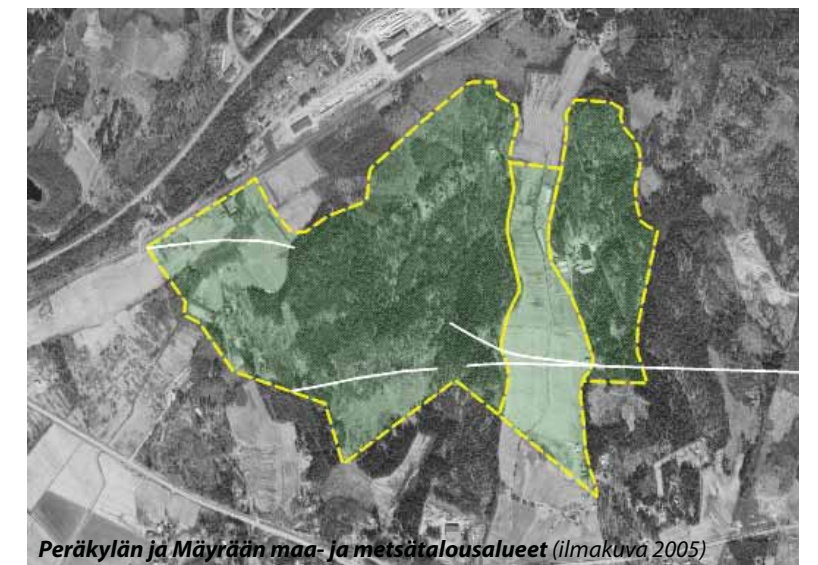
Kaavaehdotus sisältää maa- ja metsätalousalueita 600 hehtaaria. Muutos nykytilanteeseen on suuri. Maatalous on kaava-alueella väistyvä elinkeino. Jäljelle jäävät metsäalueet ovat paikoin pieniä ja toteutuessaan Länsirata pilkkoo niitä vielä pienemmiksi. Voikin olla, että tulevaisuudessa osa näistä pienistä M-alueista on järkevintä sisällyttää lähimmän asuntoalueen virkistysalueisiin, mikäli niistä muuten jäisi omistajalleen vaikeasti hyödynnettävä kaistale.

Laajimmat maa- ja metsätalousalueet sijaitsevat kaava-alueen reunoilla lännessä, etelässä ja koillisessa. Läntinen alue (Mäyrää) on yhteydessä etelästä Lohjan viljelyalueisiin. Eteläinen metsäalue (Kauhämäki-Syrjämäki) on yhteydessä Siuntion laajoihin metsäalueisiin. Koillinen maa- ja metsätalousalue (Hurri) on osa Tervalammen metsäalueita ja sitä kautta yhteydessä Nuuksioon.

Suurimmat peltoalueet jäävät Mäyräälle, Kiilamäelle, Hurriin ja Lemmoille. Kaavamääräyksillä ei edellytetä peltoviljelyn jatkamista, vaikka se olisikin toivottavaa maiseman avoimena säilymiseksi.

Taajamaan liittyvien asuntoalueiden tuntumassa metsäalueilla on ensisijaisen käyttötarkoituksensa lisäksi rooli osana virkistysalueverkostoa ja ekologista verkostoa. Marjastus ja sienestys ovat tyypillisiä jokamiehen oikeudella tapahtuvia metsätalousmaiden käyttömuotoja. Nummelassa on lisäksi aktiivista suunnistustoimintaa. Metsiin on kaavaehdotuksessa merkitty myös ulkoilureitit. Niistä lisää kohdassa ”Ulkoilureitit” sivulla 84.

Kaavan laatimista varten voimassa ollut toimenpiderajoitus poistuu osayleiskaavan vahvistumisen jälkeen. Maisematyöluvan tarve jää suojaviheralueille, virkistysalueille ja suojelukohteille. Muualla maa- ja metsätalousalueilla sekä rakentamiseen tarkoitettuilla alueilla maisematyöluvan tarvetta ei ole. Metsälaki ei ole enää voimassa lainvoimaisen kaavan rakentamisalueella. Koska kaavan toteutuminen on usean vuosikymmen päässä, rakentamiseen tarkoitettut alueet toimivat maa- ja metsätalouskäytössä asemakaavan laatimiseen saakka.

Peräkylän ja Mäyrään maa- ja metsätalousalueet (ilmakuva 2005)

Liikenne

Kaavaehdotuksen liikenneverkon pohjaksi on tehty kaksi laajaa liikenneselvitystä: ELVI (Turunväylän ja Espoo-Lohja -radan liikennekäytäväselytys, Sito Oy 2007) ja Etelä-Nummelan liikenneselvitys (Strafica Oy & Sito Oy 2008). ELVI-työssä linjattiin maastoon ratakäytävä 100 metrin tarkkuudella sekä tutkittiin valtatie 1 ja maantien 110 seudullista kapasiteettia. Etelä-Nummelan liikenneselvityksessä tutkittiin Nummelan kehittämisen edellyttämä liikenneverkon rakenne ja mitoitus. Liikenneselvityksen suunnitelmaosuus sisältää ajoneuvoliikenteen verkon, kevytliikenneyhteydet sekä joukkoliikenteen hoidon järjestämisperiaatteet osayleiskaavatyön pohjaksi. Suunnitelmassa kiinnitettiin erityishuomiota maantien 110 kehittämiseen sekä Huhmarin alueen liittämiseen pääliikenneverkkoon. Etelä-Nummelan liikenneselvityksen työryhmässä olivat mukana myös Tiehallinnon ja YTV:n edustajat.

Liikenneverkkoa ja sen toimivuutta on tarkasteltu selvityksissä suunnittelualueetta laajemmin, eivätkä kaikki liikenneverkon parannusehdotukset ole siksi päätyneet kaavaehdotuskartalle. Tarvittavat tieverkon muutokset toteutetaan Vihdin osalta osana kunnan omia katusuunnitelmia ja muista kohteista käydään neuvotteluja Liikenneviraston ja naapurikuntien kanssa. Esimerkiksi ulkoilureittien jatkuvuutta Vihdistä Kirkkonummelle on tarkasteltu yhdessä Kirkkonummen kaavasunnittelijan kanssa ja ne merkitään Veikkolan ja Kylmälän osayleiskaavoihin. Hanko-Hyvinkää radan tasoristeyksien poistamista ja valtatie 25 liittymäjärjestelyjä suunnitellaan parhaillaan yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa.

Etelä-Nummelan liikenneselvityksen kanssa oli samaan aikaan tekeillä Länsiradan maankäytön kehityskuvatyö, joka valmistui kesäkuussa 2009. Työssä olivat mukana Vihti, Lohja, Kirkkonummi, Espoo, Helsinki, Ratahallintokeskus, Uudenmaan liitto, Uudenmaan ympäristökeskus ja Tiehallinto. Sen yhteydessä on tutkittu päätieverkon kapasiteettia maankäytön muutoksissa aina kehä III:lta Lohjalle.

Kaavaluonnoksen oltua nähtävillä liikennejärjestelyistä teki vaikutusselvityksen A-Insinöörit Suunnittelu Oy. Tämän selvityksen pohjalta liikenneverkkoa muokattiin Huhmarissa ja Mäyräällä.

vt 1

Moottoritie

Valtatie 1 sekä valtatie 2 välillä Palojärven liittymä - Huhmarin liittymä.

Kaksiajorataisen valtatie

Valtatie 2 välillä Huhmarin liittymä - Nummelan liittymä.

Maantie 110

Yhdystie / Kokoojatie

Uusien tieyhteyksien tarkempi sijainti määritellään asemakaavassa tai tiesuunnitelmassa. Tien yhteyteen tulee toteuttaa kevyen liikenteen väylä.

Liikennetunneli

vt 2

Liikennetiet

Kaava-alueen tieverkon rungon muodostavat valtatie 1 ja 2 sekä maantie 110. Kaava-alueen ulkopuolelle jää valtatie 25 (Kehätie/Kehä V).

Kaava-alueen merkittävimpiä liikenneyhteyksiä ovat Turunväylä (vt 1) ja Porintie (vt 2). Näille on kaavaehdotuksessa varattu oma liikennealue, jossa on huomioitu mahdolliset laajentamistarpeet. Turunväylälle on Vihdissä vain yksi liittymä, Palojärvenliittymä, joka on samalla Porintien eteläisin liittymä. Porintielle on kaava-alueella liittymä lisäksi Vanhalta Turuntieltä (mt 110) ja Meritieltä. Kaikki muut tieliittymät Porintielle on katkaistu ja ohjattu rinnakkaisteille.

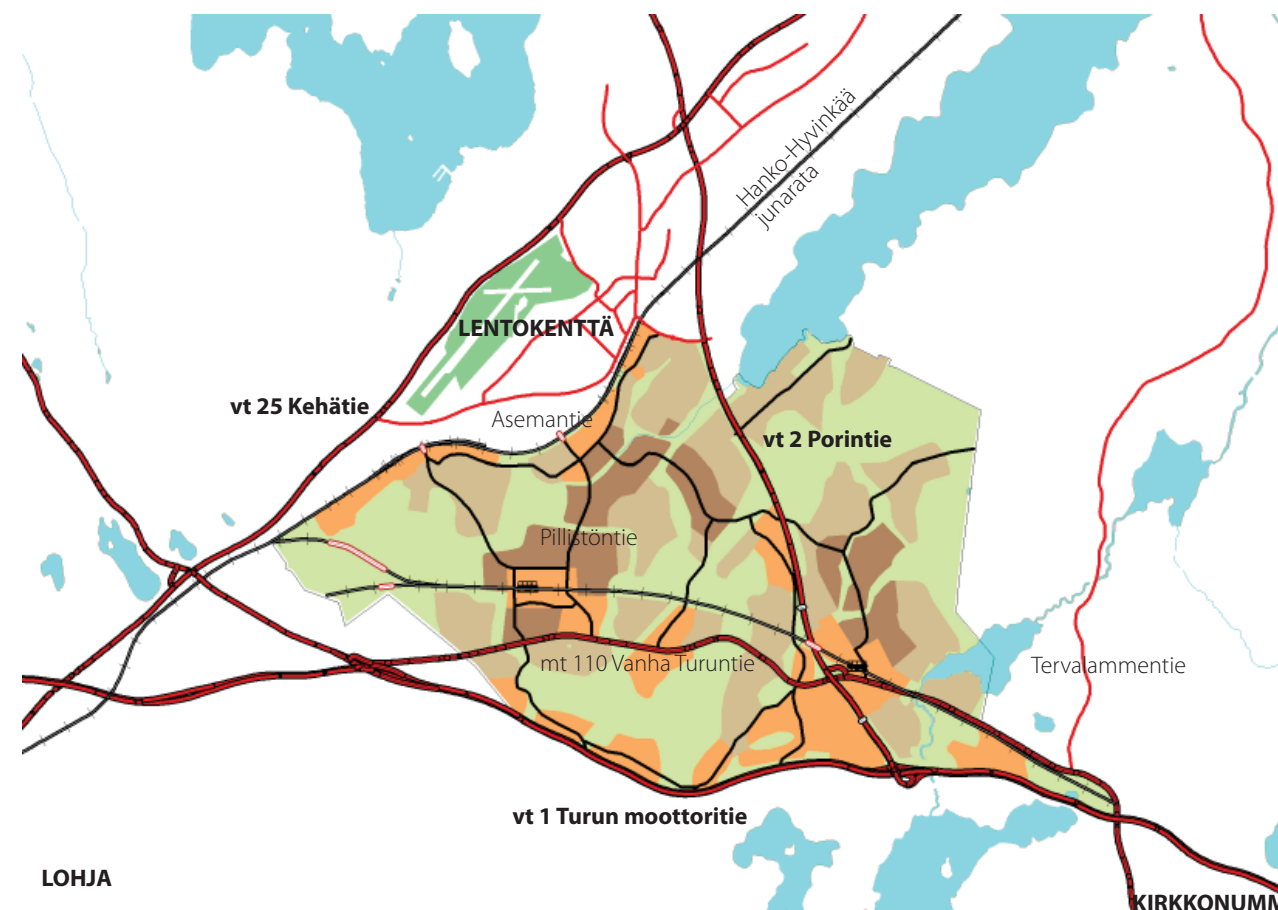
Nummela kytkeytyy pääkaupunkiseutuun pääasiassa valtatie 1 välityksellä. Maantien 110 merkitys seudullisena yhteytenä on vähäinen valtatiehen verrattuna ja sen merkitys seudullisen liikenteen välittäjänä todennäköisesti vain pienenee.

Turunväylän ylitse on kaava-alueella olemassa autoliikenteelle viisi siltaa ja yksi tunneli. Näiden lisäksi on muutamia maatalouskäyttöön tehtyjä tunneleita. Kaavaehdotuksessa ei esitetä lisää Turunväylän ylityksiä tai alituksia. Porintien ylitse on kaava-alueella olemassa autoliikenteelle neljä siltaa, yksi yksityinen alikulkutunneli ja yksi tunneli

maatalouskäyttöön. Kaavaehdotukseen on merkitty uusi kevyenliikenteen silta Kuikunmäen pohjoisreunalle. Olemassa olevat tunnelit on tarkoitus liittää osaksi kevyenliikenteen verkkoa asemakaavoituksen edetessä alueelle.

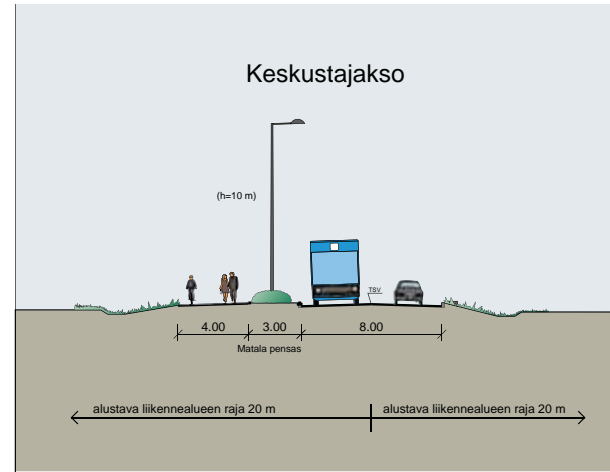
Kaava-alueen merkittävin sisäinen katuyhteys on Pillistöntie, joka aikanaan tulee yhdistämään Vanhan Turuntien Asemantien. Yhdessä Vanhan Turuntien (mt 110) se muodostaa tieverkon rungon. Kaavaehdotukseen on merkitty yhdystiekaavamerkinnällä kokoojaväylät ja muut tärkeät liikenneyhteydet. Oheisessa "Ajoneuvoliikenteen tavoiteverkko" -kuvassa on esitetty tielinjojen tarkempi erittely.

Uudet tai muuttuvat tieyhteydet

Vanha Turuntie (mt 110) muuttuu nykyisestä läpikulkuliikennettä palvelevasta seudullisesta yhteydestä enemmän maankäyttöä palvelevaksi väyläksi Nummelan kohdalla. Vanha Turuntie on joutunut linja-autojen vakiovuoroliikenteen laatukäytävä ja jatkossa siitä tulee yksi Nummelan joukkoliikenteen pääreiteistä.

Huhmarin työpaikka-alueen kohdalla (ns. esikaupunkijakso) maantielle esitetään neljä kaistaa ja nopeusrajoitus 50 km/h. Tavoitteena on mahdollisimman tehokas autoliikenteen välittäminen ja hyvät pysäkkijärjestelyt joukkoliikenteelle.

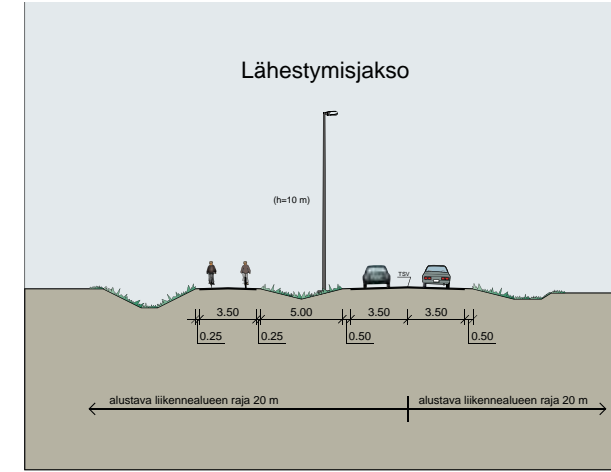
Muulla maantie säilyy kaksikaistaisena, mutta nopeudet tiputetaan nykyisestä 60-80 km/h taajama-nopeuksiksi 40-60 km/h. Matalin nopeusrajoitus on Pillistöntien liittymän lähistöllä (ns. keskustajakso), jonne tulisi saada myös kevytliikenteen alikulkukäytävä maantien poikki.

Muutoksista huolimatta Vanha Turuntie on jatkosakin erikoiskuljetusten pääreitti, jolla kuljetusten leveys- ja korkeusvaatimuksena on seitsemän metriä.

Pillistöntie jatkuu Vanhalta Turuntieltä suoraan pohjoiseen ja lopulta Hanko-Hyvinkää junaradan alitse Asemantielle. Tiestä tulee Nummelan eteläosien pääkatu ja osa sisäisen joukkoliikenteen pääreittä. Pillistöntien toteuttaminen on avainasemassa Höytiönnummen alueen rakentumisessa.

Pihtisillantie on Porintien itäpuolisen alueen kokoojatie. Vanhan Pihtisillantien pohjoispäähän on rakennettu uusi Porintien ylittävä silta ja yksityistieyhteys metsän poikki Huhdanmäen eteläpuolelle. Tämä Pihtisillantien jatke tulee jatkossa olemaan koko itäisen alueen kokoojatie ja osa alueen sisäisen joukkoliikenteen pääreittä. Pihtisillantien vanha osuus jää paikalliseksi tieyhteydeksi ja Porintien itäpuolelle tehdään uusi yhdystie Huhmarintie.

Läntinen yhdystie (tieyhteydellä ei ole vielä nimeä) on Porintien suuntainen kokoojaväylä Huhmarin liittymästä Pihtisillantielle. Tämä tie tulee toimimaan Porintien rinnakkaiden yhdistäen aikanaan Länsirinteen etelä- ja pohjoispäät toisiinsa junaradan ylitse. Tie korvaa rakentuessaan Kuralantien läpiajoliikenteen yhteytenä. Tieyhteyden toteuttaminen tulee ajankohtaiseksi vasta työpaikka-alueiden rakentamisen yhteydessä.

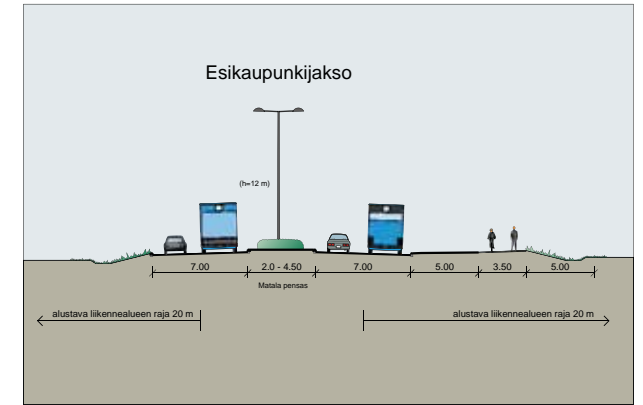

Kivikontie (työnimi) on itä-länsisuuntainen kokoojakatu Hanko-Hyvinkää radan eteläpuolella, uudelta Pillistöntieltä Mäyrääntielle. Sen varrella on sijoitettu laaja koulukeskittymä, runsaasti asutusta ja työpaikka-alue.

Mäkeläntie (työnimi) on kokoojakatu Vanhalta Turuntieltä uudelle Kivikontielle. Tämän tieyhteyden varrelle on osoitettu runsaasti asutusta. Tieyhteys toteutuu pätkissä asutuksen edetessä.

Linnanmäentie (työnimi) on etelä-pohjoissuuntainen kokoojakatu Vanhalta Turuntieltä Pihtisillantielle. Sen varrelle on esitetty etelässä työpaikka-alue ja pohjoisessa asuinalue. Yhteys voi toteutua ensin kahdessa palassa ja yhdistyä läpiajoreitiksi vasta kun siihen on liikenteellisesti tarvetta. Reitti tarjoaa tärkeän radanylitsemähdollisuuden niin autoilijoille kuin jalankulkijoille.

Kiilamäentie (työnimi) ja Syrjämäentie (työnimi) muodostavat yhdessä Yöviläntien uuden linjauksen kanssa lenkkimäisen yhteyden etelään. Sen varrelle on sijoitettu nauhamaisesti useita työpaikka-alueita. Kiilamäentien linjauksesta on jo tehty yksityistietoimitus, mutta tietä ei ole vielä rakennettu.

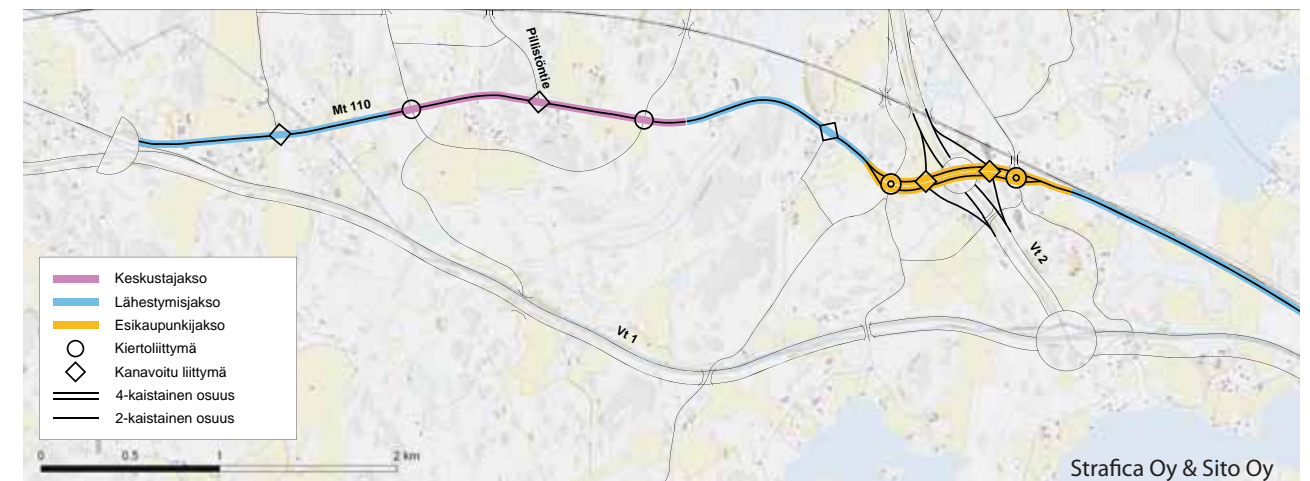
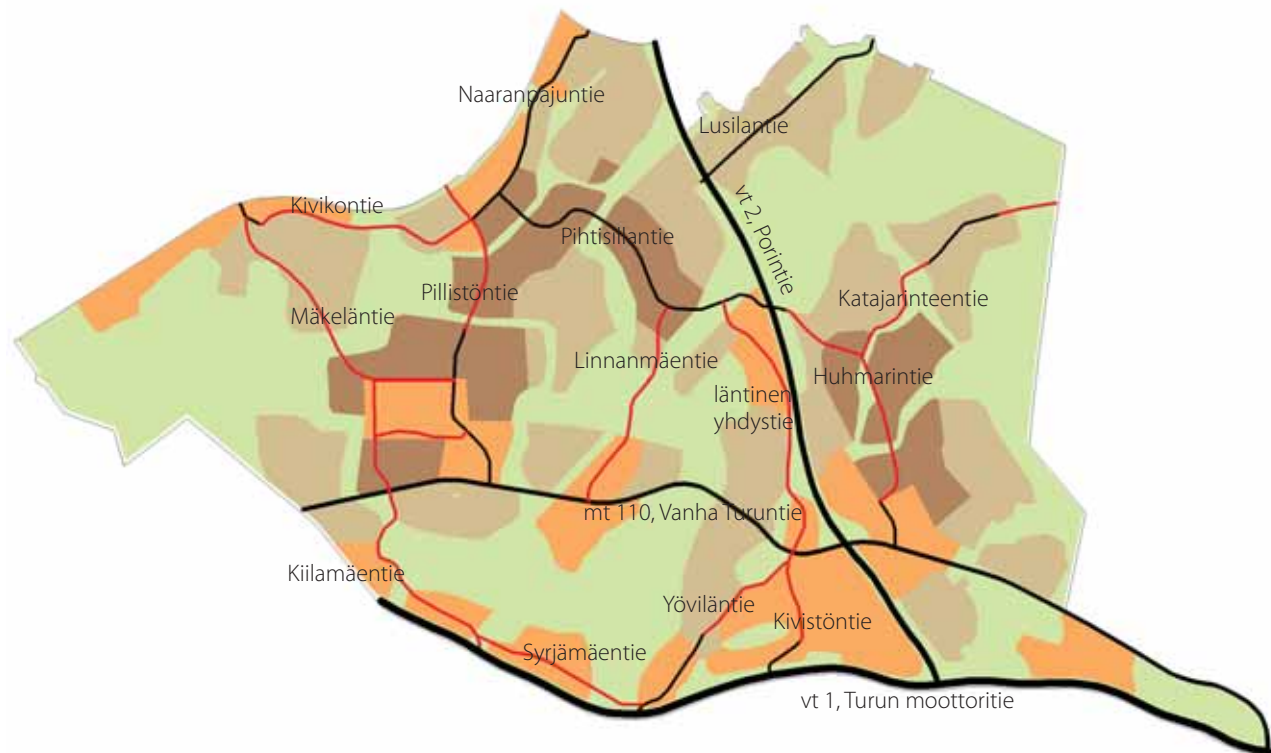

Toteutuessaan se aikanaan korvaisi Kattilamäentien paikallisena yhdystienä Siuntioon.

Yöviläntie on merkittävä läpikulkuyhteys Turunväylän ylitse Siuntioon. Yöviläntiellä kulkee nykyisin 40-60 autoa tunnissa aamun ja illan ruuhka-aikoina. Läpikulkuliikenteen ohjaamiseksi pois Yöviläntien asuntoalueelta tie on kaavaehdotuksessa linjattu metsänreunaan Tuusankorven luoteisrinteelle. Vanha Yöviläntien linjaus jää asuntoalueen sisäiseen käyttöön.

Kivistöntien kautta on yhteys Turunväylän ylitse Kypärjärvelle. Kivistöntie linjaus on kaavaehdotuksessa oikaistu etelä-pohjoissuuntaiseksi. Uusi linjaus kevyen liikenteen teineen on oltava valmiina ennen kuin kaupallisten palvelujen alue voi rakentua.

Katajarinteentie (työnimi) on uusi yhdystie Huhmarintieltä koilliseen. Sen varrelle on osoitettu asuinrakentamista. Tämä Tervalammen suuntaan tuleva uusi tieyhteys on pitkän aikavälin tievaraus. Aikaan se tulee parantamaan Tervalammen kylän yhteyksiä Huhmarin keskusta.

Joukkoliikenne

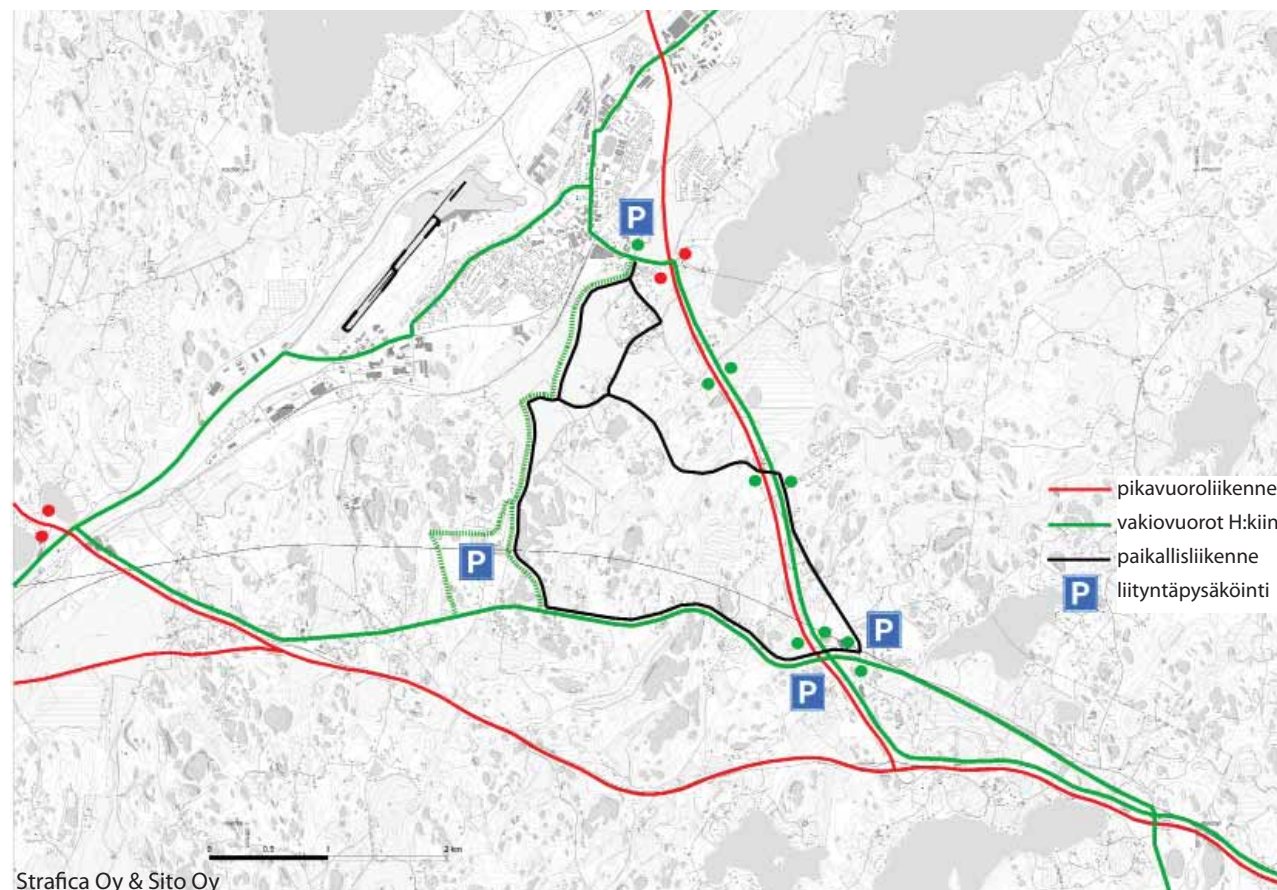
Nummelan joukkoliikennedytykset suuntautuvat nykyisin pääkaupunkiseudulle, aivan kuten auto-liikennekin. Nummelan väkiluvun kasvaessa on mahdollista kehittää sisäistä joukkoliikennettä. Joukkoliikenteen selkärangana tulee aikanaan toimimaan junarata, mutta sitä odotellessa on saatava myös bussiliikenne toimimaan väestökasvun edellyttämällä tehokkuudella. Tavoitteena on kasvattaa joukkoliikenteen osuutta pääkaupunkiseudulle tehtävissä työmatkoissa.

Tällä hetkellä kaikki Nummelasta Helsinkiin menevät bussilinjat kulkevat Porintien kautta. Porintien varrella on pysäkit Meritien liittymässä, Huhdanmäentien ja Pihtisillantien siltojen kupeessa ja Huhmarin liittymässä. Etelä-Nummelan rakentamassa linja-autoliikennettä kehitetään siten, että Nummelan nykyinen keskusta, Etelä-Nummelan tuleva asemaseutu ja Huhmari kytketään toisiinsa uudella linja-autoreitillä.

Huhdanmäeltä etelään on mahdollista siirtää yksi Helsinkiin vievä bussireitti Pillistöntien kautta Vanhalle Turuntielle ja siitä Huhmarin liittymän kautta moottoritielle. Todennäköisempää kuitenkin on, että Pillistöntien lenkkiä kulkee aikanaan vain paikallisliikenteen bussi, joka kerää matkustajia asuntoalueilta ja Helsingin bussiin vaihdetaan Huhmarissa.

Nummelan eteläosien rakentamassa kokoojakatujen varaan tulisi kaksi rengasmaista sisäisen liikenteen bussireittiä. Lyhyempi Huhdanmäen-Kotirinteen reitti voisi aloittaa jo lähivuosina ns. palvelulinjana. Tämä toimisi vaihtoyhteytenä Nummelan linja-autoasemalle ja parantaisi koulu- ja asiointiyhteyksiä Nummelan keskustaan. Laajempi lenkki kulkisi Pillistöntien, Vanhan Turuntien ja Pihtisillantien kautta yhdistäen Nummelan merkittävimmät asuin- ja työpaikka-alueet sekä palvelut toisiinsa. Sama linja palvelee myös vaihtoyhteytenä Nummelan linja-autoasemalle tai Huhmarin kautta kulkeville vakiovuoroille. Tätä rengasreittiä voisi kasvat- ta myös Nummelan pohjoisosiin, jolloin saadaan lisää syöttöliikennedytyksiä rautatieasemille.

Sisäisen liikenteen bussilenkeillä on huomattava merkitys joukkoliikenteen edistämiseksi. Nummelan eteläosien uusilla asuinalueilla tulisi olla käytettävissä hyvät joukkoliikennedytykset jo ennen junaradan rakentamista. Junaliikenteen alettua bussilenkit toimivat yhä syöttöliikenteenä juna-asemille.

Länsirata

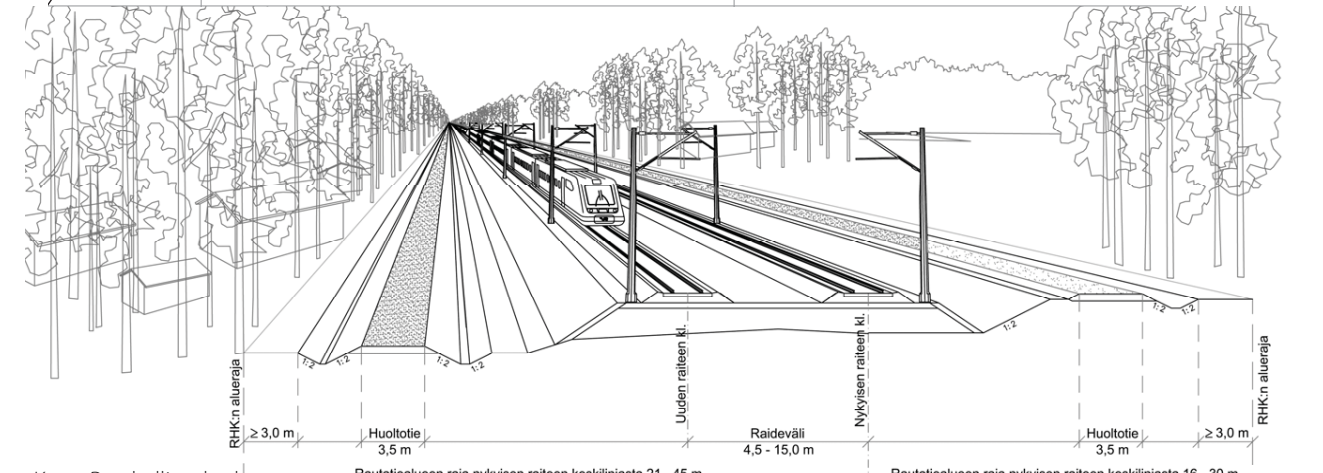
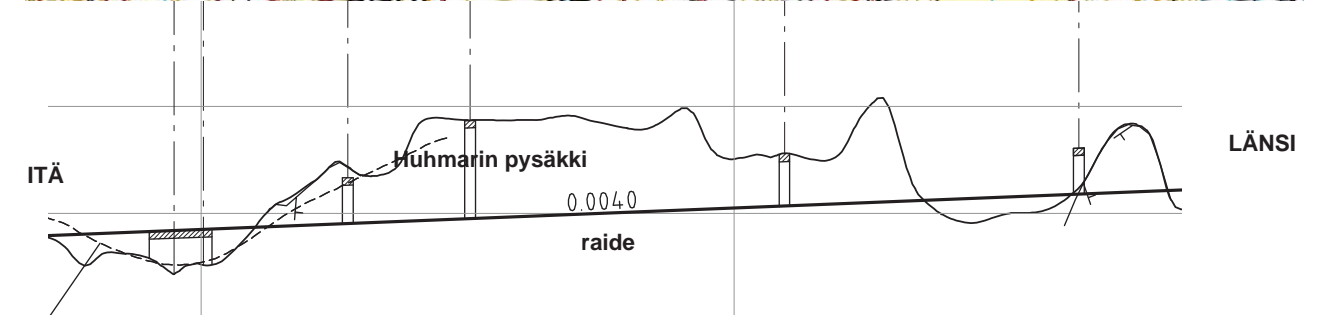
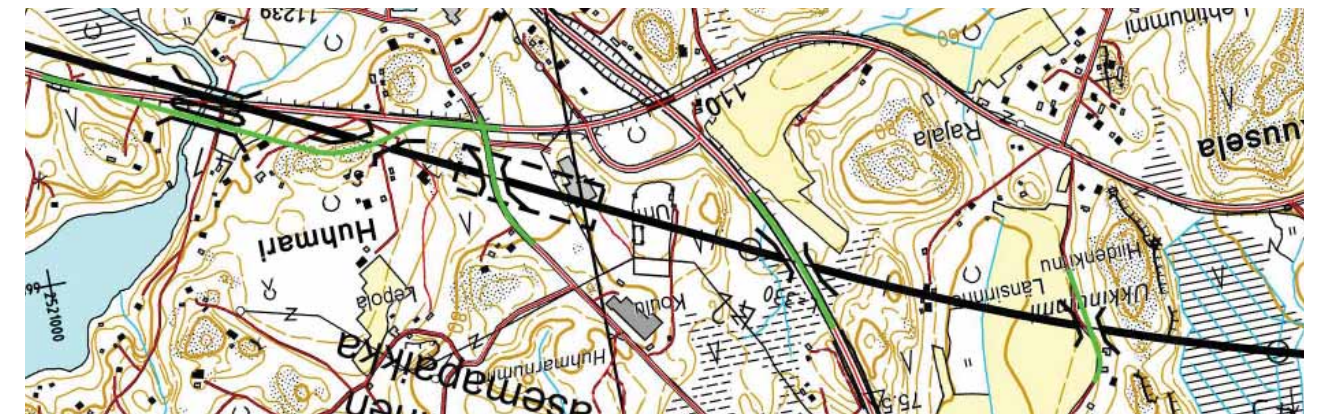
Länsirata on Espoosta Kirkkonummen ja Vihdin kautta Lohjalle linjattu uusi junarata. Liikennevirasto (ent. Ratahallintokeskus) on tehnyt alustavan yleissuunnitelman ja ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) nopeaa junayhteyttä varten Espoosta Saloon. Länsiradan linjaus on ainoa tarkastelussa oleva vaihtoehto Espoo-Lohja välillä. Toteutuessaan Länsirata toimisi siis paikallisliikenteen lisäksi kaukoliikenteen ratayhteytenä.

Länsirata asemineen muodostaa pidemmällä aikajänteellä seudullisen joukkoliikenteen rungon Lohjan suunnalta pääkaupunkiseudulle. Osa Helsinkiin suuntautuvasta linja-autoliikenteestä korvautuu juna-asemilla syöttävällä liityntäliikenteellä. Länsiradan paikallisliikenteestä huolehtisivat taajamaliikennejunat. Länsiradan varten on esitetty pysäkkejä Lohjan keskustaan, Muijalaan, Nummelan, Veikkolaan ja Histaan. Taajamaliikennejunat siirtyisivät Espoon keskustassa Rantaradan kaukoliikenne- raiteille. Rantaradalla junat pysähtyisivät vain keskeisimmillä asemapaikoilla (Espoo, Kauniainen, Leppävaara, Huopalahti, Pasila, Helsinki). Matka-aika Nummelasta Helsingin ratatieasemalle olisi tällöin 36-37 minuuttia.

Helsingin Seudun Liikenne (HSL) vastaa jäsenkuntiansa joukkoliikenteen suunnittelusta, järjestämisestä ja matkustajainformaatiosta sekä Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisesta.

Loppuvuodesta 2010 Vihdin kunta selvitti mahdollisuutta liittyä HSL-kuntayhtymän jäseneksi. Nopeimmillaan Vihti voisi liittyä HSL:än jo 2012.

Alla otteita Espoo-Salo oikoradan alustavasta yleissuunnitelmasta. (WSP Oy, Ramboll Oy)
Kartta on ylösalaisin, jotta leikkauskuvan vastinkappaleet löytyvät kartalta.

Kuva: Ratahallintokeskus

Kevytliikenne

Kevyen liikenteen verkko tukeutuu pää- ja kokoojakatujen varteen tehtäviin jalankulku- ja pyöräteihin. Näitä yhteyksiä täydentävät ulkoilureitit. Ulkoilureiteistä lisää kohdassa ”Ulkoilureitit” sivulla 84. Kaavaehdotuksessa on ollut tavoitteena saada jokaiselta asuntoalueelta mahdollisuus kulkea jalan tai pyöräillen turvallisesti Nummelan keskustaan ja rautatieasemille.

Kevytliikenteen verkoston tavoitteena on yhdistää asuntoalueet palvelukeskittymiin. Asuntoalueiden sisäisiä tai paikallisia yhteyksiä ei ole kaavaehdotuksessa esitetty. Ne suunnitellaan asemakaavatyön yhteydessä.

Porintie (vt 2) ei palvele kevytliikennettä. Porintien varrella on linja-autopysäkkejä kolme paria suunnittelualueella, mutta muuten se on liikkumista rajoittava este kaikille muille paitsi autoilijoille. Kevytliikenteen kulkijoille on esitetty kaava-alueella viisi siltaa ja kaksi tunnelia, joiden kautta Porintien toiselle puolelle pääsee turvallisesti. Neljä siltaa on jo valmiina. Viidenneksi sillaksi esitetään pelkästään kevyen liikenteen käyttöön tulevaa siltaa Kuikunmäen pohjoisreunalle, Enäjärveltä lounaaseen.

Porintien alitse on jo kaksi tunnelia, mutta ne molemmat ovat toistaiseksi yksityisessä käytössä. Viimeistään alueita asemakaavoitettaessa nämä tunnelit tulisi ottaa yhteiseen käyttöön. Toinen sijaitsee Huhmarnummen koulun pohjoispuolella, toinen Huhmarin työpaikka-alueella.

Vanhalla Turuntiellä (mt 110) kevyen liikenteen tiet ja ulkoilureitit ylittävät tavoitetilassa maantien pääosin eri tasossa. Siellä missä on valo-ohjattuja risteyskorsia tai nopeusrajoitus 40 km/h voi tien ylitys olla suojatietä pitkin. Vanhan Turuntien liikennejärjestelyistä lisää kohdassa ”Uudet tai muuttuvat tieyhteydet” sivulla 68.

Kevyen liikenteen verkon toteuttamisen vaiheistetaan tie- ja katuverkon rakentumisen mukaisesti. Kiireellisimpiä kevyen liikenteen rakentamiskohteita jo tässä vaiheessa ovat Vanhan Turuntien varsi (mt 110) ja reitti Huhmarnummen koululta Nummelan keskustaan.

- julkisten palvelujen alue
- keskustapalvelujen alue
- kauppa/työpaikka-alue
- kevytliikenteentie yhdyntien vierellä
- kevytliikenteen tie
- ulkoilureitti
- kevytliikenteen yhteystarve

Liikenneturvallisuus

Kaavaehdotuksessa on pyritty vähentämään liikennesuoritteita ja luomaan turvallista liikkumisympäristöä. Kevyen liikenteen väylillä ja ulkoilureiteillä tarjotaan vaihtoehtoa autolla liikkumiseen ja turvataan autottomien turvalliset yhteydet.

Kevyen liikenteen väyliä on linjattu autoteiden rinnalle, jotta totut liikkumissuunnat tarjoaisivat turvallisen ja tutun vaihtoehdon myös ilman autoa liikuttaessa. Kevyenliikenteen verkostoon liittyvä ulkoilureitistö on pyritty linjaamaan siten, että se oikaisee merkittävästi jalankulkijan matkaa aina siellä missä se on mahdollista. Ulkoilureiteille on pyritty hakemaan linjaus sieltä, missä ei ole autoliikennettä ollenkaan. Merkittävimmät (oikaisevat) yhteydet on virkistysalueillakin osoitettu kevyen liikenteen reiteinä ja ne on tarkoitettu toteuttaa ympärivuotisesti ylläpidettävänä yhteyksinä.

Vanhalla Turuntiellä (mt 110) on tavoitteena, että vilkkaimmat risteämiskohdat kevytliikenteen ja autoliikenteen välillä ovat eritasossa. Valo-ohjatuissa risteyksissä voi olla myös suojateitä. Suoria tonttiliittymiä maantielle poistetaan asemakaavoituksen jälkeen toteutuvien kokoojakatujen myötä, mikä osaltaan vähentää onnettomuusriskiä.

Maaseutumainen asuinympäristö houkuttelee erityisesti rakennusmaan edullisuuden ja luonnonläheisyyden vuoksi. Maaseutumainen ympäristö koetaan myös lapsiystävälliseksi. Todellisuudessa tällaiset alueet ovat liikenteellisesti turvattomia autottomille liikkujille. Harvaan asutuilta alueilta puuttuvat kevyen liikenteen tiet ja julkinen liikenne. Samalla matkat palveluihin ovat pitkiä. Autottomien elämään tämä tuo esteitä ja turvattomuutta. Ohjaamalla suurin osa asutuksesta taajamiin, on mahdollista parantaa liikenneturvallisuutta.

Yhdyntie / Kokoojatie

Uusien tieyhteyksien tarkempi sijainti määritellään asemakaavassa tai tiesuunnitelmassa. Tien yhteyteen tulee toteuttaa kevyen liikenteen väylä.

Kevyen liikenteen reitti

Jalankululle ja pyöräilylle tarkoitettu reitti. Reittiyhteys on jatkosuunnittelua sitova. Reitin tarkempi sijainti määritellään yksityiskohtaisemman suunnitelman yhteydessä.

Kevyen liikenteen yhteystarve

Kattilamäentien ja Pillistöntien väliin tulee asemakaavoitettaessa pyrkiä saamaan kevyttä liikennettä palveleva yhteys.

Ulkoilureitti

Pääasiassa ulkoiluun tarkoitettu reitti. Reittiyhteys on jatkosuunnittelua sitova. Reitin tarkempi sijainti määritellään yksityiskohtaisemman suunnitelman yhteydessä.

Yhdyskuntatekninen huolto

Vesi- ja jätehuolto

Osayleiskaavaehdotukseen on merkitty kolme ET-kohdemerkintää. ET1 on varaus jätevedenpuhdistamolle kallion sisään. ET2 on varaus uudelle vesitornille. ET3 on varaus sähköasemalle ja sen sisältöä käsitellään kohdassa ”Sähkönjakelu” sivulla 76.

Nummelan vesihuollon runkoverkoston mitoitus ja yleissuunnitelma tehtiin syksyllä 2008. Mitoituksessa huomioitiin Etelä-Nummelan voimakas kasvaminen ja mm. kaupan suuryksikön sijoittuminen Huhmariin.

Vedenhankinta

Vihdin kunnan vesihuoltolaitos käyttää raakavetenään pohjavettä, jota pumpataan (2010) neljältä eri vedenottamolta. Nykyisten vedenottamoiden tuotantokapasiteetti ei riitä tyydyttämään ennusteiden mukaisen väestökasvun veden tarvetta. Lisäkapasiteettia voidaan hankkia mm. laajentamalla Luontolan vedenottamon suodatuslaitteistoa tai rakentamalla vesijohto siirtoviemäritn yhteyteen.

Nummelan keskustan vesitorneissa vesipinta on korkeudessa +115. Etelä-Nummelan alueen rakentuminen tulee jossain vaiheessa vaatimaan uuden vesitornin rakentamista. Verkoston toimivuuden kannalta ideaalisin sijaintivaihtoehto on Linnanmäellä.

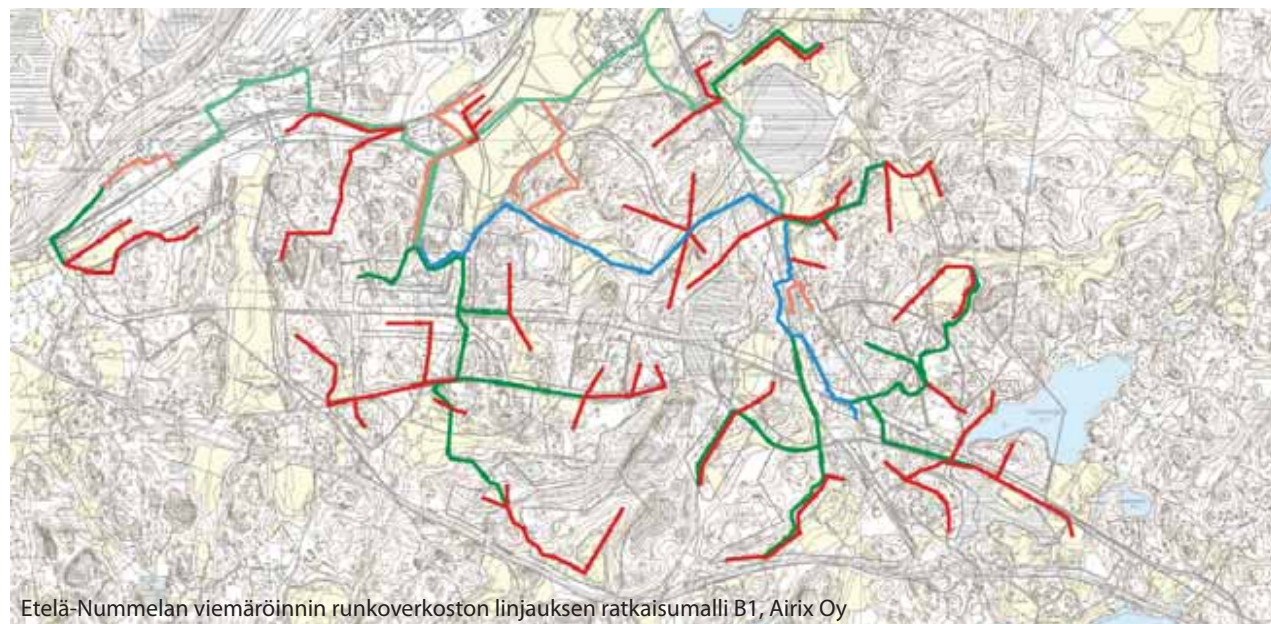

Vihdin Veden putkisto (punainen ja sininen) kaava-alueella vuonna 2009

Vesihuollon runkoverkosto

Nykyinen vesijohtoverkosto kykenee toimittamaan vettä noin 20 %:lle kaavaillusta uudesta rakentamisesta. Runkoverkoston suunnittelun painopisteinä ovat olleet Huhmarin ja Palojärven työpaikka-alueet sekä Linnanniitun ja Pajuniitun asuntoalueet. Nämä alueet asemakaavoitetaan ja rakennetaan lähitulevaisuudessa.

Vanhan ja uuden vesitornin välille tarvitaan uusi suurikokoinen vesirunkolinja, jotta vedenjakelu pysyisi tasaisena koko Nummelan alueella.

Etelä-Nummelan viemäroinnin runkoverkoston linjauksen ratkaisumalli B1, Airix Oy

Jätevedet

Jätevedet johdetaan toistaiseksi kaava-alueella sijaitsevalle jätevedenpuhdistamolle. Suunnitelmissa varaudutaan siihen, että tulevaisuudessa jätevedet johdetaan Espoon jätevesipuhdistamolle. Pääviemäreiden kapasiteetti ei riitä Etelä-Nummelan alueella muodostuville jätevesille, joten uusia linjoja tarvitaan. Kaavaehdotuksen ensisijaisesti toteutettavien alueiden rakentamiseen nykyinen kapasiteetti riittää.

Runkoverkoston suunnittelussa on varauduttu neljään erilaiseen vaihtoehtoon:

- Huhmarin työpaikka-alue rakentuu kokonaan, asuntoalueet Huhmarin putken varrella vain osittain.
- Uutta asutusta tulee niin paljon, että tarvitaan uusi viemäriputki Linnanniitun eteläpuolelta puhdistamolle.
- Rata ja Espoon puhdistamo rakentuvat nopeasti, jolloin uusi putki rakennetaan Espoon suuntaan.
- Nummelan eteläosat rakentuvat nopeasti, mutta Espoon puhdistamo ei, jolloin varaudutaan kahteen uuteen pääviemäriputkeen.

ET Yhdyskuntateknisen huollon kohde

ET1 osoittaa varauksen kallioalueelle, jolle voi tutkia maanalaisen jätevedenpuhdistamon rakentamista.

ET2 osoittaa varauksen uudelle vesitornille.

ET3 osoittaa varauksen uudelle sähköasemalle.

Kaavaehdotukseen on piirretty ohjeellinen siirtoviemäriinjais Nummelanharjulta Höytiönummen poikki Huhmariin. Putki tulee Vihdin Kirkonkylältä Höytiönummelle ja kulkee Huhmarista Kirkkonummen kautta Espooseen. Linjaus tarkentuu jatkosuunnittelun yhteydessä ja se pyritään sijoittamaan tielinjausten kanssa samaan maastokäytävään. Ratasuunnittelu ja rakentaminen vaatii kaavaan varatun 100 metriä leveän maastokäytävänsä, eikä siirtoviemäriinjaisusta saa sijoittaa rata-alueelle.

Nykyisen vedenpuhdistamon kapasiteetti riittää kunnes Etelä-Nummelan alueesta on rakentunut noin 40 %. Tämän jälkeen pitäisi rakentaa uutta kapasiteettia tai liittyä Espoon jätevedenpuhdistamoon. Typenpoistolle jätevesistä on asetettu uusia vaatimuksia ja Vihdin jätevesipuhdistamo toimii siirtymäajan turvin. Siirtymäaika voi loppua ennen kuin puhdistamon hydraulinen kapasiteetti.

Espoon kalliopuhdistamon pitäisi olla käytössä 2020. Asemakaavoitusta ajoittamalla voidaan varmistaa, että oman puhdistamon kapasiteetti ei lopu ennen kuin Espoon puhdistamo on käytettävissä. Mikäli päädytään oman puhdistamon saneeraamiseen, puhdistamon toimintoja esitetään siirrettäväksi nykyisen puhdistamon pohjoispuolelle kallion sisään. Läheinen kallio on kalliotilaresurssiselvityksen (1992) mukaan soveltuva kalliorakentamiseen. Ennen kalliopuhdistamon rakentamis päätöstä tulee kallion soveltuvuus maanalaiseen rakentamiseen tutkia vielä tarkemmin.

Nummelan jätevedenpuhdistamo

Sähkönjakelu

Nummelan sähköntoimitus hoidetaan nykyisellään Lankilassa sijaitsevalta sähköasemalta. Sen kapasiteetti ei tule riittämään Etelä-Nummelan tehotarpeeseen. Fortum sähkönsiirto Oy:n alustavien suunnitelmien mukaisesti sähköasemavaraus on sijoitettu osayleiskaavaehdotuksessa nykyisen 400 kV linjan länsipuolelle, Vanhan Turuntie (mt 110) eteläpuolelle.

Siuntion Kopulassa, Vihdin eteläpuolella, on uusi sähköasema. Vaihemaakuntakaavassa on kaksi ohjeellista 110 kV sähkönsiirtolinjaa Vihtiin, joista toinen tulee Kopulan sähköasemalta Nummelan uudelle (rakennettavalle) sähköasemalle. Tämä yhteys olisi alustavan aikataulun mukaan valmis vuoteen 2015 mennessä. Toinen uusi 110 kV sähkölinja yhdistäisi Nummelan sähköaseman Veikkolaan.

Osayleiskaavaehdotukseen on piirretty punaisella näiden kahden 110 kV voimansiirtolinjan alustava linjaus. Kopulasta pohjoiseen tuleva linjaus on sijoitettu nykyisen 400 kV linjan länsipuolelle. Itään menevä linjaus on sijoitettu alkupäästä Turunväylän (Vt 1) eteläpuolelle, eikä siten näy kaavakartalla. Linjaus siirtyy moottoritien pohjoispuolelle Tuusankorven jälkeen, ennen Palojärven moottoriteliittymää.

Sähkönjakelun vaikutus maankäyttöön

Kopulan 110 kV sähkölinja tulee muodostamaan yhdessä 400 kV linjan kanssa 65 metriä leveän puuttoman vyöhykkeen maastoon. Osayleiskaavaehdotukseen merkityt rakennusraajat ulottuvat 26,5 metriä 400 kV linjan etäpuolelle ja 23 metriä 110 kV linjan länsipuolelle. Uudet sähkölinjat on pyritty sijoittamaan siten, että olemassa oleviin rakennuksiin ja teihin on riittävä turvallisuusväli. Uusi asutus ja rakentaminen joutuvat väistämään olemassa olevaa sähkölinjaa. Asemakaavojen laadinnassa on otettava huomioon voimajohtot ja niiden rajoitukset maankäytölle. 20 kV jakeluverkko toteutetaan maakaapeliverkkona, joka pyritään sijoittamaan pääsääntöisesti jalkakäytäviin ja kevytliikenteen väyliin.

Sähkölinjat vaikuttavat taajamavyöhykkeellä rakentamiseen ja maa- ja metsätalousalueella metsänhoitoon. Sähköyhtiö lunastaa käyttöoikeuden supistuksen koko voimajohtoreitille. Voimajohtoalueen maapohja ja puusto säilyvät maanomistajan omaisuutena. Maanomistajan oikeuksia rajoitetaan siten, että maanomistaja ei ilman voimajohtojen omistajan lupaa saa pystyttää rakennuksia tai kahta metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita rakennusrajan sisäpuolelle. Maanomistaja ei myöskään saa harjoittaa johtoalueella sellaista toimintaa, josta saattaa koitua vaaraa johdon käytölle tai kunnossa pysymiselle. Rakennusrajoitus koskee niin maanpäällisiä kuin maanalaisia rakennelmia. Johtoaukean puusto ei saa kasvaa 4 metriä korkeammaksi.

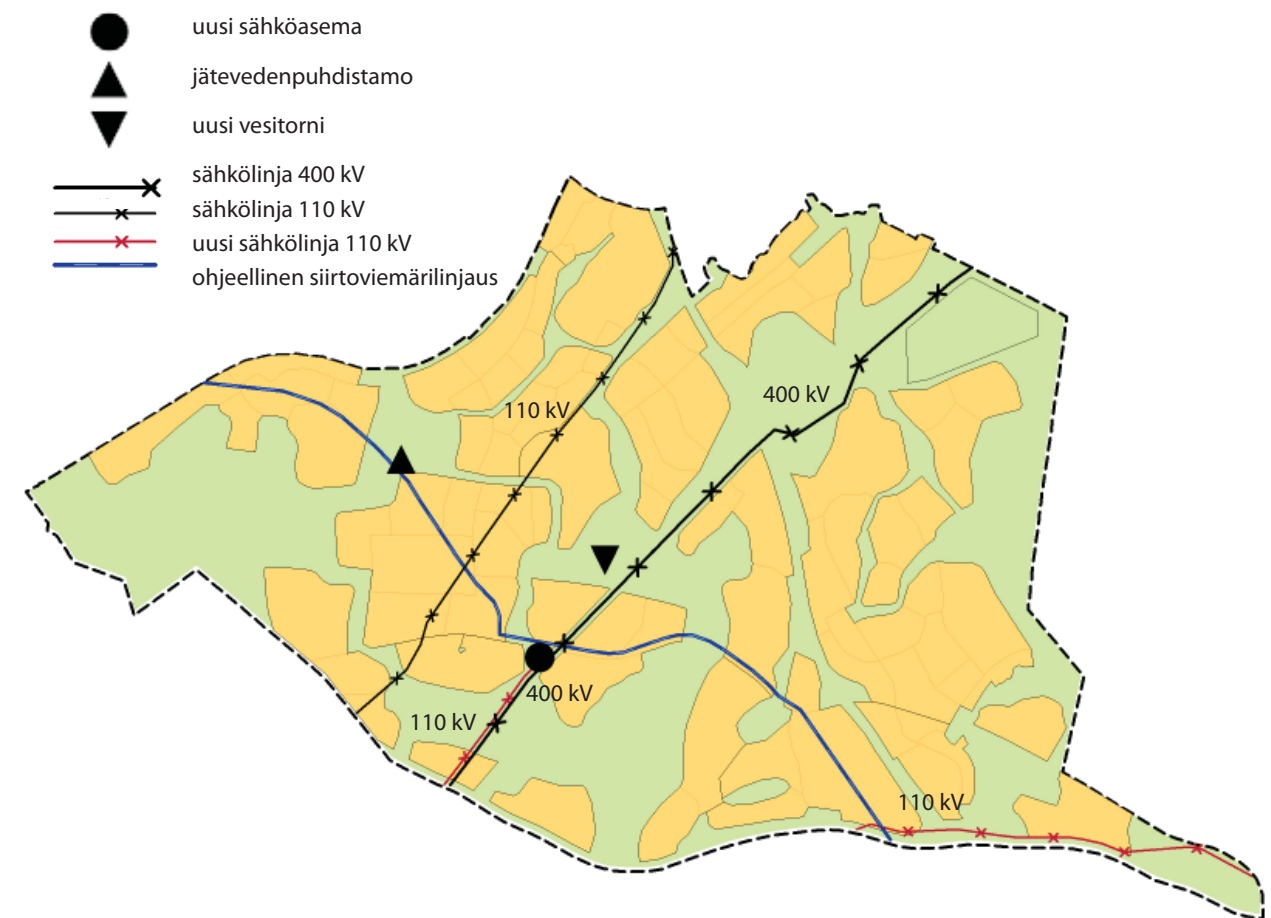
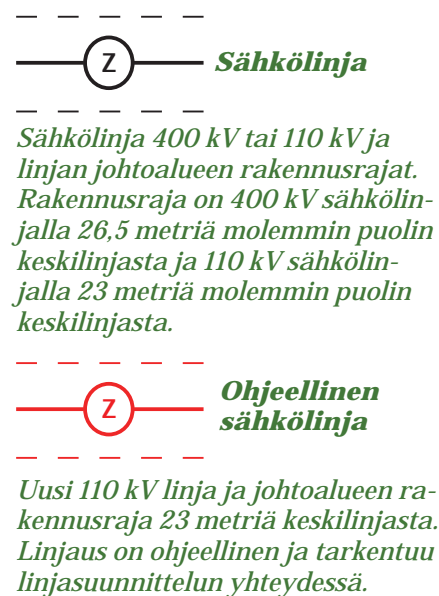
400 kV

110 kV

Osayleiskaavaehdotuksessa on jätetty lähes koko 400 kV linjan vaarallisuusalueeksi tai osaksi virkistysaluetta. Vanha 110 kV sähkölinja sijaitsee virkistysalueella Lehmälähteenmäeltä pohjoiseen. Molemmilla sähkölinjoilla on vaikutuksia rakentamisen sijoitteluun. Uusi Kopulan 110 kV sähkölinja sijoittuu aivan 400 kV linjan viereen, joten se ei muuta tilannetta nykyisestä. Veikkolan suuntaan rakennettavan 110 kV sähkölinjan vaikutukset maankäyttöön ovat arvioitavissa vasta tarkemman linjasuunnittelun jälkeen. Mikäli moottoritien ja sähkölinjan suoja-alueita ei voi yhdistää, nämä kertautuvat suoja-alueet lohkaisevat osan mm. Palojärven työpaikka-alueen pinta-alasta. Myös sähkötolppia varten varattavat maa-alueet voivat vaikeuttaa asemakaavasuunnittelua mm. Huhmarin työpaikka-alueella Palojärven moottoriteliittymän tuntumassa.

110 kV ja 400 kV voimajohtojen rinnakkainen leveä puuton vyöhyke vaikeuttaa liito-oravien liikkumista, mutta ei tee sitä mahdottomaksi. Linjalle osuu kaksi korkeaa mäkeä, joiden rinnepuustoa hyväksikäyttäen liito-oravan on mahdollista liikkua alamäkeen normaalia pidempiä matkoja. Toisin kuin moottoritien aukoissa, missä lyhyeksi jäänyt liito on yleensä kohtalokas, sähkölinjan pusikoita pitkin pääsee takaisin metsään.

Viheralueet ja virkistys

Virkistysalueiden perustaminen ja hoito ovat osa kunnan järjestämiä palveluita. Osayleiskaavaehdotuksessa on varattu laajat ja merkittävät yhtenäiset viheralueet sekä virkistysyhteydet alueelta toiselle. Lähipuistot ja leikkipaikat sisältyvät asuntoalueiden mitoittamiseen, eikä niitä ole merkitty yleiskaavakarttaan omina varauksinaan. Niiden mitoitus ja sijainti suunnitellaan asemakaavoituksen yhteydessä.

Rakennettavaksi tarkoitettujen alueiden ympärillä on runsaasti maa- ja metsätalousmaita. Asemakaavavaiheessa tulee tarkastella näiden reunavyöhykkeiden rajat tarkoituksenmukaisesti. Mikäli rakennettavaksi osoitetulta alueelta ei löydy riittävästi hyvälaatuista puistoa tarpeeseen nähden, voidaan tarvittavat puistoalueet osoittaa maa- ja metsätalousalueen ja rakennettavan alueen väliin. Ei ole tarkoitus, että puistojen puute ajaa asukkaat hakemaan lähivirkistyspalveluitaan maa- ja metsätalouskäytössä olevilta pelloilta ja talousmetsistä.

Osayleiskaavaehdotukseen on merkitty virkistysalueita yhteensä yli 200 hehtaaria. Virkistysalueiksi on valittu peltolaaksoja ja metsäisiä rinteitä sekä selänmetsää Höytiönnummella ja Linnanmäellä. Näistä alkuvaiheessa toteutettavia on 64 hehtaaria. Loput 134 hehtaaria ovat tulevaisuuden varauksia, jotka toteutuvat yhdyskuntarakenteen kehittyessä ja virkistystarpeiden kasvaessa.

Virkistysalueiden painopiste on siellä missä asukkaidenkin eli Höytiönnummen ja Huhdanmäen välisellä vyöhykkeellä. Huhmarnummella on lisäksi laaja julkisten palveluiden keskittymä (PY), joka sisältää aluevaraukset urheilukentille ja halliliikunnalle.

Jatkossa virkistysalueiden rooli tulee olemaan entistä enemmän ekologinen. Ihmisten virkistystarpeet ja maisema-arvot ovat paikoin toissijaisia ja etusijalle nousevat luontoarvot. Tämä näkyy mm. lisääntyvänä hulevesisuunnitteluna, missä laajoja alueita varataan pintavesien käsittelyä varten. Vanhoja peltoaukeita metsitetään ja purolaaksoja pusikoitetaan, jotta saadaan estettyä eroosiota ja ravinteiden valumista järviin.

Virkistysalue

Alue varataan yleiseen virkistys- ja ulkoilukäyttöön. Alueelle ei saa rakentaa uusia rakennuksia (MRL 43.2 §). Alueelle voidaan yksityiskohtaisemman suunnitelman pohjalta toteuttaa virkistystä palvelevia rakenteita. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattavissa oleva toimenpide on luvanvaraista siten kuin MRL 128 §:ssä on säädetty.

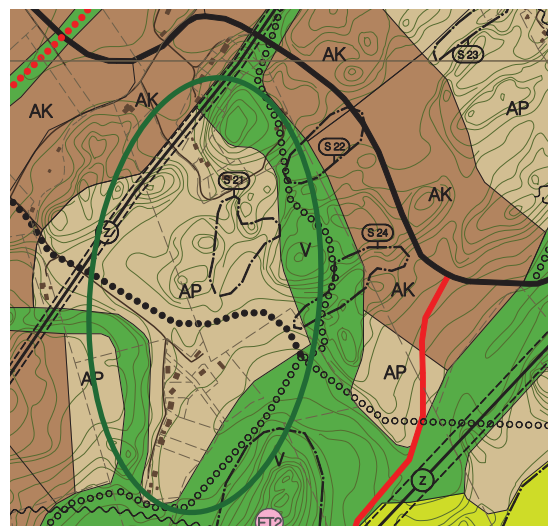
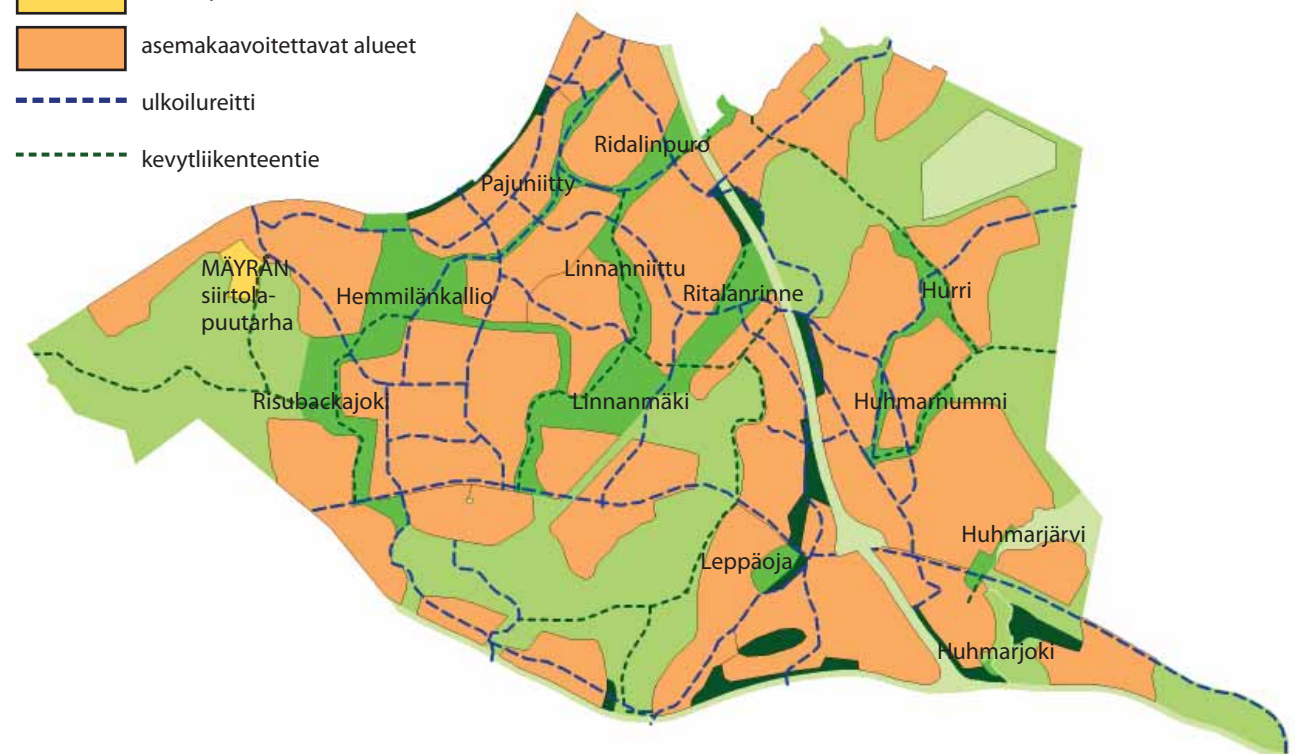
Osayleiskaava ei ota virkistysalueen kaavamääräyksessä kantaa siihen mitkä alueet hoidetaan jatkossa kaupunkimaisen puisto- maisena ja mitkä alueet luonnon ehdoilla. Arvokkaat luontokohdet on merkitty S -päälekkäismerkinnällä ja näitä alueita koskee oma kaavamääräys ("Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet" sivulla 90). Näiden lisäksi virkistysalueiden suunnittelussa tulisi huomioida ekologiset verkostot ja hulevesien käsittely.

Toiminnallisten virkistyspalveluiden keskipiste Nummelassa on tietenkin Nummelanharju, joka sijaitsee kaava-alueen luoteispuolella. Nummelanharjun ulkoilupalveluiden keskittymä houkuttelee käyttäjiä myös seudullisesti. Hanko-Hyvinkää junaradasta johtuen turvallisia viheryhteyksiä on vaikea toteuttaa ja siksi kulku harjulle on ohjattu kevyen liikenteen teitä pitkin. Uuden Pillistöntien tunnelin kautta tulee uusi kevyen liikenteen tieyhteys Kalkkimäen itäpuolitse Nummelanharjulle.

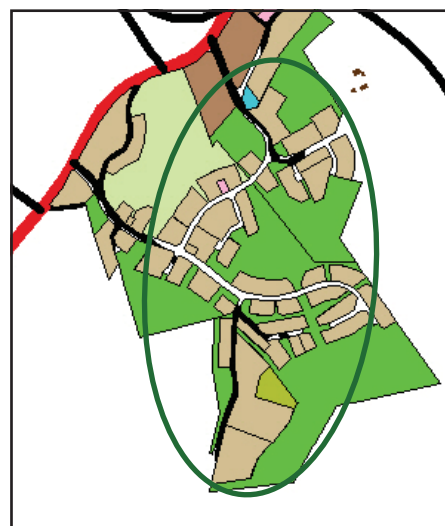
Huhmariin Huhmarnummelle on mahdollista toteuttaa toinen ulkoilupalveluiden keskittymä, joskin Nummelanharjua selvästi pienempi. Laajat julkisten palveluiden tilavaraukset sekä virkistysaluevaraus kantavalla hiekkamoreenimaalla mahdollistavat toiminnallisen urheilukokonaisuuden suunnittelun.

Virkistysalueiden toteuttaminen etenee asutuksen leviämisen myötä. Ensimmäisinä valmistuvat Pajuniitty, Ridalinpuro sekä Linnanniitty.

- virkistysalue
- suojavihervalue
- maa- ja metsätalousalue
- siirtolapuutarha
- asemakaavoitettavat alueet
- ulkoilureitti
- kevytliikenteentie

Yleiskaavan asuntoaluevaraus sisältää mm. paikalliset puistot ja virkistysyhteydet, vaikka ne eivät kaavakartalla näykään. Esimerkkinä Linnanniitun alue.

Pajuniityn virkistysalue

Pajuniitty on vanhaa viljelyaluetta ja se näkyy virkistysalueen helppokulkuisuudessa. Alue sopii erinomaisesti kaupunkimaisena puistona hoidettavaksi. Osayleiskaavaehdotuksessa se on tiiviisti rakennetun asuuntoalueen keskuspuisto. Suuri osa Pajuniityn virkistysaluetta on jo asemakaavoitettu puistoksi. Virkistysalueen poikki kulkee useita kokoojakatuja, jotka toimivat myös linja-autoliikenteen runkoreitteinä. Pajuniityn keskuspuistossa tulee olemaan ympäri vuoden huollettuja kevyen liikenteen reittejä.

Pajuniityn virkistysalueen ja junaradan välissä tutkitaan mahdollisuuksia toteuttaa urheiluhalleja yms liikuntarakentamista. Toteutuessaan ne vähentäisivät painetta rakentaa harjulle ja parantaisivat Pajuniityn ulkoilupalveluita monipuolisemmiksi. Rakentaminen sijoittuisi osayleiskaavaehdotuksen keskustatointojen alueelle, ei virkistysalueelle.

Pajuniityn virkistysalueella on potentiaalia kehittyä aktiiviseksi ja monipuolisia palveluita tarjoavaksi kaupunkipuistoksi.

Pajuniitty

Ridalinpuron virkistysalue

Ridalinpuron varteen on jo suunniteltu hulevesipuisto. Ridali on suunnittelun alkuvaiheesta asti ollut yksi Teknillisen korkeakoulun (nyk. Aalto yliopisto) hulevesien tutkimuskohde. Historiallisesti avoimena pidetty viljelymaisema muuttuu ekologisten tarpeiden myötä suljetummaksi ympäristöksi, kun laakson rinteitä metsitetään. Alueen poikki kulkee 110 kV sähköjohto ja useita autoteitä. Ulkoilureittiyhteys Porintien ylitse ja siitä edelleen Enäjärven rantaan on linjattu ylärinteeseen asuuntoalueelle, sillä kevyen liikenteen sillan rakentaminen on tässä kohden parempi vaihtoehto kuin kaivaa tunnelia tulvivaan Ridalinlahteen.

Ridalinpuistolla on merkittävä rooli valuma-alueensa pintavesien käsittelyssä ja tulvahuippujen tasaamisessa.

Ridalinpuro

Ridalinrinne

Linnanniitun virkistysalue

Nimestään huolimatta tämä virkistysalue sijoittuu Linnanniitun koillispuoliselle selänteelle, Linnanniitun pientaloalueen ja Ridalinmetsän kerrostaloalueen väliin. Virkistysalueen pohjoisreunaa kulkee 110 kV sähkölinja. Alueella on useita luontoarvoja, jotka rajoittuvat osittain rakentamisaikoihin. Linnanniityn virkistysalueen rajat tulevat siten muotoutumaan vasta ympäröivien asuuntoalueiden asemakaavoituksen myötä. Alueella on merkitystä myös maisemallisena selänteenä, vaikka sieltä onkin äskettäin hakattu metsää. Virkistysalueen poikki on linjattu ulkoilureittiyhteys etelästä pohjoiseen.

Ridalinrinteen virkistysalue

Ridalinrinne on leveä viheryhteys, joka toimii ekokäytävänä taajamarakenteen poikki. Ridalinrinne rajoittuu idässä Porintiehen ja tässä kohden on yksi hirvieläinten kulkureiteistä. 400 kV sähkölinja näkyy maastossa leveänä puuttomana kaistaleena koillisesta lounaaseen. Porintien liikennemelu rajoittaa virkistyskäyttöä Pihtisillan pohjoispuolisella alueella, mutta Pihtisillan eteläisellä puolella on mahdollisuus monipuolisemman virkistysalueen toteuttamiseen tasaisemmassa maastossa.

Ridalinrinteen virkistysalue kokoaa laajan alueen pintavedet ja ne kulkevat Porintien alitse itään yhtä vesiuomaa pitkin. Ridalinpuiston pintavesiratkaisut tulee suunnitella yleispiirteisesti yhdessä Porintien itäpuolisen alueen kanssa aina Enäjärvelle saakka, jotta tulvia tai patoutumia ei synny matkan varrella.

Linnanmäen virkistysalue

Virkistysalueen ytimessä on Linnanmäen kalliometsä. Alueeseen kuuluu 90-220 metriä leveä kaistale peltoa ja metsää Höytiönnummen itäpuolella. Linnanmäki yhdistää Linnanniitun ja Ridalinrinteen virkistysalueet toisiinsa. Virkistysalueelle sijoittuvat ratalinja, varaus vesitornille, ulkoilureitti, uusi yhdystie sekä 400 kV sähkölinja. Lisäksi virkistysalueella on rooli toimia ekologisena yhteytenä yhdessä maa- ja metsätalousalueiden kanssa. Linnanmäen metsälintulajisto ja kalliometsäkasvillisuus ovat paikallisesti arvokkaita. Linnanmäen virkistysaluetta tulisi kehittää metsämäisenä retkeilymaastona.

Linnanmäen virkistysaluekokonaisuus on niin suuri, että sen asemakaavoitus tulee toteutumaan palasissa osana ympäröiviä asemakaavahankkeita. Nykyisen alustavan ratasuunnitelman mukaan Linnanmäki halkaistaan kahtia rataa rakennettaessa, mutta toiveena olisi säilyttää mäkiprofilin ehjänä ja toteuttaa rata tunnelissa.

Linnanmäki

Linnanniitty

Hemmilänkallion virkistysalue

Hemmilänkallion virkistysalue on kaavaehdotuksen laajin virkistyskäyttöön osoitettu metsä. Alue on erinomaista ulkoilumaastoa. Kävely- ja ulkoilureitti on linjattu korkeimpien mäkiin, mutta korkeuseroa kertyy reitille silti 20 metriä. Maastonmuodot tulisi pyrkiä säilyttämään ja myös metsänhoidossa tulisi pyrkiä korostamaan kumpareisen metsäluonnon monipuolista vaihtelevuutta. Virkistysalueella sijaitsee myös useita arvokkaita luontokohteita. Kalkkimäen eteläpuolinen puronotko ei kestä kulutusta, mutta muutoin luontoarvot eivät rajoita virkistyskäyttöä. Hemmilänkallio yhdistää lännen liito-orava-alueet kaava-alueen pohjoispuoliselle Kalkkimäelle ja siitä edelleen Nummelanharjulle.

Virkistysalueelle on osoitettu kohdemerkinnällä maan alainen puhdistamon paikka. Se toteutuu, mikäli Vihti joutuu rakentamaan uuden jätevesien puhdistamon. Virkistysalueelle merkitty ohjeellinen jäteveden siirtoviemäriinjatoteutuu vain mikäli Vihtin jätevedet päätetään johtaa Espooseen. Toteutuessaan siirtoviemäriinjatoteutuu yhdystien kanssa samassa maastokäytävässä huomattavasti etelämpänä.

Hemmilänkallion asemakaavoitus tapahtuu palasissa ympärillä olevan asuntorakentamisen myötä. Höytiönnummen aseman rakentua tulee virkistysalueen poikki linjata ympärivuotisesti ylläpidettävä kevyen liikenteen yhteys.

Risubackajoen virkistysalue

Risubackajoen virkistysalue sijaitsee Höytiönnummen juna-aseman länsipuolella. Se on kapea purolaakso asuntoalueiden välissä. Suurin osa virkistysalueesta on merkitty myös arvokkaaksi luontokohteeksi. Alueella on metsälain, vesilain ja luonnonsuojelulain mukaisia suojelutavoitteita. Näiden lisäksi Risubackajoen varteen kohdistuu tulevien asukkaiden virkistystarpeita. Virkistysalueen poikki kulkee Vanha Turuntie ja junaratavarauus.

Luontoarvoista johtuen alueelle tulisi ohjata vain läpikulkua ja sekin rakennettuja reittejä pitkin, ettei kulutus leviä kontrollottomasti. Ympäröivillä asuntoalueilla tulee olla riittävät puistoalueet lähivirkistystarpeiden hoitamiseksi. Risubackajoen merkitys virkistysalueena on tarjota rauhallinen ja luonnontilainen vaihtoehto alueelta toiselle liikkumiseen tiiviin kaupunkimaisen keskustan läheisyydessä. Vaikka virkistysalueen asemakaavoitus tulee ajankohtaiseksi vasta aseman ympäristön rakentua, voi ulkoilureitin tarve tulla vastaan jo aikaisemmin.

Leppäojan virkistysalue

Alue sijaitsee Kauhumaen ja Tuusankorven välisessä laaksossa, Yöviläntien asuntoalueen ja Tuusankorven työpaikka-alueen välissä. Leppäojan soistunut pohjukka on merkitty suojaviheralueeksi pintavesien käsittelyä varten. Virkistysalue on mitoitettu Yöviläntien asukkaiden käyttöön. Maisemarakenteellisesti virkistysalue tulisi pitää avoimena, jotta sen sijainti laaksossa korostuisi. Jos asukkaat kaipaavat näkösuojaa asuntoalueen ja työpaikka-alueiden väliin, se tulisi toteuttaa nauhamaisena puujonona, eikä metsittämällä koko laaksoa. Virkistysaluetta voi asemakaavasuunnittelun yhteydessä levittää etelään uuden tielinjauksen suuntaisesti.

Huhmarjärven virkistysalue

Noin hehtaarin kokoinen rantakaistale järven länsirantaa on jo rantakaavan mukaista olemassa olevaa puistoa. Aluetta on laajennettu länteen osittain kantavalle maalle, osittain tulvaniitylle. Laajennusosan asemakaavoittaminen tulee ajankohtaiseksi vasta alueen asukasluvun kasvaessa merkittävästi. Puistosuunnitelua ei kannata aloittaa ennen kuin ratasuunnitelma on valmis. Huhmarjoen varteen tulee varata kulkuyhteys niin eläimille kuin ihmisille junaradasta huolimatta. Virkistysalueen halkaisee sekä maantie että junarata.

Huhmarjoen virkistysalue

Pienen pieni rantakaistale sijaitsee moottoritien melualueella, mutta sen merkitys onkin rantayhteydessä. Pieni virkistysalue tarjoaa pääsyn Huhmarjoen rannalle myös niille, jotka eivät omista omaa rantaa. Alueen merkitys tulee korostumaan Palajärventien asuntoalueen rakentua ja asukasmäärän kasvaessa. Virkistysalueen lounais- ja länsipuolella on suojaviheralue, joka on varattu melusuojasta varten.

Huhmarnummen virkistysalue

Huhmarnummen virkistysalue alkaa koululta ja haarautuu kahdeksi virkistysyhteydeksi, toinen itään Nuuksioon päin ja toinen pohjoiseen Enäjärvelle päin. Virkistysalueiden rooli on tarjota asuntoalueilta kevyen liikenteen kulkuyhteydet vaihtelevassa luonnonympäristössä. Varsinaiset urheilukentät yms laajat rakenteet tulisi sijoittaa aivan Pihtisillantien tuntumaan tai julkisten palvelujen varaukselle (PY).

Pohjoiseen menevälle virkistysreitille on merkitty ympärivuotisesti ylläpidettävä kevyen liikenteen tie. Linjaus kulkee kaavakartalla suon poikki, jotta kaavamerkintä erottuisi, mutta todellisuudessa tie linjataan suon jommalle kummalle puolelle rinteeseen.

Itään päin on merkitty ulkoilureitti. Tämä yhteys on tarkoitus ylläpitää talvisin latuna. Muut tarpeelliset kävelyreitit suunnitellaan asemakaavoituksen yhteydessä. Idässä virkistysaluevaraus päättyy Kalliolan ja Lemmoon peltoaukeaan. Tätä kautta on tarkoitus järjestää ulkoiluyhteys aina Nuuksioon saakka. Viljelylaakson säilyminen avoimena maisematilana on parhaiten toteutettavissa osana aktiivista peltoviljelyä, siksi sitä ei ole sisällytetty virkistysalueeseen. Rajanveto maatalousalueen ja rakennettavan alueen välillä tulee tehdä yhteistyössä maanomistajan kanssa, mutta alueen umpeen kasvamista ei tule tuke millään toimenpiteillä.

Hurrin virkistysalue

Hurrin virkistysalue sijaitsee kahden merkittävän pientaloalueen välisessä Korpisuon laaksossa. Virkistysaluevaraus sisältää osan Korpisuon peltoaukeasta ja Torholanrinteen liito-oravalehdon. Virkistysalueen kautta on tarkoitus linjata ulkoilureittiyhteys Huhmarnummelta aina Enäjärven rantaan saakka. Alueen ottaminen virkistyskäyttöön tulee ajankohtaiseksi rakentamisen edettyä Hurrin asuntoalueelle, siihen saakka se säilyy maatalouskäytössä. Virkistysalueen poikki kulkee uusi autotieyhteys Tervalammen suuntaan.

Ulkoilureitit

Ulkoilureitit ovat kevyenliikenteen reittejä täydentäviä yhteyksiä autottomaan liikkumiseen. Ulkoilureittien linjaukset kaavaehdotuksessa ovat ohjeellisia. Reittien toteutustapa ja ajoitus riippuu tarpeesta, rahoituksesta ja detaljisuunnittelun etenemisestä.

Ulkoilureittien linjauksissa on pyritty löytämään selkeät yhteydet rakentamattomien alueiden poikki. Linjauksissa on pyritty löytämään myös lyhyempiä vaihtoehtoisia yhteyksiä alueen palveluihin autolla liikkumisen vaihtoehtoksi. Kevyelle liikenteelle on osoitettu junaradan ylityspaikkoja neljä enemmän kuin autoliikenteelle. Valtatien 2 alittavat yksityiset alitustunnelit on osoitettu osaksi kevyen liikenteen verkkoa. Lisäksi on osoitettu uusi kevyen liikenteen ylityssilta valtatie 2:n yli Enäjärven eteläpuolella.

Ulkoilureitistö on pyritty linjaamaan siten, että se oikaisee merkittävästi jalankulkijan matkaa aina siellä missä se on mahdollista. Ulkoilureiteille on pyritty hakemaan linjaus sieltä, missä ei ole autoliikennettä ollenkaan.

Maa- ja metsätalousalueille sijoittuvia ulkoilureittejä varten täytyy tehdä ulkoilureittisuunnitelma ja järjestää ulkoilureittitoimitus, ennen kuin niitä voidaan toteuttaa. Virkistysalueilla ja asutuksen kupeessa olevat ulkoilureitit voidaan sisällyttää osaksi asemakaavasuunnittelua.

Seudullisesti merkittävimmät ulkoilureitit ovat Kauhumaen-Lapinsuon reitti ja Huhmarnummen reitti. Kauhumaen-Lapinsuon reitti on maakuntakaavaan merkitty ulkoilureitti Siuntiosta Nummelaan. Huhmarnummen reitti on yhteys Tervalammentielle ja sieltä edelleen Nuuksioon. Nämä yhteydet olisi tärkeää saada toteutettua mahdollisimman pian, alkuvaiheessa edes opastettuna polkuna ja/tai latuna.

Käytetyimmät ulkoilureitit ovat kuitenkin virkistysalueille sijoittuvat reitit asutuksen tuntumassa. Puistosuunnittelun yhteydessä reittejä tullaan toteuttamaan enemmän kuin mitä osayleiskaavaehdotuksessa on tarpeen esittää. Palveluiden saavutettavuuden kannalta merkittävimmät reitit on merkitty ympärivuotisesti ylläpidettäviksi kevyliikenteen reiteiksi, joilla pitäisi pystyä kulkemaan niin lastenvaunujen kanssa kuin polkupyörällä.

Siirtolapuutarha-alue

Mäyräoanlaakson pohjoispäähän on varattu noin 7 hehtaarin suuruinen alue siirtolapuutarhan perustamista varten. Siirtolapuutarha on puutarhaviljelykseen varattu alue, jossa palstalle saa rakentaa myös pienen mökin. Alueella ei sallita ympärivuotista asumista.

Siirtolapuutarha tarjoaa vaihtoehtoisen kesämökkiratkaisun niille, jotka haluavat kesäasunnon läheltä omaa asuntoa tai työpaikkaa. Palstoilla tapahtuva viljely antaa mahdollisuuden luonnonmukaisen ruoan tuottamiseen omaan käyttöön. Puutarhaharrastuksen suosion kasvaessa siirtolapuutarhapalstojen kysyntä on jo tarjontaa suurempaa pääkaupunkiseudulla.

Siirtolapuutarhalta on matkaa Asemantielle 500 metriä ja Hanko-Hyvinkää tielle (vt 25) noin 1 km, joten yhteydet linjaautoreiteille ovat jo olemassa.

Siirtolapuutarha sijaitsee Nummelanharjun liepeillä, joten maaperä on hietaa. Alue on ollut pitkään peltoviljelyssä. Paikka on tasainen, viettäen hieman etelään. Molemmiin puolin on korkea kallioselänne. Toisaalta kalliometsät suojaavat idästä tai lännestä tulevilta tuulilta (harju suoja pohjoisesta), mutta mikäli sattuu tuulemaan etelästä, Mäyräoan laakso tunneloi tuulen voiman juuri tänne.

Maasto-olosuhteet ovat sellaiset, että siirtolapuutarhan käyttöön olisi mahdollista tehdä myös pieni lampi, joka sopisi niin virkistytymiseen kuin ekologiseen pintavesien käsittelyynkin. Vaikka etelästä tulevat tuulet ovat riski viihtyvyydelle, eteläistä reunaa ei saisi istuttaa tiheällä ja korkealla kasvillisuudella umpeen vaan avoin laaksonäkymä etelään tulisi säilyttää. Eteläreunan tiivistäminen saattaisi myös tuoda alueelle hallaisutta.

Alueen suunnittelu ja toteuttaminen edellyttävät asemakaavotusta ja kunnallistekniikkaa. Kunnallistekniikka on jo rakennettu parinsadan metrin päähän kohteesta.

Luonto ja Ympäristö

Nummelan eteläosien kulttuurihistorialliset kohteet koostuvat vanhoista kylien paikoista sekä säilyneistä historiallisesti tai rakennustaiteellisesti edustavista rakennuksista. Luontokohteet koostuvat metsälain, luonnonsuojelulain sekä vesilain mukaisista arvokohteista. Luontoarvoista lisää sivu 90.

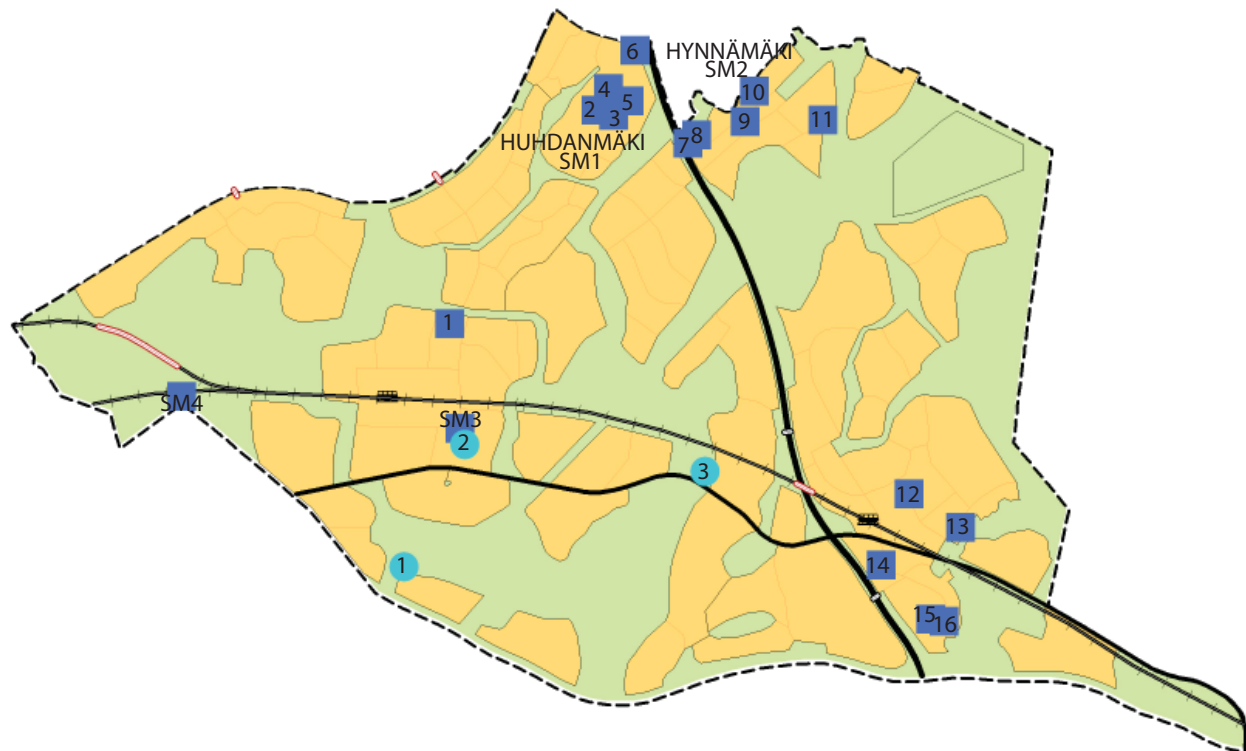
Arkeologiset intressialueet (vanhat kylämäet)

Vanhojen kylien paikat on arvioitu Kuninkaan kartastosta, joka on vuodelta 1783. Osayleiskaavaehdotukseen on merkitty kaksi vanhaa kylämäkeä: Huhdanmäki (SM 1) ja Hynnämäki (SM 2).

Huhdanmäki kuuluu Härköilän kylään, joka on yksi Vihdin keskiaikaisista kylistä. Huhdanmäellä on yhä vanhoja pihapiirejä ja useita syytinki-, työväen ja muita asuntoja. Hynnämäki kuuluu Torholan kylään ja siellä on jäljellä vain yksi suojeltava rakennuskohde, sekin vasta 1930-luvulta.

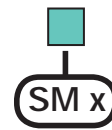
Hynnämäki on yhä maaseutumaista rantamaisemaa, mutta se on osayleiskaavaehdotuksessa merkitty tulevaisuuden asuinpientalueeksi. Huhdanmäen alue on jo nyt tiiviisti rakennettu ja sen rakennuskantaa uusitaan jatkuvasti. Arvokkaimmat rakennukset on merkitty suojelukohteiksi asemakaavoissa. Huhdanmäellä on myös ensimmäisen maailmansodan aikaisia juoksuhautoja, mutta Uudenmaan ympäristökeskus on purkanut kokonaisuudessaan juoksuhautojen suojelun.

Kummassakin kohteessa saattaa maaperästä löytyä muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Museovirasto selvittää kylämäkien tarkan sijainnin, laajuuden ja niihin mahdollisesti liittyvien kiinteiden muinaisjäännösten säilyneisyyden. Kunnes Museovirasto on selvityksensä tehnyt, koko alueella on kiinnitettävä erityistä huomiota maanpinnanalaisten historiallisten arvojen säilyttämiseen ja oltava yhteydessä Museovirastoon ennen maansiirtotöitä.

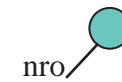
Arkeologinen intressialue

Historiallisen ajan kylämäki, jolla saattaa sijaita muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Aluetta koskevista rakennushankkeista ja isommista kaivutöistä on neuvoteltava Museoviraston kanssa.

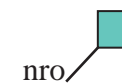
Muinaismuistokohde

Muinaismuistolain rauhoitettu kiinteä muinaisjäännöksen. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Suojeluperusteista on tarkempi kuvaus kaavaselostuksessa.

Luonnonmuistomerkki

Hiidenkirnu, jonka vahingoittaminen tai turmeleminen on kielletty.

Rakennusperintökohde

Rakennuskohteita, joilla on maise-mallisia, rakennus- tai kulttuurihistoriallisia arvoja. Suojeluperusteista on tarkempi kuvaus kaavaselostuksessa. Rakennuksia ei saa purkaa ilman MRL 127 §:ssä tarkoitettua lupaa.

Muinaismuistokohteet

Kaava-alueella on kaksi kiinteää muinaismuistokohdetta: Höytiönnummen kiviröykkiö sekä Rajakallion vanha rajapyykki.

SM 3, Höytiönnummen kiviröykkiö

927-406-5-135, Laidunmaa

Kallion päällä on ihmisen kasaama kiviröykkiö, jonka halkaisija on noin neljä metriä. Kiviladelmä on sammaloitunut, mutta selvästi ympäristöstään erottuva. Kiviröykkiö saattaa olla vanha rajamerkki. Kohteen suojelu perustuu muinaismuistolain 1 §:än. Kohde sijaitsee työpaikka-aluevarauksella (TP). Työpaikka-alueesta lisää sivu 62.

SM 4, Rajakallion rajapyykki

927-454-1-172 (Vihti) ja 444-425-3-218 (Lohja)

Kohde on ollut ennen Lohjan, Vihdin ja Siuntion rajapyykki. Nykyinen kolmen kunnan yhteinen rajapyykki sijaitsee Turun moottoritien (vt 1) eteläpuolella, yli kaksi kilometriä kaakkoon. Rajapyykki sijaitsee Länsiradan suunnittelualueella, mutta Rajakallion kohdalla radan on tarkoitus kulkea tunnelissa.

Luonnonmuistomerkit (hiidenkirnut)

Kaava-alueelta on löytynyt tähän mennessä kolme hiidenkirnua, jotka on merkitty kaavaehdotuskarttaan luonnonmuistomerkinä. Hiidenkirnu ei ole automaattisesti suojeltu. Vihdin kunnan hallintosäännön (kv 14.12.2009) mukaan ympäristölautakunta voi päättää luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta. Päätös tehdään maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella. Kaavaehdotukseen merkityistä kohteista on tarkoitus tehdä erilliset suojelupäätökset.

Rakennusperintökohteet

Kaava-alueella on tehty rakennusinventoinnit vuosina 1998, 2003 ja 2005, joissa inventoitiin kaikki alueella sijaitsevat 1950-luvulla tai sitä ennen rakennetut rakennukset. Inventoinneissa arvioitiin rakennuksen tai rakennusryhmän arvo kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti sekä maisemallisesti. Kaava-alueelta ei löytynyt maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittäviä rakennuksia. Osayleiskaavakartalle ovat valikoituneet kohteet, joilla on Vihdin mittakaavassa arvoa yhdellä osa-alueella tai paikallisesti arvoa useammalla osa-alueella.

Erillisiä rakennuskohteita tai rakennusryhmiä on merkitty osayleiskaavaehdotukseen 16 kappaletta. Kohteet on merkitty kaavaehdotukseen turkoosilla neliön muotoisella symbolilla. Kohteet on numeroitu 1-16. Osa rakennuksista on jo suojeltu asemakaavalla. Muiden kohteiden osalta alueella ei saa tehdä sellaisia toimenpiteitä, jotka vähentävät kohteen suojeluarvoa. Ennen korjaus- tai muutostöitä tulee olla yhteydessä Maakuntamuseoon.

Ukivahan hiidenkirnu

Alla olevassa listassa kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet on yksilöity myös tilanumeron tai katuosoitteen mukaan.

1. Jerelä, Pillistöentie 108

Kohde on edustava esimerkki 30-luvun rakentamisesta. Rakennukset ovat pitkälti alkuperäisessä asussaan. Kohteella on rakennushistoriallista merkitystä. Kokonaisuuteen kuuluu useita rakennuksia, mm. navetta/vaja, sauna, liiteri/maitohuone, vilja-aitta ja kaksi asuinrakennusta, joista toinen 1800-luvulta. Vanha sepänpaja on purettu.

2. Huhdanmäki, Etelärinne, Viertäjantie 9

Vuonna 1941 rakennettu asuinrakennus, joka on nykyisin varastona. Asemakaavassa merkitty suojeltavaksi.

3. Huhdanmäki, Peltola, Vanhan-Sepän tie 3

1905 rakennettu asuinrakennus, joka on peruskorjattu 1990-luvulla. Kohteella on rakennushistoriallista ja maisemallista merkitystä. Asemakaavassa merkitty suojeltavaksi.

4. Huhdanmäki, Rauhala, Huhdanmäentie 7

Talo on vanhimpia Huhdanmäellä olevista asuinrakennuksista, se on luultavasti rakennettu 1800-luvun alussa. Taloa voi pitää esimerkkinä vuosisadan vaihteen vähävaraisempien tilattomien asumistavasta. Talo on remontoitu 1980-luvulla, mutta talon ulkoasun yksityiskohdat ovat pääosin sellaiset kuin ne olivat remontin alkaessa. Asemakaavassa merkitty suojeltavaksi.

5. Huhdanmäki, Toivola, Huhdanmäentie 18-20

Kuulan talo on rakennettu 1926 ja se on ilmeisesti Vihdin ensimmäinen lautarakenteinen asuinrakennus. Talossa on ollut mm. peltisepänerversta. Asemakaavassa merkitty suojeltavaksi.

6. Katrineberg, Katriinaperentie 11

Talo on rakennettu 1908-1909 syytinkitaloksi vanhan torpan paikalle. Sittemmin talossa on ollut hammaslääkärin vastaanotto ja päiväkotitoiminta. Asemakaavassa merkitty suojeltavaksi.

7. Ylä-Kuikka, Kuikuntie 15

Ylä-Kuikka on ollut osa Kuikun kantatila. Tilalla on Kuikun pehtorin asuinrakennus. Talo on rakennettu 1876 Rantasalmella ja siirretty nykyiselle paikalleen 30-luvulla. Kohde kuuluu Kuikun kantatilan miljööseen ja sillä on maisemallista merkitystä ja jonkin verran rakennushistoriallista merkitystä.

8. Kuikunmäki, Kuikuntie 22

Kuikunmäki on ollut osa Kuikun kantatila. Kuikunmäki on edustava esimerkki vihtiläisestä mahtirakentamisesta. Kohteella on maisemallista, paikallishistoriallista ja rakennushistoriallista merkitystä. Kuikun päärakennus on vuodelta 1906 ja sitä on peruskorjattu 50- ja 70-luvuilla. Pihapiiriin kuuluu aitta 1700-luvulta ja kaksi ulkorakennusta 1800-luvulta. Vanha karjakeittiö/saunarakennus on muutettu asuinrakennukseksi. 1900-luvun ulkorakennukset kuuluvat miljööseen, mutta eivät ole erillisinä rakennuksina ns. arvokohteita.

9. Enäjärvi, Lusilantie 64

Hurrin kantatalosta lohkottu tila, jolla on asuinrakennus, sauna sekä navetta/varasto 30-luvulta. Kohde on edustava esimerkki 30-luvun rakentamisesta. Kohteella on myös maisemallista merkitystä. Nykyisin verstaana toimivassa entisessä navetassa on vihtiläisittäin harvinainen säterikatto. Asuinrakennus on remontoitu 70-luvulla. Kohde on säilyttänyt melko hyvin alkuperäisen ulkoasunsa.

10. Luoto, Hynnämäki 10

Hurrin kantatalosta lohkottu tila, jolla on vapaa-ajan asunto. Rakennus on funkkistyylinen huvila vuodelta 1937. Ulkoasu on säilynyt hyvin alkuperäisenä. Kohteella on rakennus- ja paikallishistoriallista sekä maisemallista merkitystä.

11. Hurri, Hurrantie 34

Hurrin tilalla on asuttu (ainakin) 1600-luvulta lähtien. Kohteen rakennuskannasta entinen päärakennus vuodelta 1760 on säilyttänyt hyvin alkuperäisen ulkoasunsa ja sillä on rakennushistoriallista merkitystä. Talo on ollut varastokäytössä viimeiset 40 vuotta.

12. Lepola, Palokalliontie 11

Entinen Kuikun kantatilan torppa, johon on hankittu lisämaata Hurrin tilasta. Vanhana torppapaikana kohteella on paikallishistoriallista merkitystä. Asuinrakennus on 1900-luvun vaihteesta. Entisen rakennushistoriallista merkitystä on vanhalla aittarakennuksella 1800-luvulta. Kohteella on myös maisemallista merkitystä.

Koska rakennusperintökohteet ovat yksityisiä kohteita tai kesäasuntoja, ja teksti sisältää osoitetietoja, kohteiden valokuvia ei julkaista tässä yhteydessä. Kunkin kohteen inventointilomakkeet löytyvät (vain paperisina) Vihdin Museolta.

Palajärven koulu

13. Päivärinne, Huhmarjärventie 24

Peruskorjattu 1920-luvun asuinrakennus, jolla on rakennushistoriallista ja maisemallista merkitystä. Taloa kunnostettaessa on säästetty kaikki vanhat yksityiskohdat.

14. Annelinmäki, Palajärventie 17

Annelinmäki on ollut osa Kuikun kantatila. Asuinrakennuksen vanhin osa on 1890-luvulta, laajennusosa 1930-luvulta. Rakennusta on peruskorjattu 80-luvulla. Rakennus on ollut 1937 perustetun Sellgrenin tekstiilitehtaan johtajan perheen asunto. Kohteella on jonkin verran paikallishistoriallista ja rakennushistoriallista merkitystä, joskin varsinaisen suojelutarve on vähäinen.

15. Palajärven koulu, Palajärventie 87

Vanhalla kansakoulutalolla on paikallishistoriallista, maisemallista ja rakennushistoriallista merkitystä. Varsinainen suojelutarve kohdistuu rakennuksen ulkoasuun sen alkuperäisinä säilyneisiin osiin. Koulurakennuksen on suunnitellut arkkitehtitoimisto Paalanen & Paalanen. Rakennustyöt alkoivat kylätalkoilla 1921 ja koulutalo valmistui syksyllä 1923. Nykyisen ulkoasunsa koulu on saanut vuoden 1964 peruskorjauksen yhteydessä. Rakennuksessa huomattiin kosteusvaurioita 2000-luvun vaihteessa ja koulutoiminta siirtyi Huhmarnummen kouluun keväällä 2006.

16. Toimela, Palajärventie 79

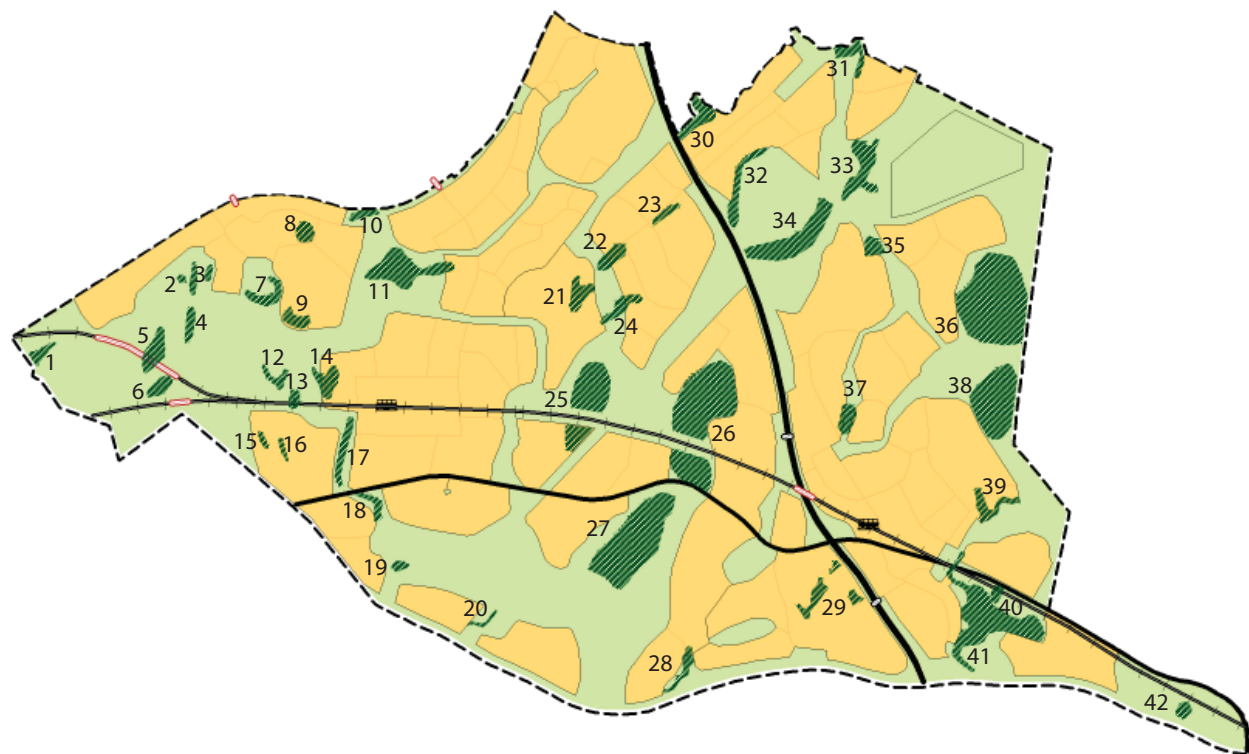
Toimela on 1908 valmistunut asuinrakennus, jolla on paikallishistoriallista, rakennushistoriallista ja maisemallista merkitystä. Talon rakensi Palajärveläinen suutari Mauritz Forsgrén perheensä asunnoksi. Talon puutarha on palkittu kaksi kertaa valtakunnallisessa pihakilpailussa. Toimela on nykyisin vapaa-ajan asuntona.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet

Nummelan eteläosien osayleiskaavaehdotukseen on merkitty 42 luontokohtetta, yhteensä 165 hehtaaria. Kohteet on merkitty osayleiskaavaehdotukseen LUO-päällekkäismerkinnällä. Tällöin maapohjalla on jokin muu pääkäyttötarkoitus kuin suojelu. LUO-rajaus on aluevarauksen päälle tuleva viivamerkintä ja siihen liittyy maankäyttöä rajoittava kaavamääräys.

Kaavaluonnosvaiheessa käytiin neuvotteluja usean suojelualueen perustamisesta yksityiselle maalle, mutta neuvottelut kaatuivat maanomistajien vastustukseen ja julkisen rahoituksen puutteeseen. Uudenmaan ELY-keskus (ent. Uudenmaan ympäristökeskus) on tehnyt kaava-alueella jo kaksi luonnonsuojelulain mukaista suojelupäätöstä ja muutamasta kohteesta on tehty aloite suojelupäätöksen saamiseksi.

Kaavaehdotukseen merkittyjen luontokohteiden arvotus perustuu vuosina 2005-2010 tehtyihin luontoselvityksiin.

Luonnonarvoiltaan suojelun arvoien kohde. Alueella ei saa suorittaa luonnonarvoja heikentäviä toimenpiteitä. Alueen arvoista on tarkempi kuvaus kaavaselostuksessa.

Lemmoonkallio

S 1, Peräkylän lähteikkö ja noro 1,1 ha

Paikallisesti erittäin arvokas lehto, lähteikkö ja luonnontilainen noro. Lähteitä varjostavaa puustoa ei saa poistaa. Alueella ei saa suorittaa pohjaveden tasoon vaikuttavia toimia. Pohjoispuolelle kaivettu lampi ei vaikuta luontoarvoihin kielteisesti.

Kaavaehdotuksessa Peräkylän lähteikkö ja noro ovat maa- ja metsätalousalueella. Kaikki Peräkylän pintavedet valuvat tätä kautta Lohjan puolelle. Länsiradan ja Hanko-Hyvinkää -radan yhdistävä raide tulee kulkemaan lähteikön pohjoispuolitse katkaisten veden luontaisen uoman. Lehdon, lähteikön ja noron luontoarvojen suojelu perustuu vesilain 1:17 a § ja metsälain 10 §:än.

S 2, Metsäpirtin ruohokorpi 0,3 ha

Paikallisesti arvokas ruohokorpi. Ojasta huolimatta korpi on säilynyt rehevän kosteana. Kohteen vanhoissa haavoissa asustaa kolopesijöitä. Metsänhoidossa tulisi säilyttää rehevän korven ominaisuuspiirteet. Kaavaehdotuksessa Metsäpirtin ruohokorpi on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi. Ruohokorven luontoarvojen suojelu perustuu metsälain 10 §:än.

Rajakallio

S 3, Metsäpirtin kalliot 1,3 ha

Kaksi jyrkkäreunaista kalliolakea, paikallisesti arvokkaita kalliometsiä. Jyrkkien seinämien raoissa kasvaa puolivaateliasta suonikielisammalta. Laella on runsaasti mäntykeloja. Itäisempi kallio on lisäksi tärkeä Mäyräojan laakson maisemassa. Kaavaehdotuksessa Metsäpirtin kalliot on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi. Kalliometsien luontoarvojen suojelu perustuu metsälain 10 §:än.

Rajakallio

Kohteet S4-S6 ovat osa Rajakallion laajaa metsikköä, joka oli vielä vuonna 2007 maakunnallisesti merkittävä suojelukohde. Alueella oli arvokas metsäluonto, linnusto ja liito-oravapopulaatio. Maisematyöluvan vastaiset metsähakkuut ovat laskeneet alueen arvoa ja tuhonneet parhaat liito-oravakohteet. Rajakallion ympäristöstä tehtiin uusi ympäristöselvitys kesällä 2009, jonka perusteella kaavakarttaan on rajattu kolme pienialaista paikallisesti merkittävää luontokohtetta.

S 4, Rajakallion ruohokorpi 1,3 ha

Korpi on luonnontilainen ja ojittamaton. Kaavaehdotuksessa Rajakallion ruohokorpi on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi. Korven suojelu perustuu metsälain 10 §:än.

S 5, Peräkylän korpi 2,9 ha

Korpinotkelma, jossa liito-oravan pesäpuut ovat säästyneet. Muiden Rajakallion liito-oravakohteiden tuhouduttua 70-100 %:sti on näiden kolopuiden säilyminen erityisen tärkeää. Suotyypiltään korpi on keskeltä ruohokorpea ja reunoilta metsäkortekorpea. Kaavaehdotuksessa Peräkylän korpi on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi. Kohteen eteläpuolitse on merkitty kulkevaksi ulkoilureitti, mutta sen tarkka sijainti ratkaistaan yksityiskohteisemmän suunnittelun yhteydessä. Länsiradan ja Hanko-Hyvinkää -radan yhdistävä raide kulkee kohteen poikki, mutta se on tarkoitus kaivaa tunnelissa kalliomäen läpi. Korven suojelu perustuu luonnonsuojelulain 47 §:än ja metsälain 10 §:än.

Metsäpirtin kallio

S 6, Rajakallio 1,4 ha

Karua kalliomännikköä, jossa esiintyy keloja ja kilpikaarnaisia mäntyjä. Maisemallisestikin kauhis mäki, joka on jäänyt hakkuiden ulkopuolelle. Kaavaehdotuksessa Rajakallio on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi. Länsiradan suunnitteluvarausalue kulkee varauksen molemmin puolin. Kalliometsän suojelu perustuu metsälain 10 §:ään.

S 7, Mäyrän liito-oravametsikkö 2,0 ha

Kookaspuistoista, luonnontilaisen kaltaista kuusisekametsää, jossa asustaa liito-oravia. Kaavaehdotuksessa tämä liito-oravametsikkö on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi. Metsikön suojelu perustuu luonnonsuojelulain 49 §:ään.

S 8, Hemmilän liito-oravametsikkö 1,5 ha

Kuusi-haapasekametsää, joka soveltuu liito-oravalle. Kaavaehdotuksessa metsikkö on osa asuinpientaloaluetta. Liito-oravan suoja-alueeksi on merkitty 1,5 hehtaaria. Alueen detaljisuunnittelun yhteydessä täytyy selvittää onko metsään muuttanut liito-orava. Metsikön suojelu perustuu luonnonsuojelulain 49 §:ään.

S 9, Mäyräojankallion korpi 1,6 ha

Ojituksesta huolimatta luonnontilainen korpi, pohjoisessa kuusivaltaista metsäkortekorpea ja etelässä kitukasvuista sarakorpea. Kaavaehdotuksessa korpi on osa asuinpientaloaluetta. Eteläreunasta korpi rajoittuu Viertolan virkistysalueeseen. Korven suojelu perustuu metsälain 10 §:ään.

S 10, Hemmilänoja 0,9 ha

Hemmilänoja on uomaltaan luonnontilainen noro. Noroa ympäröivä puusto on monilajista saniaislehtoa ja ruoho- ja heinäkorppea. Noro sijaitsee rautatien ja talousmetsän välissä. Kaavaehdotuksessa noro ympäristöineen on merkitty virkistysalueeksi. Junaradan toisella puolella on Kalkkimäen metsä. Alueen poikki tarpeelliset kulkuyhteydet on syytä toteuttaa huolella, jotta aralle lehtokasvillisuudelle ei ohjaudu kulutusta. Paikallisesti erittäin arvokas kohde, jonka suojelu perustuu vesilain 1:17 a § ja metsälain 10 §:ään.

S 11, Hemmilänkallio 7,3 ha

Usean luontokohteen rypäs: liito-oravan asuinpaikka, linnustollisesti merkittävä alue, geologisesti mielenkiintoinen kalliojyrkäne ja siirtolohkare sekä luonnontilainen noro. Kaavaehdotuksessa Hemmilänkallio on merkitty virkistysalueeksi. Kallion eteläpuolitse kulkee kevyen liikenteen yhteys. Luontoarvot sietävät virkistyskäyttöä ilman luontoarvojen vaarantumista. Vieressä oleva suuri kouluvaraus tuo mukanaan runsaasti metsän ulkoilukäyttöä, joten poluston on oltava riittävä, ettei metsäpohja kulu hallitsemattomasti. Paikallisesti erittäin arvokas kohde, jonka suojelu perustuu vesilain 1:17 a § ja luonnonsuojelulain 49 §:ään.

S 12, Viertolan liito-oravametsikkö ja korpi 1,1 ha

Kohde on kuusivaltaista sekametsää, josta löytyy runsaasti kolohaapoja. Alueelta on löytynyt runsaasti jälkiä liito-oravista. Kohteen itäreuna on luonnontilasta ruohokorppea. Länsiosaa on merkitty kaavaehdotuksessa maa- ja metsätalousalueeksi ja itäosa osaksi virkistysaluetta. Kohteen suojelu perustuu metsälain 10 §:ään sekä luonnonsuojelulain 49 §:ään.

S 13, Viertolan liito-oravametsikkö 0,8 ha

Kohteella on liito-oravan elinalueelle hyvin tyypillistä kuusivaltaista sekapuustoa, josta löytyy niin ravinto- kuin pesäpuita. Alueelta on löytynyt liito-oravan jälkiä. Kohde on merkitty kaavaehdotuksessa osaksi virkistysaluetta, mutta sen päältä kulkee myös Länsiradan linjaus. Kohteen läheisyydessä on useita liito-oravalle soveltuvia metsiä ja alueelta on hyvät metsäyhteydet pohjoiseen ja länteen. Kohteen suojelu perustuu luonnonsuojelulain 49 §:ään.

S 14, Mäkelän liito-oravametsikkö 2,0 ha

Vanha lehto- ja korpimainen kuusivaltainen sekametsä, jossa asustaa liito-oravia. Laho- ja kolopuita on runsaasti. Kaavaehdotuksessa liito-oravametsikkö on suurimmaksi osaksi asuinpientaloaluetta ja osin virkistysalueella. Metsikön eteläpuolella on junaratavaraus. Liito-oravan suoja-alueeksi on merkitty 2 hehtaaria. Metsikön suojelu perustuu luonnonsuojelulain 49 §:ään.

S 15, Laurilan liito-oravametsikkö 0,5 ha

Pienehkö kuusikkoinen metsikkö, jossa asuu liito-orava. Kaavaehdotuksessa metsikkö on osa asuinpientaloaluetta. Liito-oravan suoja-alueeksi on merkitty 0,5 hehtaaria. Metsikön suojelu perustuu luonnonsuojelulain 49 §:ään.

S 16, Laurilan lehtokorpi 0,5 ha

Luonnontilainen ja runsaslahopuustoinen pieni lehtokorpi. Monipuolinen metsälintulajisto. Korpi toimii myös liito-oravan ruokailualueena. Korpea ei saa ojittaa tai muutoin kuivattaa. Kaavaehdotuksessa lehtokorpi on osa asuinpientaloaluetta. Korven suoja-alueeksi on merkitty 0,5 hehtaaria. Laurilan lehtokorven suojelu perustuu metsälain 10 §:ään.

S 17, Risubackaojan latva 2,2 ha

Tähän puroon lasketaan Nummelan jätevedenpuhdistamon vedet. Vesiensuojeluyöstä puron uoma on verhoiltu muovipeitteellä, jonka päälle on levitetty soraa ja hiekkaa. Puro ei siis ole luonnontilainen. Sen sijaan purolaakso on luonnontalouden merkittävä ja hyvin säilynyt. Notkossa on lähdevaikutteista suurruoholehtoa. Purouoman länsipuolella on laaja lähteinen tihkupinta, jossa on monipuolinen kasvillisuus. Notkon varrella on myös liito-oravaesiintymä.

Puron lähiympäristö ja lähteikkö ovat metsälakikohteita, lähteikkö on myös vesilakikohde. Purolaaksolla on merkitystä eläinten kulkureittinä. Kasvillisuus on monipuolista ja edustavaa, mukana harvinaisia lajeja. Liito-oravan elinalue on lisäksi luonnonsuojelulain mukainen kohde.

Kaavaehdotuksessa purolaakso on merkitty virkistysalueeksi kahden asuinalueen väliin. Laakson länsireunalle on osoitettu ulkoilureitti. Asemakaavoituksen yhteydessä voi tulla tarpeelliseksi suunnitella paikallinen tie- ja kevyenliikenteen yhteys laakson poikki asuinalueelta toiselle. Kaikki tarpeelliseksi katsotut kulkuyhteydet, myös ulkoilureitti, tulee toteuttaa ennen kuin alueella on runsaasti kulkupaineita, ettei laakson lehtokasvillisuus kärsi hajanaisesti leviävästä kulutuksesta. Kuten muuallakin, ulkoilureitin sijainti on ohjeellinen ja se voi sijaita myös laakson itärinteellä, jos se osoittautuu tarkemmassa suunnittelussa paremmaksi vaihtoehdoksi.

Purolaakson suojelu perustuu vesilain 1:17 a §, metsälain 10 § ja luonnonsuojelulain 49 §:ään.

Risubackaoja

S 18, Risubackaoja 1,2 ha

Noro on uomaltaan luonnontilainen ja osa Risubackajoen latvavesistöstä. Noron reunakasvillisuus on ruohokorpea ja kostea lehtoa. Pohjakartoissa on noron valuntasuunta piirretty virheellisesti, noro laskee vetensä etelään Siuntion puolelle.

Ympäristön puusto on avohakattu vuosituhaten vaihteessa. Vesiuomaan johdetaan Nummelan jätevedenpuhdistamon vedet, millä on merkittävä vaikutus puron veden laatuun. Toisaalta purossa virtaa vettä myös kesän kuivimpaan aikaan. Vedenlaatu on huono.

Etelä-Suomessa luonnontilaisia puroja on hyvin vähän. Risubackajoen uomaa ei ole tällä osuudella perattu tai suoristettu, joten sen lähiympäristö voi kehittyä luonnontilaiseksi. Jatkossa puun hakkuun tulisi olla varovaista ja poimintaluontoista.

Kaavaehdotuksessa Risubackajoen ympärillä on virkistysaluetta. Pienveden suoja-alueeksi on merkitty 1,2 hehtaaria. Noron luontoarvojen suojelu perustuu vesilain 1:17 a § ja metsälain 10 §:än.

S 19, Honkasalon lähteikkö 0,6 ha

Honkasalonmäen luoteispuolella on lähdekorpi, jossa on pohjaveden tihkupintaa, avolähteitä ja noro. Suurin lähde on halkaisijaltaan lähes kaksi metriä. Lähteikön kasvillisuudessa on harvinaisia ja uhanalaisia sammalia ja putkilokasveja. Myös lähteiden pohjaeläinlajisto on monipuolinen. Lähteikön ympärillä on lehtokorpea, jossa kasvaa vaateliasta lehtolajistoa.

Lähteikkö

Lähteikkö lähiympäristöineen tulisi jättää kokonaan käsittelemättä. Mikäli lähiympäristöä hakataan varovasti, pienilmasto on aina säilytettävä suojaisena ja varjoisena. Lähiympäristön kuolleet ja lahot puut sekä aluspuut jätetään aina hakkaamatta ja pensaatsat sekä nuoret puut raivaamatta. Maanpinnan käsittely, ojitus, perkaus, torjunta-aineiden käyttö ja lannoitus ovat kiellettyjä toimenpiteitä metsälain tarkoittamissa kohteissa.

Alueen pääkäyttötarkoitus on maa- ja metsätalous. Kohteen viereen on tehty yksityistietoimitus, jonka linjaus on esitetty kaavaehdotuskartalla. Pienveden suoja-alueen koko on noin 0,6 hehtaaria. Lähteikön luontoarvojen suojelu perustuu vesilain 1:17 a § ja metsälain 10 §:än.

S 20, Kauhussuon eteläinen oja 0,5 ha

Noro on tässä kohden uomaltaan luonnontilainen ja laskee vetensä Risubackajokeen. Ympäröivä puusto on hakattu 90-luvun lopulla, mutta paikalla kasvaa jo uusia metsälehmuksen taimia. Puiden kasvaessa myös noron kasvillisuus voi kehittyä luonnontilaiseksi.

Kaavaehdotuksessa Kauhussuon eteläisen ojan ympärillä on tässä kohden maa- ja metsätalousaluetta. Pienveden suoja-alueeksi on merkitty 0,5 hehtaaria. Noron luontoarvojen suojelu perustuu vesilain 1:17 a § ja metsälain 10 §:än.

S 21, Linnanniitun pähkinäpensaatsat 2,2 ha

Uudenmaan ympäristökeskus (nyk. ELY-keskus) on rajannut suojeltuna luontotyyppinä alueen eteläisimmän osan. Alueella on tehty metsänhakkuita, mikä on laskenut kohteen ympäristöarvoja. Pähkinäpensaiden lisäksi alueelta löytyy pieni metsälehmusryhmä. Jotta luontoarvot palautuisivat hakkuita edeltävään tilaan, tulee pähkinäpensasalue jättää jatkossa hakkuiden ulkopuolelle. Virkistyskäyttö tulee ohjata poluille, jotta lehtomainen aluskasvillisuus säästyy. Kohteen suojelu perustuu metsälain 10 §:än ja pähkinäpensaiden osalta suojelupäätökseen UUS-2007-L-761-253. Katso myös kohde S 24.

Kauhussuonoja

S 22, Sveitsinmäen korpi 2,0 ha

Mustikka- ja metsäkortekorpea mäkisen maaston notkossa. Korven keskiosat ovat märkää ruohokorpea, jossa kasvaa tervaleppää. Paikallisesti merkittävä kohde. Korven pintavedet valuvat koilliseen Ruusulanpuroon, kohde S 23. Kaavaehdotuksessa korpi on osittain asuinkeuhkustaloalueella ja osittain virkistysalueella. Koillispuolelle on merkitty yhdystie ja kevyenliikenteentie, lounaispuolelle ulkoilureittiyhteys. Korven suoja-alueeksi on merkitty 2 hehtaarin suuruinen kostein osa. Korven suojelu perustuu metsälain 10 §:än.

S 23, Ruusulanpuro 0,9 ha

Puron latvaosuus on kapea metsänoro, joka on säilynyt luonnontilaisena. Molemmiin puolin noroa kasvaa rikas lehto- ja lehtokorpilajisto. Noron varrella on myös lähteistä tihkupintaa. Noron ympärillä on tehty avohakkuu, mikä on muuttanut lehtokasvillisuuden koostumusta. Paikallisesti arvokas kohde. Kaavaehdotuksessa kohde on osa asuinpienaloaluetta. Noron suoja-alueeksi on merkitty 0,9 hehtaaria. Ruusulanpuron suojelu perustuu vesilain 1:17 a § ja metsälain 10 §:än.

S 24, Linnanniitun lähde, noro ja pähkinäpensasesiintymä 1,9 ha

Uudenmaan ympäristökeskus (nyk. ELY-keskus) on rajannut suojeltuna luontotyyppinä alueen pohjoisosan. Alueella kasvaa runsaasti pähkinäpensaita. Suojelupäätöksen nojalla pähkinäpensasalueelle ei voi ohjata virkistyskäyttöä. Metsässä on pieni noro ja lähde. Noron alajuoksulla kasvaa tuoretta lehtoa, ylempänä lehtokorpea ja ruohokorpea. Kohteen suojelu perustuu vesilain 1:17 a § ja metsälain 10 §:än sekä pähkinäpensasesiintymän osalta päätökseen UUS-2007-L-762-253.

Ruusulanpuro

S 25, Linnanmäen kalliot 9,1 ha

Linnanmäen kalliometsä on puustoltaan tavanomaista, mutta se on linnustollisesti tärkeä pesimäympäristö. Alueella pesivät kaikki metsäindikaattorilajit. Linnanmäen pohjoisin ja korkein osa on kaavaehdotuksessa merkitty osaksi virkistysaluetta ja siellä on varaus uudelle vesitornille (ET 2). Kallion länsipuolelle on osoitettu ulkoilureitti, mutta koko kalliometsä on hienoa ulkoilumaastoa. Luontoarvot sietävät virkistyskäyttöä ilman luontoarvojen vaarantumista. Alueen halkaisee kahtia junaratavaraus. Ratalinja luultavasti leikataan kallioon. Ratalinjan eteläpuolelle jäävä osa kuuluu asuinpienaloalueeseen ja rajoittuu 400 kV sähkölinjan varoalueeseen. Alueen suojelu ei perustu lakiin vaan sen arvo on monipuolisessa linnustossa.

S 26, Lapinsuo 21 ha

Lapinsuo on laaja, ojitettu kangasräme. Turpeenotosta ja ojituksesta huolimatta suo on ennallistunut ja suokasvillisuus on rikkumaton. Alueella on myös linnustollisesti merkittävä metsälajien kokonaisuus. Suo on merkitty kokonaisuudessaan maa- ja metsätalousalueeksi. Lapinsuon poikki kulkee junaratavaraus. Suon itäreunaan on merkitty ulkoilureittivaraus. Ratavaruksen eteläpuolella on kallioseinämässä suuri hiidenkirnumuodostuma, joka on merkitty kaavaehdotukseen luonnonmuistomerkinä (nro 3). Suon itä- ja länsipuolelle on osoitettu asuntorakentamista.

Suon vedet kerääntyvät keskivaiheille ja laskevat siitä länteen ja edelleen pohjoiseen Linnanmäen itäpuolitse. Ratasuunnittelun yhteydessä tulee huolehtia, että suon vesiolot eivät muutu patoutumalla tai kuivattamalla. Suo toimii sellaisenaan tärkeänä pintavesien kerääjänä. Alueen suojelu perustuu metsälain 10 §:än.

Linnanmäki

S 27, Kauhussuo-Kauhämäki 17,6 ha

Kauhussuo-Kauhämäki on maakunnallisesti arvokas luontokohde, kokonaisuudessaan 17,6 hehtaaria suuri alue. Kauhussuo on laaja ja edustava suokokonaisuus saranevaa ja sarakorpea. Kauhämäki on ylimmillään 117 metriä korkea kallioselänne, jolla on maisemallisten arvojen lisäksi arvokasta kasvillisuutta. Kauhussuo ja Kauhämäki ovat osa kaava-alueen etelä-pohjoissuuntaista metsävyöhykettä. Alueella on runsaasti polustoa ja mm. aktiivista suunnistustoimintaa. Pääulkoilureitti on merkitty kaavaehdotukseen Kauhämäen itärinteelle.

Kauhussuolla merkittäviä luontoarvoja ovat sen luonnontilaisuus ja suokasvillisuus. Suon kuivattaminen tai laaja turpeen nosto tuhoaisi luontoarvot. Puusto on vähätuottoista ja luonnontilaisuuden säilyttämiseksi vanhat ylispuut, kelot ja lahpuut tulisi jättää paikoilleen.

Kauhämäen edustavat kallioalueet ja jyrkänteet ovat maastonmuotoina poikkeuksellisen hienoja, eikä niitä saisi louhia tai rikkoa. Kallioalueen puusto on vähätuottoista kitumännikköä. Harvinaisimmat lajit, erilaiset sammat, kasvavat kalliojyrkänneiden varjossa. Kallio ei kävelijöistä kulu, mutta kalliokasvillisuus kestää huonosti tallaamista. Siksi alueella liikkuminen tulisi ohjata helppokulkuisille poluille, eikä kannustaa kalliokiipeilyä tms. toimintaa sammalien valtaamille jyrkänkeille.

Alueiden pääkäyttötarkoitus on maa- ja metsätalous. Kauhussuon ja Kauhämäen luontoarvojen säilyttäminen perustuu metsälain 10 §:än.

Kauhussuo

S 28, Leppäojan eteläinen osuus 1,6 ha

Leppäoja solisee tällä osuudella kauniissa notkossa luonnontilaisena. Notkon sivurinteet kohoavat melko jyrkästi 4-5 metriä korkeina. Noron pohja on soraa ja pieniä kiviä. Ympäröivä metsä on lehtoa, lahoppua on paljon. Pohjoisella osuudella puusto on järeää kuusta, alempana noronvarressa lehtipuuvältaista. Vesisammalia esiintyy runsaasti.

Kaavaehdotuksessa Leppäojan eteläisen osuuden ympärillä on yläjuoksussa asunto- ja työpaikka-alueita ja ennen moottoritietä suojaviheraluetta. Pienveden suoja-alueeksi on merkitty 1,6 hehtaaria. Noron luontoarvojen suojelu perustuu vesilain 1:17 a § ja metsälain 10 §:än.

S 29, Alhonpään liito-oravametsikkö 2,8 ha

Metsäsaarekkeitä, joissa kasvaa kuusia, haapoja ja koivuja. Alueella asuu liito-orava. Kaavaehdotuksessa Alhonpää on merkitty osaksi tilaa vaativan kaupan keskittymää (P). Liito-oravalle merkitty suoja-alue koostuu kolmesta osasta, joiden yhteispinta-ala on 2,8 hehtaaria. Alueen detaljisuunnittelun yhteydessä kohteen liito-oravatilanne tulee päivittää. Liito-oravan suojelu perustuu luonnonsuojelulain 49 §:än.

S 30, Ridalinlahti 2,5 ha

Enäjärven rantaluhtaa ja rantalehtoa, jossa on monipuolinen kasvi-, lintu- ja kääpälaajisto. Luidan kasvillisuus on pohjavesivaikutteista. Ylärinteen metsä on liito-oravalle soveltuvaa aluetta, jossa on havaittu liito-orava viimeksi vuonna 2004. Ridalinlahti on kaavaehdotuksessa merkitty virkistysalueeksi. Kohteen suojelu perustuu luonnonsuojelulain 49 §:än.

Kohosuon reuna

S 31, Reuhoonlahden luhta, -neva ja liito-oravat 2 ha

Lusilantien pohjoispuolella Enäjärven rannalla on pienialainen luhtaneva, joka muuttuu kosteaksi koivuluhdaksi siirryttäessä rannasta tielle päin. Puusto on lähinnä koivua, leppää ja pajua. Kohteen eteläisin haara, potentiaalinen liito-oravametsikkö, kulkee Ruskiamäentietä pitkin kapeana kaistaleena. Alueella on runsaasti kolohaapoja. Tämä kohde ei kuulunut vuosien 2005-2008 liito-oravaselvityksiin, joten liito-oravatilanne tulee selvittää ennen kuin Ruskiamäentien puustoa saa tällä kohden kaataa. Kaavaehdotuksessa Reuhoonlahti on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi. Kohteen suojelu perustuu metsälain 10 §:än sekä luonnonsuojelulain 49 §:än.

S 32, Kohosuon liito-oravametsä 3 ha

Suon pohjoisin reuna on koivuvaltaista korpea. Kohosuon reunametsä on osin tukkipuukokoista mäntyä. Alueella asuu ainakin yksi liito-orava. Kuolleita lehtipuita, pötkelöitä ja maapuita, on runsaasti ja alueella kasvaa monipuolinen kääpälaajisto. Alue on kaavaehdotuksessa merkitty pääosin maa- ja metsätalousalueeksi. Eteläisin osa on suojaviheraluetta, jonka tarkoituksena on mm. suojata melulta ja varmistaa puustoinen yhteys (liito-oravalle) Porintien ylitse. Kohteen suojelu perustuu luonnonsuojelulain 49 §:än.

S 33, Hurrin haka ja metsänorot 4,8 ha

Kohde käsittää entisen laidunalueen ja kaksi pientä purouomaa. Niitty ja entinen haka ovat kasvillisuudeltaan monipuolisia, tosin nyt jo umpeen kasvamassa. Pohjoisin osa on entistä metsälaidunta, jonka kasvillisuus on tavanomaista. Molemmat purouomat ovat luonnontilaisia. Purojen varrella on pieniä lehtolaikkuja. Lehmuksia kasvaa myös 400 kV sähkölinjan alla. Niittykasvillisuus ei säily ilman hoitotoimenpiteitä, ei edes sähkölinjan alla. Kaavaehdotuksessa haka ja metsänorot kuuluvat maa- ja metsätalousalueeseen. Purouomien osalta suojelu perustuu vesilain 1:17 a § ja metsälain 10 §:än.

Hurrin haka

S 34, Kohosuon koivukorpi 8,2 ha

Koivuvaltainen korpi sijaitsee laajan kohosuon eteläreunalla ja on suokokonaisuuden arvokkain osa. Maapohja on allikkoista ja erittäin pehmeää. Kääpäisiä pötkelöitä ja maapuita on kohtalaisen runsaasti. Puuston halkaisee pajukkoinen aukko, jonka piti olla sähkölinjan paikka, mutta maaperä oli liian pehmeää sähkötolpalle ja linja vedettiin suon eteläpuolitse. Kaavaehdotuksessa alue on osa maa- ja metsätalousaluetta.

S 35, Torholanrinteen lehto 1,4 ha

Rehevä lehto, jonka läpi virtaa kaksi pientä luonnontilaisista noroa. Metsikössä asustaa liito-oravia. Paikallisesti erittäin arvokas kohde. Alueella on myös linnustollisia arvoja. Kaavaehdotuksessa lehto on osa virkistysaluetta kahden asuinpienaloalueen välissä. Kohteen koillisreunaan on osoitettu ulkoilureitti. Lehtokasvillisuus ei kestä kulutusta, joten ulkoilu tulee ohjata hyväkuntoiselle polustolle tai tielle. Torholanrinteen lehdon ja norojen suojelu perustuu vesilain 1:17 a §, metsälain 10 § ja luonnonsuojelulain 49 §:än.

Leppäoja

S 36, Torholan metsä 22,9 ha

Metsä oli kaava-alueen merkittävin vanhan metsän kokonaisuus ja sillä on useita luontoarvoja. Metsä on erittäin tärkeä metsälintujen pesimäympäristö. Kasvillisuus vaihtelee maaston mukaan sisältäen korpia, kangasmetsää, tihkupintoja ja lähdekorven. Uudenmaan ELY-keskuksen ja Metsänhoitoyhdistyksen tekemien maastokatselmuksien mukaan metsä ei täyttänyt vanhan metsän suojelukriteerejä (kesällä 2010) ja kohteella on sittemmin suoritettu laajoja avohakkuita. Lähdekorpi, lehmukset yms arvokohteet on jätetty maisematyölavan ulkopuolelle. Kohde on kaavaehdotuksessa maa- ja metsätalousaluetta.

S 37, Katajasuo 1,9 ha

Katajasuon eteläisin osa on luonnontilaista, ojitamatonta sarakorpea. Suon pohjoisempi osa on ojitettu ja suokasvillisuus muuttuu rämeeksi. Kaavaehdotuksessa suo on pääosin virkistysaluetta, jonka poikki kulkee kevytliikenteen tie. Kuten muuallakin, reitin sijainti on ohjeellinen ja se tulee todennäköisesti sijaitsemaan suon jommalla kummalla puolella kantavalla rinteellä. Suoja-alueeksi on merkitty 1,9 hehtaaria. Katajasuon suojelu perustuu metsälain 10 §:än.

Lemmoonkallio

S 38, Lemmoonkallio 11 ha

Lemmoonkallio on korkea ja maisemallisesti ko-meaa kallioalue. Kallioilla kasvaa mäntymetsää ja kallioiden välisissä notkoissa kuusimetsää. Lemmoonkalliolla on kohtuullisen merkittävä lintulajien kokonaisuus. Yhdellä kalliolaella on erikoinen tasainen 10 metriä pitkä halkeama. Kaavaehdotuksessa Lemmoonkallio on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi, eikä sen läpi ole osoitettu ulkoilureittiä, vaikka alue olisi erittäin mielenkiintoinen retkeilykohde. Kalliomänniköiden suojelu perustuu metsälain 10 §:än.

S 39, Mökkipuron pähkinäpensaslehto 2,4 ha

Noro on alaosastaan luonnontilainen, pohjoisessa se on ojitettu. Noron ympärillä kasvaa sekametsälehtoa, jossa on 40-50 pähkinäpensasta. Noronvarsi lehtoineen on metsälain mukainen kohde, pähkinäpensaiden runsaus tekee alueesta myös luonnonsuojelulain mukaisen kohteen. Kesämökien pihapiirissä noron varresta on raivattu kenttäkerrosta pois.

Kaavaehdotuksessa alue on osoitettu omarantaisena asuinpientaloalueena, joka rajoittuu etelässä virkistysalueeseen ja koillisessa maa- ja metsätalousalueeseen. Suoja-alueeksi on merkitty noron ja lehdon lisäksi kapea kaistale mökkirantaa koillisen maa- ja metsätalousalueelle.

Vahvistetussa Pohjatalon rantakaavassa 0838 suoja-alue on merkitty noron varrella S4 kaavamääräyksellä ja ranta S2 kaavamääräyksellä. S4 kaavamääräyksen mukaan purouoma tulee säilyttää luonnontilaisena ja suojavyöhyke on 20 metriä leveä. Piha-alueita ei siis saisi hoitaa liian tehokkaasti puron varrella. S2 rantavyöhykkeen leveys on 20-40 metriä.

Noron suojelu perustuu vesilain 1:17 a §:än, lehdon suojelu perustuu metsälain 10 §:än ja pähkinäpensasalueen suojelu luonnonsuojelulain 29 §:än. Uudenmaan ELY-keskus ei ole vielä tehnyt alueesta suojelupäätöstä.

Torholan metsä

S 40, Pähkinärinteen liito-oravametsikkö 0,8 ha

Kohde oli aikaisemmin huomattavasti suurempi, ulottuen Turun maantien pohjoispuolelle. Pohjoisempi kuusivaltainen metsälehmuslehto on hakattu ja siellä on vain rippeitä liito-oravalle soveltuvaa metsää. Kaavaan merkitty eteläisempi osa on yhä liito-oravan elinympäristöä. Kaavaehdotuksessa Pähkinärinteen liito-oravametsikkö on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi. Länsiradan linjaus tulee kulkemaan tämän liito-oravametsikön poikki, mikä vaatii ennen toteuttamista poikkeusluvan Uudenmaan ELY-keskukselta. Liito-oravan suojelu perustuu luonnonsuojelulain 49 §:än.

S 41, Huhmarjoen ranta ja luhtametsä 14 ha

Huhmarjoki on maisemallisesti merkittävä joki, jota reunustavat tulvaniitit ja pensaikkalueet. Joki on tässä kohden 3-7 metriä leveä. Keskiuoksulla ei ole selviä äyräitä, joten vesialue leviää rajatta ympäröivään vetiseen luhtaan. Joen ympäristössä luhta on allikkoista tervaleppä-tuhkapajuluhtaa, jossa esiintyy vaateliasta kasvillisuutta. Idempänä on pajuluhtaa, jossa kasvaa pajujen lisäksi hieskoivua ja puumaisia halavia. Alueen reunoilla on kosteaa suurrohohlehtoa, jossa puusto on kookasta rauduskoivikko. Vyöhykkeinen luhta on luontotyyppinä yksi monimuotoisimpia ja ekologisesti tärkeimpiä elinympäristöjä. Huhmarjoen rantametsiköistä on tavattu mm. saukkoa ja viitasammakoita. Myös alueen linnusto on monipuolista.

Luhtametsään voi tehdä varovaisia hakkuita. Luhdasta poistetaan vain terveitä puita. Vanhat ja huonolaatuiset puut jätetään hakkaamatta ja pensaat sekä nuoret puut raivaamatta. Kaikki kelot ja maapuut yms. kuollut puu jätetään alueelle. Maanpinnan käsittely, ojitus ja lannoitus ovat kiellettyjä.

Huhmarjoen ranta ja luhta on osoitettu kaavaehdotuksessa osin maa- ja metsätalousalueeksi, osin suojaviheralueeksi. Eteläinen länsiranta on merkitty virkistysalueeksi. Alueelle ei ole osoitettu ulkoilureittejä. Kohde on maakunnallisesti merkittävä. Luhtametsän luontoarvojen säilyttäminen perustuu metsälain 10 §:än.

Pähkinärinne

S 42, Järvenpäänmäen tervaleppäkorpi 0,9 ha

Järvenpäänmäen itäpuolinen notko on kokonaisuudessaan hyvin edustavaa kurjenmiekkavaltaista tervaleppäkorpea. Tervaleppäkorpi lisäksi alueella kasvaa paatsamaa, tuomea, mustaherukkaa ja pajuja. Kasvillisuuden joukossa ei ole harvinaisia tai suojeltavia lajeja, mutta luontotyyppinä tervaleppäkorpi on tärkeä sienten, sammalien ja monien eläinlajien elinympäristö.

Kaavaehdotuksessa korpi on merkitty osaksi maa- ja metsätalousaluetta. Alueen poikki on pohjoispuolitse linjattu ratavarauus ja Turun moottorie laajenee leventyessään korven päälle.

Tervaleppäkorven suojelu perustuu luonnonsuojelulain 29 §:än. Suojelupäätöksen tekee Uudenmaan ELY-keskus. Mikäli tervaleppäkorpi täyttää luonnonsuojeluasetuksessa annetut suojeltavan luontotyyppin kriteerit, radan toteuttaminen ja valtatie leventäminen vaativat poikkeusluvan Uudenmaan ELY-keskukselta.

Luhta

Vesistönsuojelu

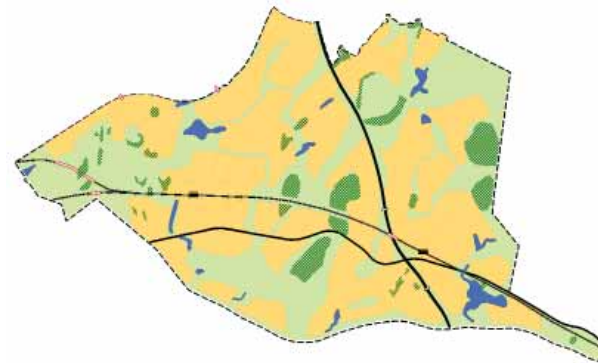
Maaston vesiolosuhteet muuttuvat rakennettavilla alueilla. Asuin- ja työpaikka-alueiden pinta-alasta noin puolet muuttuu vettä läpäisemättömäksi pinnaksi. Tällä on merkitystä laskuojien ja purojen vedenlaatuun, sekä lopulta lähijärvien vedenlaatuun. Jotta sadevesien ja lumien sulamisvesien virtaamavaihteluista ei aiheutuisi haitallisia muutoksia järvien vedenlaatuun, muuttuvia vesiolosuhteita tulee ennakoida osana alueen suunnittelua.

Osayleiskaavan määräyksiin on sisällytetty suunnittelumääräys hulevesien hallintasuunnitelman tekemisestä kaikille asemakaavoitettavaksi tarkoitetuille rakentamisalueille. Hulevesien hallintasuunnitelmassa selvitetään maankäytön aiheuttamien hulevesien määrä ja valumareitit sekä tehdään esitys alueen hulevesien hallintamettelyistä sekä niiden huomioimisesta asemakaavatyössä. Hulevesiselvitys tehdään osana asemakaavoitusprosessia ennen asemakaavaehdotuksen vahvistamista.

Nummelan eteläosien osayleiskaavaa varten on tehty pintavesiselvitys luonnoksen pohjalta (Pöyry 2009). Työn yhteydessä tehtiin tarkka maastomalli valumien arvioimiseksi. Selvityksen pohjalta voidaan yksittäiset asemakaavoja varten laadittavat hulevesiselvitykset yhdistää osaksi laajempaa kokonaisuutta.

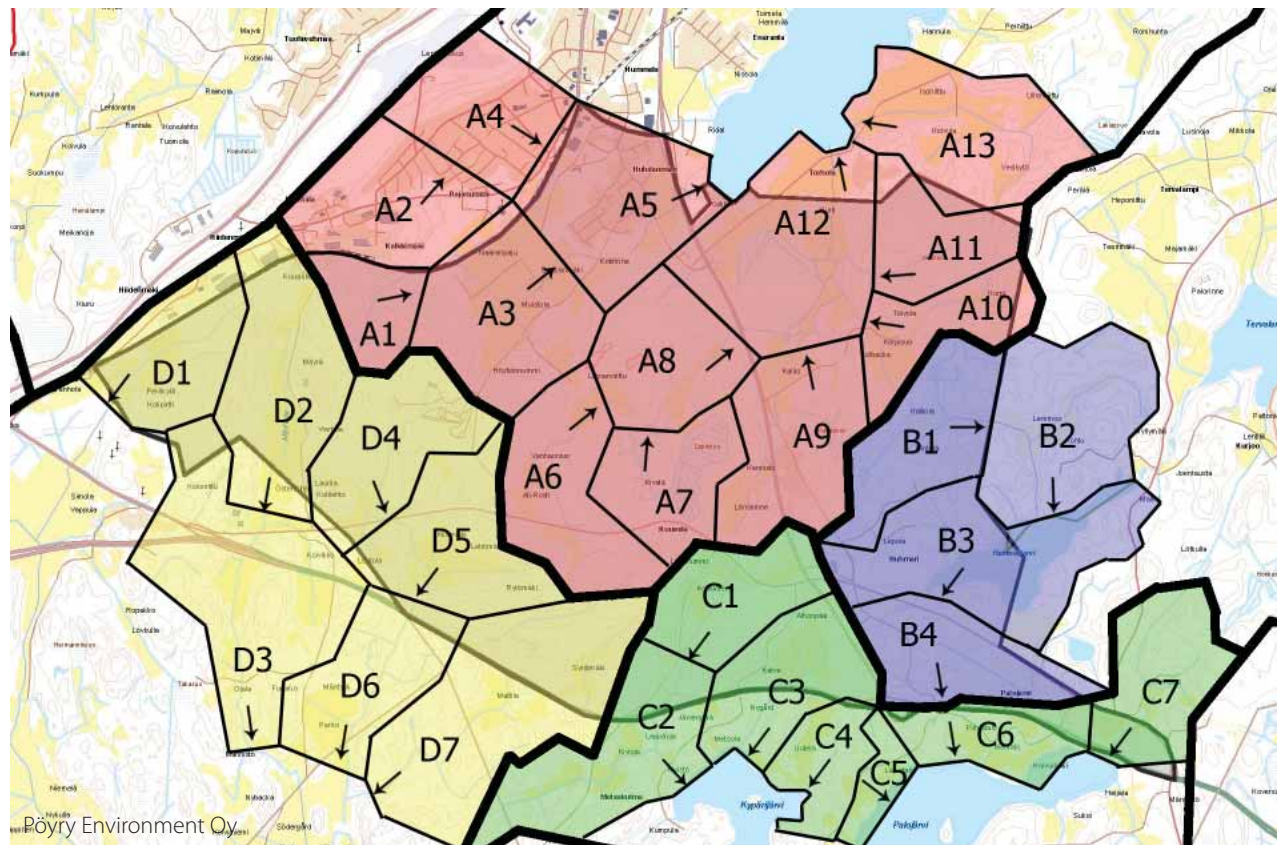
Osayleiskaavan aluevarauksissa on huomioitu hulevesien käsittelyn vaatima tilatarve. Tehokkaimmin rakennettavien asunto- ja työpaikkakortteleiden ympärillä on hulevesien käsittelyä varten laajat aluevaraukset (V tai EV), jotka sijaitsevat maiseman notkokohdissa, joihin vesi luontaisestikin kääntyy. Vesitalouden tasapainottamisen lisäksi hulevesien käsittelyalueilla on muita maankäytöllisiä rooleja, useimmiten ne toimivat virkistysalueina.

Vesilain mukaiset suojelukohteet (luonnontilaiset purot, lähteiköt) on huomioitu S-suojelukohdemerkinnöissä. Kaava-alueen 42 suojelukohteesta 14 sisältää vesilakikohteen.

Yllä: vesilakikohteet sinisellä

alla: Siuntiojoen osavaluma-alueet ja niiden pienvaluma-alueet. Nuolet kuvaavat kunkin pienvaluma-alueen pintavesien purkusuntaa.

W

Vesialue

Kaivamis-, täyttämisen-, ruoppaus- tai muu näihin verrattavissa oleva toimenpide on luvanvaraista siten kuin MRL 128 §:ssä on säädetty.

Vesialue

Vesialueena on kaavakartalle merkitty Huhmarjärvi, Huhmarjoki sekä Kiilamäen lampi. Yleiskaavaehdotus ei ota kantaa vesialueiden käyttöön, mutta kaikki vesialueiksi merkityt on tarkoitettu säilyttää vesialueina jatkossakin. Siksi vain yksi ihmisen kaivama lampi on mukana merkinnöissä, vaikka kaava-alueella on useita keinotekoisia vesialuita. Kiilamäen lampi on paikkaansa sopiva ja sen ympärille on kehittynyt kaunista metsälampikasvillisuutta.

Vesialueella tapahtuvaan kaivamiseen, täyttämiseen tai ruoppamiseen kaava tuo vahvistuessaan muutoksen aikaisempaan. Osayleiskaavan vesialueilla on jatkossa haettava muutostöihin maisematyölupa. Lupaa ei tarvita yleis- tai asemakaavan toteuttamiseksi tarpeellisten taikka myönnetyn rakennus- tai toimenpideluvan mukaisten töiden suorittamiseen eikä vaikutuksiltaan vähäisiin toimenpiteisiin. Lupa ei ole myöskään tarpeen, jos toimenpide perustuu yleisistä teistä annetun lain mukaiseen hyväksytyyn tiesuunnitelmaan.

Maisematyöluvien tarkoitus on varmistaa, että tehdyt muutostyöt tukevat rannoille suunniteltua maankäyttöä. Toimenpiderajoitteen tarkoituksena ei ole estää muutostöitä. Ei ole kenenkään etu, jos Huhmarjoki pusikoituu umpeen tai Huhmarjärven lahdemat kasvavat pelkkää järviruokoa.

Pohjavesialue

Osayleiskaavaehdotukseen on merkitty kapea pohjavesialue kaavakartan luoteisreunaan. Se on osa Nummelanharjun pohjavesialuetta, joka on kokonaisuudessaan pinta-alaltaan lähes 13 neliökilometriä (Nummelan eteläosien osayleiskaava on 20 km²). Pohjavesialueella on kolme vedenottamoaa, molemmat Nummelanharjun toisella puolella.

Yleiskaava-alueella on toki pohjavettä muuallakin kuin pohjavesialueeksi merkityllä kaistaleella. Kunnallisen vesihuollon ulkopuolella kiinteistöt ovat omien kaivojensa varassa. Siksi kaavaa laadittaessa on pyritty löytämään ne alueet, joilla maankäytön muutokset saattavat aiheuttaa muutoksia paikalliseen pohjavedenpintaan. Suurin riski haitallisiin pohjavedenpinnan muutoksiin on Höytiönummella, jonne on suunniteltu tiivistä keskustajuna-aseman ympärille. On kuitenkin epätodennäköistä, että alueella olisi enää siinä vaiheessa kiinteistöjä oman kaivonsa varassa. Kunnan vesihuollon toiminta-alue kasvaa kattamaan uudet rakentuvat alueet.

Vihdin kunnan mittausoimi on suorittanut Huhmarin alueella pohjaveden pinnan seurantaan vuodesta 2008.

Pohjavesialue

Alueelle ei saa asemakaavalla osoittaa pohjaveden laatua vaarantavia toimintoja. Rakennuspaikat on sijoitettava niin, että kaikki jätevedet voidaan johtaa kunnan viemäriin. Tieväylät tulee suunnitella siten, että liikenteen ja tienpidon mahdolliset haitat pohjaveden laadulle voidaan välttää.

Suojaviheralue

Kaavaehdotukseen on merkitty 47 hehtaaria suojaviheralueita. Suojaviheralueella on tarkoitus estää ympäristöhäiriöiden syntymistä tai vähentää niiden vaikutusta. Alueiden tarkoitus ei ole toimia virkistysalueina, vaan muuten vaikuttaa ympäristönlaatuun parantavasti. Rakentamattomina vyöhykkeinä ne toimivat myös osana ekologista verkostoa.

Noin 30 hehtaaria suojaviheralueista on varattu laajan melusuojausten toteuttamiseen: 5 ha Hanko-Hyvinkää radan varrella, 18 ha Porintien varrella ja 7 ha Turun moottoritien varrella. Lusilan EV-alueella on tärkeä merkitys toimia joskus tulevaisuudessa (puuston kasvetta) mahdollisena Porintien ylityspaikkana liito-oraville.

14 hehtaaria suojaviheralueista on varattu uusien hulevesialueiden toteuttamiseen. Kaava-alueelle tulee hulevesialueita muuallekin asemakaavasuunnittelun yhteydessä, mutta nämä merkittävimmät kohteet on varattu jo yleiskaavavaiheessa.

6,4 hehtaarin suuruinen varaus Huhmarjoen luhtametsässä toimii jo nyt luontaisena hulevesialueena ja tulvien tasaajana. Alueelle on kehittynyt maakunnallisesti merkittävä luontoympäristö tulvimisen seurauksena. Vielä vuoden 1924 kartoissa Huhmarjoen itärannalla oli laaja niitty Haukilammenojan molemmin puolin. Tilanne muuttui moottoritien rakentamisen myötä. Aluetta on tarkoitus ylläpitää pintavesien valunhuippujen tasaajana.

Länsirinteellä ja Tuusankorvessa on kalliolaella suojaviheraluetta työpaikkarakentamisen ja olemassa olevan asutuksen välissä. Merkinnoilla on tarkoitus turvata alueen kallioprofiili osana liikenteen melusuojausta.

EV Suojaviheralue

Alue varataan ympäristöhäiriöiden estämiseen ja vähentämiseen liittyvään toimintaan. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattavissa oleva toimenpide on luvanvaraista siten kuin MRL 128 §:ssä on säädetty.

! Terveyshaitan poistamistarve

Merkintä osoittaa riskikohteet, joissa maaperä saattaa olla pilaantunutta. Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve tulee selvittää asemakaavaa laadittaessa tai haja-asutusalueella ennen rakennusluvan myöntämistä.

Terveyshaitan poistamistarve

Osayleiskaavaehdotukseen on merkitty 7 kohdetta, joilla on todettu tai voidaan epäillä olevan maaperän puhdistamistarvetta.

Vastuu maaperän pilaantumisesta ratkaistaan saastumisajankohdan lainsäädännön mukaan. Vuonna 2000 voimaan tullutta ympäristönsuojelulakia sovelletaan, jos pilaantuminen on tapahtunut jätelain voimaantulon 1.1.1994 jälkeen, muutoin sovelletaan 1.4.1979 voimaantullutta jätehuoltolakia, myös taannehtivasti.

Maaperän pilaantuneisuuden selvittämisen ja puhdistamisvelvollisuus on ensisijaisesti saastumisen aiheuttajalla. Toissijaisesti vastuu on yleensä kiinteistön haltijalla. Esim. kiinteistön ostaja voi joutua kunnostamisvastuuseen hankittuaan kiinteistön, jonka maaperä on pilaantunut. Kunnostuksesta voi joissakin tapauksissa joutua vastaamaan myös kunta.

Lähes kaikki pilaantuneet alueet pystytään puhdistamaan terveys- ja ympäristövaatimusten mukaisiksi. Pilaantuneelle maalle rakentaminen maksaa kuitenkin lähes poikkeuksetta enemmän kuin puhtaalle maalle rakentaminen. Maaperän puhdistamisen kustannukset voidaan arvioida yleensä vasta asemakaavoituksen yhteydessä, kun maaperän laadusta on tehty perusteellisia tutkimuksia ja kunnostussuunnitelma. Maaperän tutkimiseen ja puhdistamiseen löytyy helpommin rahaa, mikäli kohteeseen on suunnitteilla rakentamista.

Osayleiskaavaehdotukseen merkitys kohteet: Ajoharjoittelurata (Pillistöntie 90 A), Entinen betonipaalutehdas (Huhmarnummentie), Öljyvähinko (Vanhan Sepäntie 6-8), Entinen lasikuituvenehalli (Mäyräntie 22-24), Nummelan jäteveden puhdistamo (Pillistöntie 90 B), Entinen väritehdas (Palajärventie 19), Entinen kasvihuone (Kattilamäentie 22).

Kartta kohteista sivu 40.

Osayleiskaavan toteutuminen

Nummelan eteläosien osayleiskaavan on tarkoitus ohjata kaava-alueen maankäyttöä vuoteen 2030 saakka. Osayleiskaavaan merkittyjen rakentamisalueiden rakentuminen edellyttää asemakaavoittamista. Asemakaavojen laatimista ajoittamalla voidaan vaikuttaa siihen missä järjestyksessä ja aikataulussa alueet alkavat toteutua. Vihdin kunnanvaltuusto hyväksyy vuosittain kaavoitusohjelman, joka sisältää tulevat kaavahankkeet.

Osayleiskaavaehdotus sisältää kaavamääräyksen, jolla ohjataan kaavan toteutumisen ajoittamista. Asemakaavoitettavaksi tarkoitettujen alueiden ajoitus on merkitty osayleiskaavakartalla erilliseen vinjettikuvaan. Ajoitusta koskevat kaavamääräykset liittyvät kyseiseen vinjettikuvaan.

Tummanharmaalla merkityt alueet on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi ja toteutettavaksi ensivaiheessa. Keski- ja vaaleanharmaat alueet on tarkoitettu asemakaavoittamaan myöhemmin yhdyskuntarakenteen kehittyessä.

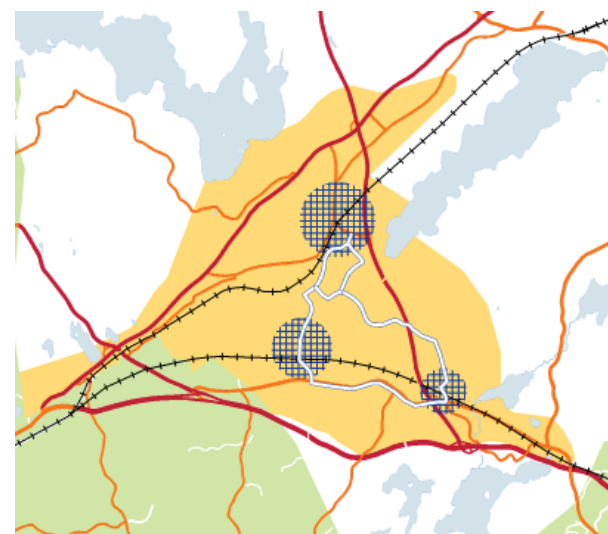
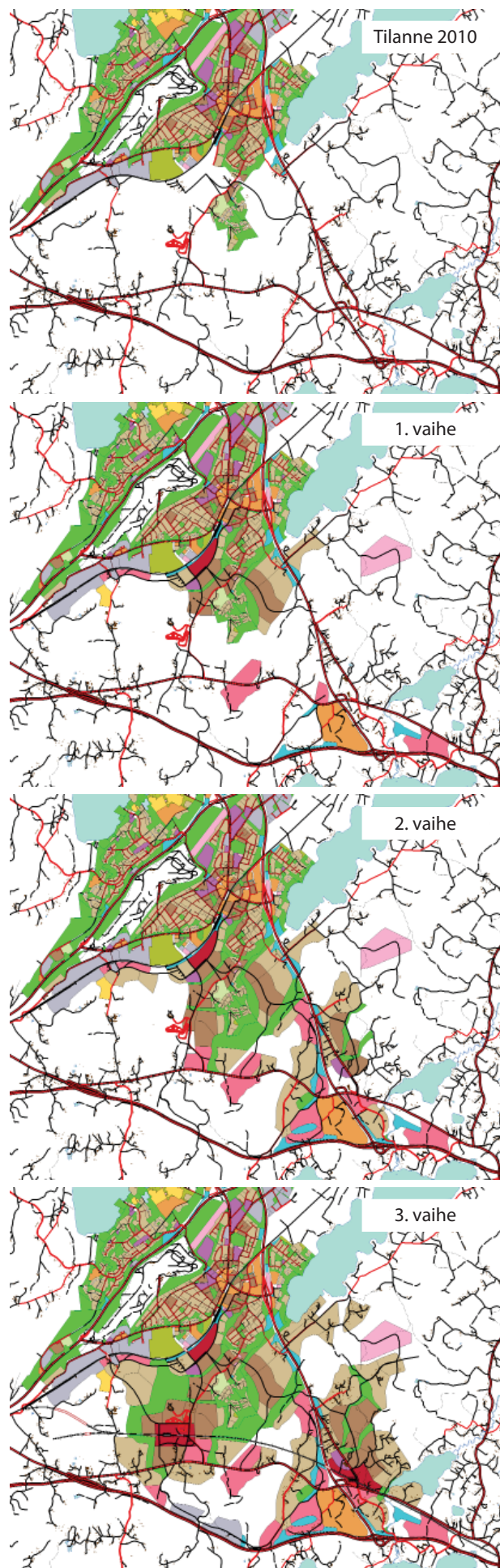
Alueiden jaolla ensisijaisesti ja myöhemmin toteutettaviin pyritään estämään tilanne, jossa joku rakennuskohde alkaisi toteutua omana irrallisena saarekkeenaan ilman palveluita.

Vihdin kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaan kaavoituksella tulee turvata kysyntää vastaava yritystonttitarjonta liikenteellisesti ja asiakasvirtojen kannalta hyviltä paikoilta. Siksi työpaikka-alueet on merkitty toteutettavaksi etupainotteisesti, 155 ha 1. vaiheessa, 57 ha 2. vaiheessa ja 75 ha 3. vaiheessa.

Asuntoalueiden toteuttamisessa pääpaino on Porintien suuntaisesti Huhdanmäeltä Helsinkiin päin, alkuvaiheessa keskittyen Nummelan laajentamiseen Pajuniityn, Linnanniitun ja Ridalinmetsän alueella. Alkuvaiheen rakentaminen tukeutuu vanhan Nummelan sekä Huhmarin palveluihin. Myös tie- ja kunnallistekniikan verkko on näillä alueilla jo olemassa tai sinne helposti toteutettavissa.

Viereisessä kuvasarjassa on värillisenä esitetty asemakaavoitetut alueet oletetussa aikajärjestyksessä. Todellisuudessa toteutusjärjestys ei ole näin selkeä, sillä laajat yleiskaavavaraukset asemakaavoitetaan pienemmissä osissa. Osa alueista voi jäädä kokonaan kaavoituksen ulkopuolelle, mikäli kunta ei saa hankittua maata omistukseensa eikä maanomistajan kanssa saada tehtyä maankäyttösopimusta. On myös mahdollista, että kuntien kaavoitusmonopolia rajoitetaan, eikä taajamaa saa kasvattaa Höytiönnummelle ja Huhmariin ennen Länsiratapäätöstä, joka voi pahimmillaan kestää vuoteen 2050.

Maankaatopaikka ei tarvitse asemakaavaa toteutuakseen, mutta merkittävänä maankäyttömuotona se on merkitty karttaan näkyviin.

Nummelan taajaman ulottuvuudet tulevaisuudessa.

Taajama jatkuu Lohjan kaupungin puolella. Idässä lähin naapuri on Veikkolan taajama, johon tulee aina jäämään metsäinen rako kuntarajan molemmin puolin. Seuraavat suuret taajamat idän suunnassa ovat Hista ja Espoon keskus.

Etelässä rajana on moottoritie, eikä Nummelasta ole moottoritien toiselle puolelle kuin paikallista liikennettä. Porintie vetää pohjoiseen, Vihdin Kirkonkylään, ja edelleen Karkkilan kaupunkiin. Vihdin Kirkonkylä on tällä välin kasvanut etelään Nummelaa kohtaan. Nummelan kasvua pohjoiseen Kirkonkylän ja Ojakkalan suuntaan rajoittaa edelleen harjun ja pohjaveden suojele.

Nummelassa on kolme palvelukeskittymää, joista vanha Nummelan keskusta on kaikkein vetovoimaisin.

Toisessa vaiheessa asuntorakentaminen keskittyy sisäisen linja-autolenkin mahdollistavan käytävän varteen, eli Pillistöntien ja Pihtisillantien ympärille. Toissijaisesti toteutettavien alueiden suunnittelu ja rakentaminen aloitetaan vasta kun viereinen alue on jo toteutuksessa ja tulevat liikenneyhteydet joukkoliikennepalveluineen ovat selvillä. Tässä vaiheessa tulee asemakaavoitettavaksi useita vanhoja omakotitaloalueita, jotka ovat rakentuneet ilman kaavaa.

Myöhemmin toteutettavina alueina on esitetty mm. koko Höytiönnummen aseman seutu, sillä sen suunnittelu on riippuvainen mm. ratasuunnittelusta. Höytiönnummen rakentuminen voi tukeutua myös Pillistöntiehen, mikäli sen varrelle saadaan toteutettua linja-autolla joukkoliikenneyhteys Nummelan linja-autoasemalle ja Huhmariin. Linja-autoreitin vaikutus kulkutapavalintaan on tosin paljon kapeampi kuin juna-asemalla.

Vaikka on todennäköistä, että osayleiskaavan mukainen rakenne toteutuu myöhemmin kuin 2030, tavoitevuotta ei ole haluttu muuttaa. Vihdin kunnalla on tavoitteena toteuttaa kaava tässä aikataulussa. Tämä osayleiskaava on kuitenkin myös seudullisesti merkittävä ja se pystyy toteutumaan täydessä mitassa vain mikäli seudulliset maankäyttöratkaisut (maakuntakaava ja ratapäätökset) sitä tukevat.

Tavoitteiden ja palautteen huomioon ottaminen

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottaminen

Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu

Olemassa olevia yhdyskuntarakenteita hyödynnetään sekä eheytetään kaupunkiseutuja ja taajamia.

- *Vihdin kasvu ohjataan Nummelan eteläosiin olemassa olevan valtatieverkoston yhteyteen, osaksi naapurikuntien kanssa kehitettävää Länsiradan vyöhykettä.*

Yhdyskuntarakennetta kehitetään siten, että palvelut ja työpaikat ovat hyvin eri väestöryhmien saavutettavissa ja mahdollisuuksien mukaan asuinalueiden läheisyydessä siten, että henkilöautoliikenteen tarve on mahdollisimman vähäinen. Liikenneturvallisuutta sekä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parannetaan.

- *Vihdin suurimman taajaman sisään ja reunoille on sijoitettu 287 hehtaaria erilaisia työpaikka-alueita. Kaavaratkaisulla nostetaan Vihdin työpaikkaomavaraisuutta ja parannetaan palveluita, mikä vähentää tarvetta liikkua pääkaupunkiseudulle. Kaavan liikenneverkko ja kevyen liikenteen reitistö perustuvat Etelä-Nummelan liikenneselvitykseen, jossa liikenneturvallisuus ja kevytliikenne tutkittiin.*

Alueidenkäytöllä edistetään elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä osoittamalla elinkeinotoiminnalle riittävästi sijoittumismahdollisuuksia olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta hyödyntäen. Runsaasti henkilöliikennettä aiheuttavat elinkeinoelämän toiminnot suunnataan olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisään tai muutoin hyvien joukkoliikennedyhteyksien äärelle.

- *Elinkeinotoiminnalle on osoitettu sijoittumismahdollisuuksia parhaille paikoille tulevien asemaseutujen yhteyteen, jotka ovat myös osa linja-autoliikenteen laatukäytävää.*

Kaupunkiseutujen työssäkäyntialueilla varmistetaan alueidenkäytölliset edellytykset asutorakentamiselle ja sen tarkoituksenmukaiselle sijoittumiselle sekä hyvälle elinympäristölle.

- *Kaavaehdotuksessa on keskitetty asuntoaluevaraukset hyvien joukkoliikennedyhteyksien ja palveluiden lähelle. Myös laajemmat pientaloalueet sijaitsevat noin 2 kilometrin säteellä joukkoliikennereiteistä.*

Alueidenkäytössä kiinnitetään erityistä huomiota ihmisten terveydelle aiheutuvien haittojen ja riskien ennalta ehkäisemiseen ja olemassa olevien haittojen poistamiseen.

- *Alueen suurin ympäristöhaitta on liikennemelu, joten melusuojuukseen on kiinnitetty erityistä huomiota toimintojen sijoittelussa sekä varaamalla alueita melusuojuukseen.*

Yleiskaavoituksessa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja esittää eheyttämiseen tarvittavat toimenpiteet. Erityisesti kaupunkiseuduilla on varmistettava henkilöautoliikenteen tarvetta vähentävä sekä joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä edistävä liikennejärjestelmä. Kaupunkiseuduilla on myös varmistettava palvelujen saataavuutta edistävä keskusjärjestelmä ja palveluverkko sekä selvittävä vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittuminen.

- *Kaavaratkaisun rakenne perustuu palvelukeskittymien ympärille rakentuvaan tiiviiseen taajamaan, joka tukeutuu joukkoliikenteeseen. Asuntoalueita yhdistää toisiinsa ulkoilu- ja kevyen liikenteen verkosto, joka tarjoaa autottoman vaihtoehdon jopa kuntarajojen yli liikuttaessa. Nummelaan on varattu palvelualueita arvioitun väestökehityksen mukaisesti.*

Alueidenkäytön suunnittelulla on huolehdittava, että asunto- ja työpaikkarakentamiseen on tarjolla riittävästi tonttimaata.

- *Osayleiskaavaehdotukseen merkityt aluevaraukset mahdollistavat yli 1000 hehtaarin asemakaavoittamisen asunto- ja työpaikkarakentamiseen.*

Alueidenkäytön suunnittelussa uusia huomattavia asuin-, työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei tule sijoittaa irralleen olemassa olevasta yhdyskuntarakenteesta. Vähittäiskaupan suuryksiköt sijoitetaan tukemaan yhdyskuntarakennetta.

- *Suurin osa Vihdin tulevasta kasvusta ohjataan Nummelan eteläosiin. Seudullisesti Nummela on osa Länsiradan kehityskäytävää, kolmen eri valtatie-risteysaluetta. Vähittäiskaupan suuryksiköt sijaitsevat Nummelan vanhassa keskustassa.*

Yleis- ja asemakaavoituksessa on varauduttava lisääntyviin myrskyihin, rankkasateisiin ja taajamatulviin.

- *Osayleiskaavaehdotus sisältää asemakaavoitusta koskevan suunnittelumääräyksen, jossa edellytetään hulevesien hallintasuunnitelman tekemistä. Kaava-alueelta ja sen ympäristöstä on tehty laaja pintavesiselvitys hulevesisuunnitelmien pohjaksi.*

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen maa- ja kallioperän soveltuvuus suunniteltuun käyttöön. Pilaantuneen maa-alueen puhdistustarve on selvittävä ennen ryhtymistä kaavan toteuttamistoimiin.

- *Rakentaminen on ohjattu yleiskaavatarkkuudella selänteille ja rinteille. Mahdollisesti pilaantuneet maa-alueet on merkitty kaavaehdotukseen terveystaitan poistamistarve -merkinnällä.*

Alueidenkäytössä on ehkäistävä melusta, tärinästä ja ilman epäpuhtauksista aiheutuvaa haittaa ja pyrittävä vähentämään jo olemassa olevia haittoja. Uusia asuinalueita tai muita melulle herkkiä toimintoja ei tule sijoittaa melualueille varmistamatta riittävästi meluntorjuntaa.

- *Osayleiskaavaehdotukseen on merkitty laskennallinen melualue vuoteen 2030 arvioituna. Siihen liittyvä kaavamääräys edellyttää melusuojuuksen toteuttamista asemakaavoitettaessa. Melusuojuuksen toteuttamisen kannalta vaikeimpiin kohteisiin on varattu leveät suojaviheralueet meluntorjuntaa varten.*

Alueidenkäytössä tulee edistää energian säästämistä sekä uusiutuvien energialähteiden ja kaukolämmön käyttöedellytyksiä.

- *Suurin osa Nummelan uusista rakentamisalueilta on tarkoitus liittää kaukolämpöverkkoon.*

Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava terveellisen ja hyvälaatuisen veden riittävä saanti ja se, että taajamien alueelliset vesihuoltoratkaisut voidaan toteuttaa. Lisäksi alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon jätevesihaittojen ehkäisy.

- *Kaava-alueelle on laadittu vesihuollon mitoitustarkastelu. Lohjan kaupungin kanssa on tehty sopimus veden toimittamisesta poikkeustilanteissa. Parhailaan neuvotellaan siirtoviemäriputken rakentamisesta Espooseen.*

Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto

Liikennejärjestelmiä suunnitellaan ja kehitetään kokonaisuuksina, jotka käsittävät eri liikennemuodot ja palvelevat sekä asutusta että elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Liikennejärjestelmä ja alueidenkäyttö sovitetaan yhteen siten, että vähennetään henkilöautoliikenteen tarvetta ja parannetaan ympäristöä vähän kuormittavien liikennemuotojen käyttöedellytyksiä. Erityistä huomiota kiinnitetään lisäksi liikenneturvallisuuden parantamiseen.

- *Osayleiskaavan liikennetarkaisut perustuvat kaavaa varten laadittuun liikenneselvitykseen. Kaavaehdotuksessa on huomioitu myös naapurikuntien kanssa yhteistyössä tehty Länsiradan maankäytön kehityskuvaselvitys.*

Alueidenkäytön suunnittelussa on säilytettävä mahdollisuudet toteuttaa moottoriväylä välillä Helsinki – Vaalimaa, uudet rautatieyhteydet Helsingistä Turun ja Pietarin suuntiin sekä muita valtakunnallisesti merkittäviä väyliä.

- *Kaavaehdotus sisältää 100 metriä leveän ratavarauksen rautatieyhteyden toteuttamiseksi. Myös Turun moottoritien (vt 1) levittämiseen on varauduttu.*

Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat

Alueidenkäytöllä edistetään elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä. Ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden sekä tarpeen mukaan niiden ja muiden arvokkaiden luonnonaluiden välillä edistetään.

- *Alueen suojeluvuorot on huomioitu aluevarauksilla ja kaavamääräyksillä. Rakennettavaksi tarkoitettujen alueiden ympärillä on laajoja rakentamattomia alueita, jotka muodostavat kattavan ekologisen verkoston niin paikallisesti kuin maakunnan tasolla.*

Alueidenkäytössä edistetään vesien hyvän tilan saavuttamista ja ylläpitämistä.

- *Kaavaratkaisuilla ja -määräyksillä on huomioitu pintavesien hallinta ja imeytys, vesilain mukaiset pienvesikohteet sekä pohjavesialueet.*

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet. Alueidenkäyttöä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tarpeettomasti pirstota.

- *Kaavaratkaisussa merkittävimmät luontokohteet on jätetty rakentamisen ulkopuolelle ja niiden kaavamääräyksissä on käytön rajoitteita. Keskeisillä rakentamisen Nummelaan, Vihti levittää vähemmän Nuuksion tai Vihtijärven suuntaan, missä on kunnan suurimmat yhtenäiset metsäalueet.*

Alueidenkäytössä on otettava huomioon pohja- ja pintavesien suojelutarve ja käyttötarpeet. Pohjavesien pilaantumisen ja muuttamisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle niistä pohjavesialueista, jotka ovat vedenhankinnan kannalta tärkeitä ja soveltuvat vedenhankintaan.

- *Kaava-alueen sisältämät työpaikka-alueet vaikuttavat epäsuorasti Nummelanharjun pohjavesialueeseen positiivisesti mahdollistamalla pohjavettä vaarantavien toimintojen siirtämisen pois Nummelanharjulta.*

Ilman erityisiä perusteita ei hyviä ja yhtenäisiä peltoalueita tule ottaa taajamatoimintojen käyttöön eikä hyviä ja laajoja metsätalousalueita pirstoa muulla maankäytöllä.

- *Ohjaamalla Nummelan kasvu etelään säästetään Nummelan arvokkain peltoalue Enäjärven länsipuolella rakentamattomana kulttuurialueena. Laajat pientaloalueet Nummelassa taajama-alueiden äärellä vähentävät tarvetta rakentaa haja-asutusalueille muualle Vihtiin.*

Helsingin seudun erityiskysymykset

Helsingin seutua kehitetään kansainvälisesti kilpailukykyisenä valtakunnallisena pääkeskuksena luomalla edellytykset riittävälle ja monipuoliselle asunto- ja työpaikkarakentamiselle, toimivalle liikennejärjestelmälle sekä hyvälle elinympäristölle.

- *Vihti liittyy Helsingin seudun kehitykseen erityisesti Nummelan kautta, joka on osa Länsiradan kehitysvyöhykettä. Nummelan eteläosiin on varattu merkittäviä uusia asunto- ja työpaikka-alueita.*

Helsingin seudulla edistetään joukkoliikenteeseen, erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta. Seudun keskuksia vahvistetaan asunto-, työpaikka- ja palvelukeskuksina.

- *Kaavaehdotuksen ratkaisu perustuu Länsirataan ja sen asemaan. Rakenne toimii päätieverkon varassa linja-autoliikenteeseen tukeutuen myös ilman rataa.*

Riittävän asuntotuotannon turvaamiseksi on alueidenkäytössä varmistettava tonttimaan riittävyys.

- *Kaavaehdotuksen asuntoaluevaraukset varmistavat asemakaavoitettavan alueen riittävyyden koko kaavan tarkasteluajanjaksolle.*

Alueidenkäytön suunnittelussa merkittävä rakentaminen tulee sijoittaa joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen palvelualueelle. Alueidenkäytön mitoituksella tulee parantaa joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä ja hyödyntämismahdollisuuksia. Alueidenkäytössä tulee ehkäistä olemassa olevasta yhdyskuntarakenteesta irrallista hajarakentamista.

- *Tiivis rakentaminen on sijoitettu linja-autoliikenteen laatuikäntävään ja lähes kaikki uudet rakentamisalueet sijoittuvat 2,5 km säteelle juna-asemavaruksista.*

Uusien asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueiden käyttöönotto ja jo olevien alueiden huomattava täydennysrakentaminen tulee ajoittaa siten, että mahdollisuudet joukkoliikenteen hyödyntämiseen varmistetaan.

- *Vihdin kunnalla on maapoliittinen ohjelma, joka auttaa hallitsemaan asemakaavoitettavien alueiden toteuttamisaikataulua. Nummelan asuntoalueiden kehitys seuraa olemassa olevaa joukkoliikenteen laatuikäntävää ja uusien linjojen avaaminen tullaan ajoittamaan asukasmäärän kasvun mukaan.*

Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava väestön tarpeiden edellyttämät ylikunnalliseen virkistyskäyttöön soveltuvat, riittävän laajat ja vetovoimaiset alueet sekä niitä yhdistävän viheralueverkoston jatkuvuus.

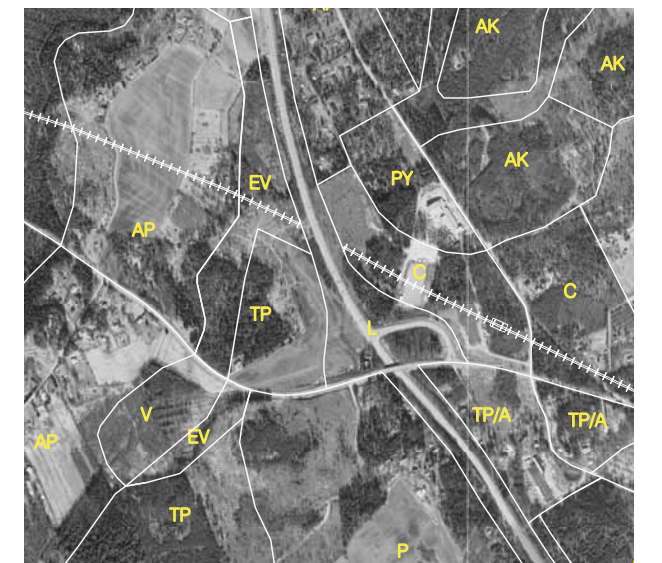
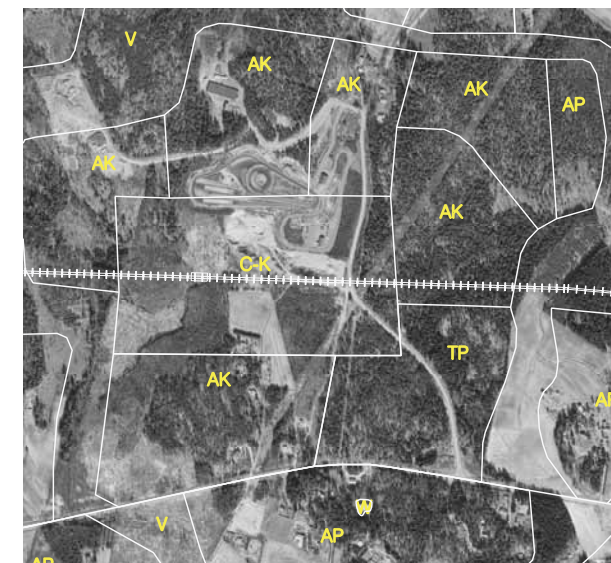
- *Vihdin merkittävimmät ylikunnalliset virkistyskäytössä olevat alueet ovat Nummelanharju liikuntapalveluineen ja Nuukio retkeilyalueineen. Kaavaehdotuksessa on huomioitu yhteydet niin Nummelanharjulle kuin Nuuksioon.*

Maakuntakaavan huomioon ottaminen

Nummelan eteläosien poikki merkitty ulkoilureitti ja viheryhteystarve on huomioitu osayleiskaavaehdotuksessa koko matkalta Siuntion suunnalta Enäjärvelle. Yhteys on linjattu arvokkaiden luontokohdeiden kautta sisältäen kolme erilaista arvokasta suokohdetta, kalliometsää ja perinnebiotooppeja. Maankäyttövaraukset sisältävät maa- ja metsätalousoalueita, virkistysaluetta ja suojaviheraluetta.

Kapeimmillaankin yhteys on noin 140 metriä leveä, tosin tarkat rajat määräytyvät vasta asemakaavoituksen myötä. Reitin toimivuus ekologisena yhteytenä ei enää parane aluetta laajentamalla. Eläinten kulkua Siuntion Enäjärven kautta Nuuksioon rajoittavat kaksi moottoritietä, maantie, tuleva junarata ja 400 kV sähkölinja. Merkittävin ekologinen yhteys Siuntion Nuuksioon kulkeekin Palojärven itäpuolitse.

Maakuntakaavan taajama-aluearajaus, kylämerkkintä, maankäytön kehittämisen kohdealue liiken-teellisessä solmukohdassa ja taajaman kasvusuun-tanuoli on osayleiskaavaehdotuksessa yhdistetty yhtenäiseksi taajama-alueeksi. Uusi taajamarajaus ja sen sisältämä tilaa vaativan kaupan keskittymä Huhmarissa edellyttävät vastaavia merkintöjä tekeillä olevaan vaihemaakuntakaavaan. Maakuntakaavaan merkitty ohjeellinen ratavaraus on Liikenneviraston suunnittelutyön myötä täsmentynyt etelämmäksi. Ratavaraus on merkitty kaavaehdotukseen.

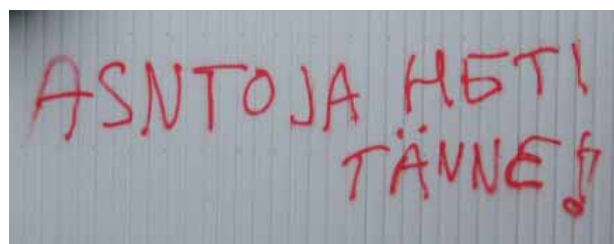
Kunnan omien tavoitteiden huomioon ottaminen

Osayleiskaavaprosessin aikana Vihdin kunta on tehnyt yhteistyötä Lohjan, Kirkkonummen ja Espoon kanssa maankäytön ja liikenteen kehittämisessä. Vihdin kunta, Kirkkonummen kunta ja Espoon kaupunki ovat valtuustoissaan hyväksyneet yhteistyösopimuksen, joka koskee mm. maankäyttöä, kaavoitusta ja liikennettä.

Sopimuksen mukaan sopijakunnat jatkavat yhteisten raja-alueiden maankäyttöä, kaavoitusta ja liikennettä koskevaa suunnitteluyhteistyötä, joka koskee mm. Histan, Veikkolan ja Nummelan alueita ja uuden ratayhteyden toteuttamista. Länsiradan maankäytön kehityskuvaselvitys valmistui kesällä 2009. Yhteistyön keskeisenä tavoitteena on ollut suunnitella Länsirata-vyöhykkeen maankäyttöä siten, että rataan perustuvan joukkoliikenteen järjestäminen on mahdollista. Lisäksi tuetaan joukkoliikenteen käyttöä lisääviä toimenpiteitä. Sopijakunnat edistävät pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmän laajentamista Helsingin seudulle sekä edistävät Vihdin ja Kirkkonummen mahdollista liittymistä HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymän jäseneksi.

Osayleiskaavassa on riittävät aluevaraukset tehokkaan yhdyskuntarakenteen toteuttamiseksi. Kaavaratkaisussa on varauduttu toteuttamaan joukkoliikenne myös ilman junaa, kunnes raideyhteys saadaan toteutettua. Osayleiskaava ei ole mitoitettava, joten rakennettavien alueiden tehokkuutta voidaan tarvittaessa nostaa nykyisestä arviosta, mikäli tulevaisuuden maankäyttötavoitteet sitä vaativat. Länsiradan maankäytön kehityskuvaselvityksessä on tutkittu kolmea erilaista mitoitettavaa vaihtoehtoa ja osayleiskaavaehdotuksessa esitetyt aluevaraukset taipuvat niistä jokaiseen.

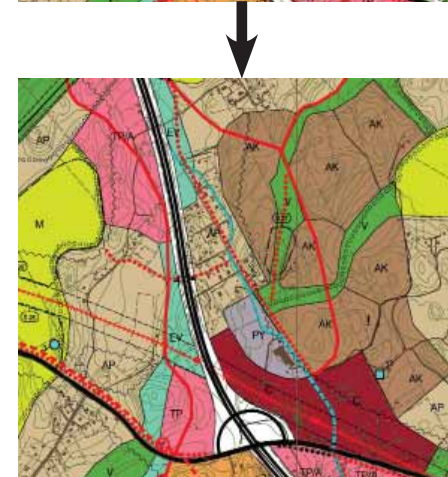
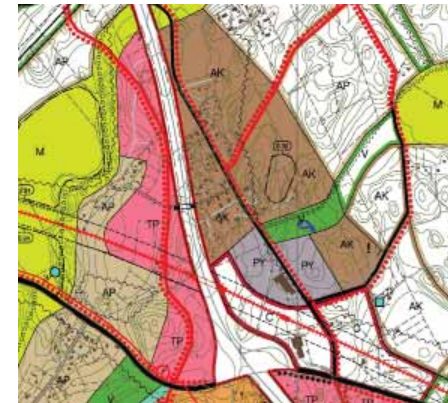
Yksi Vihdin kunnan keskeisiä tavoitteita on ollut sopivien yritysalueiden kaavoittaminen. Osayleiskaavaehdotus sisältää kookkaita yhtenäisiä yritysalueita erilaisiin tarkoituksiin. Osa yritysalueista on toteutettavissa nopeasti, osa on pitkän aikavälin tarpeita varten. Yritysalueet keskittyvät hyvien liikenneyhteyksien varrelle siten, että niille on mahdollista järjestää huoltoliikenne maanteiltä tai valtateiltä kulkematta asuntoalueiden läpi. Yritystoimintaan varattujen alueiden määrä ja sijainti vastaavat hyvin valtuuston asettamia tavoitteita.

Asukaspalautteen huomioon ottaminen

Kaava-alueelta on saatu runsaasti palautetta maanomistajilta. Saatua palautetta on huomioitu mm. seuraavasti:

- Kivistöntien alueelle on kehitelty oma kaavamääräys TP/A. Aluetta kehitetään pienimittakaavaisesti perheyrittämisen alueena, jossa voi myös asua. Samaa kaavamääräystä on käytetty myös muissa vastaavissa kohteissa, joissa asuminen ja yrittäminen on mahdollista toteuttaa sekoittuneena rakenteena.
- Pihtisillantien eteläinen osa Huhmarissa ei ole enää yhdystie ja olemassa oleva omakotitaloalue on jätetty pientaloalueeksi (AP). Tämä rauhoittaa aluetta läpikulkuliikenteeltä.
- Yöviläntien asuntoalueen kokoa on kasvatettu. Samalla on muutettu Yöviläntien liikennejärjestelyjä siten, että asuntoalue säästyy läpiajoliikenteeltä.
- Puhtaasti teollisuuskäyttöön tarkoitettut alueet on sijoitettu moottoritien tai junaradan varrelle, eikä niiden läheisyyteen ole osoitettu asuntoalueita.
- Länsirinteen asuntoaluetta on laajennettu kattamaan lähes kaikki nykyiset omakotikiinteistöt. Työpaikka-alue on erotettu asuntoalueesta suojaviheralueella.
- Uusi 110 kV sähkölinja on siirretty Tuusankorventien ja Kivistöntien kohdalla moottoritien eteläpuolelle.
- Palajärventien vanhaan linjaukseen ei esitetä muutoksia ja se on merkitty osaksi Meritien historiallista linjausta.
- Huhmarjoen rantaan esitetään virkistysaluetta vain kapealle kaistaleelle asutuksen eteläpuolelle, muu ranta jää maa- ja metsätalousalueeksi. Huhmarjoen rantaan ei ole esitetty ulkoilureittiä.
- Palajärventien asuntoalueen ja Porintien väliin on esitetty suojaviheralue melusuojaukseen.
- Kukulakujan lähistöön ei ole osoitettu uutta tieyhteyttä.
- Lusilantien varteen on osoitettu lisää asuntorakentamista.
- Tuusankorvelle on osoitettu kaksi erittäin laajaa suojaviheraluetta Tuusankorventien molemmin puolin.

Suurimmat muutokset kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen välillä

Kaikki aluevaraukset osoitetaan umpivärillä ja alueiden toteutusta koskevat kaavamääräykset on siirretty erilliselle vinjettikuvalle. Rakenne on palautteen pohjalta monipuolistunut ja sisältää aikaisempaa tarkempia aluejakoja ja viivamerkintöjä. Eniten on muuttunut Huhmarin alue.

- Huhmarin erikoiskaupan suuryksikkö (KM) on muutettu tilaa vaativan kaupan keskittymäksi (P).
- Huhmarnummen koululta on linjattu uusi yhdystie rakentamattoman alueen poikki ja tiiviimpi rakentaminen on keskitetty sen varteen.
- Länsirinteen työpaikka-alue rajautuu risteysalueelle.
- Pajuniityssä on laaja keskustatoimintojen alue (C), jolla vahvistetaan Nummelan nykyistä keskustaa. Alue mahdollistaa asuntorakentamisen lisäksi myös palvelurakentamisen ja toimitilarakentamisen.
- Höytiönnummella keskustatoimintojen aluetta on pienennetty ja siirretty etelämmäksi kattamaan kapean kaistaleen ratavarauksen molemmin puolin.
- Peräkylän asuntoalue- ja työpaikkavaraukset on poistettu Länsiradan ja Hanko-Hyvinkää junaradan liittymäalueen varauksen alta.
- Raidevaraus (Länsirata/Esarata) on siirtynyt Huhmarjärven eteläpuolella lähemmäksi Palojärveä, Vanhan Turuntien eteläpuolelle. Tämän myötä on poistunut useita uusia tievarauksia ja -yhteyksiä.
- Torholan ja Huhmarnummen virkistysalueverkko on monipuolistunut.
- Maankaatopaikalle varattu alue (E) kattaa myös toiminnan vaatimat suoja-alueet.
- Suojelualuevaraukset ovat muuttuneet maa- ja metsätalousalueiksi tai virkistysalueiksi. Metsälain, luonnonsuojelulain tai vesilain mukaiset kohteet on rajattu erikseen ja niillä on kaavamääräyksessä toimenpiderajoitus.
- Kevytiliikenteen verkostoa on selkeytetty. Yhdystiemerkintä sisältää kevyen liikenteen yhteyden. Muusta verkostosta on poimittu kevytiliikenteen tien merkinnälle tärkeimmät yhteydet ja muut on merkitty ulkoilureitteinä.
- Kaava-aluetta on laajennettu Lusilantien vartta koilliseen ja nykyinen kesäasutus on merkitty ympärivuotiseksi pientaloalueeksi.
- Turun moottoritien varteen on lisätty työpaikka-alueita.

Kaavan vaikutusten arviointi

Kaavan vaikutusten arviointia on tehty osana kaavasunnittelua luonnosvaiheesta saakka. Vaikutusten arviointia on tehty pitkälti ulkopuolisena konsulttityönä. Liikenneverkon toimivuutta ovat arvioineet Sito Oy, Strafica Oy sekä A-Insinöörit Suunnittelu Oy. Pintavesimallinnuksen on tehnyt Pöyry Environment Oy. Kattavimman vaikutus selvityksen on tehnyt A-Insinöörit Suunnittelu Oy työvaiheessa, jossa luonnoksesta muotoutui kaavaehdotus. Alkuperäiset konsulttien raportit ovat luettavissa Vihdin kunnan verkkosivuilla osoitteessa <http://www.vihti.fi/palvelut/kaavoitus/yleiskaavoitus/prime100.aspx>

Vaikutusarvioinnissa löytyneitä puutteita on jo korjattu kaavaehdotukseen.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen

Uudenmaan aluerakenne

Osayleiskaava mahdollistaa Nummelan taajaman liittämisen aktiiviseksi osaksi Helsingin metropolialuetta, pääkaupunkiseudun työssäkäyntialuetta ja uuden, Lohjan kautta Saloon ja edelleen Turkuun johtavan radan uusien ja vanhojen asemataajamien nauhaa. Yleiskaavan vaikutus pääkaupunkiseudun, Uudenmaan ja Etelä-Suomen aluerakenteeseen on kokonaisuutena erittäin myönteinen. Suurten valtakunnallisten liikenneväylien solmu-kohta on maakunnallisen aluerakenteen kannalta mitä sopivin paikka mittavallekin taajamarakenteen kehittämiseksi. Uusi rata mahdollistaisi raideliikenteeseen painottuvan tehokkaan joukko-liikennejärjestelmän ja ekologisesti kestävä aluerakenteen kehittämisen läntisellä Uudellamaalla. Nummela sijaitsee useiden valtakunnallisten liikenneväylien risteyksessä, minkä johdosta taajaman saavutettavuus on monelta suunnalta erinomainen. Seudullinen vaikutusalue onkin Vihdin kuntaa laajempi, ja henkilöliikennettä välittävä uusi rata muuttaa vaikutusalueen painopistettä merkittäväällä tavalla venyttämällä sitä Länsiradan suuntaisesti.

Rataan tukeutuvien vanhojen ja uusien asemaseutujen nauhan kokonaisvaikutus on seudullisen yhdyskuntarakenteen kannalta myönteinen. Edellytyksenä myönteisille vaikutuksille ja radan toteuttamiselle on, että kaikki uuden ratakäytävän kunnat valmistautuvat kaavoituksessaan radan toteuttamiseen. Joulukussa 2010 allekirjoitettu Espoon, Kirkkonummen ja Vihdin yhteistyösopimus tukee tätä päämäärää. Vihdin osalta valmius luodaan Nummelan eteläosien osayleiskaavalla, joka osaltaan siis myötävaikuttaa seudullisten visioiden toteuttamiseen.

Nummelan eteläosien osayleiskaavaehdotus ei ota huomioon raideliikenteen valtakunnallisen verkon uusimpia ideasuunnitelmia. Uudenmaan liiton, Hämeen liiton ja Satakuntaliiton teettämänä on vuonna 2010 julkistettu visio Helsingistä Forssan kautta Poriiin johtavan kakkostiekäytävän merkittävästä liikenteellisistä ja aluerakenteellisesta kehittämisestä. Tämän suunnitelman valossa Nummelassa tulisi varautua myös uuden Helsinki- Forssa-Pori radan (HFP-rata) toteuttamiseen. Nummelassa tämän radan toteuttaminen lisäisi merkittävästi henkilöliikenteen junatarjontaa, mutta edellyttäisi ratakäytävän alustavaa osoittamista Nummelan sisäiseen yhdyskuntarakenteeseen joko kakkostien tuntumaan tai siten, että Porin rata erkaantuisi Länsiradasta vasta Nummelan jälkeen.

Vihdin ja Nummelan yhdyskuntarakenne

Kasvun ohjaaminen Nummelaan vahvistaa Nummelan asemaa Vihdin päätaajamana. Länsiratavyöhykkeen kautta Nummela liittyy vahvemmin pääkaupunkiseutuun. Radan toteutuessa vyöhykkeen merkitys Etelä-Suomen aluerakenteessa kasvaa.

Kaavaratkaisu ohjaa tiiviiseen yhdyskuntarakentamiseen. Laajat, palveluiden lähellä sijaitsevat pientaloalueet vähentävät tarvetta rakentaa haja-asutusalueelle.

Nummelan keskusta laajenee etelään ja keskustan palvelutarjonta monipuolistuu. Lankilan ja Hiidenrannan vastapainoksi muodostuvat Huhmarin ja Höytiönnummen taajamaosat. Nummelan eteläosien toiminnallisten osien ja erityisesti kahden uuden alakeskuksen toiminnallinen kytkeminen Nummelan nykyiseen keskusta vaatii lisää suunnittelulistaa pohdintaa maankäytön ja liikennejärjestelmän yhteen sovittamiseksi.

Nummelan eteläosien osayleiskaavan mukaisen uuden rakentamisen lisäksi Nummela kasvaa Hiidenrannassa länteen Vesikansaa kohden. Hiidenrannan liikenteellisiä yhteyksiä Nummelan keskusta parannetaan rakentamalla toimivammat risteysjärjestelyt valtatie 25:n varrelle. Lankilaan rakennetaan uusi valtatie 2:n rinnakkastie, mikä vähentää liikennettä Meritiellä ja poistaa tasoristeykset Hanko-Hyvinkää junaradalta.

Huhmariin kehittyä tilaa vievän kaupan keskittymä. Osa nykyisin Nummelan keskustan läheisyydessä sijaitsevista tilaa vievän kaupan yksiköistä siirtynee myös Huhmariin. Tämä jättäisi tilaa keskustahakuisen erikoiskaupan kehittymiselle. Monipuolisempaa kaupan tarjontaa haettaisiin edelleen pääkaupunkiseudun kaupan keskuksista.

Seudullinen yhdyskuntarakenne 2009. Lähde: Uudenmaanliitto

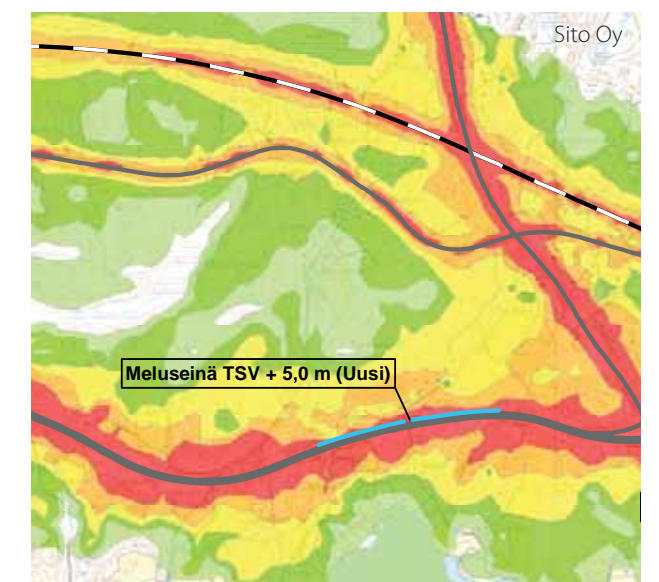
Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Rakennetun ympäristön tulee olla turvallinen ja viihtyisä. Kaavaratkaisun perusteena on kasvattaa Nummelan taajamaa tähän saakka maa- ja metsätaloustaloudessa olleelle haja-asutusalueelle. Muutos maaseutumaisesta ympäristöstä taajamaksi tulee vaikuttamaan elinympäristön viihtyisyyteen.

Melu

Melua synnyttäviä tekijöitä ovat lisääntyvä auto-liikenne sekä raideliikenne. Sisäisellä katuverkolla liikenteen meluun voidaan vaikuttaa vähentävästi ajonopeuksia alentamalla. Kaava-alueen sisällä raidemelun ja autoliikenteestä johtuvan melun leviämisen ja melun kokemiseen vaikuttavat raiteen ja katujen sijainti maastossa (vrt. leikkauksessa tai penkereellä) sekä ympäröivä kasvillisuus ja rakennukset.

Osayleiskaavassa on otettu liikenteestä aiheutuva melu sekä toimintojen sijoittelussa että kaavamääräyksissä huomioon. Liikenneväylien (tiet, radat) melualueelle ei pääsääntöisesti ole sijoitettu häiriintyviä kohteita kuten asumista tai julkisten palvelujen alueita. Poikkeuksen muodostavat olemassa olevat asuntoalueet, jotka sijaitsevat melualueella jo nykytilanteessa. Kaikkien alueiden kohdalla on kuitenkin kaavamerkintä ”Liikenteen melualue” ja siihen liittyvä kaavamääräys, joka edellyttää melun torjunnan huomioon ottamista asemakaavoituksessa.

Ote Elvi-selvityksen melukuvasta, vihreät alueet alle 55 dB.

Ilmanlaatu

Uudenmaan ELY-keskuksen tekemän selvityksen mukaan merkittävin ilmanlaatuun Vihdissä vaikuttava päästölähde on liikenne. Teollisuuden päästöt ilmaan ovat vähäiset. Pienpolton (puunpoltto ja öljylämmitys) hiukkas- ja rikkidioksidipäästöt ovat kohtalaisen suuret. Ihmisten terveyden kannalta haitallisimpia ovat typenoksidi- ja hiukkaspäästöt. Vuonna 2008 autoliikenteen osuus typenoksidipäästöistä oli Uudellamaalla hieman yli 40 prosenttia. Hiukkaspäästöjen osuus kokonaispäästöistä oli 15 prosenttia.

Vihdin mittauspisteissä typpidioksidipitoisuudet vuosina 2004 – 2008 olivat selvästi vuosirajarvon alapuolella ja ilmanlaatu on keskimäärin melko hyvä. Pitoisuudet ovat korkeimmat valtatie 1:n, valtatie 2:n ja valtatie 25:n läheisyydessä. Altistumisen kannalta edellä mainittuja merkityksellisempiä ympäristöjä ovat kuitenkin vilkasliikenteiset alueet, joilla ihmiset oleskelevat, Vihdissä esimerkiksi Nummelan keskusta. Typpidioksidin ja todennäköisesti myös hengitettävien hiukkasten pitoisuudet ovat selvästi raja-arvojen alapuolella. Hengitettävien hiukkasten pitoisuuksista vain pieni osa aiheutuu liikenteen suorista päästöistä ja suurin osa hiukkasmassasta on peräisin hiekan jauhautumisesta ja asfaltin kulumisesta.

Osayleiskaavan mukaisen maankäytön toteuttaminen kasvattaa liikennemääriä merkittävästi nykyisestä. Toisaalta liikenteen päästöt laskevat ajoneuvotekniikan kehittymisen ansiosta. Todennäköistä kuitenkin on, että typpidioksidipitoisuudet pysyvät vuosirajarvon alapuolella myös vuonna 2030. Yksittäiset vuorokausirajarvon ylitykset voivat sen sijaan olla mahdollisia valtateiden ja pääkatujen vilkkaimmilla osuuksilla ja niiden välittömässä läheisyydessä. Pienpolton osuuden pitäminen mahdollisimman alhaisena esim. kaukolämmön ja maalämmön avulla on tärkeää päästöjen minimoinnin ja hyvän ilmanlaadun kannalta.

Palvelutarjonta

Palvelutarjonta ja palveluiden saavutettavuus ovat tärkeä osa asukkaiden sujuvaa arkea. Kaupallisten palveluiden osalta tarjonta voi kaavaehdotuksen toteutumisen myötä hieman kasvaa, mutta suurta seudullista merkitystä sillä ei ole. Julkisten palveluiden osalta kaavaehdotus mahdollistaa palveluiden tarjonnan monipuolistamisen eri puolilla kaava-aluetta väestönkasvun ja tarpeiden mukaisesti. Kaavaehdotus luo myös hyvät edellytykset liikkumisen tasa-arvoisuuden parantamiselle, kun kasvava asukas pohja, kaava-alueen liikenneverkko ja uusi Länsirata mahdollistavat joukkoliikenteen palvelutason noston. Kattava ja laadukas kevyen liikenteen verkko on myös keskeisessä roolissa. Siihen liittyvät ratkaisut tehdään kuitenkin vasta asemakaavoituksen ja tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Ympäristömuutokset

Osayleiskaava-alueella asuu nykyisen asemakaava-alueen ulkopuolella reilu 700 asukasta. Heidän elinympäristönsä tulee muuttumaan merkittävästi alueen rakentuessa tiiviiksi taajamaksi ja he kokevat tulevat ympäristömuutokset helpommin negatiivisina, vaikka lopputulos parantaisi palveluita ja saavutettavuutta. Huhmarissa asukkaiden elinympäristö tulee muuttumaan tilaa vievän kaupan alueen, työpaikka-alueiden ja keskustatoimintojen alueen myötä. Suuria muutoksia nykytilanteeseen nähden on muuallakin kaava-alueella, mutta nykyisiä asukkaita on kuitenkin vähän tai ei juuri lainkaan. Tällainen tilanne on esim. Nummelan nykyisen keskustan ja uuden Höytiönnummen asemaseudun välisellä alueella, jonne tulee paljon uusia kerrostaloalueita ja aseman ympäristöön keskustatoimintojen ja julkisten palvelujen alue.

Alueelle muuttavat 20 000 uutta asukasta hakeutuvat Nummelaan eri syistä kuin tähän mennessä haja-asutusalueelle muuttaneet ihmiset. Mutta koska kaava-alueen toteutuminen tapahtuu jopa yli 20 vuoden kuluessa, tulee jatkuva ympäristön muuttuminen vaikuttamaan myös heihin. Muutos tulee tapahtumaan asteittain ja kaava-alueen sisälle jää paljon kokonaan rakentamatonta aluetta (V, M ja EV), yhteensä noin 50 % kaava-alueen pinta-alasta. Erämaisempaa luontoa hakevalle Nuuksio on lähellä ja toimivat yhteydet sinne tuleekin suunnitella joka puolelta kaava-aluetta.

Miten osayleiskaavan mukainen rakentaminen lopulta vaikuttaa koettuun elinympäristön laatuun Huhmarissa ja muilla muutosalueilla riippuu myöhemmin laadittavista asemakaavoista, tarkemmista suunnitelmista ja viimevaiheesta toteutuksesta. Jatkosuunnittelussa tulee joka tapauksessa panostaa voimakkaasti liikenteen meluhaitan torjuntaan, liikkumisympäristöihin (esteettömyys, kevyt liikenne), muihin julkisiin ulkotiloihin (puistot, aukeat, julkisten rakennusten piha-alueet, pysäköintialueet ym.), joukkoliikenteen palvelutasoon, viherympäristöön ja arkkitehtuuriin.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Kaavaratkaisu perustuu alueen maisemarakenteeseen: rakentamisesta pääosa on osoitettu yläville kallio- ja moreenialueille ja alavat alueet on jätetty maa- ja metsätalousalueiksi ja viheralueiksi. Yhdyskuntarakenteellisesti edullisimmilla alueilla rakentamista on osoitettu myös alaviin laaksoihin sekä korkeimmillekin kalliolaeille. Näillä paikoin yhdyskunnan järjestyvä kehittyminen on ymmärrettävästi mennyt maisemarakenteen säilyttämisen edelle. Paikoin maisemarakenteen luettavuutta voisi kuitenkin parantaa ilman kaavaratkaisun toimivuuden merkittävää heikkenemistä.

Alueen selkeimmät kulttuurimaisemalliset arvot liittyvät Torholan keskiaikaiseen kyläntonttiin ja sitä ympäröiviin peltoihin, jotka muodostavat kulttuuriympäristöltään moniarvoisen kokonaisuuden. Kyläntontin miljöo on ajallisesti kerroksellista ja sitä ympäröivät pelot kuuluvat todennäköisesti kaava-alueen vanhimpiin. Paikalla on erilaisten kulttuuriympäristöarvojen tihentymä. Kaavassa alue on merkitty AP-alueeksi, mikä vaarantaa maiseman avoimuuden ja kulttuurimaiseman luettavuuden säilymisen. Kylän vanhat, maisemallisesti arvokkaat pelot olisi kulttuurimaiseman näkökulmasta parempi jättää kaavassa rakentamattomiksi maa- ja metsätalousalueiksi sekä erottaa tavanomaisista maa- ja metsätalousmaista merkinnällä MA. Keskeistä on säilyttää myös kylän syntyhistoriaa valaiseva maiseman visuaalinen yhteys Enäjärveen.

Kaava-alueelle on osoitettu voimakkaita maankäytön muutoksia ja kaavan toteutuminen synnyttääkin monin paikoin uutta taajamamaisemaa. Alueiden taajamakuullinen laatu ratkaistaan pitkälti asemakaavoituksessa, mutta yleiskaavalla määritetään mm. kortteleiden rajaukset suhteessa maisemallisiin elementteihin. Maastonmuodot on kaavaluonnoksessa otettu pääosin hyvin huomioon rajaamalla korttelit niiden mukaan. Ihmisten tekemät rakennelmat kuten sähkölinjat olisi voinut korttelirajauksessa huomioida määrätietoemmin.

Rakennusperintökohteet on kaavassa merkitty osaksi asuin- tai työpaikkarakentamisen kortteleita. Koska suurin osa rakennuksista on asuinrakennuksia, säilyisivät niiden arvot todennäköisesti parhaiten niiden ollessa osa asuinkortteleita ja säilyessä asuinkäytössä. Osana työpaikkakortteleita pienimittakaavaisen asuinrakennusten säilyttäminen on haasteellisempaa. Rakennusperintökohteiden ympäristöjen maankäyttöratkaisut vaikuttavat niiden arvojen säilymiseen. Etenkin maisemallisesti merkittävien rakennusperintökohteiden roolin maisematilassa sekä osana näkymiä ja maisemahistoriaa soisi säilyvän, eikä niiden lähiympäristöön tulisi osoittaa voimakasta uudisrakentamista tai muuta miljöötä merkittävästi muuttavaa toimintaa.

Vaikutukset luontoon

Kaavaa varten teetetyt luontoselvitykset ovat kaavatason yleispiirteisyys huomioon ottaen riittävät. Selvityksissä todetut luontoarvot muuttuvat kuitenkin koko ajan metsänhoitotoimenpiteiden, infrastruktuurin (sähköverkko, vesi- ja viemäriverkko, tiet, kadut, radat) yllä- ja kunnossapitotoimenpiteiden ja jo asemakaavoitettujen alueiden rakentamisen myötä.

Kaavaa varten tehtyjen selvitysten mukaiset luonnonsuojelu-, metsä- ja vesilain tarkoittamat tärkeät elinympäristöt on kaavakartassa osoitettu alueen erityisominaisuuksia ilmaisevalla suojelukohdemerkinnällä (S) ja kaavaselvitykseen viittävällä numerolla. Huomattava osa näistä tärkeistä elinympäristöistä sijoittuu kaavakartan virkistysalueille tai maa- ja metsätalousvaltaisille alueille. Näiltä osin kaava suojaa tärkeät elinympäristöt maankäytön muutosten välittömiltä haitallisilta vaikutuksilta.

Maankäytön muutosten välilliset vaikutukset voivat kuitenkin heikentää arvokkaiden elinympäristöjen arvoa tai pahimmassa tapauksessa hävittää ne. Tällaisia välillisiä vaikutuksia ovat mm. pintavesien virtauksissa ja imeytymisessä sekä pohjavesien korkeuksissa tapahtuvat muutokset, jotka vaikuttavat erityisesti soiden ja kosteikkojen kasvupaikkaolosuhteisiin. Kaava-alueen S-alueet ovat suurelta osin erityyppisiä soita, puronvarsinotkoja ja kosteikkoja, joiden arvojen säilymisen varmistamiseksi tulee laatia hulevesien hallintaa koskevat suunnitelmat ennen asemakaavoitusta. Käytännössä tämä koskee lähes koko kaava-aluetta.

Pieni osa S-alueista on osittain tai kokonaan asuntoalueilla (AP, AK). Osayleiskaavan S-merkintä ei siten automaattisesti suojaa kohteita uuden maankäytön aiheuttamilta välittömiltä vaikutuksilta. Kohteiden säilyminen jatkossa edellyttää niiden huomioon ottamista asemakaavoissa ja kaava-alueen hulevesien hallinnassa.

Kaavaehdotuksen luontoon kohdistuvat vaikutukset ovat pääosin paikallisia. Vaikutukset pintavesiin ulottuvat laajimmalle, kaava-alueen ja kunnan rajojen ulkopuolelle.

Vaikutukset maa- ja kallioperään

Kaavaehdotuksen maa- ja kallioperään kohdistuvat vaikutukset ovat pääosin paikallisia. Kaavan toteuttaminen vaatii laajoja louhintatöitä junaratalinjauksella, Huhmarin työpaikka-alueella ja Höytiönnummella. Kaava-alueelle sijoittuu kaksi suurempaa kallioulouhintahanketta: Honkasalo ja Verisuo. Honkasalon hanke on yksityinen ja sen tavoitteena on kivilouheen myyminen. Osayleiskaavalla ei ole vaikutusta hankkeen toteutumiseen. Verisuon hanke on osa osayleiskaavan mukaisen maankaatopaikan toteuttamista.

alueen kaakkoisosissa. Tämä lisää kuormitusta myös alapuolisessa Huhmarjärvässä, Palojärvässä ja Kypärijärvässä. Enäjärven osalta kuormitustilanne säilyy hyvin nykyisen kaltaisena. Kaavaehdotuksen toteuttamisen aiheuttama pintavalunnan kasvu (10 – 20 %) lisää tulvariskiä.

Kaava-alueella on runsaasti jäänteitä Ancylusjärven muinaisrannoista. Rantakivikot ovat pienialaisia, eikä niitä ole erikseen huomioitu kaavaratkaisuissa. Kolme hiidenkirnua on merkitty kaavaan kohdemerkinnällä.

Vaikutukset pintavesiin

Nummelan eteläosien osayleiskaavaluonnoksesta tehtiin pintavesiselvitys ennen kaavaehdotuksen laatimista (Pöyry 2009). Tarkastelussa käytiin läpi Siuntionjoen osavaluma-alueet ja niiden sisällä pienvaluma-alueet, joihin kaavaratkaisuilla on suora vaikutus. Työn yhteydessä tehtiin tarkka maastomalli valumien arvioimiseksi. Työssä tutkittiin pienvaluma-alueiden pintavalunnan muutokset (valumiskertoimien muutoksina), vesistökuormituksen kasvu (kiintoaines, typpi, fosfori), vesiuomien eroosio ja tulviminen, pohjavedenpinnan muutokset sekä arvokkaissa luontokohteissa tapahtuvat muutokset.

Pintavesiselvityksessä muutoksia arvioitiin pienvaluma-aluekohtaisesti, eikä siinä otettu huomioon osayleiskaavan sisältämiä hulevesiratkaisuja. Näin löydettiin maankäytön muutosten aiheuttamat riskit, mikäli hulevesien hallintaa ei sisällytetä suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Läpäisemättömän pinnan osuus osayleiskaava-alueella kasvaa valuma-alueesta riippuen 20 - 30 % vuoteen 2030 mennessä nykytilanteeseen verrattaessa. Tämä lisää pintavaluntaa 10 – 20 %. Pintavalunnan kasvun vaikutusta vastaanottavien vesistöjen kuormitukseen vähentää se, että kaavan mukainen rakentaminen sijoittuu hyvin paljon nykyisille peltoalueille, joiden purkuvesistöä kuormittava vaikutus (kiintoaine, kokonaistyyppi, kokonaisfosfori) on suurempi kuin rakennettujen alueiden. Huhmarissa sen sijaan voimakas rakentaminen sijoittuu pääosin metsäalueille, joiden purkuvesistöä kuormittava vaikutus on pääsääntöisesti pienempi kuin erityyppisten rakennettujen alueiden.

Yhteenvetona voidaan todeta, että osayleiskaavaehdotuksen mukaisen maankäytön vaikutukset hulevesien laatuun ovat selvimmin havaittavissa kaava-

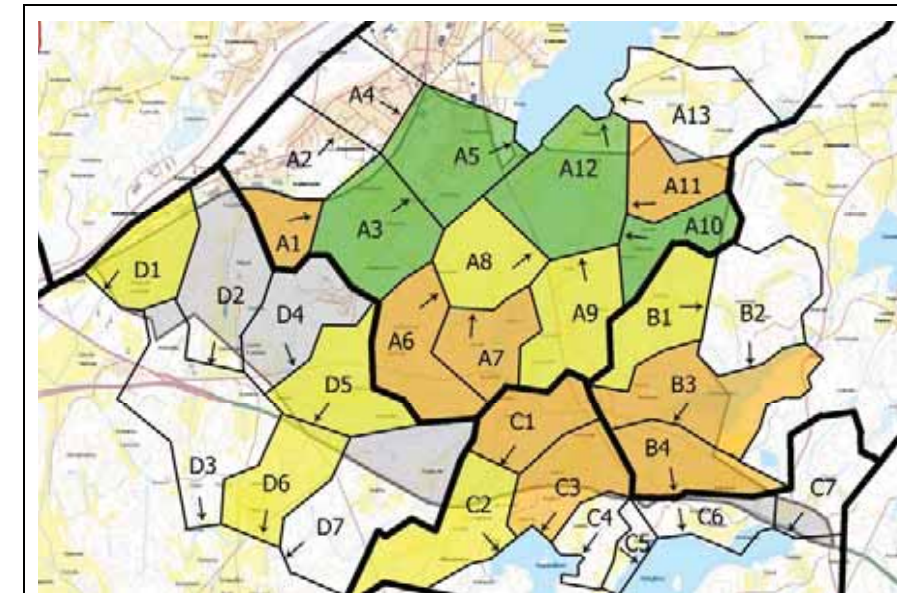
Riskejä voidaan pienentää tai mahdollisesti poistaa jopa kokonaan toteuttamalla luonnonmukaisia hulevesiratkaisuja mahdollisimman laajasti osayleiskaavan alueella. Hulevesiratkaisujen tulisi sijaita mahdollisimman lähellä alueita, joilla pintavesiolosuhteissa arvioidaan tapahtuvan merkittäviä muutoksia. Luonnonmukaisia hulevesiratkaisuja ovat esimerkiksi vettä läpäisemättömän pinnan minimointi rakennettavalla alueella, hulevesien imeyttäminen maahan ja kasvillisuuteen ja hulevesien pidättäminen esimerkiksi erilaisin allas- ja patorakentein. Lisäksi hulevesien johtamiseen ja pintavesiuomien kapasiteettiin tulee kiinnittää erityistä huomiota eroosio- ja tulvariskien minimoimiseksi.

Vaikutukset pohjaveteen

Kaava-alueen länsipuolella on Nummelanharjun I-luokan pohjavesialue. Kaavaratkaisut vaikuttavat pohjavesialueeseen epäsuorasti. Laajat työpaikka-alueet mahdollistavat kaiken pohjavettä vaarantavan yritystoiminnan siirtämisen pois Nummelanharjulta.

Osayleiskaavan määräyksiin sisältyy hulevesien hallintasuunnitelmien laatiminen asemakaavavaiheessa. Kiinnittämällä huomiota pintavesien imeytykseen vaikutetaan myös pohjaveden pintaan. Kaikki rakentamisalueet on tarkoitus liittää kunnalliseen vesihuoltojärjestelmään, jolloin myös suuri osa nykyisen hajarakentamisen imeytyskentistä poistuu. Huhmariin on asennettu pohjaveden seuranta-putkia 2008.

Nummelan eteläosien osayleiskaavan toteuttamisella ei ole mainittavia suoria vaikutuksia luokiteltuihin pohjavesialueisiin. Nummelanharjun pohjavesialueesta pieni osa on kaava-alueen luoteisosan M-, T- ja TP-alueilla. Kyseessä ei ole kuitenkaan varsinainen muodostumisalue, vaan tämän alueen pintavedet valuvat varsinaiselle muodostumisalueelle.

Kiintoaines

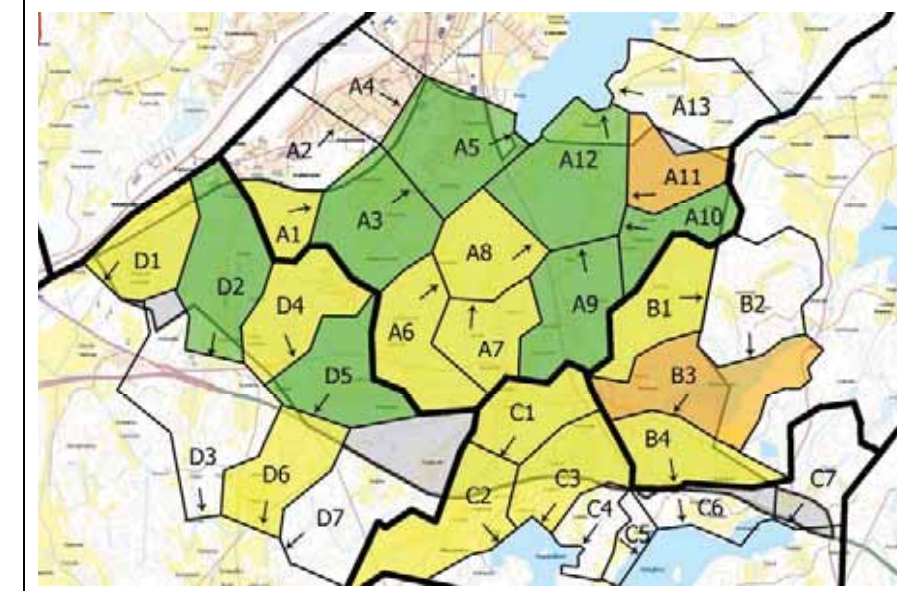
Ei muutosta osayleiskaava-alueen ulkopuolella

Ei muutosta osayleiskaava-alueella

Vähenee

Kasvaa

Kasvaa merkittävästi

Kokonaisfosfori

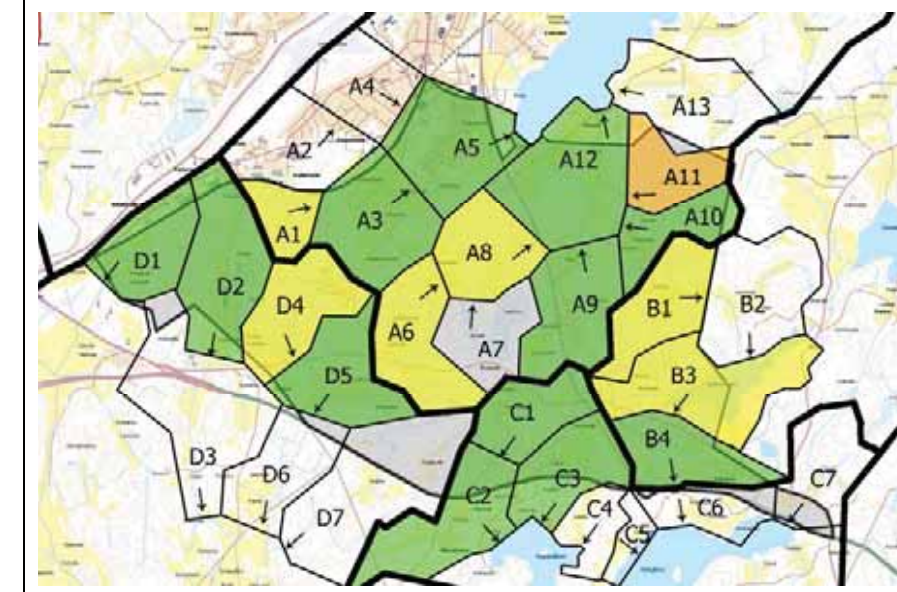
Ei muutosta osayleiskaava-alueen ulkopuolella

Ei muutosta osayleiskaava-alueella

Vähenee

Kasvaa

Kasvaa merkittävästi

Kokonaistyyppi

Ei muutosta osayleiskaava-alueen ulkopuolella

Ei muutosta osayleiskaava-alueella

Vähenee

Kasvaa

Kasvaa merkittävästi

Hajakuormituksen muutokset pienvaluma-alueittain (osayleiskaavaluonnoksen maankäytön mukaan) ilman hulevesijärjestelmää. Ote raportista Etelä-Nummelan pintavesiselvitys, Pöyry Environment Oy 2009.

Vaikutukset ilmastoon

Ilmastovaikutusten arvioinnissa on huomioitu rakennusten ja liikenteen aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt hiiliekvivalenttina (CO₂-ekv.t). Rakennusten päästöjen laskennassa on huomioitu lämmitys ja myös rakennusten muu energian kulutus. Päästöt on kohdistettu kaava-alueelle, vaikka energiantuotanto ja sen päästöt tapahtuvat muualla. Rakennusten lämmitysenergian ominaiskulutus on arvioitu nykytilanteen ja pääkaupunkiseudun ilmastostrategian tavoitteiden mukaisesti. Lämmönkulutus on strategian mukaisesti 100 kWh/m² vuonna 2010 ja 45 kWh/m² vuonna 2030.

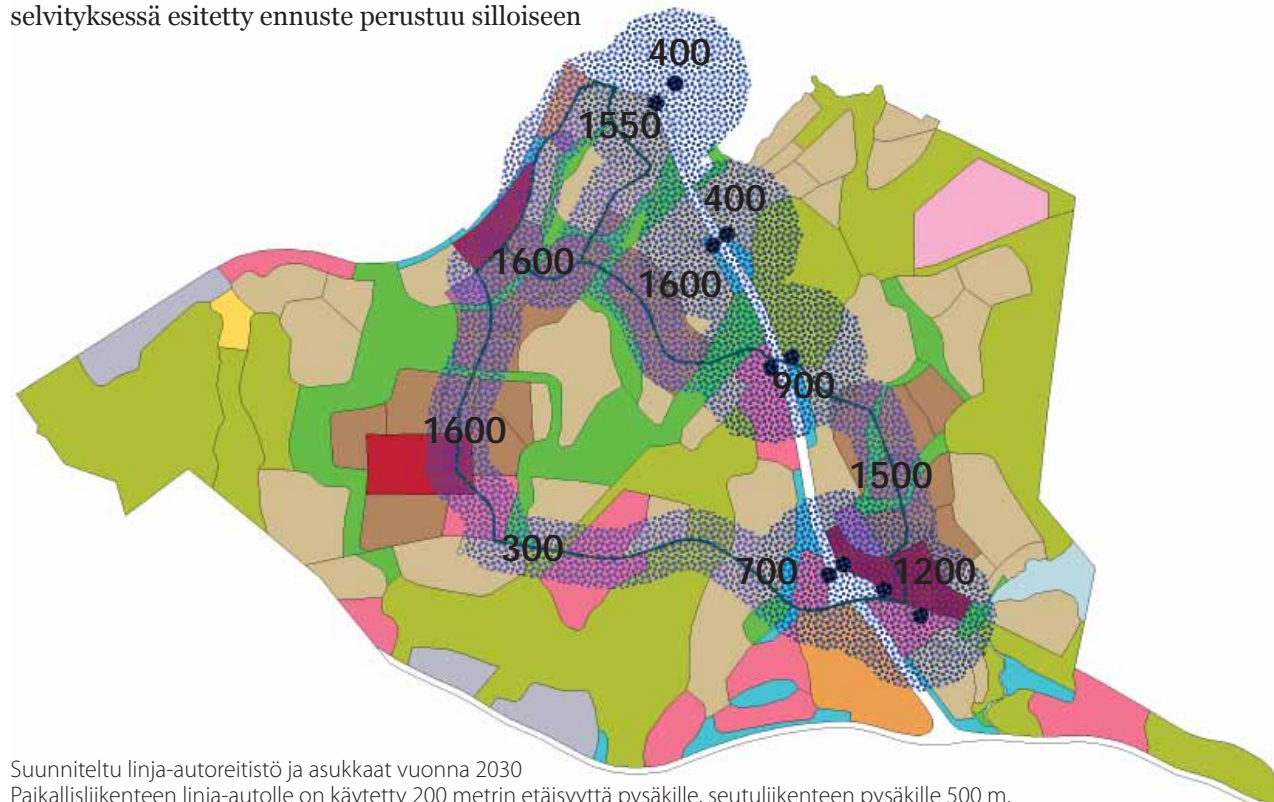
Nummelan eteläosien osayleiskaavaehdotuksen mukaisen rakennuskannan lämmityksen ja sähkönkäytön aiheuttamat päästöt ovat 111 prosenttia suuremmat kuin kaava-alueen nykyisen rakennuskannan. Nykytilanteen ja ennustetilanteen välinen ero on 48 795 CO₂-ekv.t.

Liikenteen hiilidioksidipäästöjen arvot nyky- ja ennustetilanteessa laskettiin yleisten teiden osalta IVAR -laskentaohjelmalla. Tulokset ovat suuntaa-antavia ja ne eivät sisällä kaavaluonnoksen sisäisen katuverkon aiheuttamia hiilidioksidipäästöjä. Tulokset on laskettu nykytilanteessa ja kahden eri liikenne-ennusteen mukaisesti vuodelle 2030. Ensimmäisessä ennustetilanteessa tulokset laskettiin liikenteen yleisen tiekohtaisen kasvukertoimen mukaan (Tiehallinto 2007) ja toisessa Etelä-Nummelan liikenneselvityksessä vuodelle 2030 tehdyn ennusteen mukaan. Liikenteen yleisen kasvun mukaan liikennemäärien kasvu on hillitympää kuin Etelä-Nummelan liikenneselvityksessä. Liikenneselvityksessä esitetty ennuste perustuu silloiseen

kaavaluonnokseen, jossa Huhmarin alueelle oli merkitty erikoiskaupan suuryksikkö. Nykyinen tilaa vaativan palveluiden merkintä tuottaa liikennettä matkatuotoksina mitattuna huomattavasti vähemmän. Toisaalta liikenneselvityksen ennusteessa on huomioitu yleistä ennustetta enemmän muun maankäytön lisääntymisestä aiheutuvaa liikennemäärien kasvua.

Osayleiskaavaehdotuksessa esitetty tiivis yhdyskuntarakenne ja palvelualueiden sijoittuminen vähentävät paikallista henkilöautoilun tarvetta. Työpaikka-alueiden voimakas lisääminen vähentää pendelöinnin tarvetta pääkaupunkiseudulle. Suurin osa asuntorakentamisesta sijoittuu linja-autoreitin läheisyyteen tai 2 km säteelle suunnitellusta juna-asemasta. Länsiradan rakentuminen vähentää henkilöautoilusta koituvia päästöjä.

Suurin osa tiiviistä taajama-alueesta on tarkoitus liittää kaukolämpöverkkoon. Nummelan nykyinen lämpövoimala käyttää turvetta ja puuta. Jatkossa alueelle voi rakentua myös maakaasulla toimiva voimala. Gasum Oy suunnittelee toteuttavansa uuden kaasuputken Nummelan länsipuolitse. Nummelaan on mahdollista saada oma siirtoputki ja sitä kautta liittää kiinteistöjä kaasuverkkoon. Kaasu voi korvata nykyisiä öljylämmitteisiä ratkaisuja, mikä vähentäisi niin öljyyn liittyviä kuljetuksia kuin paikallisia päästöjä.

Suunniteltu linja-autoreitistö ja asukkaat vuonna 2030
Paikallisliikenteen linja-autolle on käytetty 200 metrin etäisyyttä pysäkeille, seutuliikenteen pysäkeille 500 m.

Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin

Osayleiskaavatasolla on kiinnitetty huomiota luontotyyppisiin, ei yksittäisiin kasveihin. Toisaalta kaava-alueelta ei ole inventoitu rauhoitettua kasvilajia. Osayleiskaavan suojelualueet ja suojelukohteet sisältävät arvokkaimmat luontotyytit ja sitä kautta arvokkaimmat kasvillisuuskohteet. Rakentamisen vaikutukset saattavat ulottua rakentamisalueita laajemmalle lisääntyvän kulutuksen ja muuttuvan vesitalouden myötä.

Tehtyjen selvitysten perusteella on määritetty kaava-alueen linnustollisesti arvokkaat alueet. Alueella esiintyy useita EU:n lintudirektiivin I-liitteessä mainittuja lintulajeja. Kaava-alueella on myös monia uhanalaisuuden osalta silmälläpidettäväksi tai vaarantuneeksi luokiteltuja lintulajeja. Osa lajeista kuuluu molempiin edellä mainittuihin ryhmiin. Lähes kaikki paikallisesti erittäin arvokkaat ja maakunnallisesti arvokkaat alueet ovat kaavaehdotuksen mukaisilla M- tai V-alueilla. Linnanmäen alue (paikallisesti erittäin arvokas) kaava-alueen keskivaiheilla jää osin AP-alueelle ja myös länsiradan alle. Kaiken kaikkiaan linnustollisesti arvokkaat alueet on huomioitu riittävästi kaavaehdotuksessa.

Todetut liito-oravan elinpiirit on merkitty kaavaan S-suojelukohdemerkinnällä. Joissakin kohteissa liito-oravan esiintyminen on epävarmaa, mutta ne ovat kuitenkin liito-oravalle soveltuvia elinympäristöjä. Asemakaavoitusvaiheessa liito-oravan esiintyminen tulee selvittää uudelleen ja tarvittaessa ottaa huomioon kaavasunnittelussa. Tärkeää on varmistaa liito-oraville metsäin kulkureitti lajille soveltuville metsäalueille. Todettuja lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa hävittää.

Huhmarjoen rantametsästä on tavattu mm. saukkoa ja viitasammakkoa. Nämä alueet on rajattu kaavakartalle S-merkinnällä. Kaavaehdotuksen osoittama maankäyttö ottaa näiden rauhoitettujen ja EU:n luontodirektiivin liitteissä mainittujen lajien suojelun (luonnonsuojelulaki 49 §) huomioon.

Osayleiskaavaehdotuksessa ei ole esitetty ratkaisua hirvien ja kauriiden liikkumiselle. Porintien ja Turun moottoritien (valtatie 1 ja 2) ylitse kulkee hirviä ja kauriita; törmäyksiä autojen kanssa sattuu lähes viikoittain. Liikenneviraston kanssa tulisi neuvotella riista-aitojen saamisesta valtateille. Nykyiset tunnelit ovat riittäviä vain pienempien nisäkkäiden liikkumiseen Turun moottoritien alitse. Porintiellä alituksia on huomattavasti harvemmasa. Länsirata tulee heikentämään eläinten liikkuvuutta taajama-alueella entisestään.

Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonoloihin

Luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävimmät luontoalueet on merkitty kaavaehdotukseen suojelualueina tai suojelukohteina. Alueet sisältävät erityyppisiä soita, metsiä, pienvesiä, rantoja, lähteikköjä ja kulttuuribiotoopin. Virkistysalueverkosto tukee suojelualueita muodostamalla ekologiset yhteydet suojelualueelta toiselle.

Kaavaprosessin myötä on alueelta saatu kerättyä paljon arvokasta luontotietoa. Valitettavasti osa luontoarvoista on tuhottu ennen kaavan valmistumista suojelumääräysten pelossa.

Huomionarvoisten lajien ja tärkeiden elinympäristöjen esiintymispaikat on otettu kaavaluonnoksessa kohtuullisen hyvin huomioon. On kuitenkin selvää, että Nummelan taajaman kasvu etelään aiheuttaa nykyisin laajan ja melko yhtenäisen elinympäristön muuttumista useiksi pienemmiksi ja eristyneemmiksi elinympäristölaikuiksi ja eri lajien paikallispopulaatioiksi. Mitä pienempiä ja eristyneempiä elinympäristölaikut ja siellä elävät paikallispopulaatiot ovat, sitä todennäköisemmin ne häviävät.

Kaava-alueen kaakkoiskulman kautta kulkee maakunnallinen ekologinen yhteys lounaasta kohti Nuuksiota. Kaavaehdotuksessa esitetty uusi ratalinja katkaisee yhteyden kakkostien itäpuolella. Yhteydessä on puutteita myös nykytilanteessa, koska olemassa olevat maantiet muodostavat merkittävän estevaikutuksen. Kaavaehdotuksessa yhteys on paikoitellen myös kapea, erityisesti kakkostien länsipuolella, sähkölinjan kohdalla, eikä siinäkään mielessä täytä maakunnallisen ekologisen yhteyden minimivaatimuksia.

Vaikutukset Siuntionjoen Natura 2000 -alueeseen

Nummelan eteläosat kuuluvat kokonaisuudessaan Siuntionjoen vesistöalueeseen, Enäjärvi on 48 300 hehtaaria suuren vesistön latvajärvi. Kaava-alue kattaa 4 % vesistöalueesta.

Siuntionjoen vesistön suojeluvarvot ovat sen eläimistössä, joita ovat mm. meritaimen, purotaimen, saukko ja koskikara. Siuntionjoen erityissuojelun tavoitteena on uhanalaisten lajien ja kantojen säilyttäminen, erityisesti meritaimenkannan elinmahdollisuuksien säilyttäminen ja parantaminen. Taimen ei nouse suunnittelualan vesistöihin saakka.

Siuntionjoen Natura 2000 -alueeseen kuuluu Siuntionjoen ja kuuden sivujoen vesialueita. Kaava-alueen eteläreuna ja Natura-alueen pohjoisreuna ovat 20 kilometrin etäisyydellä toisistaan. Välissä on kymmenien kilometrien pituinen jokiosuus ja useita pieniä järviä. Kaava-alueen mukaisella maankäytöllä ei ole yksinään merkittävää vaikutusta Siuntionjoen Natura-alueeseen ja niihin suojeluvarvoihin, joiden perusteella se on liitetty Natura-alueverkostoon. Nummelan eteläosien osayleiskaavan toteuttamisessa on panostettava merkittävästi siihen, kuinka rakennetulla alueella järjestetään sade- ja sulamisvesien käsittely.

Taloudelliset vaikutukset

Yhdyskuntatalous

Vihdin yhdyskuntarakenteen on hajanainen ja laajalle levittäytynyt, minkä vuoksi mm. kunnallistekniikan ja palveluiden rakentaminen ja ylläpito aiheuttavat kunnalle suuria kustannuksia. Pitkät välimatkat aiheuttavat myös huomattavia liikennesuoritteita.

Vihdin kunnan vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkoston kokonaispituus ennen Etelä-Nummelan rakentamista on noin 205 km. Uuden vesijohtoverkoston pituudeksi tulee noin 140 km. Nykyisen viemäriverkoston pituus (2008) on noin 163 km. Uuden viemäriverkoston kokonaispituudeksi muodostuu noin 137 km, josta runkolinjaa noin 41 km. Vesi- ja viemäriverkoston rakentamisesta aiheutuviksi kustannuksiksi on arvioitu 10-11 miljoonaa euroa (ALV 0 %). Rakentaminen ajoittuisi vuosille 2009-2030.

Kaavan aluevarauksista on laskettu infrastruktuurin rakentamiskustannukset. Katujen ja kunnallistekniikan pituudet on arvioitu kaavoitettavan alueen tehokkuuden ja pinta-alan mukaan Suomessa toteutuneista alueista kertyneillä määrä- ja kustannustiedoilla. Laskennassa on huomioitu alueiden valmiina olevat tiestö ja kunnallistekniikka.

Uuden infran rakentamisen kustannusarvio (alv 23 %):

	Rakentamiskustannukset milj €	Yksikkökustannus €/k-m ²
A	0,1	-
AK	18,2	37
AP	38,1	70
C	3,4	78
C-K	3,8	35
KM ja P	5,0	35
PY	1,2	28
T	2,0	45
TP ja TP/A	10,7	42
Yhteensä	82,5	

A-alueilla kadut ja kunnallistekniikka ovat pääosin valmiina.

Ratavaraus

Uuden ratalinjauksen alle jäävät kiinteistöt (tai kiinteistöjen osat) lunastaa aikanaan Liikennevirasto (ent. Ratahallintokeskus). Liikennevirastolla ei ole oikeutta tai mahdollisuutta lunastaa kiinteistöjä ennen kuin ratasuunnitelma on hyväksytty. Ratalinjan kohdalla olevia maita ei kuitenkaan saa rakentaa, mutta korvauksia joutuu odottamaan aina ratasuunnitelman hyväksymiseen saakka.

Länsirata ja seudulliset tiet

Länsiradan maankäytön kehityskuvassa on arvioitu Länsiradan rakennuskustannusten olevan noin 330 milj. euroa välillä Espoo-Lohja, mikäli Vihdissä on kaksi juna-asemaa (Höytiönnummi ja Huhmari). Tieyhteyksien parantaminen Kehä III:lta Lohjalle olisi noin 100 milj. euroa sisältäen mm. kolmannet kaistat Turun moottoritille ja Vanhan Turuntien muutokset.

Maanhankinta

Kunta voi vaikuttaa vastuulleen tuleviin kustannuksiin ajoittamalla rakentamisalueiden asemakaavoitusta. Parhaiten kustannuksiin, alueiden toteutustapaan ja aikatauluun voidaan vaikuttaa jos kaavoitetaan rakentamista vain kunnan omistamille maille. Asemakaavoitus tulisi saada toteutettua kunnan maille nopeasti, jotta maaomaisuuteen sidottu pääoma ei rasittaisi kunnan tasetta pitkään. Asemakaavoituksella saatava maan arvonnousu on verotulojen jälkeen merkittävin kunnan tulomuoto.

Maan hankinnasta ja myynnistä aiheutuvia kustannuksia ja tuloja ei ole arvioitu. Maapoliittisen ohjelman (2006) mukaan kunta pyrkii hankkimaan itselleen raakamaata 20-35 ha vuodessa. Yksityisten maille kaavoitettaessa tehdään maanomistajan kanssa maankäyttösopimus, jossa sovitaan mm. kunnallistekniikan rakentamiskustannuksiin osallistumisesta.

Elinkeinoelämä

Elinkeinoelämään kohdistuvien vaikutusten arviointiin liittyi eri aloilla (kauppa, teollisuus, palvelut, konsultointi) toimivien yritysten edustajien ryhmähaastattelu.

Vihdin imago yrittäjän/elinkeinoelämän näkökulmasta tällä hetkellä arvioitiin ryhmähaastattelussa kokonaisuutena melko hyväksi. Positiivista on yrittäjystävällisyys, nopea päätöksentekokyky, pääkaupunkiseudun läheisyys yhdistettynä terveen maalaisuuteen ja se, että kunta on asukas- määrältään kasvu-uralla. Pitkät työsuhteet, jotka pääkaupunkiseudulla ovat harvinaisia, ilmentävät näitä positiivisia ominaisuuksia hyvin. Negatiivisi-

na asioina todettiin, että yritystarjonta ei ole profiloitunutta ja kunnan imago ulospäin on hajuton ja mauton. Kunta on muuttunut viime vuosikymmeninä idyllisestä kylästä paljon, eivätkä kaavoitus ja tonttitarjonta ole aina pysyneet mukana kasvussa.

Yrityksen sijoittumis päätökseen vaikuttavia tekijöitä ovat mm. työvoiman saatavuus, liikenneyhetydet, turvallinen elinympäristö, viihtyisä asuinympäristö, alueen kasvupotentiaali, asuntojen saatavuus, yritysten yhteistyömahdollisuudet, tuotantokustannusten alentamismahdollisuudet, asuntojen hinta sekä yksityinen ja julkinen palvelutarjonta.

Kaavaluonnoksessa työpaikka-alueet ja erityisesti teollisuusalueet ovat pinta-alaltaan pääosin aika pieniä ja hyvin hajallaan eri puolilla kaava-alueita. Tarvetta olisi myös suuremmille yhtenäisille alueille. Tonttitarjontaa tulisi olla laajalla skaalalla erikokoisille ja eri aloilla toimiville yrityksille. Vihdissä tarvitaan suuriakin yrityksiä ja toisaalta myös TP/A-alueilla on oma, vaikka pieni kannattajakuntansa.

Vapaa-ajan palvelut ovat tärkeitä yritysten kannalta. Työpaikat tulevat sinne, missä ihmiset viihtyvät. Liikuntapaikkojen tulee sijaita lähellä asutusta ja hyvien joukkoliikenneyhetyksien varrella. Koulujen ympäristöt ovat tässä mielessä hyviä paikkoja. Kaavaluonnoksen mukainen koulukeskuksen sijainti (PY) on olemassa olevan Nummelan ja kaava-alueen kannalta optimaalinen, mutta se on pinta-alaltaan liian pieni monipuolisen liikuntapaikkatarjonnan kannalta (hallit, kentät ym.). Nummelanharju tulisi varata kokonaan ulkoilulle (kävely, hiihto, juoksu ym.) ja urheiluhallit voisivat sijaita parempien liikenneyhetyksien varrella.

Ryhmähaastattelussa kaavan toteuttamisjärjestyksestä todettiin, että Hanko-Hyvinkää radan ali- ja ylikulut Nummelaan sekä muut keskeiset liikenneyhetydet ovat ensimmäisenä. Sen jälkeen seuraavana on Nummelan ja aseman välinen alue, missä kaavaluonnoksessa on paljon kerrostaloja. Nykytilanteen pohjalta arvioitiin, haluatko ihmiset tulla Vihtiin asumaan kerrostaloon. Tällä hetkellä Vihtiin tullaan asumaan nimenomaan pientaloihin ja maalle. Siinä vaiheessa kun länsirata valmistuu, niin myös kerrostaloasuntojen kysyntä todennäköisesti kuitenkin kasvaa. Radan toteuttamisajankohta saattaa tulla ennakoitua aikaisemminkin, johtuen ilmastomuutoksen hillintään liittyvistä tavoitteista. Työpaikka-alueiden osalta todettiin, että valtatie 1 varrella sijaitsevilla teollisuusalueilla olisi varmaan kysyntää vaikka heti. Alueita pidettiin toisaalta kuitenkin pinta-alaltaan aika pieninä.

Vertailuvaihtoehto

Kauppa

Kaavan vaikutusta kaupallisten palveluiden kysyntään, tarjontaan ja sijoittumiseen on arvioitu Vihdin kaupan palveluverkkoselvityksessä (Entrecon 8.12.2008), jossa yhtenä kehitysvaihtoehtona on tutkittu Ideaparkin toteuttamista Huhmarin alueelle valtateiden 1 ja 2 risteykseen. Muut vaihtoehdot olivat: ei merkittävää kaupallista keskittymää Huhmariin tai risteysalueelle sijoittuu paljon tilaa vievän kaupan keskittymä (Ideapark ei toteudu).

Kaavaehdotuksessa on päädytty sijoittamaan Huhmariin tilaa vievän kaupan alue (P). Tilaa vievän kaupan keskittäminen valtateiden 1 ja 2 risteysalueelle synnyttäisi vetovoimaisen kaupan kokonaisuuden, joka vahvistaisi Vihdin asemaa seudullisena tilaa vievän kaupan keskuksena. Tilaa vievän kaupan kilpailu kiristyy Lohjan seudulla. Huhmari muodostuu Lohjan Muijalan ja Lempolan kanssa kilpailevaksi kaupan alueeksi. Kilpailutilanne ei vaikuta Lohjan keskustakauppaan.

Huhmarin tilaa vievä kaupan keskittymä vaikuttaisi vähäisessä määrin Kehä III:n länsipään tilaa vievän kaupan mitoittukseen ja ajoittukseen. Veikkolan nykyisiin palveluihin Huhmarin kaupan keskittymällä ei ole juuri vaikutuksia. Erikoistavarakaupan suuryksikön puuttuminen Vihdistä aiheuttaa sen, että ostomatkat pääkaupunkiseudulle jatkuvat lähes entiseen tapaan.

Vertailuvaihtoehdossa (ns. nollavaihtoehto) Nummelan eteläosien osayleiskaava ei toteudu ja alueelle suunniteltu väestömäärä sijoittuu kunnan muille alueille. Tässä vaihtoehdossa väestöennuste vuodelle 2030 on 2000-3000 asukasta vähemmän kuin vaihtoehdossa, jossa Nummelan eteläosien osayleiskaava toteutuu. Eniten kasvaa Nummelan keskus, missä asukkaiden määrän on arvioitu lisääntyvän yli seitsemällä tuhannella. Loput eli puolet 14 283 asukkaan kasvusta hajautuu melko tasaisesti eri puolille kuntaa ja yli tuhannen asukkaan lisäys on vain Kirkonkylässä. Muilla alueilla kasvu jää alle sen.

Alue- ja yhdyskuntarakenteen kannalta katsottuna Nummelan keskus laajenee väestönkasvun myötä jonkun verran, erityisesti etelään ja itään Enäjärven pohjoispuolelle. Uusia merkittäviä alakeskuksia ei kuitenkaan todennäköisesti synny. Paineet hajarakentamiseen kasvavat, erityisesti Kirkkonummen suunnalla, ja yhdyskuntarakenteen hajautumisketjitys jatkuu.

Yhdyskunta- ja energiataloudellisesti vertailuvaihtoehto on toisaalta tehokas, koska suurin osa kasvusta sijoittuu olemassa olevaan Nummelan keskukseseen tiivistäen sitä. Toisaalta hajarakentamisen lisääntyminen vähentää infran ja rakennusten energiatehokkuutta ja kasvattaa kunnallisten palveluiden tuottamiskustannuksia.

Liikennemäärät kasvavat samaan tapaan kuin kaavaehdotuksessakin, paikoitellen ehkä jopa enemmän. Työssäkäynti pääkaupunkiseudulla lisääntyy kaavaehdotusta enemmän työpaikkaomavaraisuuden ollessa pienempi kuin osayleiskaavan toteutuessa. Vertailuvaihtoehdon toteutuminen tarkoittaa myös sitä, että länsirata ei toteudu ja se lisää yhdessä haja-asutuksen lisääntymisen kanssa liikennemääriä tie- ja katuverkolla.

Luontovaikutusten kannalta vertailuvaihtoa on vaikea arvioida, koska rakentamisen ja olemassa olevien luontoarvojen keskinäistä suhdetta ei tiedetä. Vertailuvaihtoehto jättää kuitenkin laajat alueet Nummelan ja valtatie 1 välillä rakentamattomiksi. Maakunnallinen ekologinen yhteys todennäköisesti säilyy paremmin. Hajarakentamisen kasvu toisaalta nakertaa jonkin verran luontoarvoja tasaisesti eri puolilla kuntaa kaavaehdotusta enemmän.

Maisema- ja kulttuuriympäristövaikutukset kohdistuvat vertailuvaihtoehdossa erityisesti haja-asutusalueelle ja maaseutumaiseen. Hajarakentamisen hallinta on vaikeaa ja se muodostaa uhan maaseudun rakennetuille ympäristöille ja maisemille. Huhmarissa sen sijaan tilanne on päinvastainen. Vertailuvaihtoehdossa Vanhan Meritien ympäristöarvojen säilymiselle on paremmat edellytykset.

Elinympäristön laadun osalta vertailuvaihtoehdon vaikutuksia on vaikea arvioida. Huhmarin alueella, missä kaavaluonnos sai nähtävilläolon aikana paljon kritiikkiä osakseen, muutos nykytilanteeseen nähden on kuitenkin pienempi kuin kaavaehdotuksessa. Hajarakentamisen lisääntyminen kasvattaa paineita myös palveluiden lisäämiseen taajamien ulkopuolella, mikä ei ole kuntatalouden kannalta kustannustehokasta. Todennäköisesti palvelut joudutaan hakemaan pitkien matkojen päästä ja sujuvan arjen edellytykset heikkenevät.

Elinkeinoelämän kannalta vertailuvaihtoehto on kaavaehdotusta selvästi huonompi vaihtoehto. Vertailuvaihtoehdossa monet yritysten sijoituspäätöksiin vaikuttavat tekijät, kuten yritystonttien tarjonta, palvelutarjonta, joukkoliikenne ym. ovat huonommin kuin kaavaehdotuksessa. Työpaikkaomavaraisuus ei ehkä kasva tavoitteiden mukaisesti. Tämän lisäksi osayleiskaavan ja länsiradan toteutumatta jääminen heikentävät mahdollisuuksia ennakoita ja hallita tulevaa kehitystä ja esim. kunnan imagon määrätietoinen rakentaminen on vaikeaa.

Ilmastomuutoksen hillinnän kannalta vertailuvaihtoehto häviää kaavaehdotukselle. Vertailuvaihtoehdossa joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen kehittämiseksi ei ole yhtä hyviä edellytyksiä kuin kaavaehdotuksessa. Rakennusten aiheuttamat päästöt ovat sitä suuremmat, mitä suurempi on hajarakentamisen osuus. Hajarakentaminen lisää myös liikkumistarvetta ja sitä kautta päästöjä.

Vaikutusten epävarmuustekijät

Arviointiin liittyy useita epävarmuustekijöitä, jotka johtuvat ennen muuta kaavatason yleispiirteisyydestä. Vaikutusten arvioinnissa on tehty myös monia oletuksia, joihin liittyy epävarmuutta. Näitä ovat muun muassa kaava-alueen tulevan rakennuskannan energiatehokkuuteen, lämmitystapaan ja sähkökulutukseen sekä yhdyskuntataloudellisten laskelmien laatimiseen liittyvät oletukset.

Suunnittelualueen laajuus huomioon ottaen alueelta voi vielä löytyä suojelun tai huomion arvoisia eläin- tai kasvillisuuskohteita.

Kaavan suurin epävarma elementti on Länsiradan toteutuminen. Nummelan taajama kasvaa etelään joka tapauksessa. Joukkoliikenne tukeutuu linja-autoreitteihin, kunnes rata saadaan. Epävarmuutta aiheuttaa ratavaraus, joka jää maastoon, vaikka ratasuunnittelua ei tehtäisi. Kaavoittamalla kunnassa voidaan varautua rataa, mutta poliittiset päätökset tehdään valtakunnan tasolla.

Oikeusvaikutukset

Yleiskaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan (MRL 425)

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista.

Yleiskaava korvaa samaa aluetta koskevan aikaisemmin hyväksytyt yleiskaavan, jollei kaavassa toisin määrätä. Yleiskaava ei ole asemakaava-alueella voimassa muutoin kuin 1 momentissa tarkoitettun asemakaavan muuttamista koskevan vaikutuksen osalta.

Rakentamis- ja toimenpiderajoitukset

Virkistysalueilla on kaavamääräyksessä ehdoton rakentamisrajoitus: alueelle ei saa rakentaa uusia rakennuksia (MRL 43.2 §).

Virkistys- ja suojaviheralueilla on kaavamääräyksessä toimenpiderajoite: maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattavissa oleva toimenpide on luvanvaraista siten kuin MRL 128 §:ssä on säädetty. Maisematyölupaa haetaan Vihdin kunnalta. Lupaa ei tarvita yleis- tai asemakaavan toteuttamiseksi tarpeellisten taikka myönnetyn rakennus- tai toimenpideluvan mukaisten töiden suorittamiseen eikä vaikutuksiltaan vähäisiin toimenpiteisiin. Luvan tarpeesta voi kysyä Vihdin kunnan kaavoitustoimesta.

Osayleiskaavaksi kutsutaan yleiskaavaa, joka laaditaan rajatulle kunnan osa-alueelle tai jonkin teeman mukaan, esim. ranta-osayleiskaava. Mitä lakitekstissä on sanottu yleiskaavasta, koskee myös Nummelan eteläosien osayleiskaavaa.

Oikeusvaikutteisen yleiskaavan merkitys asemakaavavalituksessa

MRL 188 §:n 5 momentin mukaan asemakaavan hyväksymistä koskevaan hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla siltä osin kuin alueen pääasiallinen maankäyttö on ratkaistu lainvoiman saaneessa oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa. Edellä olevaa ei kuitenkaan sovelleta ranta-asemakaavoihin.

Säännöksellä pyritään vaikuttamaan siihen, että jos tietty kysymys on ratkaistu jo oikeusvaikutteisessa kaavassa, sitä asiaa ei tule kyseenalaistaa toista kertaa toisella kaavatasolla tai lupa-asiaissa. Säännöksen soveltamisen laajuus riippuu luonnollisesti siitä, kuinka yksityiskohtaisesta yleiskaavasta on kyse. Siten esimerkiksi yleiskaavassa yleispiirteisenä osoitettu asuntoaluevaraus ei ole ratkaissut kysymystä, miten ja mihin alueen sisäiset kadut, puistot tai lähialvelut sijoitetaan, vaan ne ratkaistaan vasta asemakaavan yhteydessä. Sen sijaan alueen pääasiallinen käyttötarkoitus on ratkaistu yleiskaavassa.

Vaikutus viranomaisiin

MRL 42.2 § Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista.

Velvoite koskee niin valtion kuin kunnan viranomaisia, joilla on alueiden käyttöön liittyviä suunnittelu- tai toteuttamistehtäviä. Esimerkiksi maantielain mukaista yleissuunnitelmaa tai tie-suunnitelmaa ei saa hyväksyä vastoin oikeusvaikutteista kaavaa.

Ulkoilulain mukaan ulkoilureittitoimitus voidaan pitää, vaikka ulkoilureittisuunnitelmaa ei ole tehty, jos ulkoilureitti on otettu mukaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen kaavaan. Nummelan eteläosien osayleiskaavaehdotuksessa ulkoilureittejä ei ole suunniteltu sillä tarkkuudella, että kaavaan merkittyjen reittien pohjalta voisi pitää ulkoilureittitoimituksen. Ulkoilureitit on merkitty kaavakartalle ohjeellisina, vain yhteystarve on sitova.

Lähdeluettelo

Asuntojen radonmittaukset, Tilannekatsaus ja jatkosuunnitelma 23.11.95, Säteilyturvakeskus, Maija Pennanen.

Ilmanlaatu Uudenmaan ympäristökeskuksen seuranta-alueella vuosina 2004-2008. Uudenmaan ympäristökeskuksen raportteja 13, 2009.

Kalliotilaresurssiselvitys 25.5.1992, Geologian tutkimuskeskus.

Keski-Uudenmaan soranottoalueet. Uudenmaan ympäristökeskuksen monisteita nro 59, 1999.

Liikenteen jäljet - Tietoa liikenteen ilmanlaatu- ja meluvaikutuksista asuinympäristössä. YTV, 2000.

Länsiradan maankäytön kehityskuvaselvitys, FCG Planeko Oy / A-Konsultit Oy / Strafica Oy, 2009

Nummelan hulevesien luonnonmukainen hallinta. Suunnittelukohteena Ridalinpuron valuma-alue. TKK - Outi Salminen ja Eeva Rapola, 3.2.2007.

Nummelanharjun pohjavesialueen suojelusuunnitelma, Ramboll Oy, 2009.

Turunväylän (valtatie 1) ja Espoo-Lohja -radan liikennekäytäväselvitys Espoo-Lohja-Vihti (ELVI), Sito Oy 2007

Vastuu ympäristövahingoista ja ympäristön puhdistamisesta, Lainsäädäntökoulutuspäivä 16.4.2009 esitysmateriaali, Jouko Tuomainen.

Vihdin kunnan väestökehityksen vaihtoehdot ja niiden vaikutukset kunnallistalouteen. Kaupunkitutkimus TA Oy, 2006.

Vihdin palveluverkkosuunnitelma vuosille 2009-2025.

